

Dette værk er downloadet fra **Danskernes Historie Online**

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennytte forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaeigt.dk>

**AASUM HERREDS TINGBOG
1645-48**

ÆLDRE DANSKE TINGBØGER

AASUM HERREDS
TINGBOG
1645-48

Udgivet af

UDVALGET FOR UDGIVELSE AF KILDER TIL
LANDBEFOLKNINGENS HISTORIE

Ved

AKSEL E. CHRISTENSEN
og
TROELS DAHLERUP

Under tilsyn af
CHR. LISSE

I KOMMISSION HOS
ROSENKILDE OG BAGGERS FORLAG

KØBENHAVN 1961

BEKOSTET AF CARLSBERGFONDET

**FR. BAGGES KGL. HOFBOGTRYKKERI
KØBENHAVN**

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Indledning	VII
Tingbogen 1645 (fortsat).....	1
1646	40
1647	122
1648	216
Noter	304

INDLEDNING

Det tredie bind i rækken af bevarede tingbøger fra Aasum herred omfatter tiden 7. aug. 1645 — 14. dec. 1648. Det er et oktavbind (ca. $16\frac{1}{2} \times 21\frac{1}{2}$ cm) lidt større end de forrige, og indeholder 285 blade fordelt på 35 oftest 16sidede ark. Udseende og inddeling svarer ganske til de to tidlige bind, blot er de gamle påskrifter her så udvirkede, at man kun kan ane den oprindelige titel, som formentlig har svaret til de andre. Bindet har været gennemhullet til besegling, men der er ikke ringeste spor af segl og seglsnor, og af de oprindelige fire snore til lukning af bindet er nu kun ubetydelige rester igen.

Herredets område og tingets embedsmænd er de samme som nævnt i indledningen til første bind, dog har såvel foged som skriver hyppigt haft forfald, hvorfor delefogeden m. fl. ansete lokale mænd, respektive skriverne fra nabojurisditionerne (især Odenseborgeren Carsten Iversen fra Bjerge hd. og Rasmus Rasmussen i Verninge fra Odense hd.) har beklædt tinget. Tingdagen var fortsat torsdag, på grund af de talrige helligdage (f. eks. Marie Bebudelse og St. Hans, men *ikke* Christi Legemsfest) dog ofte flyttet til den følgende fredag; ganske undtagelsesvis holdtes tinget 10. juni 1648 om lørdagen (se note hertil).

Trods recessens klare påbud om, at alt, hvad der foregik på tinget, straks skulle indføres i tingbogen, har skriveren sikkert ført denne hjemme på grundlag af sine optegnelser og koncepter, hvorfor vi ikke har sikkerhed for, at alt er kommet med. Således synes en tinglæsning af et tillæg til en byvedtægt, der ifølge Danske Vider og Vedtægter skulle være sket 22. jan. 1646, at mangle (se note hertil). Ifald der skulle udstedes tingsvidne, for hvilket skriveren honoreredes særskilt, har denne dog sikkert været omhyggeligere, eventuelt er tingbogen ligefrem ført på

VIII

grundlag enten af koncepterne eller selve de udfærdigede dokumenter. Talrige tingsvidner er endnu bevaret i original, især forarmelsesvidner som bilag til lenets ekstraskatteregnskaber, og det ser ud til, at disse normalt er indført i tingbogen, om end ofte i stærkt forkortet form.

Arbejdet med udgaven har været fordelt således mellem udgiverne, at Aksel E. Christensen har stået for året 1646 på grundlag af en afskrift af cand. mag. H. Bennike Madsen, medens Troels Dahlerup har taget sig af resten. Begge har læst hinandens korrektur, ligesom den tilsynsførende Chr. Lisse ikke blot har læst en korrektur efter originalen, men også ved sin filologiske indsigt på talrige punkter har ydet udgiverne stor hjælp. Med hensyn til principperne for udgivelsen henvises til første binds indledning. Bindet afsluttes med kortfattede noter, til hvilke professor, dr. juris Poul Meyer fortsat har ydet bidrag. Til slut udsendes med særskilt paginering registerhæfte, hvori fortegnelse over bemærkede trykfejl og rettelser. Udgiverne retter en varm tak til mag. art. Kaj Bom, der dels har bistået ved tolkning af vanskelige problemer, dels har gjort opmærksom på adskillige tvivlsomme læsemåder.

A. E. C.

T. D.

1645

|1r|

IHM

Wdi denne Aasumheridtz thingbog findis thoe hundrede fire-sindtziuge och fem blade, huor paa thingskriffueren skal skrifue och ey paa nogit løest papier, huis for dom och rett passerer, och saa thet op thil huer andet, att ey nogen rom giffuis, jtem sig och ellers epter recessen och i andre maade at forholde, som forsuarlig kand were. *Actum OttenBegaard den 7. augusty anno 1645.*

Henningh Valckendorff
mppia.¹

[fol. Iv er ubeskrevet.]

|2r|

IHM

Thorsdagen den 7. augusty paa Aasumheridtz thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skrifuer.

Thingswindismend er: Jens Erichsen i Kapedrup, Jens Sørenßen, Olle Hanßen, Anders Hansen ibid., Anders Hieresben i Roldsted, Madtz Luckaßen ibid., Per Jørenßen i Røgerup och Christen Christensen i Fraudegaars poerthuß.

Thingsteffner for Anders Hanßen i Thorup paa Lars Pouelßen paa Pughollom hans wegne er Jens Knudßen i Allerup och Lars Hansen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Christen Christensen i Fraudegaars poerthuß jmod dom, hannem thiltallit for femb rigs daller och tholff skilling, hand fra 43 thil

¹ Autorisationen er skrevet af tingskriveren Søren Lund Rasmussen, mens underskriften er lensmandens egen.

44 Phillipj skyldig er. Formentte hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit.

Christen Christenßen mötte i rette och berette, at welby. Olle Daa hannem for:ne fordring haffuer epterlatt, som hand agted jnden i dag sex wger at wille beuise. Sagen er thil diß optagen.

[197]

[2v] Thingsteffner for Frerich Thommesen i Kapedrup er Jens Perßen ibid. och Madtz Hanßen i Dauinde, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Anders Hanßen i Kapedrup jmod dom, hannem thiltallit for 3 mk. 4 sch. arbedtzløn for 26 allen lerit, hans huustrue for hannem weffuit haffuer. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit.

Anders Hansen mötte och sagde sig for:ne arbedtzløn at haffue betald. For:ne Frerich Hanßen [!] wed sin æd bekreffted ey widere end 11 schillings wed aff Anders Hansen at haffue bekommis. Nød 15 dags wurderings dom for resten epter gield-sagers forordning, wndtagen huis Anders Hanßen her forinden kand affbeuiße betald at were.

[198]

Madtz Hansen i Høyby, Thommis Anderßen, Hans Hanßen den øngste och Hans Larsen Juel ibid. for retten fremstod och samptlig wed deris æd bekreffted, att det boelleg, som Hans Rasmussen i Høyby iboer, er iche fierde partten aff en heell gaars brug, huor epter Hans Rasmussen thingswinde bleff wdsted. [199]

Eptersom den sag jmellel Lars Hanßen paa Hospitall thienner Anders Perßen och Per Jørenßen i Røgerup och welby. Hening Walchendorff, angaaende om de ey [3r] epter thingswindiß bemelding och forige irettesettelse for halff gaars skatt burde forschaannis, bleff paakient, at dommeren ey wiste rettere at kiende, end for:ne mend io for halff skatt huer bør forschaannis, dog saasom det i rentteried kand bliffue gaan giort, och det jmeden thingswindet wed magt staar.

[200]

Thorsdagen den 14. augusty paa Aasumheridtz thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend er: Jens Perßen i Dauinde, Olle Anderßen, Pouel Hanßen, Anders Anderßen, Rasmus Perßen ibid., Jacob

Perßen i Røninge, Christen Anderßen och Madtz Hansen i Kapedrup.

Thingsteffner for Hans Hanßen, fougit paa Søegaard, paa sin welby. hoßbundtz wegne er Hans Madtzen och Hans Knudsen i Dauinde, de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag fiorffen dage nest forleden fra Ottensegaard thil i dag haffuer hidkalde welby. Hening Valchendorff thil Glorup, eptersom de Jøren Wichmand wetalde, jmod winde. Disligeste [3v] hiemlit for:ne thingsteffner, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkalde Anders Madtzen i Kierby, Per Rasmusen, Michel Hanßen och Thyge *[udstreget: Madtzen]* *{Jbsen}* ibid. for deris sandhed at winde.

Da epter at æden winderne forholt bleff, fremstod Anders Madtzen i Kierby, want wed æd med opragt fingere, at det er jcke en *[rettet fra: jckon]* god halffgaars brug, som Anders Hansen i Kierby jbode, thilmed formedelst skatt och wdgiff, som er gaaen aff for:ne gaard, haffuer de, som samme gaard besidet, dragen aff for:ne gaard, och staar den nu gandsche øde. Per Rasmusen, Michel Hanßen och Thyge Jbsen en epter anden, alle ibid., for retten fremstod, want wed lige soren æd, lige som Anders Madtzen før wundet haffuer, huor paa en huer for:ne winder bad dem saa sant Gud thilhjelpe, huor epter things-winde bleff wdsted. [201]

Niels Wogenberigs sag, som i dag 14 dage bleff anhen[g]ig giort, med Madtz Hanßen i Kapedrup er ennu i 4 wger optagen.

[202]

|4r| Thorsdagen den 21. augusty 1645 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Seuerin Rasmusen, skriffuer.

Thingswindismend er: Hans Perßen i Thuing *[afbrudt]*.

Thorsdagen den 28. augusty paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Christen Christenßen i Fraude poerthus och Seuerin Rasmusen, skriffuer.

Thingswindismend: Hans Nielßen i Bierkom, Søren Anderßen i Røninge, Hans Hansen ibid., Pouel Christenßen samme-

stedtz, Markur Rasmussen i Dauinde, Hans Larsen Møller, *<Claus>* Christensen ibid., Frerich Thomeßen i Roldsted, Madtz Hanßen i Kapedrup.

Thingsteffner for Christen Christensen i Fraude poerthuß er Anders Jenßen och Hans Jenßen i Fraude, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag |4v| haffuer hidkaldet Lars Rasmussen i Bierkum for en sôlsche, hand hannem lont haffuer, saa god som halffierde slette daller, Formentte, hand hannem sit egit burde jgien forschaffe eller for dis werd med anuentte bekostning lide nam, huor paa Christen dom begierit. Nød 15 dag wurdernings dom epter gieldsagers forordning. [203]

Thingsteffner for Anders Anderßen i Dauinde paa Thommis Madtzen, Anders Pedersen ibid. och egne wegne er Rasmus Perßen och Søren Monßen i Dauinde, de hiemlit wed lige soren æd, at de med fulde fiorffen dagis warsel thil i dag haffuer hidkaldet Olle Rasmussen och Christen Olsen i Ottense, saa och med fulde otte dagis warsel thil i dag haffuer hidkaldet Hans Larsen i Dauinde mølle, Per Jenßen i Dauinde, [udstreget: Lars] Lauge Larsen och Anne Laugis med sin lauguerge, Christen Perßen ibid., Olle Hanßen, Dorette Per Hansens sammestedtz med hindis lauguerge for deris sandhed at stendig were, disligesté Jep Hanßen i Dauinde, Olle Anderßen, Pouel Hanßen, Markur Rasmussen, Rasmus Perßen, Lars Anderßen, Claus Christensen, Jøren Perßen, |5r| Lars Knudsen, Hans Jbßen, Jens Perßen och Per Hanßen, alle ibid., som haffuer lod och deel i Nymarchen, jmod winde.

Da epter at æden winderne bleff forholt, fremstod Hans Larßen i Dauinde mølle, want wed æd med opragt fingere, at hannem er beuist, at for:ne Anders Andersen, Thommis Madtzen och Anders Persen i Dauinde och deris formend haffuer slagit deris eng i Nymarchen før end de andre deris naaboer, och icke hand wed, om de *<haffuer>* hafft det i de andre mens minde eller iche, jcke heller wed, at for:ne thrende mend eller deris formeend, for de før de andre for:ne eng slagen haffuer, er bleffuen pantted førend nu, fordj hand søger indted der[i]s steffne om Nymarchs handel, widere er hannem derom ey beuist. Lauge Larsen i Dauinde want wed lige soren æd, at hand kand mindis, att for:ne

thrende mend och deris formend i threduffue aars thid haffuer slagit for:ne Nymarchs eng, och icke de haffuer werit pantted der fore før i aar, det hand wed. Christen Perßen i Dauinde want wed lige soren æd, at hand haffuer werit paa sex aars thid i Dauinde, dismidlertid haffuer Anders Anderßen [udstreget: Anders |5v| Persen] och Thommis Madtzen i Dauinde før de andre deris naaboer slagen deris eng nemlig Barmosen och ennemerchen och icke derfore er bleffuen pantted før i aar.

For:ne thingsteffner hiemlit och wed lige soren æd, at de loug-lig thil i dag haffuer hidkaldet Lars Anderßen i Røgerup och for sin sandhed at stendig were. Da fremstod bem:tte Lars Anderßen, want wed æd med opragt fingere, at hand thientte Steffen Andersen, som bode i then gaard, Thommis Madsen nu iboer, *(sex aar)*, da nar Sanderum mølle dam wor wlloben, slog for:ne Thommis formand sin eng i Barmose, naar hans thid thilsagde, och iche hand for:ne sex aar derfore bleff pantted. Want wed lige soren æd, at Anders Andersens formand slog sin ennemerche, och naar hans thid thilsagde, paa fembten eller sexsten aars thid och icke heller derfore bleff pantted, huor paa for:ne winder huer bad sig saa sant Gud thilhielpe.

For:ne Anders Andersen berette, at jmeden hand nu i fir aars thid sin gaard haffuer besidet, haffuer hand altid, naar |6r| hans thid thilsagde, før dette aar slagen sin eng, och icke det er werit hannem forment, eller derfore er bleffuen pantted førend i aar. Anders Persen berette sin eng och paa fir aars thid at haffue slagen, naar hans thid thilsagde, wformentt, och jcke heller før end i aar derfore er bleffuen pantted. Thommis Madtzen berette och thoe aars thid sin eng *(slagen haffuer)* wformentt, naar hans thid thilsagde, och icke heller derfore er pantted før dette aar.

Jep Hanßen, oldermand i Dauinde, paa sin egne och de andre i rette kallede hans naaboer [theris wegne] *(møtte)* och berette, at Thommis Madtzen och Anders Andersen ey schal benegte io at haffue sondagen epter midsommer sidst forleden med fire mend med dennem werit och paalagt, at ingen skulle sla sin eng i Nymarchen, førend alle naaboerne der om anderledis bleff forænit, wnder en thønd øls wide. Och alle lige wel haffuer for:ne Anders Andersen, Thommis Madtzen och Anders Persen jmod de anderis wilge først slagen deris eng, huor fore de er pantted for

[6v] en thønd øl epter sexs mendtz leg. Anders Andersen berette ey widere at haffue med werit och samtoegt, end huis deris byeloug om formelder. Jep Hansen suarit, at Anders [udstreget: Han...] Andersen for de sex mend berette, at hand wille opholde med sin slet, thil widere bleff betengt, huor epter thingswinde bleff wdsted.

[204]

¹Torßdagen den 4. septembris 1645 paa Aasumherritz ting.

Siddendis retten: Madz Andersen i Høybye, herritzfougit, Madz Andersen i Torup, Carsten Jffuerßen i Ottense i tingschriffuerens sted och forfald.

Tingsuindismend: Raßmus Laurßen i Birkum, Niels Rasmußen, Pouell Knudßen, Lauridz Claußen, Jørgen Madzenn, Rasmus Rasmußen, Peder Pouelßen och Rasmus Anderßen, alle i Birckum.

Tingsteffner for Raßmus Hanßen, laafougit paa Rønning Søgaard, paa sin hosbund welby. Casper Doues weigne ere Madz Knudßen i Rønning och Hans Nielßen ibidem, di hiemled ued æd och opragte fingre, at di i dag 8 dage till [7r] i dag haffde hidkallit Christen Pedersen, møller i Holdsmølle, imoed clage och siuffnsmendz frasiggelße; dernest gaff for:ne Ch... Raßmus Hanßenn last och klage, at en hans welbe:tt hoßbundz øxenn i gaar 8 dage er kommen *(vd)* aff for:ne Christen Møllers løcke ind vdj for:ne hanns hoßbundß march med schade, nemlig befandtis hanns høyere been war synder, som hannd formiener uor slagit sønder i Christen Møllers løche aff hannem sielff eller aff hans folch, och formiener, at effterdj samme oxe haffuer bekommitt sin schade i Christen Møllers gierdested, hand da bør at staa hannem till rette der fore, och liuße de[r] for, huis lougmaall der paa med rette forfølgis kand, och i rette fordrede siuffnsmend. Da fremstoed Knud Hanßen i Røigninge, Knud Jørgenßen i Rønninge, Lauridz Perßen *(ibid.)* och Lauridz Hanßen i Røerup, som samptlig berette at haffue i dag 8 dage uerit i Nyløche paa Søgaardz grund, huor de da saa, en rødhielmit oxe laa och uor kommen neder ad en bancke offuer aaen, och da uor det ene been synder paa samme oxe, och samme oxe uor kommen ud aff Christen Møllers løcke, som di iche rettere kunde wiide, efftersom der sad nogen haar och

¹ Denne tingdag er som nævnt skrevet med Carsten Iversens hånd.

blod i gierde stedit [*udstreget:* paa] emellum toe bøgge røder i møllerens gierdested, |7v| och laa en elle stauffre hoes oxen offuer aaen; menþ iche di saa, huor samme oxe fich sin schade, och iche heller saa dend i Christen Møllers løche, huorpaa di en huer bad sig saa sandt Gud tillhielpe.

Herimoed at suare møtte i rette for:ne Christen Møller och uid sin høyeste æd med opragte fingre benegtit, at hand aldrig haffuer seet *(samme)* welbe:tt dend goede mandz oxe i sin løche [*udstreget:* och] eller giort dend nogen schade i nogen maade eller med hug eller slaug i nogen de ringeste maade. Da begierit for:ne Rasmus Hanßen aff be:tte Christen Møller, om hand och wille giøre æd for sine folck, huortill hand suarit, at hannd kunde iche giøre æd uden for sig sielff, och hans folch motte sielff suare for dennem. Her effter begierit tingsuinde. [205]

Thingsteffner for Madz Hanßen i Kapdrup ere Jenþ Pederßen i Kapdrup och Fredrich Tomßen ibidem, di hiemled effter recessen, at di i dag 8 dage till i dag haffuer hidkallit Pouell Christenßen i Rønninge for [*udstreget:* en ?] hiemannell och sin sandhed at winde. Dißligeste hiemblit for:ne tingsteffner, at di samme dag och louglig till [i] dag haffuer hidkallit welb. Melcher Oldeland |8r| och sin fuldmegtig Niels Wogenbierg jmoed winde. Dißligeste och at haffue till i dag hidkallit Søffren Anderßen i Rønninge, Hans Hanßen ibidem for dieris sandhed at winde och bekiende, och i rette fordrede widnisbyrd. Da fremstod, wandt uid æd med opragte fingre Søren Anderßen i Rønninge, at for nogen tiid sidenn uor hand vdj Koehauffgen med flere sine naaboer och wille see till dieris gierder, och da saa hand, at Madz Hanßen i Kapdrup kom agendis med sin wogen, och da spurde hannd Pouell Christenßen i Rønning ad, som stoed hoes hannem: huor mon Madz Hanßen wille med sin wogen. Da suarit Pouell Christenßen: hand will effter nogit aff en gammell trødsche stappe, som ieg haffuer undt hannem.

Dernest fremstoed Hans Hanßen i Rønninge och wandt lige som for:ne Søffren Anderßen, huorpaa de baade dennem saa sandt Gud till hielpe.

Pouell Christenßen i Rønninge fremstoed och berette, at hannd undte Madz Hanßen i Knapdrup[!] saa megit som en gang at bage *(med)*, om det haffde tiendt dertill, aff en gammell

trødsche stappe, som hand sielff slog op aff jorden, huilcket hand hiemeler hannem, |8v| efftersom hand fitch aff hannem igien derfor en halff snes legtter, som hand trengde till at legge paa sit huß, *<och>* [*for udstreget: som*] er dend weed, hand tilltallis for wdaff Niels Wogenbierg, fuldmegtig.

Herimoed at suare møtte i rette Jacob Pederßen i Rønning paa sin welb. hoßbund och Niels Wogenbiergs ueigne och formiendte, at Pouell Christensen iche kand hiemle be:tte Madz Hanßen samme wed, effterdj hand iche sielfuer haffuer hiemmell dertill.

[206]

Thorsdagen den 11. septembris 1645 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend er: Madtz Anderßen i Nere, Lars Sørenßen, Hans Sørenßen, Niels Andersen, Rasmus Perßen, Themme Ottesen ibid., Jens Knudßen i Allerup och Peder Knudßen i Offuerholle.

Thingsteffner for Rasmus Hanßen paa Røninge Søegaard paa welby. Casper Dues wegne er Madtz Knudßen och Hans Nielßen i Røninge, at |9r| de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Christen Perßen, møller i Holsmølle, jmod dom, hannem thiltallit for en oxse, hand formentte wor [*udstreget: slagit*] synder slagen, nemlig det høyre bag been, i Christen Møllers løche, epter siun och clage her aff thingit nestforleden 4. septembris wdsted. Formentte, hand samme oxisis werd med diß anuentte burde betalle eller lide nam, och dom begieritt. Sagen er i fire wger optagen.

[207]

Jørgen Wichmandtz zedel daterit Ottensegaard 7. septembris nestforleden anlangende de, som rester med hoffued, de det skulle lade yde [*udstreget: der*] jnden s. Michelsdag baade for i sommer och i wintter, wden huer will thiltallis for 2 mk. for huer las.

[208]

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thorup paa Olle Olsens wegne i Ottense er Hans Jørenßen och Jep Hansen i Allerup, de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de med fulde otte dagis warsel thil i dag haffuer hidkaldett alle skattebønderne

her i heritted jmod dom. Sagen med thiltallen er thil i dag 8 dage optagen. [209]

Thingsteffner for Hans Hanßen paa Søegaard er |9v| Peder Jensen och Hans Knudsen i Dauinde, de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Anders Hanßen i Kapedrup jmod dom, eptersom de hans naabo Niels Hieresen da mundtlig wed talde, formedelst hand ey selff wor thilstede, hannem thiltallit for 45 dlr. bøgfeldighed aff den gaard, hand i Kierby aff drog wden hosbundens eller hindis fuldmegtigis widenschab eller wilge. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte eller lide nam, och dom begierit. Sagen er i otte dage optagen. [210]

For:ne thingsteffner hiemlit wed lige soren æd, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Jep Hanßen i Dauinde, Olle Anderßen, Pouel Hanßen, Markur Rasmussen, Rasmus Perßen, Lars Anderßen, Claus Christensen, Jøren Perßen, Lars Knudßen, Hans Jbßen, Jens Perßen och Peder Hanßen, alle ibid., jmod spørgsmoll och dom. Hans Hanßen thilspurde Jep Hansen, om hand wil benegte, at Anders Andersen, Anders Perßen och Thommis Madtzen io haffuer slagen deris eng, som windis- |10r| -byrdene nest forleden 28. augusty her aff thingit wdsted om wundet haffuer, wpantted for i aar.

Jep Hansen suarit, at hand jndted wed her thil at suare, widere end hand och hans naaboer haffuer pantted for:ne threj mend huer for en fiering øl, for de haffuer slaget den eng i Barmose och ennemerchen for de andre, epter wedtegt. Hans Hansen thilspurde de andre i rette kallede lige som Jep Hanßen. De andre i rette kallede wden Rasmus Perßen møtte och stendig wor med Jep Hansen for:ne threj mend huer for en fiering øl at haffue pantted, som Jep Hanßen beret haffuer, dog ey wille benegte, at de for:ne threj mend deris eng haffuer før i aar slagen, naar de wilde, wpanted. Hans Hansen satte i rette, om for:ne i rette kallede icke io burde sig hiemmel thil for:ne pantt at føre eller lide derfore som for andet whiemmelt, och dom begieritt. For:ne i rette kallede dem thilforpligted deris byeloug thil i dag 8 dage at wille fremlege. Sagen er i fiorffen dage optagen. [211]

Thorsdagen den 18. septembris paa Aasumheridtz ting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

|10v| Thingswindismend er: Jens Madtzen i Nere, Lauris Sørenßen, Markur Nielßen, Hans Michelsen, Hans Jbsen ibid., Knud Hanßen i Perstrup, Morten Hansen i Thorup.

Epter Jacob Persen i Rønninge hans begiering bleff Olle Anderßen i Dauinde, Jep Hanßen, Marckur Rasmussen och Per Hanßen ibid. wdmelt at siune, huis olden som findis thil Rønninge Søegaard, och nestkommende løffuerdag at møde paa aasteden.

[212]

Den sag jmellem skattebønder och Madtz Anderßen i Thorup er endnu thil i dag 8 dage optagen.

[213]

Hans Hansens sag paa Søegaard med Anders Hanßen i Kape-drup er endnu til i dag 8 dage optagen.

[214]

Thorsdagen den 25. septembris 1645 paa Aasumheridtz thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thørup och Seuerin Rasmusen, skriffuer.

Thingswindismend er: Rasmus Anderßen i Bierkum, Rasmus Larßen ibid., Markur Rasmussen och Thommis Madtzen i Dauinde, Anders Perßen i Aasum, Jesper Madtzen i Thorup, Hans Jenßen och Morten Rasmussen i Nere, Frerich Hanßen, Knud Perßen i Nere.

|11r| Thingsteffner for Thyge Pouelßen i Ottense hans fuldmegtig Madtz Anderßen i Thorup er Hans Jørensen och Jep Hanßen i Allerup, de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i gaar fiorffen dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Karen Niels i Thorup med hindis lauguerge jmod dom, hinde thiltallit for ni slette daller och thoe march, hun for:ne Thyge skyldig er. Formentte, hun burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wunderingsdom epter gieldsagers for-ordning.

[215]

Den sag jmellem Olle Olsens fuldmegtig och i rette kallede er endnu i fiorffen dage optagen.

[216]

Olle Olsen lod leße och paaschriffue, huis Aasumheris jndbøger resterer aff skatt och andet epter dens wittlofftiger jndhold.

[217]

Jørgen Madtzen i Demmestrup, Anders Michelßen ibid., [ud-streget: Jøren] Erich Jensen i Søeby, Steffen Jenßen i Allested,

Niels Jbsen ibid., Per Hanßen i Dauinde, Markur Rasmussen, Anders Perßen, Anders Anderßen ibid. for retten fremstod och samptlig berett att haffue siunit Sanderumgaars skouff for sexsten suins olden, Nonneboe skouff for |11v| thiuge och fire suins olden, Søegaars skouff for tholff suins olden, Demmestrup skouff for fire suins olden, huilcket de for jt fuld siun affsagde, huor epter Christen Jenßen i Allested thingswinde bleff wdsted.

[218]

Thingsteffner for Christen Jenßen i Allested paa sin hosbond frue Lisbet Sophie Randtzauis wegne er Rasmus Jørenßen i Nere och Olle Jensen i Lundbye, de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Peder Rasmussen i Nere, Jens Madtzen, [udstreget: Hans] <Anders> Rasmussen, Markur Nielßen, Hans Michelßen, Steffen Larßen, Lars Jesperßen, Hans Jbsen, Madtz Perßen, Lars Sørenßen, Madtz Anderßen, Knud Perßen, Rasmus Perßen, Niels Anderßen, Hans Sørenßen, Morten Rasmussen, Hans Jenßen, Frerich Hanßen, Anders Jenßen, Anders Lauritzsen, alle ibid., jmod siunsmendtz wdmellelse onsdagen nestkommer att møde paa aasteden paa Theme Ottesens gaars aasted, och thil i dag [senere indsat på åben plads: otte] att møde her thil thingit jmod siunsmendtz frasigelse.

|12r| Madtz Anderßen i Nere och formentte, om nogen siun skal wdmellis, som hans gaars grund kunde wedkome, da hans hosbond her jmod at bør kaldis. Christen Jensen bleff thilspurt, om siunit nogit aff Madtz Andersens gaars grund skal ske thill forringelse eller ey, huor thil Christen suarit, att hand allenne begierer siunsmend att maatte wdmellis at siune, om huis pelle, som er nedslagen, findes paa Themmis gaars grund eller iche.

Anders Jensen i Nere formentte, at dersom siunsmenden nogit skal siune, som hans gaard wedkommer, da burde hans hosbond och her jmod kaldis. Peder Larßen i Lundbygaard, Knud Hanßen, Madtz Knudßen i Lundby, Hans Anderßen ibid., Hans Hiort i Løndese, Knud Madtzen, Hans Thommesen och Hans Madtzen ibid. bleff wdmelt dette at forrette, som de agter at forsuare.

[219]

Marckur Rasmussen i Dauinde, Per Hanßen, Olle Anderßen, Jep Hanßen <ibid> for retten fremstod och berette att haffue

siunit Røninge Søegaars grundtz skoumaall sauel som bønder-nis, huilcke de haffuer agted for thiuge suins olden, |12v| huilcket de for jt fuld siun affsagde. Her epter Jacob Perßen i Røninge paa Niels Wogenberigs wegne things winde wdsted bleff. [220]

Eptersom den sag jmellem Hans Hanßen paa Søegaard och Anders Hansen i Kapedrup thil i dag er optagen, da wiste dommeren for:ne Anders Hanßen ey at kunde befri, saa hand io bør billigen wdrette, huis brøstfeldig gaardfelling i hans thid befindis kand at were skeed, wndtagen hans gunstig hosbond hannem anderledis will benaade. [221]

Jep Hanßen i Dauinde paa sin egne och naabors wegne for retten fremstod, sagde sig och sinne naabor med Thommis Madtzen i Dauinde, Anders Perßen och Anders Andersen at were forligt, saaledis at de for:ne threj mend wformentt aarlig maa sla deris eng nemlig i Barmose och ennemerchen och Langgaars Krog wformentt [!] som thilforne, och aldrig dem der fore skal pantte, huor epter thingswinde bleff wdsted. [222]

Knud Rasmussen i Seden, Jøren Perßen ibid., Jens Jørgenßen i Rogelund och Jens Hanßen ibid. for retten fremstod och berette att haffue siuunt |13r| Aasum skou, thil s. Hans closter er beligendis; da findis der olden thil fembten suins olden; Høyby och Kilderup skou findis nogen lidet olden, dog ey for suins olden kand agtes, huor epter Rasmus Hanßen paa Hans Christensens wegne thingswinde bleff wdsted. [223]

Fremstod Jens Nielsen i Fraude Kierby och clageligen gaff thilkende, huorledis hand fattig mand i stoer armod er geraaden, formedelst at eptersom hans son Niels Jensen aff wantuittighed och wlöckelig hendelse sig med en pistoell kulle forleden munstring wed Thorup i sit brøst haffuer jndskut, som bleff jgien wndtagen wnder hans høyre arm, och formedelst drengen jgien sin førighed kunde bekomme, haffuer hand en stor sum penge thil badscherløn wdlofftuit, huilcke hand ey selff kand thil weye bringe, wndtagen hand gotfolchis hielp kunde erlange, eptersom hand selff er jckon en fattig husmand. Wor derfore woris for-schriffuse thil gode wenner begierendis, huilcket wi hannem ey wiste at fornegte, eptersom wi, sauelsom meenige mand i dag thingit søger, hans armelig och bedrøffuelig wilkor beuist er.

|13v| Derfore er thil alle och huer, som for:ne Jens Nielßen hender

fore at kome, huer epter standtz gebiur woris ydmyg begiering, de hannem nogit i Gudtz naffuen wille med deelle, foruentendis derfore løn aff Gud den allerhøyeste, wi wil och forpligt were af woris ringe formue at thienne en huer gierne igien, om nogen eders arme osß besøgendis worder. Her epter thingswinde bleff wdsted.

[224]

Thorsdagen den 2. octobris 1645 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend er: Per Mortenßen i Oure, Hans Jenßen, den anden Hans Jenßen, Pouel Madtzen ibid., Lars Anderßen i Rogerup, Per Jørenßen och Hans Madtzen ibid. och Rasmus Larßen i Bierkom.

Eptersom welby. frue Sophie Randtzaus fuldmegtig kald och warsel nestforleden thorsdag haffuer ladet affhiemle, da siunsmend er wdmelt, saa før siunsmenden giorde deris affsigt, thilspurde Hans Hanßen, fougit paa Søegaard, |14r| Lars Jespersen i Nere, om hand iche er werit med och sambtøgt, at den stage, som er nedslagen jmellel Madtz Anderßen och Theme Ottesen paa Themmis thofft [udstreget: huor] at skulle nedslaes, huor thil Lars Jespersen suarit, at hand ey med wor at nedsla stagen eller det sambtøgte, mens hos stod, der stagen dog bleff nedslagen, huilcket hand wed sin æd bekreffted. Hans Hanßen som thilforne thilspurde Anders Rasmussen, Lars Sørenßen, Rasmus Perßen, Knud Perßen, Hans Sørenßen, Hans Jenßen, Frerich Hanßen, Anders Jenßen, Steffen Larßen och Jens Madtzen, alle i Nere, om de hos wor at nedsla for:ne stage och den sambtøgte at skulle nedslaes, som bem:tt er. Der thil Anders Rasmussen och suarit och wed sin æd bekreffted, at hand ey kand mindis att haffue med werit stagen at nedsla. Rasmus Perßen suarit och wed sin æd bekreffted, at hand ey kand mindes at haffue med werit stagen at nedsla.

Knud Perßen wed sin æd bekreffted lige som Rasmus Perßen før berett haffuer. Hans Sørenßen suarit, at han wel hos wor, der stagen bleff nedslagen, dog huercken den ned slog eller det sambtøgte. Hans Jenßen wed sin æd bekreffted, ey kand erindre at haffue med werit stagen at nedsla, eller |14v| det sambtøgte.

Frerich Hanßen suarit lige som Hans Jensen. Anders Jenßen wed sin æd bekreffted ey at haffue med werit stagen at nedsla eller wed deraff at sige. Anders Larßen wed sin æd bekreffted, ey at kand mindis at haffue med werit stagen at nedsla, eller det sambtøgte.

Hans Hanßen thilspurde Frerich Hanßen, huor fore hand Theme Ottesens wogen aff Themmes gaard wdtagen haffuer. Frerich Hansen, oldermand i Nere, suarit, at hand epter otte mandtz leg først for en march, for hans heste løs gich och od deris koren, for thøyrit jndted dueude, saauelsom for halftrede march for Themme Anders Jensens ager wdj hans engs forslæt i Reffsager haffuer pløyet forner, och for Suendtz led at wed lige holde otte schilling, saauelsom for Themme Ottesen for:ne Frerich Hanßen, der hand kreffuede for:ne wide, offuerfalt och slog hannem med en wogenkiep i Themmis egen gaard, derfore och hannem panted for en thønd øl saa god som thi march epter byelougen, som de andre Neremend saa wel som Frerich fordrag strax.

Da er frembstanden de wdmeltte siunsmend, |15r| nemlig Per Larßen i Lundbygaard, Madtz Knudßen i Lundby, Knud [udsstreget: Anderßen] ⟨Hanßen⟩ och Hans Anderßen ibid., Knud Madtzen i Løndese, Hans Hanßen Hiort, Hans Madtzen och Hans Thommeßen ibid., och samptlig berette at haffue siunit: først udj Lundtzmarch i Lundtz maall er Themmis maall gennem pløyet, som hand beretter at wer fire skafft, som hans rensbroder Anders Jenßen haffuer opbrøt forleden aar och da saade hør der udj och den roste och bortførde, och nu i aar haffuer Frerich Hanßen det pløyet och saad med haffre och jlige maade haffuer bort førtt. Wdj Kierkemarchen udj Kallehauge Krog wor affpløyet aff Themis ager halftredesindtz tiuge thren udj lengden och 3 allen bret, som Theme berette, at Anders Jenßen haffde pløyet och brugt.

Wdj thofftejorden befindis fra den øffuerste ende fra Brøden och thil Themis hus thoe store forrer at were fra hannem affpløyet och de thoe pelle iche rettelig at were slagen epter thag drobet. Wdj Kierkemarchen i Reffs maall befindis paa Themis ager wed ænden med gierdet, er hans queg affløffuen wed ænden, och da er opuelt it støche jord, som er en allen lang och en fod bred, och iche de kand siunis at were sched med |15v| hans wilge,

mens ansees, dersom byemendene haffuer pantted derfore, da at were aff had. Der jmodt paa same ager findis fem threen jord i lengden och en halff foed bred i breden staaendis aff Thommis ager, som wor groed gres paa, och siunttis, at den, som er hans rensbroder, det med det andet udj reennen at haffue slagit, huilcket de for it fuld siun affsagde.

Anders Jensen wed sin æd bekreffted, at hand ey jgien nem Themmesis maall i Lundtzmarchs maall haffuer pløyet, dog ey negte kunde, at io nogen hørkoren at were henslengt i Themis maall. Thilmed negted ey widere i Kallehauge Krog at haffue brugt en hans formand, dog stendig wor, at hans naaboer, for hand Theme haffue[r] pløyet forner, en fierung øls werd at haffue [udstreget: ploy...] pandted, huor epter things winde bleff wdsted.

[225]

Thingsteffner for Søren Sørenßen i Fraude paa Johan Claußen i Langeskouff hans wegne er Hans Madtzen och Niels Johanßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingre, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Jøren Knudßen i Rønninge jmod dom, hannem thiltallit, for hand thoe suin jndtagen haffuer, wagted hand hannem haffuer [16r] thilboden betalling for huis skade, same suin giort haffuer, dog hannem suinen forholder. Formente, hand burde derfore staa thil rette, och dom begierit.

Jøren Knudsen i Rønninge møtte och stendig wor suinen sex wger at haffue hafft formedelst sin skadiß oprettning at wille nyde. I lige maade thil i dag haffuer hidkaldet Jøren Knudzens quinde i Lauindtzgaare, Anne Hansdotter med sin lauguerge, Kiersten Hinsdotter i Langeschouff och med sin lauguerge for deris sandhed at stendig were, och Jøren Knudsen jmod winde. Da epter at æden winderne bleff forholt, fremstod Anne Hansdotter, want wed æd med opragt fingere, at nu wngefer sex wger siden da wor hun epter Johan Clausens kre, som wor siuff feshoffer, som gich threj agre fra Jøren Knudsens rugagere [udstreget: som wor], dog iche hun saa same kre i Jøren Knudsens koren eller andre deris, eller saa, at de gjorde nogen skade. Kiersten Hinsdotter want i alle maade, lige som Anne Hansdotter før wundet haffuer. Dommeren wiste Jøren Knudsen ey at befri, saa hand io er pligtig Johan Claußen sinne suin jgien at leffuere, naar

paafordris, dog Johan Claußen pligtig were epter loulig med fart, huis beuislig skade for:ne |16v| suin giort haffuer, at betalle; huis kredit belanger, derom epter kald och warsel gaas, huis rett [er].

[226]

Thingsteffner for Jøren Knudsen i Røninge er Hans Nielsen i Røninge och Jens Knudsen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Johan Hiuelmand jmod sigtelse och dom, nu boendis i Langeschouff, saauel som jmod winde och siuns-mendtz frasigelse, disligeste Per Jørensen och wnge Anders Perßen i Røgerup for siun och wuderings [*udstreget*: mendtz] frasigelse.

Fremstod Per Jørenßen och berette, at wngefer sex wger da wor hand med Anders Perßen i Røninge march paa Jørgen Knudsens rugager wed Per Bendsens hus; der wor giort skade aff kre for en ørtte rug, dog ey wed, huis kre det giort haffuer. Saa nu wed æd sighted Jøren Knudsen Johan Claußen, at hans kre same skade at haffue giort. Formentte, hand skaden burde betalle, och dom begierit epter forsettis widere bemelding, lest och paaschreff-uen. Søren Sørensen i Fraude paa Johan Clausens wegne møtte och formentte, Jøren sin ord burde beuise. |17r| Sagen er wdj threj wger thil paakiendelse optagen.

[227]

Jørgen Hanßen i Killerup, den anden Jøren Hanßen ibid., Per Ibsen i Thornbere, Anders Nielßen i Thrøstrup Korup samptlig berette at haffue siunit Rørup skouff, thil Hospitallet beligendis er, for thi siuns olden, Thornbere skouff for fire siuns olden, huilcket de for jt fuld siun affsagde. Her epter Niels Hanßen paa Lars Hansen hospitalsmesters wegne thingswinde bleff wdsted.

[228]

Epter Madtz Anderßen i Thorup hans begier bleff wdmelt Anders Hanßen, Jep Perßen, Knud Anderßen och Rasmus Nielßen, alle i Thorup, nestkommende onsdag at møde i Karen Niels' gaard i Thorup, saa och Morten Hans[en], och des gaardfelding besigte och registere, huis godtz i Niels Mortensens gaard i Thorup som de her i dag otte dage wille giffue beschreffuen, och det paa m. Christens wegne.

[229]

|17v| Thorsdagen den 9. octobris 1645 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Madtz Anderßen i Thorup [åben plads til skriverens navn].

Thingswindismend er: Morten Hanßen i Thorup, Per Hanßen i Høyby, Rasmus Knudsen i Røninge, Christen Perßen i Holsmølle, Lars Pouelßen i Bierkom, Frerich Hanßen i Nere, Anders Jensen ibid., Per Perßen, Knud Hanßen och Rasmus Hanßen, alle i Perstrup.

Thingsteffner for Anders Hanßen i Ottense er Jøren Perßen i Bierkom och Lauris Pouelßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i gaar wor otte dage thil i dag haffuer hidkaldet Per Hanßen j Højby jmod dom, hannem thiltallit for, at eptersom hand sig for Pouel Jørenßen wergemaallit haffuer thiltagit, och nu meennis at omgaa at thige. Formentte, hand burde drengen aff sit møderne godtz thil sin nødtørfftig wnderholding, som hand epter haanden behøffuer, och det kand thilstreke, och siden derfore giøre riktig regenschab, for huor wit |18r| hand annamit haffuer och igien wdgiffuen eller och strax godsit fra sig at leffuere thil den, som drengen det siden kand forschaffe thil sin nødtørfft, som hand agter at forsuare, och der paa dom begierit.

Per Hanßen i Høyby møtte och stendig wor samme drengs godtz at haffue annamit, erbød sig det thil Anders Hanßen at wille leffuere, naar hand worder betalt, huiss drengen haffuer bekomit, och ellers wdlagt. Sagen er i 14 dag optagen. [230]

Den sag jmellel welby. Casper Dues fuldmægtig och Christen Møller i Holsmølle er endnu i 14 dag optagten. [231]

Thorsdagen den 16. octobris 1645 paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend er: Jesper Rasmussen i Freltoft, Anders Brun, Niels Jørenßen, Anders Hanßen, Lars Hanßen ibid., Hans Sørenßen i Nere, Hans Holstmand, Hans Jbßen ibid.

Thingsteffner for Christen Jenßen i Allested paa frue Sophie Lindenous wegne er Rasmus Jørenßen i Nere och Olle Jensen i Lundby, de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag 14 dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet |18v|

Morten Rasmussen i Nere, Hans Jenßen, Hans Sørensen, Niels Anderßen, Knud Perßen, Rasmus Perßen, Madtz Anderßen, Lars Sørensen, Madtz Perßen, Hans Jbßen, Per Rasmussen, Jens Madtzen, Anders Rasmussen, Markur Nielßen, Hans Michelßen, Steffen Larßen, Lars Jesperßen, Anders Larsen, Anders Jenßen, Frerich Hanßen, alle ibid., jmod dom. Saa nu thiltallit Christen Jenßen Frerich Hanßen och de andre i rette kallede for en wogen, de Themme Ottesen schal haffue wden dom fra pandted. Formentte, de burde staa thil rette. Frerich Hanßen mötte och frem-lagde Nere mendtz byloug, bleff lest och paaschreffuen. Formentte sig och sinne naaboer ey haffue wret giort. Sagen er i 14 dage optagen.

[232]

For:ne Christen Jensen thiltallit och Anders Jenßen i Nere, for hand Themme Ottesen's jord epter thingswindis bemelding her aff thingit nestforleden 2. octobris wdsted skal haffue pløyet och brugt. Formentte, hand burde der fore staa thil rette, och dom begierit.

Anders Jenßen mötte och berette, at hand ey widere haffuer brugt end hans formend thilforne brugt haffuer, thilmed epter at otte mend aff Nere haffuer sagt Anders fra nogit aff den omtu-stende iord, haffuer hand sig dermed ey befatted, mens Themme selff afførde |19r| grøden med sit mey thøy. Sagen er i fiorften dage optagan.

[233]

Hans Hansen Bendtzen i Høyby, Hans Madtzen, Hans Rasmussen och Per Nielßen ibid., samptlig for retten fremstod och berette, den gaard i Aarsleff, som Per Hanßen nu fest haffuer, stod øde thil nu forgangen sommer, de saade haffre i rugmarchen, huor epter Per Hanßen i Aarsleff thingswinde bleff wdsted. [234]

Hans Hanßen Bendtzen i Høyby, Hans Madtzen, Per Nielßen ibid. och Per Hanßen i Aarsleff for retten fremstod, och samptlig berette, at det boeleg, som Hans Rasmusen i Høyby jboer, er icke fierde partten aff en heel gaars brug, thilmed er icke god for att giffue wden den fierde part jmod en aff di andre hans naaboer, med mindre hand nødis thil aff armod at gaa fra boel-legit; aarsagen hand haffuer jngen part huerken i skouen eller i Koehaugen, som de andre bruger thil gresbed thil deris kiør; disligeste er boelleget, hand ibor, gandsche forfalden och hans formand haffuer altid werit gandsche forarmit, formedelst boeligit,

hand iboer, er forsat med landgild, huor epter Hans Rasmussen
thingswinde bleff wdsted. [235]
|19v| Madtz Anderßen i Nere melt for kald. [236]

Thorsdagen den 23. octobris 1645 paa Aasumheridtz thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz
Anderßen i Thorup och Christen Christensen i Fraudegaars
porthuß.

Thingswindismend: Erich Jensen i Søby, Hans Christensen,
Hans Pouelßen, Anders Perßen ibid., Anders Sørenßen i Rold-
sted, Per Hanßen i Høyby, Jøren Knudsen i Rønninge och Hans
Nielsen i Bierkom.

Den sag jmellel Anders Hanßen i Ottense och Per Hanßen i
Høyby haffuer partterne beuilgit thil i dag fiorffen dage at motte
optages. [237]

Thingsteffner for Per Perßen i Ferisløff er Rasmus Larßen och
Jacob Jacobßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere
epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag
haffuer hidkaldet Anders Sørenßen i Roldsted for 8 dlr. och en
daller rentte for 2 aar, Madtz Perßen i Nere for 5 dlr. och 20 sch.,
it aars rentte. Formentte, de burde betalle med diß anuentte,
och dom begieritt. Anders Sørenßen møtte |20r| och wed sin æd
benegted ey at were Per Perßen wden sex daller och diß leye
(schyldig). Formentte sig ey widere pligtig at betalle. Peder
Persen nød fembten dags dom offuer Anders Sørenßen for de sex
daller med sin rentte epter gieldsagers forordning. Den sag med
Madtz Perßen beuilgit Per Perßen thil i dag fiorffen dage at
[udstreget: be...] maatte opstaa. [238]

Thingsteffner for Lars Frandsen paa Fraudegaard paa sin
gunstig hosbondtz wegne er Claus Christensen och Rasmus
Larßen i Fraude, de hiemlit ved lige soren æd, at de thil i dag
haffuer hidkaldet alle Fraudegaars thiennere i Aasumherit sauel
som Jep Knudsen i Allerup, saa nu thiltallit Lars Frandsen de i
rette kalled, for de ey søger Fraudegaars mølle med huis de
lader maalle. Formentte, de burde søger møllen eller epter for-
or[d]ningen staa thil rette. Sagen er i 14 dage optagen. [239]

I lige maade thiltallit Lars Frandszen Hans Jbßen i Fraude,

Mons Perßen ibid., Hans Perßen i Kierby, Per Sersleff, Hans Nielßen i Bierkom, Jøren Madtzen, Jens Madtzen, Hans Anderßen och Rasmus [20v] Larßen ibid., dem thiltallit epter restandtzis bemelding, bleff lest och paaschreffuen. Formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurde-rings dom epter gieldsagers forordning. [240]

Thiltallit och Jep Knudsen i Allerup for en slett daller, hand for Christen Lafougit paa Brangstrup haffuer god sagt. Formente, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wuderings dom epter gielsagers forordning. [241]

Eptersom den sag jmellel welby. Casper Dues fuldmegtig och Christen Perßen, møller i Holsmølle, thil i dag er optagen, saa nu møtte Christen Møller och wed sin høyeste æd benegted aldrig for:ne stud endten at haffue seet i sin lække, ey heller den at haffue slagit eller nogen skade thilføyet, ey heller wed, huem den haffuer slaget.

Niels Andersen, for:ne Christen Møllers suend, møtt[e] och wed sin æd benegted aldrig for:ne stud at haffue slagit eller seet den i Christen Møllers løche, ey heller wed, huem [21r] den skade giorde. Christen Hansen, Christen Møllers stiffsøn, och wed sin æd bekrefte aldrig for:ne stud at haffue set i sin stiffadens løche, ey heller den at haffue slaget eller wed, huem den skade giort haffuer.

Anne Tonnisdoter och Karen Sørrensdotter, thiennendis Christen Møller de thider, der studen sin skade haffuer bekomit, wed deris æd benegted aldrig for:ne stud at haffue seet i Christen Møllers løche, icke heller studen at haffue slagit eller wed, huem den skade giorde, huor paa en huer bad dem saa sant Gud thil-helpe. Christen Møller formentte sig for thiltallen burde fri were, huor paa dom begiertis.

^a-Bleff paakient, epterdj jndted beuisis, at for:ne Christen Møllers gierde haffuer thilforne werit paa claget, och for:ne Christen Møller saauelsom hans folch, hand haffde paa di tider, oxsen haffuer bekomit skade, haffuer benegt huerken at haffue seet same oxse i for:ne Christen Møllers løche, iche heller haffuer giort den skade, ey heller set nogen det at haffue giort eller werit

^{a-a} Med andet blæk end foregående og følgende.

aarsag der thil, wiste domeren ey Christen Møller at thilfinde oxsen at betalle.^a [242]

|21v| Madtz Rasmussen i Ferisleff, Hans Hanßen, Jep Hanßen ibid. fremstod och berette at haffue siuitt Ferisleff skouff, thil byen er beligendis, som Niels Kaaß thilhør, huor findis icke it suins olden, Beistrup skouff, saauit den gode mand thilhør, huor findis ey heller suins olden, paa Olle Hansens skous part i Kapedrup findis ey heller olden thil nogen suin, paa Niels Jensens skouspart i Wrup findis ey heller suins olden, huor epter Hans Larsen i Wollersleff thingswinde bleff wdsted. [243]

Jøren Knudsen i Røninge hans sag med Johan Claußen i Lange-schouff er endnu i 14 dage optagen. [244]

Thorsdagen den 30. octobris 1645 paa Aasumheris thing.

Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit [*afbrudt*].

Thingswindismend er: Søren Michelßen i Søby, Hans Sørenßen, Niels Sørensen, Hans Christopherßen, Rasmus Christensen ibid., Christen Mortenßen i Roldsted, Jens Madtzen i Nere, Hans Sørenßen ibid.

|22r| Hanß Hansens sag paa Søegaard paa sin gunstig hoß-bundtz wegne med Anders Jenßen i Nere er endnu i fiorffen dage optagen. [245]

Den anden sag med de andre i rette kallede er och i fiorffen dage optagen. [246]

Thorsdagen den 6. nouembris 1645 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Madtz Anderßen i Thorup, Christen Christensen i Fraudegaars poerthuß [*åben plads til skriverens navn*].

Thingswindismend: Hans Nielßen i Løndeße, Knud Madtzen, Simmen Andersen, Madtz Hanßen, Knud Jbßen, Hans Erichsen, ibid., Hanß Rasmussen i Høyby, Jøren Knudßen i Røninge, Christen Mortenßen i Roldsted, Jesper Madtzen i Thorup.

Per Perßen i Ferisløff nød 15 dag wurderdings dom offuer Madtz Perßen i Nere for 5 dlr., 20 sch. epter gieldsagers forordning. [247]

Den sag med Christen Møller i Fraude poerthus och de thil-tallend for mølle ferd er endnu i 14 dag optagen. [248]

[22v] Eptersom den sag jmellel Anders Hanßen [udstreget: i] Høyby [udstreget: och] i Ottense och Per Hanßen i Høyby thil i dag er optagen angaaende deris søstersøn thil i dag er optagen [!] epter forige rettergangs bemelding, da er sagen saaledis billagt, at Per Hanßen sig thilforpligted for:ne deris søstersøn Pouel Jørenßen, nu werendis hos Per Hanßen, at skal forsørge med kost och kleder sin liuffstid, huilcket hand loffuit for sig och sine arffuinger Anders Hansen paa drengens wegne skadisløß at holde i alle maader eller och hannem i Ottenße Hospital at jndforschaffe, saa det, eptersom bem:tt er, skal were och bliffue Anders Hanßen paa for:ne drengs wegne skadißløß holden i alle maader, och stod Per Hanßen och Anders Hanßen med huer andre thil wedermaals thing. Her epter thingswinde wdsted blefft. [249]

Christen Mortenßen i Roldsted i dag første thing opbød pant. [250]

Thingsteffner for Hans Rasmussen i Høyby er Lars Hanßen och Anders Hanßen ibid., de hiemlit wed æd med [23r] opragt finger epter recessen, at de i dag 14 dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Hening Valchendorff paa Ottensegaard jmod thingswindiß beschriffelse, eptersom de wnderschriffueren wedtalde saauelsom Clemid Portener. [251]

Thingsteffner for Casper Dues wegne [!] saauelsom Lars Jacobsens wegne deris fuldmegtig Rasmus Hansen paa Røninge Søegaard er Hans Nielsen i Røninge och Niels Hansen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag 14 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Jøren Knudsni i Røninge for 5 lam; Knud Hanßen 1 thønd rug; Lars Skreder 1 th:e rug, 1 thønd malt; Jacob Perßen 18 schep rug, 6 schep blandkorens malt; Lars Jørenßen [åben plads til tallet] schep rug; Rasmus Hanßen 4 schep rug, 10 schep bland korens malt; Rasmus Knudßen 2 schep biug; Søren Perßen 10 schep rug; Giertrud Stranges 2 schep malt, alle ibid.; Hinrich Nielßen i Lauindtzgaarder 2 schep [udstreget: malt] erter, 1 th:e rug; [udstreget: Olle Smed i Elle] Niels Perßen i Roldsted 2 dlr., 4 schep blandkorns malt, 10 schep rug; Hans Morsen 10 schep rug *och Otte Hanßen i Røninge och Rasmus Jenßen ibid. och^a [23v] Hans

^{a-a} Synes tilfejet nederst på siden med andet blæk.

[*udstreget*: Hanßen] *〈Madsen〉 i [udstreget]: Roldsted* *〈Røgerup〉 2 sldr.; Niels Has i Langeschouff 4 schep rug, 2 schep blandkoren malt; Per Bendßen i Langeschouff 2 schep biug, 1 schep ar:e; Hans Hanßen i Roldsted mølle 10 schep rug; Christen Kudschi Røninge 10 scheper biug, de den gode mand schyldig er. Formentte, de burde betalle des werd eller lide nam med diß anuente, och dom begierit. Sagen er med beuilling 14 dag optagen.* [252]

I lige maade thiltallit Lars Rasmussen i Røninge for 12 maannders besolding, huer maanit 1 mk. 12 sch., Otte Hanßen for 11 maanneder a 1 mk. 12 sch., Søren Perßen 10 maanneder a 1 mk. 12 sch., de aff hans besolding med resterer, saa och der foruden Lars Rasmussen thiltallit for 4 sch. 1 d., hand hannem skyldig er. Formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit paa Lars Jacobsens wegne paa Røninge Søegaard. Sagen er med beuilling i 14 dag optagen.

[253]

Jøren Knudsen i Røninge hans sag med Johan Hiuelmand i Langeschouff er i 8 dag optagen.

[254]

Thorsdagen den 13. nouembris 1645 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup [*åben plads til skriverens navn*].

|24r| Thingswindismend er: Madtz Hanßen i Høyby, Hans Madtzen, Lars Jffuerßen ibid., Anders Larßen i Nere, Hans Sørenßen, Jens Madtzen och Madtz Andersen ibid., Anders Rasmussen sammestes.

Thingsteffner for Hans Hanßen paa Søegaard paa sin hosbuns thiennen Olle Jensen i Lundby hans wegne er Rasmus Madtzen i Lundby och Madtz Bertelsen i Freltofft de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recesseni, at de i dag fiorften dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet welby. Hening Valchendorff paa Ottensegaard, eptersom de skrifuer Jørgen Wichmand wedtalde, jmod winde, dißligeste same thid hid kaldet Per Larsen i Lundbygaard, Knud Hanßen i Lundby, Madtz Knudßen ibid. for deris sandhed at winde. Da epter at æden windeßbyrdene bleff forholt, fremstod Per Larsen i Lundbygaard, want wed æd med opragt fingere, at Olle Jensen i Lundby er en fattig gamell forarmit mand och haffuer icke wden halffgaars brug jmod alle sinne naabor, thilmed er saa forarmit, at hand icke kand wdgiffue den paabudne skat. Knud Hanßen och

Madtz Knudßen en epter anden fremstod och |24v| want i alle maade, lige som Per Larsen før wundet haffuer, huor paa en huer for:ne winder bad dem saa sant Gud thilhierge, huor epter things-winde bleff wdsted. [255]

Eptersom den sag jmellem Hans Hanßen paa Søegaard paa sin hosbundtz thienner Themme Ottesen i Nere och Anders Jensen ibid., angaaende huis jord Anders haffuer forner pløyet, saa er sagen saaledis billagt, at Anders Jensen sig thilforpligted Theme Ottesen at jgien wdlege, huib hand Theme epter siunsaffsigt nest forleden 2. octobris wdsted i willing haffuer forner pløyet, huilcket Jens Therckelsen i Nyborig, bem:tt Anders Jensens forsuar, i alle maade beuilgit och sambtøgte. Dermed er den sag billagt, huor epter thingswinde bleff wdsted. [256]

Hans Hanßen paa Søegaard med Frerich Hanßen i Nere och hans naaboer beuilgit deris sag angaaende Themmis pant thil i dag 14 dage att maatte opsettis. [257]

Christen Mortsen i Roldsted i dag andet thing opbød pantt. [258 |25r| Thingsteffner for Otte Hanßen i Røninge paa Lars Rasmussen wegne ibid. er Niels Jensen och Niels Persen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag fiorffen dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Lars Mortensen i Reffninge sampt hans suend, saa och hans huustrue och hans qui[n]d jmod siuns-frasigelse och windiibyrd, disligeste Bertel Nielsen i Røninge, Rasmus Jenßen for deris sandhed at winde, Rasmus Knudßen i Røninge, Jøren Gregerßen ibid.; da epter at æden winderne bleff forholt, fremstod Bertel Nielsen, want wed æd med opragt fingre, at nu senneste s. Sørens dag da fuldes Lars Mortensen med for:ne Lars Rasmussen med flere fra Kiertteminde; da Lars Rasmussen saffnit nogit salt, hand haffde kiøbt, gich hand thilbage, och der hand igien kom thil sin wogen, kom fire karle och thoe quinder fra Reffninge och offuerfalt for:ne Lars Rasmussen och slog hannem, mens jcke wed, huem der giorde hannem skade wden Reffninge karle, och icke hand saa, at Lars Rasmusen wor i klameri, siden hand drog fra Reffninge.

Rasmus Jenßen want wed æd med opragt |25v| fingere, at same afften kom hand thil Lars Rasmussen i Røninge wed Reffninge, da saa hand, at der stod nogle karle och haffde slagen Lars Rasmusen, dog icke kiende, huem de wore, och jcke Lars

Rasmußen wor i klameri med nogen, siden hand drog fra Reffninge, huor paa for:ne winder bad dem saa sant Gud thilhelpe.

Fremstod Rasmus Knudsen och Jøren Gregerßen i Røninge och berette at haffue anden dagen epter s. Sørens dag nest forleden siunit Lars Rasmußen i Røninge, da haffde hand it blodig hug bag i hoffdit och jt blaat slag, threj slag paa hans røg, som wor blaa, thoe slag paa hans wenstere laar, och same hans wenster been bag paa legen wor kiødett jgiennem hugit, saa de kand se jnd til bennit, som de berette.

Lars Mortenßen i Reffninge møtte i rette och wed sin høyeste æd benegted jcke at haffue giort Lars Rasmußen i Rønige nogen skade enten paa legem eller gaadtz, huor epter thingswinde bleff wdsted. [259]

Thingsteffner for Jøren Gregersen i Rønige er |26r| Rasmus Dinneßen och Hans Nielßen ibid., de hiemlit wed æd med opfragt fingere, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldit Hans Madtzen i Røgerup for 3 dlr. 4 sch. och deß leye i threj aar, hand hannem lont haffuer. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom. [260]

Hans Pouelsen i Freltofft, Niels Clemmidßen, Anders Hansen och Thomis Christenßen ibid. fremstod och berette, at Niels Andersens gaard i Freltofft och Anders Hansen Skreders gaard ibid. haffuer staaed øde halffandet aar, nu Michels dag wor, huor epter Anders [udstreget: Ande..] Simmensens søn wed naffuen [forskrevet, skriveren er vist begyndt at skrive Han] Hans Anderßen i Freltofft thingswinde wdsted bleff. [261]

Eptersom den sag jmellel Jøren Knudßen i Rønige och Johan Claußen i Langeschouff thil i dag er optagen angaaende, huis skade er sched paa Jørens roug, da epterdj jndted for dommeren er beuislig giort Johans kre paa Jørens rug at haffue giort, wiste dommeren Johan Claußen ey nogen wdleg at thilfinde. [262]

|26v| Thorsdagen den 20. nouembris 1645 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Anders Hanßen i Thorup, Søren Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Peder Knudßen i Offuerholle, Lars Nielßen i Fraude, Jep Hanßen i Allerup, Hans Jbsen i Dauinde,

Hans Nielsen i Bierkom, Jacob Perßen i Røninge, Pouel Knudßen i Bierkom och Jesper Madtzen i Thorup.

Thingsteffner for Lars Hanßen paa Lindschouff paa sin hosbondtz wegne er Anders Anderßen i Søende och Rasmus Knudßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i gaar fiorten dage thil i dag haffuer hidkaldet Lars Sørenßen i Nere, Anders Larßen, Jens Madtzen, Niels Anderßen, Rasmus Perßen, Per Rasmussen, alle ibid., Niels Perßen i Allerup och Lars Anderßen i Nere alle jmod dom, dennem thiltallit effter restans och fortegnelsis bemelding. Formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurdерings dom epter gieldsagers forordning. [263]

[27r] Lars Hanßen thiltallede irettekalled for deris gaars feste, for de ey deris landgild i rette thide yt haffuer. Sagen er i 4 wger optagen. [264]

Thingsteffner for Hans Hanßen paa Søegaars hans bud Christen Jenßen i Allested er Christen Salmand och Rasmus Christensen i Søeby, de hiemlit wed lige soren æd, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet alle Søegaars thienner i Aasumherit jmod dom. [265]

I lige maade hiemlit Per Jenßen och Hans Knudsen i Dauin[de] wed lige soren æd, at de och med otte dagis warsel thil i dag haffuer hidkaldet alle Sanderumgaars thienner i Aasumherit jmod dom, dennem thiltallit for restans, de med resterer. Sagen er i otte dage optagen. [265a]

Lars Anderßen i Røgerup, Anders Perßen Smed ibid., Hinrich Nielßen i Lauindtzgaare, Thommis Madtzen ibid. epter Niels Wogenberigs bud Jacob Persens begier bleff wdmelt at siune Lars Jørensens gaar i Røninge. [266]

Thingsteffner for Per Thommesen i Thorup er Jep Madtzen och Anders Pouelßen i Bierkom, de hiemlit [27v] wed lige soren æd, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Jesper Raß[musen] i Freltoft for 16 $\frac{1}{2}$ dlr., Niels Jørenßen ibid. for 24 dlr. 3 mk., Anders Michelßen i Nerholle for 6 dlr. 3 mk. 6 sch., de hannem skyldig er. Formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierrit. Nød 15 dags wurdерings dom epter gieldsagers forordning, wndtagen huis kand beuisis der paa at were betald. [267]

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thorup paa kongl. may:s wegne er Hans Jørenßen och Jep Hanßen i Allerup, de hiemlit wed æd med opragt fingre, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet alle s. Hans closters thiennen, skattebønder och andre i Aasumherit jmod dom, for huis de epter restandsis bemelding schyldig er. Formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [268]

Thingsteffner for Lars Pouelsen paa Pughollom hans bud Christen Perßen er Madtz Somer i Kierby och Rasmus Jenßen ibid., de hiemlit wed soren [28r] æd, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Simen Hanßen i Langkild for thi slette daller, hand i rigsmønt epter sit breff daterit Fraudegaard 22. may 43 schyldig er, som thil s. Knudtz dag nest epterkom schadißlös skulle were betald; der for wden for en thønd sild 9 dlr., hand schyldig er. Formentte, hand burde betalle med rentte och anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [269]

Thingsteffner for Hans Krag paa Jens Krags wegne paa Hellerup er Rasmus Jørenßen och Hans Hanßen i Haffuendrup, de hiemlit wed æd med opragt fingre, at de med fulde otte dagis warsel thil i dag haffuer hidkaldet Anders Hanßen och Madtz Jenßen i Perstrup, en for alle at betalle 13 dlr., Rasmus Dinneßen ibid. for 8 dlr. 3 mk. 8 sch., Jens Jbßen i Nere 3 mk., Knud Perßen 13 mk., Frerich Hanßen $23\frac{1}{2}$ dlr., Morten Rasmussen Stensetter 8 dlr., Rasmus Perßen 2 mk., Anders Jenßen 14 mk., Per Galteberig ibid. 29 dlr. 3 mk., Poul Madtzen i Oere 6 mk., Christen Hanßen ibid $11\frac{1}{2}$ dlr. Niels Anderßen i Høyby $8\frac{1}{2}$ dlr., Rasmus Jenßen i Bier nemølle 11 mk., Markur [28v] Rasmussen i Dauinde och Anders Perßen i Rørup, en for alle at betalle 9 dlr., Hans Møller i Roldsted mølle $5\frac{1}{2}$ dlr., Rasmus Skreder $14\frac{1}{2}$ dlr. 14 sch., Hans Mortenßen ibid. 14 dlr. 6 sch., Michel Hanßen Bunde i Fraude 3 dlr., de for:ne Jens Krag schyldig er. Formentte, de burde betalle med diß anuentte eller lide nam och wurdering, och der paa dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [270]

Christen Mortenßen i Roldsted i dag threde thing lod pant opbiude. [271]

Welby. Casper Due wed sin fuldmegtig Rasmus Hansen nød epter opsettelse fembten dag wuderings dom offuer Hinrich Nielßen udj Lauindtzgaare for $4\frac{1}{2}$ dlr., Hans Hanßen i Roldsted for 4 dl. 4 sch., Niels Perßen ibid. for 7 dlr. 8 sch., Hans Madtzen i Rørup for 2 dlr., Otte Hanßen i Røninge 9 mk. 12 sch., Jøren Knudßen 4 dlr. och 1 thønd haffre, Christen Kudsch for 12 schip biug, 1 rmk. penge och Rasmus Jenßen for 15 mk. 8 sch., alle ibid., de schyldig er. [272]

|29r| Thorsdagen den 27. nouembris 1645 paa Aasumheridtz ting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, [*af-brudt*].

Thingswindismend: Theme Ottesen i Nere, Frerich Hanßen, Anders Larßen, Lars Jesperßen, Steffen Larßen ibid., Niels Anderßen sammestes, Morten Hanßen i Thorup.

Thingsteffner for Knud Jacobßen i Ottense wed hans fuldmegtig er Anders Rasmussen och Niels Anderßen i Ottense, de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de loulig thil i dag haffuer hidkaldet Anders Rasmussen i Løndeße for 10 mk., Hans Madtzen ibid. for 14 mk., Jens Anderßen for 3 mk., Simmen Andersen sammestes for 22 mk., de schyldig er. Formentte, de burde betalle med diß anuente, och dom begierit. Nød 15 dag wuderings dom epter gieldsagers forordning. [273]

Thingsteffner for m. Christen Hanßen i Ottense wed hans thiennner Olle Olsen er Morten Hanßen i Thorup och Erich Hanßen i Ottense, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i gaar otte dage |29v| nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Per Thomesen i Thorup jmod dom, hannem epter forsettis jndhold thiltallit, bleff lest och paaschreffuen. Sagen er i otte dage optagen. [274]

Thingsteffner for Christen Jenßen i Allested paa Hans Hanßen paa Søegaard er Per Jensen i [*udstreget*: Alle..] Dauind och Hans Knudßen ibid., de hiemlit wed lige soren [æd], at de i dag otte dage thil i dag haffuer hidkaldet Rasmus Jenßen i Bierkom thil Hans Markurßen jmod dom. Sagen er i otte dage optagen. [275]

Frerich Hanßen i Nere paa sin egne och naabors wegne med Christen Jensen i Allested paa Hans Hansens wegne paa Søegaard thog wed gienmelle thil i dag 14 dage. [276]

Den anden sag med de andre for restans er i otte dage optagen.

[277]

Thingsteffner for Olle Anderßen i Kapedrup er Hans Anderßen i Rørup och Hinrich Rasmussen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag otte dage thil i dag haffuer hidkaldet Niels Hiereßen i Kapedrup for fem dlr. och threj par skoe och fem allen wadmel thienesteløn, hand schyldig er. Formentte, hand burde betalle |30r| med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wuderings dom epter gieldsagers forordning, wndtagen huis kand affbeuises at were betald. [278]

Thingsteffner for Jøren Knudßen, degen i Røninge, er Bertil Nielßen och Johan Jørenßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag otte dage thil i dag haffuer hidkaldet Lars Bore hos Søren Perßen i Røninge $6\frac{1}{2}$ dlr.; Hans Rasmussen i Langeshouß huß for ni schep biug; Per Bendtzen i Langeschouff 6 mk., 4 schep biug; Anders Nielßen i Røegerup for $9\frac{1}{2}$ mk., 1 schep biug; Madtz Hanßen i Kapedrup for 22 mk. 8 sch., de hannem schyldig er. Formentte, de burde betalle med diß anuentte. Sagen er med beuilling i otte dage optagen. [279]

Thingsteffner for Jffuer Bøcker i Røninge ehr Hans Nielsen i Røninge och Niels Hanßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag fiorffen dage thil i dag haffuer hidkaldet Lauris Jørenßen i Røninge jmod dom, hannem thiltallit, for hand hannem en gryde wden dom frapantted haffuer. Formentte, hand sig der til hiemel burde at føre eller |30v| lide som for andet whiemelt, och dom begierit. Sagen er i 14 dage optagen. [280]

Thingsteffner for Niels Jørenßen i Freltofft er Hans Rasmussen och Anders Hanßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Johanne Thommesis i Nerholle med sin lauguerge sampt Per Thommeßen i Thorup jmod winde och paa winde och dom, hannem epter forsett thiltallit. Bleff lest och paaschreffuen. Sagen er i fire wger optagen. [281]

Thingsteffner for Eyller Sørenßen paa Brangstrup wed hans bud Peder Ebesen i Allerup er Jøren Michelßen och Espen Jørenßen i Løndeße, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Per Rasmussen i Løndese, Hans

Madtzen, Jens Anderßen, Anders Rasmussen och Per Hanßen
ibid. jmod dom, dennem thiltallit effter restandtzis bemelding.
Bleff lest och paaschreffuet. Formentte, de burde betalle med
diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter
gieldsagers forordning. [282]

[31r] Thingsteffner for Jacob Perßen i Røninge paa Niels Wogen-
berigs wegne er Hans Anderßen i Røgerup och Hans Nielsen i
Røninge, som hiemlit wed lige soren æd, at de louglig thil i dag
haffuer hidkaldet alle Røninge Søegaars bønder och thienner i
Aasumherit jmod dom, dem thiltallit epter restandtzis bemel-
ding; bleff lest och paaschreffuen. Formentte, de burde betalle
med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom
epter gieldsagers forordning. [283]

I lige maade satte Niels Wogenberigs fuldmegtig i rette, om
for:ne Røninge Søegaars thienner iche strax bør zedeller for
deris landgilde koren och smør at fremuise eller deris feste at
haffue forbrut, och der paa dom begierit. Sagen er i [åben plads]
optagen. [284]

I lige maade hiemlit for:ne thingsteffner, at de och louglig
thil i dag haffuer hidkaldet Hans Madsen i Røgerup, saa och hans
søn Lars Hanßen for 30 rdlr. stesmaals penge, hand for for:ne
sin søn haffuer goed sagt; Jøren Gregersen i Rønninge 21 dlr.
stesmaall och ellers, for huis hand i [31v] gaarden bekommit
haffuer, for 45 sldr. $3\frac{1}{2}$ mk., huor paa er betald 18 dlr. $2\frac{1}{2}$ mk.
2 sch. 1 alb., rester saa 58 dlr. 12 sch. 2 alb. med diß rentte;
Hans Weffuer sagefald fem dlr. och Jffuer Bøcker for 6 dlr. sage-
fald. Formentte, [udstreget: hand] *{di}* burde betalle med diß
anuentte eller were nam och wundering wndergiffuen i deris boe
[och] godtz. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers for-
ordning. [285]

Thorsdagen den 4. decembbris 1645 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Thorup i herisfougdens for-
fald, Jep Perßen i Thorup och Søren Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend er: Lars Simmenßen i Kierbygaard, Morten
Hanßen i Thorup, Knud Anderßen, Niels Nielßen, Rasmus
Nielßen ibid., Hans Jbßen i Nere, Lars Jørenßen i Røninge och
Per Thommeßen ibid.

Thingsteffner for Lars Larßen i Heden paa frue Ellen Marsuins wegne er Olle Michelßen i Wittinge och Jens Larsen i Broby, de hiemlit wed æd med |32r| opragt fingre, at de i thiersdags fiortten dage thil i dag fra Ottensegaard haffuer hidkaldet welby. Hening Valchendorff thil Glorup och hans fuldmegtig, eptersom de Jøren Wichmand wedtalde, jmod winde; disligeste i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Per Larßen i Lundbygaard, Knud Hanßen i Lundby, Niels Perßen i Freltoft, Niels Jørensen och Thommis Christenßen ibid. for deris sandhed at winde. Da epter at æden windesbyrdene bleff forholt, fremstod Per Larßen i Lundbygaard, want wed æd med opragt fingere, at det hannem i Gudtz sandhed witterligt er, at welby. frue Ellen haffuer ladet den gaard, Jesper Rasmussen i Freltoft jbode, affbryde och ladet giøre der aff thoë jord løß huße. Knud Hanßen, Niels Perßen, Niels Jørenßen och Thommis Christenßen en epter anden want wed lige soren æd lige som Per Larßen før wundet haffuer, huor paa en huer bad dem saa sant Gud thilhelpe; her epter thingswinde bleff wdsted. [286]

|32v| Thingsteffner for Lars Frandtzen paa Fraudegaard paa sin gunstig hosbundtz wegne er Rasmus Nielßen och Niels Hanßen i Bierkom, de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Anders Larßen i Bierkom, for hand ey sin thinde paa ageren haffuer nedsatt eller thindet epter recessen. Formentte, hand burde lide derfore som for andet whiemmelt, och dom begieritt.

Anders Larsen møtte och sagde sig thienden eller kornit at haffue jndfört, mens warefougen grøden at haffue ladet jndage paa hosbundens wegne. [287]

I lige maade hiemlit for:ne thingsteffner, at de och thil i dag haffuer hidkaldet Jøren Rasmussen i Bierkom for ett suin, hand paa Fraudegaard i hielslagen haffuer, saa got som en slet daller. Formentte, hand den burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Bege sagerne er i fiortten dage optagen. [288]

Thingsteffner for Christen Anderßen i Kapedrup er Søren Hanßen och Madtz Jenßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingre, at de i dag threj wger thil i dag |33r| haffuer hidkalder Hinrich Nielßen i Lauindtzgaare for sexsten daller, ringer ni schilling, hand hannem schyldig er. Formentte, hand burde

betalle med diß anuentte, och dom begierit. Sagen er i 14 dage optagen.

[289]

Thingsteffner for Madtz Hanßen i Kapedrup er Jens Perßen och Hans Hanßen ibid., de hiemlit wed æd epter recessen, at de i dag fiortten dage thil i dag haffuer hidkaldet Hans Madtzen i Røgerup for $5\frac{1}{2}$ dlr. Lars Perßen i Røninge for 10 mk., Niels Perßen i Roldsted for 12 dlr. 3 mk., de hannem schyldig er. Formentte, de burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Sagen er i otte dage optagen.

[290]

Thingsteffner for Anders Larßen i Nere er Lars Anderßen och Knud Madtzen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i gaar otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Lars Greffue i Nere, Jens Madtzen ibid. for deris sandhed at winde och Erich Sørenßen i Oure jmod winde och dom. Da fremstod Lars Jesperßen i Nere, hannem thiltallit for, at eptersom hand hans søn Per Anderßen, wngefer 15 aar gamel, jmod hans wille fest haffuer, och hand nu i "hans werff"^{a-a}, eptersom hand |33v| hannem i skoffuen i jt thre opuiste at stiffue, huor wdoffuer hand sit loer haffuer sonderslagen; formentte, hand drengens badscher løn sampt anden bekostning betalle. Sagen er i 14 dage optagen. Eptersom Erich Sørenßen nu wed sin æd benegted ey drengen at haffue begierit, for hand selff kom i gaarden thil hannem och begierit thienste. Sagen er som bem:tt i 14 dage optagen.

[291]

Thingsteffner for Per Perßen i Ferisløff paa Hans Krag i Mesinge, ridefougit thil Hellerup, hans wegne er Per Nielßen och Frerich Thommeßen i Ferisløff, de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Anders Hieresen i Roldsted, Hans Mortenßen, Hans Hansen Møller ibid., Per Rasmussen i Kapedrup, Rasmus Hanßen ibid., Anders Perßen i Rorup, Lars Simmenßen i Kierby, Knud Friiß ibid., Frerich Hanßen i Nere och Hans Holstmand ibid., alle jmod dom, dennem thiltallit epter thuende restandtzers bemelding, de thil Hellerup med resterer. Formentte, de burde betalle med diß anuentte, |34r| och dom begierit. Huor jmod at suare er ingen wden Lars Simmenßen i Kierbygaard i rette møtt, epter som offte bleff paarobtt. Per Perßen nød fembten dag wurderings

^{a-a} Næsten udvisket; det første ords læsning tvivlsom.

dom epter gieldsagers forordning, och epter restandtzernis be-melding lest och paaschreffuen bleff. *< Nederst på fol. 33v med rødt: R 14 sch. >* [292]

Thorsdagen den 11. decembris 1645 paa Aasumheris thing.
Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Erich Jenßen i Roldstedgaard och Søren Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Hans Larsen Lunde i Fraude, Jens Madtzen, Anders Jenßen, Rasmus Hanßen, Mogens Perßen, Jens Hieresben, Jøren Anderßen och Søren Sørensen ibid.

Thingsteffner for Jøren Michelßen i Nøreløndelße paa Eyller Sørensen paa Brangstrup er Hans Nielßen och Niels Jenßen i Løndese, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag fiorffen dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Niels Bryde i Løndese for 6 dlr. 12 sch., hand schyldig er. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom. [293]

|34v| For retten fremstod Rasmus Hanßen i Roldsted, berette och gaff thilkiede, huorledis hans lade hus nestforleden jmellethiesdag och onsdagen om natten med høe, foder och koren med mere aff wløckelig jldebrand gandsche er opbrent, huoroffuer hand fattig mand i stoer armod er udj geraaden, wor derfore woris forschriffelse thil gotfolch om hielp begierendis, huilcket wi hannem ey wiste at fornegte, eptersom wi, saauelsom men-nige mand i dag thingit søger, hans megit bedrøffuelig wilkor beuist er, huorfore er thil alle och huer, som for:ne Rasmus Hanßen hender fore at kome huer epter standtz gebiur woris ydmyge bøn och begiering, at de hannem noget aff, huis Gud en huer med forlent haffuer, wille med delle foruenttendis løn der for aff Gud allermeg:tte, wi wil och forpligt were at thienne en huer gierne jgien, om nogen eders øb endten i lige eller andre maader besøgendis worder. Her epter Rasmus Hanßen thingswinde bleff wdsted. [294]

|35r| Eptersom den sag jmellem Hans Hanßen paa Søegaard paa Theme Ottesens wegne och de andre Nere mend thil i dag er optagen, saa thog Per Anderßen, Hans Hansens thienner, med Frerich Hanßen i Nere paa sin egne och naabors wegne wed gien-melle thil neste fulde thing epter juel at maatte opstaa. [295]

Thingsteffner for Theme Ottesen i Nere er Rasmus Jørenßen och Knud Madtzen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i gaar threj wger thil i dag haffuer hidkaldet welby. Hening Valchendorff fra Ottensegaard, eptersom de Jøren Wichmand wedtalde, jmod winde. I lige maade hiemlit for:ne thingsteffner, at de i dag fiorffen dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Morten Rasmussen i Nere, Hans Jenßen, Hans Sørensen, Knud Perßen, Hans Jbsen ibid. for deris sandhed at stendig were. [296]

Jffuer Bøcker i Røninge och Lars Jørensen ibid. deris sag er endnu thil [afbrudt]. [297]

Madtz Hanßen i Kapedrup nød offuer Lars Perßen i Røninge for 10 mk. och Niels Perßen i Roldsted for 12 dlr. 3 mk. fembten dag wunderings dom. [298]

|35v| Henrich Olsen paa Ringstedgaard och Hans Andersen, thiennendis i Nere mølle, for retten fremstod och i haand thog erlig mand Hans Lauridzen Møller i Nere mølle, gjorde och gaff hannem en fast, thrøg, æuig och wrøgelig affkalding for alt, huis de epter [åben plads til ca. 12 bogstaver] Olluf Madtzen och moder Mette Ollis, som bode i for:ne Nere mølle, arffueligen er thilfalden, dett were sig wed huad naffn det helst er eller neffnis kand, aldellis jndted wndertagendis i nogen maade, saa de thacket hannem for fylleste, fuld werd och betalling i alle maader. I lige maade gaff for:ne Hans Anderßen bem:tte Hans Larsen fuldkommen affkalling for alt, huis godtz hand aff hans wnder wergemaall hafft haffuer, aldellis jndted wndertagendis i nogen maader, huor fore bem:tt Henrich Olsen och Hans Anderßen for dem och deris arffuinger for føde och wføde bem:tt Hans Larsen och hans arff:r for ald |36r| widere kraff, thrette eller epteraaning will haffue quitterit och skadißløs holden, huor epter forschr:ne Hans Larsen things winde wdsted bleff. [299]

Thingsteffner for Thommis Broderßen i Ottense hans bud Niels Hanßen i Ottense er Koruald Nielßen och Hans Anderßen i Fraude, som hiemlit wed æd med opragt fingere, at de med fulde otte dagis warsel thil i dag haffuer hidkaldet Jens Hierigsen i Fraude for 8 dlr., Hans Andersen och Koruald Nielßen ibid. wor och selff stendig wden widere kald at lide, nemlig Hans Andersen for 12 dlr. och Koruald Nielßen for 6 dlr.

I lige maade hiemlit for:ne thingsteffner och at haffue thil i dag

hidkaldet Rasmus Nielßen i Thorup for 36 dlr., Per Hanßen i Allerup for 4 dlr., Knud Rasmussen for 5 dlr., Jens Knudßen for 4 dlr., Per [udstreget: Hanßen] Nielßen i Høyby for 5 dlr. 8 sch., Hans Jbsen och hans son Hans Hanßen for 4 dlr. $2\frac{1}{2}$ mk., Per Rasmussen i Løndeße och Anders Rasmussen huer for 14 mk., dog en for alle, Jørgen Madtzen i |36v| [stednavnet glemt?] for 6 dlr. 2 mk., Hans Marckkursen for 10 mk., Jesper Rasmussen i Freltoft for 6 dlr. 2 mk. 4 sch., Niels Clemmidßen for 3 dlr. 3 mk. 12 sch., en for alle, Knud Perßen i Nere for 3 mk., [udstreget: Morten Steensetter] Lars Jespersen 6 mk., Jens Jbßen 5 dlr. 1 mk., Madtz Larßen 10 dlr., Jens Madtzen 3 dlr., Anders Larßen 9 mk., Niels Perßen i Roldsted 4 dlr., Christen Kudsch 5 dlr., Hinrich Nielßen i Lauindtzgaare 9 dlr., Thommis Madtzen 8 dlr. 2 mk., Olle Olsen i Aasum $11\frac{1}{2}$ dlr., Jens Jørenßen i Rogelund $10\frac{1}{2}$ dlr., Hans Hanßen i Seden for 6 dlr. 3 mk., Olle Eyllersen 5 dlr. $2\frac{1}{2}$ mk., Hans Rasmussen i Bollerup for 14 dlr. 1 mk., Anders Rasmussen for $11\frac{1}{2}$ dlr. 12 sch., Hans Olsen 5 dlr., Knud Olsen 3 dlr. 1 mk., Anders Olsen 9 mk. Anne Skreders med hindis lauguerge for 4 dlr. 1 mk., de schyldig er epter restandtzis bemelding. Bleff lest och paaschreffuen. Formentte, de burde betalle med dis anuentte eller lide nam i deris boe och godtz epter gieldsagers forordning. Nød 15 dag wurdерings dom epter irettesettelsen. [300]

|37r| Thorsdagen den 18. decembris paa Aasumheritz thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmussen.

Thingswindismend: Jep Larsen i Offuerholle, Rasmus Jørenßen ibid., Rasmus Jbsen i Fraude, Anders Hanßen i Thorup, Hans Jebsen [rettet fra: Jensen?] i Dauinde, Hans Nielßen i Bierkom, Hans Persen i Thuing, Anders Jenßen i Fraude.

Thingsteffner for Lars Larsen paa Nels Jørensen i Freltoft hans wegne er Hans Rasmussen och Anders Hanßen i Freltoftt, de hiemlit wed æd med opragt fingre, at de i dag otte dage nest-forleden thil i dag haffuer hidkaldet Per Thommeßen i Thorup jmod winde och dom, sampt Johanne Thommesis i Nerholle med sin lauguerge for winde och dom eller lide hørings deelle. Saa nu thiltallit hand for:ne Per Thommesen for thoe øxsen och en qui, hand for hannem aar och dag greset och fød haffuer for

threj rigs daller, sampt thiuge och fir scheper haffre, schepen 8 sch., sexsten scheper blandkoren, schepen 12 sch., och |37v| for it sort blachet øg, hand londte for:ne Per Thommesens broder Jep Thommesen, saa got som thi rigs daller, huilcket hand ey igien bekom, och epterdj for:ne Johanne Thomesis och Per Thommesen for:ne Jep Thommesen arffuit haffuer, om de ey da for:ne øg bør betalle, och Per Thommesen pligtig were den anden fordriing at betalle eller derfore lide nam, och dom begierit.

Per Thommesen møtte och sagde at haffue saad paa Niels Jørensens grund sex schep haffre thil leye, aff huis penge hand schyldig wor. Sagen er i fire wger optagen. [301]

I lige maade hiemlit for:ne thingsteffner for welby. frue Ellen Marsuins fuldmegtig Lars Larsen i Heden, at de och i dag 8 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Per Thommesen i Thorup och Johanne Thommesis i Nederholle med sin lauguerge jmod dom, dennem thiltallit for en thre seng, wor naffled fast i Niels Jørensens huß i Freltofft och fast giort med en lenche, en dyne, saauelsom andre |38r| kleder, hand aff for:ne Niels Jørensens gaard med sin moder bort ført haffuer, disligeste en weff, huor i for:ne Niels Jørensen haffde sin deell. Formentte, hand der fore burde der thil hiemel at føre, och dom begierit.

Per Thommesen møtte och sagde sig weffuen i sin gieldtz betalling for Maren Thommesis jordeferd at haffue bekomit, saa och for huis hun hannem ellers schyldig wor. Sagen er i fir wger optagen.

[302]

Ydermere thiltallit Per Thommesen i Thorup, for hand fire øxsen Jesper Rasmussen i Freltofft affkiøbt haffuer och dermed giort forprang, satte i rette, om same øxsen ey burde sin hosbond welby. frue Ellen epter forordningen at følge, och dom begierit.

Per Thommesen møtte och wed sin høyeste æd bekreffted, at hand i gieldtz betallen bekom aff Jesper Rasmussen i Freltofft theo stude for 12 dlr. 1 mk. och gaff hannem thil penge sin hosbond med at betalle for theo andre stude otte slette slette [!] daller ringer theo |38v| march. Formentte sig der med jngen forprang at haffue giort. Per Thommesen mentte, Lars Larsen hans hosbons fuldmagt burde fremlege.

Bleff paakiendt, at dommeren ey wiste Per Thommesen same stude at thilkiende thil frue Ellen at haffue forbrut, epterdj jcke

er beuislig giort dermed forprang at haffue giort, mens same stude
thil Jesper Rasmusens wdgiffts betalling och ellers i giels betalling
bekomit haffuer. [303]

Thingsteffner for Rasmus Hanßen paa Rønninge Søgaard paa
Casper Dues wegne er Per Nielßen och Jens Clemidsen i Rønninge,
de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag otte dage thil i dag
haffuer hidkaldet Jacob Perßen i Rønninge for 4 dlr. 3 mk. 10 sch.
och for forløfftet for sin broder Søren Perßen for 10 schep rug,
Hinrich Rasmussen i Langeschouff for 3 mk. 4 sch., de schyldig
er. Formentte, de burde betalle med dis anuentte, och dom be-
gierit. Nød 15 dag wurtherings dom epter gieldsagers forordning.

[304]

|39r| Thingsteffner for Niels Wogenberigs fuldmegtig Lars Jø-
renßen i Rønninge er for:ne Per Nielßen och Jens Clemmidßen,
som hiemlit wed lige soren æd, att de och thil i dag haffuer hid-
kaldet Hans Madtzen i Rørup for $2\frac{1}{2}$ dlr. och 2 gies, Pouel Chri-
stenßen i Rønninge $7\frac{1}{2}$ mk., Anne Claus i Langeschouff med sin
laugwerge for 6 thrauff langhallom, Per Hanßens quinde Anne i
Rønninge och med sin lauguerge 3 dlr. 1 mk., Frandtz Ploumand
i Rønninge for 2 gies, de thil welby. frue Anne Gyldenstierns med
resterer. Formentte, de burde betalle med dis anuentte, och dom
begierit. Nød 15 dag wutherings dom epter gieldsagers forordning,
wntagen huis kand findis der paa at were betald. [305]

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thorup paa Hening Val-
chendorffs wegne er Hans Jørenßen och Jep Hanßen i Allerup,
de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag otte dage nest-
forleden thil i dag haffuer hidkaldet Per Hanßen i Aarsleff jmod
dom, hannem thiltallit for elluffue slette daller, som rester paa
hans stesmaall. Formentte, hand burde betalle med |39v| diß
anuentte, och dom begierit. Per Hanßen møtte och gielden stendig
wor. Bleff 15 dags dom wdsted offuer hannem. [306]

Thingsteffner for Hans Hansen paa Søgaard hans bud Per
Anderßen paa Sanderumgaard er Per Jenßen och Anders Nielßen
i Dauinde, de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen,
at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet
Lars Knudßen i Dauinde och Hans Jbsen i Dauinde jmod siuns-
mendtz frasigelse och dom. Da fremstod Markur Rasmussen i
Dauinde, Per Hanßen, Anders Perßen och Thomas Madtzen

ibid., och samptlig berette at haffue siunit Lars Knudsens gaard i Dauinde, huor findis brøstfeldighed, saa den ey kand forferdigis <wnder> thredsins tiuge slette daller, Hans Jbsens gaard findis brøstfeldig, saa den ey heller kand forferdigis wnder otte daller.

Formentte, de burde derfore deris feste at haffue forbrut, eptersom de lader hosbondens gaarde forfalde. Sagen i 6 wger optagen. [307]

[40r] Thingsteffner for Anders Sørenßen i Bierkom paa sin hosbund Jesper Hansens wegne i Otte[nse] er Rasmus Jørenßen i Nere och Knud Madtzen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Berette Hans i Bierkom och Pouel Hanßen ibid, huer med deris lauguerge, jmod siunsmendtz wdmellelse, och paa løffuerdag att møde i den gaard, s. Hans Poulßen i Bierkom ibode och affdøde, jmod siun och eller huis skouffpart kand paauisis, saa och her thil nestfulde thing epter juel at møde jmod siunsmendtz frasigelse och dom. [308]

Den sag jmellellem Christen Anderßen i Kapedrup och Hinrich Nielßen i Lauindtzgaarde er endnu thil nestfulde thing epter juel optagen. [309]

Epter Jesper Hansens begiering bleff Lars Jesperßen i Nere, Frerich Hanßen ibid., Anders Larsen, Hans Jenßen sammestedtz, Madtz Anderßen i Thorup, Anders Hanßen, Knud Skousboe och Jep Persén i Thorup wdmelt for:ne gaard och skouff forsuarlig at siune, [40v] som de thil nestfuld thing epter juel her wil giffue beschreffuen. [310]

Anders Larsens sag i Nere med <Erich> Sørenßen er thil neste fulde thing epter juel optagen. [311]

Thingsteffner for *[åben plads til person- og stednavn]* er Hans Jørenßen och Jep Hanßen i Allerup, som hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 14 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet welby. Hening Valchendorff paa s. Hans closter jmod winde.

Da fremstod Madtz Hanßen i Høyby, Hans Hanßen, Hans Juel, Per Nielsen ibid. och en epter anden want wed æd med opragt fingere, at det huß, Hans Rasmussen i Høyby jbode, der boer nu en fattig encke och haffuer jndted at skatte aff.

Den gaard, Per Hanßen i Aarsleff nu jboer, stod øde thil fiortten dage epter paasche sidst forleden, da hand den feste.

Niels Anderßen i Høyby formedelst stor armod maatte forlade sin gaard, saa han jndted haffuer at skatte aff, mens med |41r| huustrue och børen gaar om at thige, och jndted Olle Olsen kand bekomme, for huis hand aff sin landgild (der hand aff gaarden kom) skyldig wor.

Dett bolleg, Hans Rasmussen i Høyby jboer, er iche fierde partten aff en heel gaars brug, och er icke god for at giffue wden den fierde part jmod en aff di andre hans naaboer, med mindre hand nødis thil aff armod at gaa fra gaarden. Aarsagen der thil er, at hand haffuer jngen part huerken i skouen eller i Koehaugen, som di bruger til gresbed thil deris kiør, disligeste er boellegeget, hand iboer, gandsche forfalden, och hans <for>mand haffuer altid werit gandsche forarmit, formedelst boelligit, hand iboer, er forsett med landgilde.

Jens Madtzen i Nere formedelst wløckelig jldebrand, som hans stuehuß opbrende, med huis der i wor, er saa forarmit, at hand jndted haffuer at skatt[e] aff, huor paa huer for:ne winder bad dem saa sant Gud thilhielpe, och bleff her epter thingswinder wdsted. [312]

Frerich Hanßen i Nere, Hans Jenßen, Anders Jenßen och |41v| Hans Michelsen ibid. en epter anden want wed æd med opragt fingere, at den gaard, Jens Jbsen i Nere ibode, staar øde.

Den gaard, Jep Larsen Lunde i Nere jbode, staar øde.

Den gaard, Steffen Larsen i Nere jboer, stoed øde nu i sommer.

Lars Jesperßen i Nere hans kre och queg er hannem fra død, er deroffuer i stoer armod geraaden, saa hand ey kand giffue nogen skatt, mens nødis thil at besøge gotfolch om hielp i Gudtz naffuen.

Anders Larsen i Nere er saa forarmit, att hand jndted haffuer att skatte aff <til> fuld schat.

Themme Ottesen i Nere haffuer jcke wden fierde partten aff en gaars brug, thilmed haffuer jndted at skatte aff.

Hans Rasmussen i Bollerup er en fattig blind mand och saa forarmit, at hand jndted haffuer at skatte aff, huor paa for:ne winder bad dem saa sant Gud thilhielpe, |42r| och bleff her epter, eptersom bem:tt er, thingswinder wdsted. [313]

Peder Pouelßen i Bierkom, Rasmus Anderßen, Hans Andersen och Jøren Madtzen ibid. en epter anden want wed æd med opragte fingere, at Ziidzel Hansis i Bierkom er en fattig encke

hindis kre er hinde fra død, och er saa forarmit, at hun jndted haffuer at skatte aff.

Den gaard, Per Andersen i Bierkom jboede, stod øde thil Michels dag nestforleden, huor paa en huer for:ne winder bad dem saa sant Gud thilhielpe, och bleff her epter, eptersom forschrtt stor, thingswinder wdsted. [314]

Thingsteffner for Lars Pouelßen, ridefougit thil Fraudegaard, hans fuldmegtig Christen Perßen er Hans Larßen och Hans Anderßen i Allerup, som hiemlit wed æd med opragt fingere, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Per Pouelßen i Bierkom for 4 dlr. 3 mk. 8 sch. och Hans Nielßen ibid. for 4 dlr. 3 mk. 8 sch., de schyldig er epter restandtzis bemelding. Formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gielsagers forordning. [315]

|42v| Hans Hanßen paa Søegaard wed sin fuldmegtig nød 15 dag wurderings dom offuer Rasmus Jenßen i Bierkom for 10 mk. restans, hand schyldig er, epter gieldsagers forordning. [316]

Thingsteffner for Hans Jespersens i Ottense hans fuldmegtig er Jep Hanßen och Hans Jørenßen i Allerup, som hiemlit wed æd med opragt fingere, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Niels Andersen i Høyby for 6 dlr. och 6 aars rentte, Jens Madtzen i Lumby for 6 dlr. och 9 aars rentte, Jøren Hanßen 2 dlr. och 14 aars rentte, de schyldig er. Formentte, de burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [317]

1646

JHM.

Thorsdagen den 15. january 1646 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: [*Afbrudt; et par linier ubeskrevne*].

Thingswindismend: Lars Jesperßen i Nere, Jacob Perßen i Røninge, Niels Hiereßen i Kapedrup, Madtz Hanßen ibid., Jep Perßen i Thorup, Morten Hanßen, Jesper Madtzen ibid., Søren Michelßen i Søbye.

|43r| Per Nielßen i Høyby opliuste it koel sort øg, rist i det wenster øre. [1]

Thorsdagen den 22. january 1646 paa Aasumheris thing.
 Sidendis retten: Madtz Andersen i Høyby, heris fougit, Jep Perßen i Thorup och Seuerin Rasmußen, skriffuer.

Thingwindismend: Clemmind Rasmußen, Steffen Larsen i Aasum, Hans Rasmußen i Seden, Knud Anderßen i Thorup, Niels Nielßen ibid., Jesper Madtzen sammestedtz, Christen Anderßen i Kapedrup, Madtz Hanßen ibid.

Thingsteffner for Per Hanßen i Aarsleff paa sin egne och södschindtz wegne er Per Madtzen och Lars Madtzen ibid. De hi[e]mlit wed æd med opragt fingere, at de i dag fiorrten dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Knud Biørenßen i Nyborig, Jens Therckelßen ibid., Mette Hans Persens i Ottense, Thommis Brorßen, Per Perßen, Frerich Gummersbach ibid., Hans Morßen i Brouby, Jens Lasen paa Skiollemose, Madtz Perßen i Perstrup, Anders Perßen i Aarsleff, Jens Perßen, Hans Perßen ibid., Lars Anderßen sammestedtz jmod thingswindis beschrifuelse och windißbyrs forhør, deßligeste Niels Perßen i Aarsleff, Rasmus Jenßen, Per Rasmußen och Søren Perßen i Aarsleff, huer for |43v| deris sandhed at winde.

Da epter at æden winderne bleff forholt, fremstod Niels Perßen i Aarsleff, Rasmus Jenßen, Per Rasmußen och Søren Perßen ibid. och en epter anden want wed æd med opragt fingere, at den thiersdag før nyittaarsdag, da epter at Maren Hans, som bode i Aarsleff, bleff begraftuen, fragich [overstreget: och] for:ne Per Hanßen i Aarsleff och hans södschind arff och gield epter for:ne deris moder, at de huercken wille arffue och gi[e]lde, huor paa de bad dem saa sant Gud thilhierge. Derfore bem:tte Per Hanßen den s. quindis creditor[er] aduarit at møde i morgen fiorrten dage i boen at anname betalling, saauit boen kand thil streche. Huor epter thingswinde wdsted bleff. [2]

Thingsteffner for Niels Christenßen i Bierkende er Morten Hanßen och Hans Perßen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i gaar otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Jøren Perßen i Aasum och Lars Perßen ibid. jmod dom, dennem thiltallit for fembten slette daller, deris sallig fader hannem epter hans breffs bemelding schyldig er; formentte, de burde betalle med dis anuentte, och dom begieritt. |44r| Sagen er i fiorrten dage optagen. [3]

Jligemaade hiemlit for:ne thingsteffner, at de same thid thil i

dag haffuer hidkaldet Jens Jørenßen i Rogelund for 10 mch., Lars Rasmussen i Røninge for 11 mch., Hinrich Nielßen i La- uindtz gaarde for 10 mch., de schyldig er; formentte, de burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurde- rings dom epter gieldsagers forordning. [4]

Thingsteffner for Anders Hanßen i Kapedrup er Per Jbßen och Jens Hanßen i Kapedrup. De hiemlit wed æd epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Niels Hanßen i Kapedrup jmod winde och dom sampt Madtz Rasmussen i Kapedrup, Hans Gregerßen, Else Larsdotter med sin lauguerge for deris sandhed at stendig were. Da epter at æden winderne for- holt bleff, fremstod Madtz Rasmussen, want wed æd med opragt fingere, at Niels Hanßen i Kapedrup loffuit Anders Hanßen thil opladelse aff sin gaar thiuge slette daller, fire ørte saarug, sex eskespender, huor paa hand bad sig saa sant Gud thilhelpe.

Hans Gregerßen want wed lige soren æd, at for:ne Niels Hanßen loffuit for:ne Anders Hanßen thil opladelse thiuge |44v| slette daller och fire ørte saarug. Else Larsdotter want, lige som Madtz Rasmussen før wundet haffuer. Huor paa de bad dem saa sant Gud thilhelpe. Formentte, for:ne Niels Hanßen burde betalle med diß anuentte, och dom begierit.

Niels Hanßen møtte och thiltallen stendig wor. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [5]

Thingsteffner for Lars Sørenßen i Nere paa sin hosbundtz Erich Kaas och egne wegne er Claus Frerichsen och Jens Larsen ibid. De hiemlit wed lige soren æd, at de i dag fiorften dage nestfor- leden thil i dag haffuer hidkal[det] welby. Hening Valchendorff jmod dom. Saa nu fremlagde for:ne Lars Sørenßen jt thingswinde her aff thingit nestforleden 6. marty wdsted, som jblant andet formeltte, at Lars Sørenßen ey haffuer wden halffgaars brug, thilmed er saa forarmit, at hand icke er god for at giffue wden halff skatt; formentte sig ey widere skatt burde wdgiffue en halff skatt och der paa dom begieritt. Bleff paakient,¹ at Lars Sø- renßen ey bør wden halff skat wdrette, dog saa om det skriffueren i rentteried kand bliffue gaatt giortt¹. [6]

|45r| Thingsteffner for Morten Hanßen i Thorup er Rasmus An- derßen i Thorup och Per Hanßen ibid. De hiemlit wed lige soren æd, at de neste mandag før juel hidkaldet Hening Valchendorff

¹⁻¹ Tilfejet med andet og kraftigere blæk; jfr. følgende note.

jmod winde, eptersom de wnderschriffueren wed talde, sampt Niels Larsen i Thorup, Knud Anderßen, Per Thomesen ibid. och Rasmus Rasmussen i Bierkom for deris sandhed at winde. Da fremstod Niels Larsen, Knud Anderßen, Per Thomeßen och Rasmus Rasmussen och en epter anden want wed æd med opragt fingere, at Morten Hanßen i Thorup er gandsche forarmit, at hand indted haffuer at skatte aff. Huor paa de bad dem saa sant Gud thilhelpe. Huor epter thingswinde bleff wdsted. [7]

Thingsteffner for Knud Perßen i Nere er Frerich Hanßen i Nere och Knud Madtzen ibid. De hiemlit wed lige soren æd, at de i dag fiorffen dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Hening Valchendorff jmod winde, Lars Sørenßen i Nere, Madtz Hiuelmand i Nere, Christen Anderßen i Kapedrup och Thomis Madtzen i Dauinde for winde. Da fremstod Lars |45v| Sørenßen, Madtz Hiuelmand, Christen Anderßen och Thomis Madtzen och en epter anden want wed æd med opragt fingere, at Knud Perßen er saa forarmit, at hand ey er god for at wdgiffue den store schat. Huor epter things winde bleff wdsted. [8]

Thingsteffner for Thomis Madtzen i Dauinde er Rasmus Perßen och Per Pouelßen ibid. De hiemlit wed lige soren æd, at de thorsdagen for juel haffuer hidkaldet Rasmus Anderßen i Thorup for fir daller, hand for løffté for sin moder skyldig er; formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Rasmus Anderßen møtte och sagde, at paa schiffet epter Niels Mortenßen bleff thoe dallers werd affsatt thil fordringen, dog ey negted io at haffue loffuit for pengene. Sagen er i otte dage optagen. [9]

Thingsteffner f [afbrudt].

²Niels Perßen Wogenberig, rifougit paa Røninge Søegaar, wed Jacob Perßen i rette fordrit siunsmed, som fremstod, nemlig Otte Hanßen i Røninge, Søren Anderßen ibid., Niels Perßen i Roldsted, Christen Andersen i Kapedrup, Lars Anderßen i Rørup, Anders Perßen ibid., |46r| Hinrich Nielßen i Lauindtzgaare och Thommis Madtzen ibid., och samptlig berette, at eptersom de er wdmelt Røninge Søegaar thilligende bønders skouffue i Aasum och Winding herit at siune, huor mange suins olden thil huer gaard och boelleg kunde were, naar skouffen fuld kommen olden kunde bere, da haffuer de forleden løffuerdag, mandag och ons-

² Her indtræder et meget kraftigt skel i blækkets karakter, det foregående blevt og udflydende, det følgende meget mørkt og med skarpe konturer.

dag werit paa aastederne och det med flid siunit och seet, eptersom de aff Niels Perßen paa erlig och welby. mand Melcher Olde-land thil Wgersleffgaard, kongl. may.s renttemester och befal-lingsmand offuer Rins chloster, bleff foregiffuen.

Da fantis thil en huer gaard och bolleg, som følger: thil Jørgen Knudsen i Røninge hans gaard 25 suins olden, Rasmus Knudsens 30, Lars Jørgensens 40, Lars Persens 24, Jacob Persens 24, Pouel Christensens 20, Olle Christenßen[s] 18, Niels Rasmusens 22, Jørgen Gregersens 15, Knud Hansens 10, Rasmus Jensens 12, Jørgen Dinnesen[s] 2, Knud Jørgensens 4, Hans Hanßen[s] 16; thil Hols mølle 24; thil Hans Jørgensens i Rørup 25, Hans Madtzens 20; thil Jens Erichsens i Kapedrup 14, Hans Jensens 3, Niels Hieresben[s] 3; thil Rasmus Larsens i Huduad 5; thil Rasmus Andersens i Bierkom 12; thil Hans Persens i Ellinge 12, Niels Albretsons 12, Madtz Rasmus[ens] 13, Hans Persens 13, Olle Rasmusens 20, Lars Persens 7; thil den gaard, s. Per Hanßen i Saaderup [ibode], 12, Hans Nielsen[s] 6; thil Lars Olsens bolleg i Kiesendrup 6; Søren Hiort i Auuindtzloff 8 suins olden. Huis andre gaarde och bolleger som liger thil gaar[den], |46v| som icke er antegnit, findis der jngen skouff thill. Huilcket de for jt fuldkommen siun affsagde, huor epter bem:tte Niels Perßen paa welbem:tte sin gunstig hosbondtz wegne wed Jacob Perßen i Røninge thingswinde begierit, som och wdsted bleff. [10]

Niels Olsen i Høyby for retten fremstod och jhaandthog sin faderbroder Hans Jbsen [*plads ladt åben for stedsbetegnelsen*], gjorde och gaff hannem en fuld, fast, thrøg, æuig och wrogetlig affkalding for alt, huis hand epter [*plads ladt åben til 2—3 ord*] Anne Jbsdotter, som bode i Høyrup, arffueligen er thilfalden, som bem:tte Hans Jbsen haffuer hafft wnder wergemaall, dett were sig wed huad naffuen det helst er eller neffnis kand, aldellis jndted wndertagendis i noge[n] maade, saa hand thacket hand [*vel = hannem*] for regtig rede, regenschab och betalling. Wille derfor haffue for:ne Hans Jbsen och hans arffuinger for sig och sinne arffuinger for føde och wføde for widere kraff, thrette eller eptermaaning quiterit och skadißløs holden i alle maader. Huor epter thingswinde wdsted bleff. [11]

Eptersom den sag jmellel Hans Hanßen paa Søegaard paa sin gunstig hoßbundtz thienner Theme |47r| Ottesens wegne i Nere och de andre i rette kallede thil i dag er med beuilling forfløtt,

saa wor Hans Hansens wdschickede bud nu wden lenger ophold dom begierendis. Bleff paakient, att eptersom Frerich Hanßen och de andre i rette kallede thiltallis, for de Themme Ottesen hans wogen fra pantted haffuer och der paa øl fordruchet, huilcket Frerich selff och stendig er, dog jndted for domeren er beuislig giort, huor fore Themme kunde were brødefeldig, andet end Frerich Hansens egen ord; thilmed jblandt andet hans angiffuende stendig er, Theme for affpløyning i Anders Jensens ager paantted haffuer, huor jmod siunsmendene siger, at dersom Themme derfore er pantted, *er det skeed aff had.* Da wiste dommeren her paa ey rettere at kiende, end Theme joe bør sin fra panttede wogen jgien att følge. [12]

Lars Simmenßen i Kierbygaard meltt for kald. [13]

[Siden ikke beskrevet helt ned].

|47v| Thorsdagen den 29. january paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Lars Jffuerßen i Høyby i heris fougdens forfald... [afbrudt; een linie ladt åben].

Thingswindismend er: Frerich Hanßen i Nere, Theme Ottesen ibid., Thommis Madtzen i Dauinde, Jens Sørenßen i Kapedrup, Hans Nielßen i Bierkom, Lars Jørenßen i Røninge, Jffuer Bøcker ibid., Claus Nielßen i Kierby.

Thingsteffner for Simmen Perßen i Nere er Hans Olßen och Anders Hanßen i Ferisløff. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Hans Hanßen Møller i Roldsted mølle for 5 mch. 12 sch., hand schyldig er; formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Sagen er i otte dage optagen. [14]

Thommis Madtzen i Dauinde offuer Rasmus Anderßen i Thorup nød 15 dags wurderings dom for 4 sd. epter forige rettergang och gieldsagers forordning. [15]

Lars Anderßen den eldere i Aasum lod opliusse jt sort hetted [? evt. hatted] sœsuin[!], stiffuit paa det høyre øre och thoe rist i stiffningen och it rist i det wenstre øre. [16]

|48r| Thorsdagen den 5. february 1646 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingwindismend: Bertel Hanßen i Seden, Lars Nielßen,

Anders Perßen ibid., Knud Perßen i Nere, Hans Larsen Lunde i Fraude, Theme Ottesen i Nere, Lars Jørgensen i Røninge, Niels Olßen i Nederholle.

Thingsteffner for Frerich Larsen i Bierkende paa her Magens Kaasis wegne er Anders Larßen och Madtz Nielßen i Bierkende. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag otte dage hidkaldet Lars Claußen i Bierkom thil i dag jmod dom och hannem selff [overstreget: thilta] wed talde, hannem thiltallit for fir sd. 1 mch., hand aff sin landgild peng for 43, 44, 45 och 46 med resterer, saa och biug 3 thønder, haffre sex schiper, [hand] schyldig er; formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Nød fembten dags wurdерings dom epter gieldsagers forordning. [17]

|48v| Thingsteffner for Niels Anderßen i Nere er Knud Madtzen och Jens Larsen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Lars Jesperßen i Nere for 10 mch. 14 sch., Knud Perßen ibid. for 4 d., hans huustru Mettes thiensteløn, saa och ni mch. for en thønd øl, de schyldig er; formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Knud Perßen møtte och thiltallen stendig wor, dog schied sig thil regenschab. Den sag er i otte dage optagen och parterne forlagt her forinden at giøre regenschab. Nød 15 dag wurdерings dom epter gieldsagers forordning offuer Lars Jesperßen. [18]

Simmen Perßen i Nere epter opsettelse nød 15 dag wurdерings dom offuer Hans Hanßen Møller i Roldsted mølle for fem march tholff schilling epter gieldsagers forordning. *< I margin med blyant: 12 sch. >* [19]

Thingsteffner for Søren Perßen i Røninge er Lars Jbsen och Per Jbsen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 14 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Hening Valchendorff paa s. Hans closter, eptersom de Jøren |49r| Wichmand wed talde, jmod winde, saa och i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Lars Jørenßen i Røninge, Olle Christenßen, Jens Clemmidßen och Pouel Christenßen ibid. for deris sandhed at winde. Da epter at æden winderne bleff forholt, fremstod Lars Jørenßen, Olle Christenßen, Jens Clemmidßen och Pouel Christenßen i Røninge och en epter anden want wed æd med

opragt fingre, at Søren Perßen er saa forarmit, at hand jndted haffuer at skatte aff, huor paa de bad dem saa sant Gud thil-hielpe. Huor epter thingswinde bleff wdsted. [20]

Thingsteffner for welby. Melcher Oldeland hans bud Jacob Perßen i Røninge er Frandtz [*skrevet oven på ulæseligt navn*] Hanßen och Per Nielßen i Røninge, som hiemlit wed æd med opragt fingre, at de i dag 14 dage thil i dag haffuer hidkaldet Morten Persen i Skiellerup, Jacob Christenßen och Per Christenßen ibid. jmod winde, saa och Hans Madtzen i Røgerup, Lars Anderßen ibid., Christen Anderßen i Kapedrup, Niels Perßen i Roldsted, Otte Hanßen i Røninge, Søren Anderßen ibid., huer for deris sandhed at winde. Da epter at æden winder[n]e forholt bleff, fremstod Hans Madtzen i Røgerup, want wed æd med opragt fingere, at i gaar fiorffen dage, da holt |49v| thoe karlle med thoe sleer och haffde laset brendewed paa Rasmus Knudsens maall i Røninge i Oldelund; da spurde Niels Wogenberig, huad same karle hede, som haffde laset samme brende, som wor bøge før[?], suarde den ene, at hand hede Morten Perßen, haffde hieme i Skiellerup. Huor paa hand bad sig saa sant Gud thil-hielpe.

Otte Hanßen i Røninge, Christen Andersen i Kapedrup, Søren Anderßen i Røninge, Niels Perßen i Roldsted [och] Lars Anderßen i Røgerup en epter anden want i alle maade, som Hans Madtzen før wundet haffuer, huor paa de och bad dem saa sant Gud thil-hielpe. Huor epter thingswinde wdsted bleff. [21]

Den sag jmellel Niels Christensen i Bierkende och Jøren Perßen och Lars Perßen i Aasum er endnu thil i dag fiorffen dage optagen. [22]

Lars Larsen i Heden paa Niels Jørenßen i Freltofft [hans wegne] och fru Ellens sager med Per Thommeßen i Thorup och hans moder er endnu i 14 dage optagen. [23]

Thorsdagen den 12. february 1646 paa Aasum heris thing.

J heris fougdens forfald sidendis retten: Madtz Anderßen i Thorup, ... [*afbrudt; sidens sidste linie ubeskrevet*].

|50r| Thingswindismend er: Knud Anderßen i Thorup, Madtz Nielßen i Seden, Jens Nielßen och Per Larsen ibid., Per Knudßen

i Offuerholle, Niels Olßen i Nederholle, Anders Jenßen i Fraude, Hinrich Nielßen i Lauindtzgaare.

Thingsteffner for Lars Hanßen i Alsted paa Hans Hanßen, fougit paa Søegaard, [hans wegne] er Per Nielßen och [overstreget: St] Jens Staffenßen i Alsted. Di hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i mandags threj wger thil i dag haffuer hidkaldet Søren Ster i Løndese jmod dom, hannem thiltallit for ni march och 2 aars rentt[e], hand epter restandtzis bemelding schyldig er; formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Nød fembten dag wunderings dom epter gieldsagers forordning. [24]

Thingsteffner for Frerich Hanßen i Nere er Claus Frerichßen och Rasmus Jenßen ibid. De hiemlit wed æd epter recessen, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Anders Larsen i Nere jmod dom, hannem thiltallit for fem daller, hand epter Jens Krag paa Hellerup hans beuis for hannem betald haffuer; formentte, hand hannem jgien burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Sagen er i otte dage optagen. [25]

Thingsteffner for for:ne Frerich Hanßen paa Jøren Nielsen ibid. hans wegne er for:ne thingsteffner. De hiemlit wed lige soren æd, at de same dag thil i dag haffuer hidkaldet Anders [50v] Larsen i Nere for ni march, hand schyldig er; formente, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Sagen er i 8 dage optagen. [26]

Thingsteffner for Per Perßen i Ferisløff paa Hans Krags wegne er Per Nielßen och Frerich Thomeßen i Ferisløff. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Hans Hansen i Roldsted mølle jmod siuns-mendtz frasigelse och dom och windeßbyrd, saauelsom Hans Morsen i Roldsted [och] Rasmus Hanßen ibid. for deris sandhed at winde. Da epter att æden windisbyrdene bleff forholt, frem-stod Hans Mortenßen i Roldsted, want wed æd med opragt fingere, at der er aff Roldsted mølle affbrøt paa den wester ende paa langeladen saa megit som it fag, stod paa thoe stötter; item er och borte och affbrot threj fag sperhuß med spende och legter, som wor jt herbere huß; er och affbrot threj fag huß, som wor faare huß, huor paa hand bad sig saa sant Gud thilhielpe.

Rasmus Hanßen i Roldsted want wed lige soren æd, lige som

Hans Mortenßen før wundet haffuer, och want widere, at Hans Møller affbrød en lidet kielder, thoe fag huß, stod op til korsstuen, och haffuer och affbrot lofftet offuer korsstuen, |51r| huilket lofft Hans Møller och stendig wor lofftet [!] at haffue afbrut.

Dernest fremstod Erich Jenßen i Roldstedgaard, Anders Hierßen i Roldsted, Rasmus Hansen i Kapedrup och Hans Perßen i Ferisløff, och samptlig berette at haffue siunit Roldsted mølle. Da findis paa det norder ende i ladehusit fire bindinger brøstfeldig paa themer, thag och legter, saa och ellers paa alle de andre huße er stor brøstfeldighed och er mesten forargit i Hans Møllers thid, och saa mange bindinger, som er affbrøt, kand huer ey ringere end en rigsdaller opbøgis, som wor elluffue fag, och er i Hans Møllers thid affbrøtt. Sagen er udj forhør i fiorffen dage optagen. [27]

Thingsteffner for Kristian Beme, snedker i Ottense, hans fuldmægtig er Knud Jørenßen och Hans Larßen i Thorup. De hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Niels Rasmussen i Bierkom jmod dom, hannem thiltallit for threj slette daller, hand for en ligkiste schyldig er, som hand kiøbte thil sin broder Lars Rasmussen i Offuerholle; formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Niels Rasmussen møtte och thiltallen stendig wor, loffuit jnden i dag otte dage [at betalle]. Nød fembten dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [28]

|51v| Thorsdagen den 19. february 1646 paa Aasum heris thing.

Sidendis retten: i heris fougdens suagheds forfald Lars Nielßen i Høyby, Anders Hanßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend er: Hans Anderßen i Røgerup [*stednavnet slettet ved streg over linien*], Anders Ottesen, Per Sørenßen i Rogelund, Rasmus Rasmussen i Bollerup, Hans Olßen ibid., Frerich Hanßen i Nere, Rasmus Clemidßen i Aasum och Anders Perßen ibid.

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thorup paa Olle Olsens wegne, forige skriffuer paa s. Hans chloster, er Jep Hansen och Niels Hanßen i Allerup. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de loulig thil i dag haffuer hidkaldet alle s. Hans chlosters

thienner i Høyby, som er wgedags thiennere, jmod dom. Saa nu formentte Mads Andersen, at de irettekallede bør at wdgiffue fuld koren skatt saauelsom prouiant skatt och maanins skatt i denne farlig krigs thilstand, nu *over linien: er werit*, och dom begierit.

Huor jmod at suare møtte Hans Bendsen, Madtz Hanßen, Hans Madtzen, Per Hanßen, Lars Jffuerßen, Thommis Anderßen, wnge Hans Hansen, Hans Jbsen, Rasmus Hanßen, Hans Jffuerßen, alle i Høyby, och samptlig wed æd med opragt fingere berette, at di aldrig haffuer giffuen widere end halff skatt eller er kreffuit for widere end for halff schatt, saa som andre wgedags thiennere wdgiffuen |52r| haffuer, huerken den thid kierserens [= keiserens] folch laa i Holsten och Jyland, icke heller siden, før nu de kreffuis for fuld skatt. Forhaabte, den gunstig øffrigheid jche nu widere begierer end, huis de thilforne giffuen haffuer, huilchet de gierne wille giøre och epterkome. Her epter things winde bleff wdsted.

[29]

Eptersom den sag jmellellem Lars Larsen i Heden paa Niels Jørensens wegne i Freltofft och Per Thommesen i Thorup epter nestforleden 18. decembris rettergangs saauel som huis thiltalle Per Thommesen thil Niels Jørgensen hafft haffuer, da haffuer partterne i dag ald deris haffuende thuistighed paa dannemend betrod, nemlig Lars Larßen och Niels Jørenßen thiltroed Christen Nielßen i Heden [och] Søren Rasmussen i Ottense, Per Thommesen thiltroed Madtz Anderßen i Høyby och Hans Bendtzen ibid., partterne jmellellem at regne och forlige eller och wed endelig dom at adschille, och huis i saa maade forrettendis worder, skal were wpaatald i alle maader, och wed tog at møde i Ottense thil Søren Rasmussen's nestkommende thisdag fiorten dage, med huis de jmod huerandre kand haffue. Her epter thingswindе bleff wdsted.

[30]

Thingsteffner for Morten Madtzen i Bierkom paa Karen Niels i Thorup [hindis wegne] er Morten Hanßen och Rasmus Anderßen ibid. De hiemlit wed lige soren æd, at de i gaar fiortten dage thil i dag haffuer hidkaldet Hening Valchendorff i Ottense jmod winde, |52v| eptersom de Jøren Wichmand wed talde, Niels Larsen i Thorup, Rasmus Nielßen, Jesper Madtzen och Per Thomeßen ibid. for winde. Da epter at æden winderne forholt bleff, fremstod Niels Larsen, Rasmus Nielßen, Jesper Madtzen

och Per Thomesen i Thorup [och] en epter anden want wed aed med opragt fingere, at Karen Niels i Thorup er gandsche forarmit, saa hun aldellis jndted haffuer at skatte aff, och hindis gaard er hinde frasted, huor paa de bad dem saa sant Gud thilhielpe. Her epter thingswinde bleff wdsted. *< I margin med blyant: 3 sch. >*

[31]

Thingsteffner for Niels Wogenberigs bud Jacob Perßen i Rønninge er Frandtz Hanßen och Niels Jenßen i Rønninge. De hiemlit wed lige soren aed, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet alle Rønninge Søegaars thiennner i Rønninge, Kapedrup, Rogerup och de i Langeschous huß jmod dom for landgiede restandtz och andet, de med resterer. Sagen er i 14 dage optagen.

[32]

Niels Christensens sag i Bierkende och Lars Perßen och Jøren Persen i Aasum deris sag er endnu med Nielsis beuilling til i dag 14 dage optagen.

[33]

Thingsteffner for Lars Rasmussen i Rønninge er Niels Perßen och Hans Anderßen ibid. De hiemlit wed lige soren aed, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Jøren Knudßen i Rønninge imod dom, hannem thiltallit for fem march ringer ott[e] schilling, hand schyldig er; |53r| formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Sagen er i otte dage optagen.

[34]

Anders Larsen i Nere anloffuit Frerich Hanßen i Nere for huis hand thiltallis for jnden i dag otte dage at wille betalle eller da at lide som i dag. Sagen er thil i dag otte dage optagen.

[35]

Thingsteffner for Lars Frandtzen paa Fraudegaard er Hans Anderßen och Per Hanßen i Fraude, som hiemlit wed aed med opragt fingere, at de loulig thil i dag haffuer hidkaldet Hans Rasmussen i Fraude saauelsom alle andre Fraudegaars thiennner i herettid for skusmaal at giffue beskreffuen, huorledis hand sig jmod en huer haffuer skicket och forhandlit, den stund hand er werit paa Fraudegaard. Huor thil at suare for retten fremstod Hans Rasmussen i Fraude, Lauridtz Nielßen, Rasmus Jbßen, Anders Rasmussen, Hans Lunde, Jørgen Anderßen, Mogens Perßen, Jens Madtzen, Søren Smed, Claus Jørgenßen, Rasmus Larßen, alle ibid., Hans Perßen i Kierby, Niels Smed, Per Sersleff ibid., Hans Perßen i Thuing, Lars Hanßen, Jep Rasmussen, Hans Huid ibid., Per Pouelßen i Bierkom, Jørgen Madtzen, Hans An-

derßen, Niels Rasmussen, Rasmus Larßen ibid. och Christen Møller i Fraudegaars poert huß, och samptlig winnede och berette, at for:ne Lars Frandtzen sig jmod dennem haffuer skichel och forhandlit erlig, christeligen och wel, som det sig en erlig karel wel egner och anstaar, ald den stu[n]d hand haffuer werit paa Fraudegaard och hos dennem, saa jngen wiste hannem andet end gott at epter sige, mens thacket hannem for goed, christelig om-gengelse i alle maader, huilcket windißbyrd de hannem widere wille med deelle och stendig were, om fornøden giordis. Her epter thingswinde wdsted bleff.

[36]

|53v| Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thorup paa Hans Jespersens wegne paa Ottensegaard er Jep Hanßen och Niels Hanßen i Allerup, som hiemlit, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Niels Knudßen i Aasum, thil forne i Rogelund, jmod dom, hannem thiltallit for thj march oldengield, hand skyldig er; formentte, hand burde betalle med dis anuent[te], och dom begieritt. Nød 15 dag wurdерings dom epter gieldsagers forordning.

[37]

Thorsdagen den 26. february 1646 paa Aasumheris ting.

Sidendis retten: i heris fougdens forfald Madtz Andersen i Thorup, Per Rasmussen i Nere och Søren Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend er: Knud Rasmussen i Kierby, Michel Hanßen, Thyge Jbßen, Madtz Rasmussen, Hans Perßen och Per Olsen ibid., Jep Rasmussen i Røninge, Per Jenßen i Dauinde.

Thingsteffner for Jacob Perßen i Røninge paa sin hosbuns wegne er Jens Clemmidßen och Niels Jenßen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Lars Rasmussen i Røninge, Jøren Knudsen, Rasmus Knudßen och Olle Christenßen ibid. for deris sandhed at winde. Da epter [at] æden winderne bleff forholt, fremstod Lars Rasmussen, Jøren Knudsen, Rasmus Knudsen och Olle Christenßen, alle i Røninge, och en epter anden want wed æd med opragt fingere, at nu senneste nytaars dag |54r| wor jt aar da aff wløckelig jldebrand affbrende det hus i Røninge, som Lars Anderßen ibode, och stedet det paastod staar endnu øde, huor paa de bad dem saa sant Gud thilhielpe. Her epter thingswinde bleff wdsted.

[38]

Thingsteffner for [skal være: paa] welby. frue Jytte Bils wegne hindis fuldmegtig Per Galteberig i Nere er Rasmus Andersen och Lars Pouelßen i Perstrup. De hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Rasmus Dinnesen i Perstrup for siuff daller och en ørtte biug, hand schyldig er; formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Rasmus Dinnesen wor gielden stendig. Bleff offuer hannem 15 dag wurtherings dom wdsted. [39]

Thingsteffner [for] Knud Perßen i Kierby er Anders Jbsen [och] Anders Rasmussen ibid. De hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Jøren Madtzen i Bierkom jmod dom, hannem [thiltallit] for $4\frac{1}{2}$ allen wadmel, jt par skoe och sex al[len] blaargaren, hand hannem aff sin løn schyldig er; formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Jøren Madtzen møtte och loffuit Knud Perßen jnden i dag 8 dage at wille betalle, huis hand med rette schyldig er. Sagen er i 8 dage optagen. [40]

|54v| Eptersom den sag jmelle Lars Rasmussen i Røninge och Jøren Knudsen ibid. til i dag er opsatt, saa wor Lars Rasmussen nu endelig dom begierit [skal være: begierendis]. Jøren Knudsen møtte och gielden stendig wor, dog berette, at Lars hannem igien 5 mk. 2 sch. schulle skyldig were. Lars Rasmussen wor endelig dom begierendis. Lars Rasmussen nød 15 dag wurtherings dom epter gieldsagers forordning, och dersom Jøren noget hos Lars Rasmussen haffuer at fordre, da sig det forbeholden wed retten at søge. [41]

Frerich Hansen i Nere nød 15 dag wutherings dom offuer Anders Larsen i Nere for fem dlr. epter gieldsagers forordning, wndtagen noget kand affbeuisis betald at were. [42]

Thingsteffner for Markur Nielsen i Nere er Rasmus Hansen och Per Hanßen i Nere. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 14 dage thil i dag haffuer hidkaldet Mons Perßen i Fraude jmod dom, hannem thiltallit for 2 dlr. 2 mch., hand schyldig er; formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Sagen er i 8 dage optagen. [43]

Den sag angaaende Hans Møller i Roldsted mølle er med Per Persen i Ferisløff hans beuilling til i dag 14 dage optagen. [44]

|55r| Thorsdagen den 5. marty paa Aasumeris thing.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Høyby, heris fougit, Jep Persen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Lars Simmenßen i Kierbygaard, Anders Madtzen i Kierby, Per Rasmussen, Rasmus Larsen, Jens Smed och Niels Smed i Kierby, Niels Larsen i Thorup [och] Anders Hanßen ibid.

Thingsteffner for Rasmus Rasmussen i Bierkom er Niels Larsen ibid. och Hans Mortenßen i Thorup. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Rasmus Andersen i Thorup for 9 mch., Anders Hanßen i Thorup for sin dreng $4\frac{1}{2}$ mch. wed naffuen Jep Rasmussen, Morten Hanßen for 3 rd., Karen Niels i Thorup med sin lauguerge for 3 rd., de aff deris skatt med resterer; fermentte, de burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Rasmus Andersen møtte och thiltallen stendig wor, loffuit at wille betalle. Bleff thilkiend jnden 15 dage at betalle eller epter dis forløb derfore lide nam epter gieldsagers forordning, wndtagen de dem anderledis kand erklore, eller och den gunstig øffrigheid de forarmede wil eptelade.

[45]

|55v| Niels Christensen i Bierkende offuer Jøren Perßen och Lars Perßen i Aasum nød 15 dag wurderings dom for huer deris andel epter deris s. faders breff epter gieldsagers forordning, wndtagen huis affbeuisis kand at were betald. *(I margin med blyant: 2 mk.)*

[46]

Markur Rasmussen i Nere nød 15 dag wurderings dom offuer Mons Perßen i Fraude for 10 mk. epter gieldsagers forordning. [47]

Thingsteffner for Frerich Larßen i Bierkende paa sin gunstig hosbundtz wegne er Peder Weffuer ibid. och Hans Anderßen i Marsleff, som hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Jens Jørenßen i Rogelund jmod dom, hannem thiltallit for halff ottende daller, hand rester for threj tønder biug, hand forgangen somer bekom; fermentte, hand burde betalle med dis anuentte eller lide nam, och dom begierit. Bleff thilkiend jnden 15 dage at betalle eller epter dis forløb derfore med billig anuente at ske fyllesté aff hans boe och godtz epter gieldsagers forordning.

[48]

Thorsdagen den 12. marty paa Aasumheristing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Rasmus Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

|56r| Thingswindismend: Anders Perßen den eldere i Røgerup, Per Moenßen i Røninge, Anders Persen den wnge i Røgerup, Lars Anderßen, Hans Jørensen, Per Jørenßen ibid., Lars Jespersen i Nere.

Marchur Rasmussen i Dauinde, Thammis Madtzen ibid., [overstreget: Rasmus Andersen i Thorup], Jacob Persen i Røninge [och] Pouel Christenßen ibid. for retten fremstod och en epter anden want wed æd med opragt fingere, at Hans Rasmussen i Bollerup er en fattig, blind, forarmit mand och haffuer aldellis jndted at skatte aff, huor paa de bad dem saa sant Gud thilhierge. Huor epter thingswinde bleff wdsted. [49]

Jens Erichsen i Kapedrup gaff last och clage offuer Rasmus Knudsen i Røninge och Madtz Hansen, thiennendis Lars Persen ibid., sampt Jøren Gregersen samestes, for de nest forleden mandag paa hiemweyen fra Kiertteminde offuer falt hans sør, Per Jensen, der hand er werit wdi hosbondens werff, och hannem slog wden aarsag, som hand med siun och windisbyrd agter at gøre beuisligr, huor fore hand dem sag gaff, och om hand jnden aar och dag død, skyltte hand jngen an[den] derfore end for:ne Rasmus Knudsen, Madtz Hanßen och Jøren Gregersen; liuste der fore for alle, huis lougmaall med rette epter mellis kand. [50]

|56v| Eptersom Niels Wogenberigs sag angaaende Røninge Søegaars thiennen thil i dag er optagen, saa wor Niels Wogenberig dom begierendis, om irettekallede ey strax aff beuiser deris landgild at haffue betald, om de ey da deris gaars feste bør epter recessen haffue forbrutt. Sagen er widere i 8 dage optagen. [51]

Thingsteffner for Per Andersen paa Sanderum gaard paa Hans Hansen, fougit paa Søegaard, hans wegne er Hans Madtzen och Hans Knudsen i Dauinde. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage nest forleden thil i dag haffuer hidkalde Anders Hansen i Kapedrup jmod dom, hannem thiltallit, for hand er dragen aff den gaard, hand i Kierby ibode, wden forløff; mentte, der fore hand burde staa thil rette, och dom begierit. Sagen er i 14 dage optagen. [52]

Thingsteffner for Rasmus Andersen i Thorup er Lars Pouelßen

och Jøren Andersen ibid. De hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Knud Andersen i Thorup for 9 mk. 4 sch., hand schyldig er; formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Sagen er i 8 dage optagen. [53]

Den sag med Roldsted møller er endnu i 14 dage optag[en] epter Per Persen i Ferisløff hans zedel. [54]

Eptersom Lars Frandsen, fougit paa Fraudegaard, thil nest forleden 19. february jblant andre haffde ladet [57r] jrettekalle Anders Jensen i Fraude och Jens Madtzen i Bierkom for skusmaall at giffue beschreffuen, huorledis hand sig jmod en huér haffuer skichet och forhandlit, den stund hand er werit paa Fraudegaard, och eptersom de da for forfald schyld ey kunde møde, fremstod for:ne Anders Jenßen och Jens Madtzen och samptlig winnede och berette, at for:ne Lars Frandßen sig jmod dennem haffuer skichet och forhandlit erlig, christeligen och wel, som det sig en erlig karel wel egner och anstor, ald den stund hand haffuer werit paa Fraudegaard och hos *dennem*, saa ingen wiste hannem andet end got at eptersige, mens thachet hannem for god christelig omgengelse i alle maader, huilchet windißbyrd de hannem widere wil med deelle och stendig were, om fornøden gioris. Och wor Lars Frandzen her epter thingswinde begierindis, som och bleff wdsted. [55]

Thorsdagen den 19. marty 1646 paa Aasumheritsthing.

Sidendis retten paa Aasumheris thing: Madtz Andersen i Høyby, heris fougit i Aasumherit, Jep Knudßen i Allerup.

Thingswindismend er: Otte Hanßen i Rønninge, Lars Rasmussen, Jøren Knudßen, Knud Hanßen, Rasmus Knudsen och Per Nielßen ibid., Rasmus Jenßen och Jacob Perßen sammestedtz.

Thingsteffner for welby. Hening Paauischis fuldmegtig Hans Madtzen er Jøren Christenßen i Nerholle och Christen Madtzen i Ouerholle. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage [57v] thil i dag haffuer hidkaldet Per Galteberig i Nere jmod dom. Belangende thiltallen er med Hans Madtzens beuilling til i dag 14 dage optagen. [56]

Thingsteffner for Jøren Jensen i Thaarup er Hans Jenßen i Huduad och Jens Jensen i Thaarup. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkallit Niels

Perßen i Roldsted jmod dom, *hannem thiltallit* for threj thraff haffre mindere sex kiere, hand aff hans thorschit haffuer, *<over linien: endog>* [udstreget: wndtagen] hand *hannem* *<over linien: betald>* for jorden, det wor i saaet, derforwden *hannem thiltallit* for fem daller, hand *hannem* ellers schyldig er; formentte, hand burde betalle med diß anuentte eller epter 15 dags forløb epter dan[e]mendtz sigelse lide nam, och dom begierit. Sagen er i 14 dage optagen.

[57]

Thingsteffner for Jens Knudßen i Allerup er Jep Hanßen och Lars Hanßen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Hans Larßen i Allerup och Hans Jbsen ibid. jmod dom, dennem thiltallit for en gryde, de *hannem* fra pantted, der hand ey wor hieme; formentte, de burde *hannem* sit pant jgien forschaffe, och dom begierit. Hans Larsen och Hans Jbsen mötte och stendig wor pantted at haffue, som Jens Knudsen dem selff leffuerit haffuer for wagt wed Midelfar, hand forsømtte, och deris naaboer sauelsom de der paa fordrach en halff thønde øll. Sagen er i 14 dage optagen.

[58]

|58r| Rasmus Andersen i Thorup hans sag med Knud Anderßen ibid. er til i dag 14 dage optagen.

[59]

Eptersom welby. Melcher Oldelans sag angaaende restandtz, som thil i dag er optagen, saa bleff epterschr:ne thilklient at betalle, nemlig: Jøren Knudsen i Rønninge for 44 jen boelgalt, smør 1 otting, 1 foer oxse, peng 1 d., 1 lam, 4 høns; for 45 en boelgalt, en foer oxse, peng 1 d., 1 lam, 4 gieß, 4 høns, sex ørte biug, 1 ørte ar:e, smør 1 otting. Lars Perßen smør 1 otting, 1 lam, 1 gaaß, 4 høns. Jacob Perßen for 39 d. 3 mk. 1 schilling, 1 foer oxse, 10 scheper ar:e, peng 9 ort, 1 lam, 2 gieß, 4 høns. Olle Christensen [for] 44 peng 2 mk., 2 lam, 4 høns, eeg 20; [for] 45 peng 2 mk., 2 lam, 1 gaaß, 4 høns, eeg 20. Knud Hanßen [for] 44 en *<over linien: hal>* boelgalt, $\frac{1}{2}$ otting smør, peng 3 schilling, 2 høns, giesterj en mk., 1 føenød, olden gield 1 d. Jøren Gregersen [plads ladet åben]. Niels [plads ladet åben] och Jens Kudsch: peng 1 d., 2 høns.

Hans Madtzen i Rørup 1 føenød, $\frac{1}{2}$ boelgalt, giesterj 1 mk., eris peng 12 schilling, skriffuer peng 2 schilling, 1 lam, 1 gaaß, 4 høns, olden gield $3\frac{1}{2}$ d., noch 6 mk. Peder Bendtzen peng $2\frac{1}{2}$

rd., biug 6 schep, for 4 schip rug 6 mk., for 1 hope 4 d., der paa betald 11 mk. Niels Perßen rester [*plads ladt åben for restancen*].

Jens Erichßen i Kapedrup [for] 45 1 boelgalt, 1 foer oxse, eris peng 9 sch., 1 lam, 2 gieß, 4 høns, oldengield [*plads ladt åben for beløbet*] mch. Niels Hieresen [for] 44 jt pund biug, a:re 20 schep, smør 1 fiering; [for] 45 smør 1 fiering, en foer oxse, 1 lam, 2 gieß, høns sex, oldengield $1\frac{1}{2}$ d. Anders Hanßen rug 14 schep, biug 1 pund, 1 boelgalt, 1 fiering smør, 1 lam, 2 gieß, 4 høns, rug for saad 16 schep, som rester, ar:e 4 schep, for stedtzmaall del billig werd. Eller epter 15 dags forløb derfore med dis anuentte at ske fylleste aff deris boe och godtz epter gieldsagers forordning.

[58v] Belangende deris gaars feste den sag er thil neste thing epter paasche optagen. [60]

Epter[som] Lars Frandsen, fougit paa Fraudegaard, thil nest-forleden 19. febr. jblant andre haffde ladet irettekalde Rasmus Larsen i Kierby och Hans Jbsen i Fraude for skudtzmaall at giffue beschreffuen, huorledis hand sig jmod en huer haffuer skicket och forhandlit, den stund hand er werit paa Fraudegaard, och eptersom de da for forfald ey kunde møde, fremstod nu Rasmus Larßen och Hans Jbsen och samptlig winnede och berette, at for:ne Lars Frandsen sig jmod dennem haffuer skicket och forhandlit erlig, christeligen och wel, som det sig en erlig karel wel egner och anstaar, ald den stund hand er werit paa Fraudegaard och hoß dennem, saa jngen wiste hannem andet end gaan at eptersige, mens thacket *hannem* for god christelig omgengelse i alle maader, huilchet windißbyrd de hannem widere wille med deelle och stendig were, om fornøden giordis. Her epter Lars Frandsen things winde bleff wdsted. [61]

Peder Galteberig i Nere, Hans Jenßen, Frerich Hanßen ibid. och Erich Jensen i Roldstedgaard bleff wdmelt at siune Thorpegaars skouff nestkommende mandag. [62]

Thorsdagen den 2. aprilis 1646 paa Aasumheris ting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, Knud Anderßen i Thorup.

[59r] Thingswindismend er: Søren Anderßen i Røninge, Hans Hanßen, Jøren Gregersen ibid. Anders Jenßen i Fraude, Anders

Hanßen i Kapedrup, Rasmus Anderßen i Thorup, Niels Perßen i Roldsted, Jep Knudßen i Allerup.

Thingsteffner for Christen Olsen i Ottense er Jens Nielßen i Røninge och Hinrich Rasmussen i Langeschouff. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i gaar otte dage til i dag haffuer hidkalde Olle Anderßen i Roldsted gaard jmod første høring, til i dag 8 dage jmod anden hørring, til i dag 14 dage jmod threde høring, och til i dag 3 wger jmod fierde thing [och] hørings deellis beschriffuelse for en dom, daterit Ottense byeting 28. aprilis 1645, lydendis paa fem daller med dis anuentte at epterkomme; lest och paaschreffuen bleff. Wor første høring begierendis offuer for:ne Olle Andersen begierendis[!]. Olle Andersen møtte, dog ingen loulig erklering haffde, mens stendig wor Christen Olsen at haffue ombeded for for:ne penge til m. Brun Jacobsen at skulle loffue och godlige. Christen Olsen offuer Olle Andersen nød første høring. [63]

Rasmus Anderßen wor dom epter opsettelse offuer Knud Andersen i Thorup begierit [*skal være*: begierendis]. Møtte Knud Andersen i rette møtte [!] och gielden stendig wor; dog berette, Rasmus hannem [*overstreget*: for] en wintter føde <*over linien*: for> en qui [*overstreget*: for] hannem [!] <*over linien*: schyldig er>, saa ock thi helle dags |59v| dagis [!] arbed, den stund hand thientte hannem, forsømit haffuer; formentte, hand det burde kortte. Rasmus Andersen nød 15 dag wurtherings dom offuer Knud Andersen epter gield-sagers forordning. Och dersom Knud Andersen kand beuise, Rasmus Anderßen hannem nogit igien kand schyldig bliffue, da sin rett forbeholden. [64]

Thingsteffner for welby. Hening Paauischis fuldmegtig Hans Madtzen paa Holluffgaard er Jøren Christenßen i Nederholle och Christen Madtzen i Offuerholle. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 14 dage til i dag haffuer hidkalde Knud Andersen i Thorup for en hal rigs daller och Knud Rasmussen i Allerup for en rigs daller, de aff deris søldatter hold med resterer; formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Knud Anderßen och Knud Rasmussen bleff 15 dag wutherfords dom offuersted, wndtagen de anderledis kand beuise. [65]

Jøren Jenßen i Thorup wor 15 dag wutherfords dom offuer Niels Persen i Roldsted epter opsettelse begier[en]dis]. Niels wor stendig

haffren at haffue thorschen, formedelst Jøren Jenßen jmod hans wille jt støche jord mere, end hand *hannem* for wndtte, *<over linien: saade>*, kiendis och de fem daller att were schyldig, dog sagde sig en gryde for pengene |60r| at haffue i pant satt. Jøren Jenßen nød 15 dag wurderings dom offuer Niels Persen for for:ne haffre och penge epter dannemendtz sigelse, dog Niels Perßen sig sin thiltalle thil Jøren Jenßen forbeholden. [66]

Niels Wogenberigs sag beuiglit hand endnu thil i dag 14 dage at maatte opstaa angaaend[e] hans hosbondtz thiener. [67]

Thorsdagen den 9. apr[i]lis 1646 paa Aasumerhisting.

Sidendis retten: i heris fougdens forfald Rasmus Anderßen i Bierkom, Christen [*plads ladt åben for efternavnet, vel Pederßen*] i Holsmølle och Søren Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Jens Erichsen i Kapedrup, Niels Hieresen, Jens Sørenßen, Anders Hanßen ibid., Rasmus Anderßen i Thorup, Niels Hanßen i Kapedrup, [*overstreget:* Rasmus Anderßen i Bierkom] och Hans Jbßen i Dauinde.

Christen Olsen i Ottense nød anden høring offuer Olle Andersen i Roldsted, eptersom hand i dag 8 dage bekom første. [68]

Houle Jenßen, fougit paa Thorpegaard, paa sin welby. hoßbundtz wegne i rette fordrit siunsmed, som fremstod, nemlig Peder Rasmussen i Nere, Frerich Hanßen och Hans Jenßen ibid. och Jens Olsen i Thaarup, som samptlig berette at haffue siunit epter schreffne gaarsen skouffue [*overstreget:* som følger], huor findis at were hugen staber, som følger: gaardsens skouff merche Hauge findis tholff staber; Hoersmoese 74 staber. Huduad skouff, gamle och ny, 55 staber. Lauindtz gaars skouff: Henrich Nielsens maal i Heselit, gamel och ny, 10 staber, i Lunden 8 staber, Heste haugen 7 staber, Ennemerchet 5 staber, Riesager 2 staber, Nyemarchet 12 staber; Thommis Madtzens maall |60v| wdj Heselit 21 staber, Thofften 3 staber, Lunden 3 staber, Heste haugen 86 staber, Ennemerchit 24 stab[er], Riesager 9 staber, Nyemarchen 17 staber. Wdj Perstrup skouff: Per Madsens maall, wdj Smaa maall wed hoffgaarden, gamel och ny, 9 staber; wdj Brede-maall i Pilhaugen 52 staber, Krogit maal samestedtz 6 staber, i Thofften 7 staber, Bøgis eng 3 staber, Suine holle 46 staber, Bredemaallit i Røndolt 10 staber, Small maall i Røndolt 3 staber,

Krogit maall i Røndolt 5 staber, maallit mit i Røndolt 3 staber; Knud Hansens hoffuidgaars maall 2 staber, Brede maall och Piilhaugen 9 staber, Krogit maall wed Anders Hansens hauge 17 staber, Thofften 11 staber, Bøgis eng 10 staber, Flebusch eng 5 staber, Krogit maall i Røndolt 4 staber, Fogit maall 5 staber, Brede maall mit i Røndolt 4 staber, Small maall i Røndolt 8 staber, Bredemaall i Røndoltt 24 staber. Alle for:ne staber ere gamle och ny. Huilcket de for jt fuld siun affsagde. Her epter bem:tt[e] Hoffle Jenßen wor thingswinde begierendis, som och wdsted bleff.

[69]

Niels Wogenberig, ride fougit paa Røninge Søegaard, hans wdschichede bud i rette fordrit wurderingsmend, som fremstod, nemlig Lars Anderßen och Anders Perßen i Røgerup, som samptlig berette at haffue nest |61r| forleden 7. july werit i Røgerup skouffue paa Søegaars grund och der epter thilfordring wurderit thuinde ege, huer agted for fire laß, dißligeste fembten ege for fembten laß, item udj Kapedrup skouff wurderitt de thoe ege for sex laß, huilcke egge kom thil Holsmølle thill en møelle karem eller mølle sluße, huilcket de for en fuld wurdering dem fra sagde. Huor epter thingswinde bleff wdsted.

[70]

Thorsdagen den 16. aprilis 1646 paa Aasumerhiring.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmußen, skriffuer.

Thingswindis mend: Per Hanßen i Dauinde, Jens Perßen samestedtz, Anders Hiereßen i Roldsted, Christen Mortenßen, Niels Perßen ibid., Anders Hanßen, Erich Jenßen sammestedtz, Christen Anderßen i Kapedrup.

Thingsteffner for Per Perßen i Ferisløff paa Anders Hieresen i Roldsted hans wegne [er] Frandtz Anderßen och Per Nielßen i Ferisløff. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag otte dage til i dag haffuer hidkaldet Jens Erichßen i Kapedrup, Rasmus Hanßen, Jens Sørenßen, Olle Hanßen, Niels Hierßen, Madtz Rasmußen ibid., Christen Mortenßen och Anders Hanßen i Roldsted for deris sandhed at winde, och Christen Anderßen i Kapedrup jmod winde och dom sampt siuns mens wdmiellelse. Da bleff epterschr:ne mend, nemlig |61v| Per Hanßen i Dauinde, Jens Perßen ibid., Anders Perßen och Markur Rasmußen samededtz,

Hans Jenßen i Nere, Madtz Perßen, Frerich Hanßen och Lars Jesperßen Greffue [ibid.] wdmelt at siune, huis de nestkomende mandag kand bliffue paauist. Per Perßen bleff thilspurt, om hand widere siun agter at føre end for affpløyning, huor til Per Perßen suarit nei. [71]

Epter Lars Frandtzen, fougit paa Fraudegaard, hans begiering bleff Madtz Anderßen i Thorup, Jep Perßen ibid., Per Hanßen i Dauinde och Christen Hanßen i Fraude wdmelt at siune Fraudegaars skouff. [72]

Christen Olsen i Ottense offuer Olle Anderßen i Roldsted nød epter anden threde høring. [73]

Erich Jenßen i Roldsted paa Olle Andersens wegne ibid. sig thil forpligttet at betalle Christen Olsen i Ottense halff siette daller thil nestkommende Michels dag skadißløß, huor fore Christen Olsen sin thiltalle til Olle Anderßen frastod och loffuit Olle Erich igien [at] skadißløß holde. [74]

Thorsdagen den 23. aprilis 1646 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: i heris fougdens forfald Madtz Anderßen i Thorup i dommersted, Christen Hanßen i Fraude.

[62r] Thingswindismend er: Pouel Hanßen i Dauinde, Jep Hanßen, Anders Anderßen, Thommis Madtzen, Rasmus Perßen ibid., Anders Larßen i Nere, Pouel Christen[ßen] i Røninge, Søren Anderßen ibid.

Thingsteffner for Per Perßen i Ferisløff paa Anders Hieresen i Roldsted hans wegne er Frandtz Anderßen och Per Nielsén i Ferisløff, som hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag fiorffen dage thil i dag haffuer hidkaldet Christen Anderßen i Kapedrup jmod siunsmendtz frasigelse, windisbyrd och dom, disligeste Jens Erichsen i Kapedrup, Jens Sørenßen [och] Madtz Rasmussen ibid. for deris sandhed at winde. Da fremstod Jens Erichsen i Kapedrup, want wed æd med opragt fingere, at hand icke wed, at Anders Hieresen paa steffne senneste rugsed clagit, at Christen Anderßen i Kapedrup haffde pløyet hannem for ner, eptersom Per Perßen hannem derom nu thilspurde. Jens Sørenßen ey negted io at haffue hørt, at Anders Hieresen thilforne haffuer clagit offuer Christen Anderßen, at hand hannem haffde pløyet for ner. Madtz Rasmussen i Kapedrup want wed lige soren æd, lige som Jens Erichsen før wundet haffuer.

Dernest fremstod Lars Jesperßen i Nere, Frerich Hanßen, Hans Jensen, Madtz Perßen, alle ibid., Per Hanßen i Dauinde, Jens Persen, Markur Rasmussen [och] Anders Perßen, alle ibid., och samptlig berette, at de i mandags sidst forleden epter thilfordring siunit Anders Hieresens grund i [overstreget: Kape] Roldsted, thil hans gaard beligendis er neden Lille landtz |62v| leed. Da siuntis dem, at senneste, der rug wor saad for denne gang, da paa somme steder haffuer hans rens broder eller hans folch fra pløyet hannem jmellem stagerne en fore jord och some steder jndted. Lars Jespersen i Nere bleff thilspurt, om Christen Anderßen nu haffuer pløyet Anders Hieresen for ner. Lars Jesperßen suarit, at det her jndted wed kommer, for hand er derom iche wdtagen. Her epter thingswinde bleff wdsted. *< I margin med blyant: 12 sch.*. [75]

Siu nsmed. Fremstod Madtz Anderßen i Thorup, Peder Hanßen i Dauinde, Hans Lunde i Fraude och Christen Hanßen i Fraude och samptlig berette, at de nestforleden 19. aprilis wor i Fraudegaars gaars skouff och der siuntit, saauit dem bleff paa uist. Da fantis paa thoe aars thid at were hugen i Boreschouffuen och Høyrøge egge och bøge staber threduffue och en, wdj Holmene, Huitued och Aasen ege och bøge staber threduffue och thoe, Røeløffue bøge staber førge tiuge och siuff, huilchet de for jt fuld siun dem frasagede. Her epter Peder Larsen, kieldersuend paa Fraudegaard, things winde bleff wdsted. [76]

Lars Jacobsen i Røninge for retten fremstod och i haand tog sin dotter Karen Larsdotter, som hand afflit haffuer med Anne [overstreget: Niels] Jensdotter i Røninge, och liuste hinde i kuld och kiønd lige wed adelkonne baren, och hun at arffue epter hans død lige wed adelkonnis baren hans godtz. Och stod for:ne Anne Jensis broder |63r| Steffen Nielßen i Røninge som werge och moder broder med for:ne Karen Larsdotter och hindis fader Lars Jacobßen thil wedermaals thing. Her epter thingswinde wdsted bleff. [77]

Thorsdagen den 30. aprilis 1646 paa Aasumheris ting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend er: Jep Rasmussen i Thuing, Lars Hanßen ibid., Jørgen Persen i Dauinde, Jacob Perßen i Røninge, Hans

Weffuer, Madtz Knudßen ibid. och Christen Anderßen i Kapedrup, Hans Perßen i Thuing.

Thingsteffner [for] Anders Larßen i Høyby er Pouel Anderßen och Mads Hanßen ibid. De hiemlit wed aed med opragt fingere, at de i gaar otte dage thil i dag haffuer hidkaldet Marckur Nielßen i Nere jmod dom, hannem thiltallit for 28 sd., hand hannem epter sin beuis schyldig er, daterit Nere 12. may 45, som nestforgangen Michels dag schulle were betald skadißløß; satte i rette, om hand ey burde for:ne gield med dis rentte och anuentte betalle eller lide nam, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter irettesettelsen och gieldsagers forordning. [78]

Thingsteffner for Niels Wogenberig hans bud Jacob Perßen i Røninge er Hans Anderßen och Madtz Knudßen i Røninge, som hiemlit [63v] wed lige soren aed, at de i dag 8 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Olle Christenßen i Røninge jmod siunsmendtz opmellelse och til paa onsdag at møde paa aasted i den gaard, hand jboede, jmod siun, och til i dag 14 dage jmod siuns frasigelse och dom. Da er nu wdmelt Otte Hanßen i Røninge, Søren Anderßen ibid., Christen Anderßen i Kapedrup och Madtz Hanßen ibid. for:ne gaard at siune och forsuarlig fra dem giffue beschreffuen. [79]

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thorup er Anders Larsen och Per Madtzen ibid. De hiemlit wed lige soren aed, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hid kaldet Rasmus Christopherßen i Allerup jmod dom, hannem thiltallit for 10 sd. stedtzmaall aff it Madtz Andersens huse i Allerup, hand sted och fest haffuer, som til nu paasche skulle werit betald; formentte, hand burde betalle eller lide nam, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter irettesettelsen og gieldsagers forordning. [80]

Thorsdagen den 14. may 1646 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Høyby, heris fougit, Madtz Andersen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

[64r] Thingswindismend: Jens Madtzen i Bierkom, Pouel Knudßen, Rasmus Rasmussen, Hans Markurßen, Lars Claußen, Jørgen Madtzen, Anders Larsen ibid.

Siunsmed. Fremstod Otte Hanßen i Røninge, Søren Anderßen ibid. och Christen Andersen i Kapedrup, och samptlig berette

at haffue siunit den gaard, Olle Christenßen i Rønninge jboede; da er den brøstfeldig paa themer, leer och andet, saa den wnder threduffue och fire daller icke kand forferdigis, dog er i gaarden beligendis wngefer otte thraff langhallom. Her epter Jacob Perßen i Rønninge paa Niels Wogenberigs wegne thingswinde bleff wdsted.

[81]

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thorup paa Augustinus Ebel i Nesbyhoffuidtz mølle hans wegne er Jep Hanßen och Hans Jørenßen i Allerup, som hiemlit wed æd med opragt fingre, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Madtz Hanßen i Høyby, Per Hanßen, Hans Madtzen, Hans Jffuerßen, ThommisAnderßen, Rasmus Hanßen, den wnge Hans Hanßen, Hans Jbßen, Rasmus Hanßen, Hans Hanßen, Hans Juel, Hans Bendtzen ibid., Jep Perßen i Thorup, Niels Larßen ibid., Niels Knudßen i Aasum, Niels Nielßen, Anders Perßen, Rasmus Clemmidßen ibid., Per Sørenßen i Rogelund, Jens Reff, Jens Jørenßen, Anders Anderßen ibid., Per Jørenßen i Seden, Lars Nielßen, Knud Ras-
mußen, Niels Anderßen, Rasmus Knudßen, Lars |64v| Perßen Madtz Nielßen, Jens Nielßen, Hans Rasmussen, Per Larßen, Hans Hanßen, Olle Eyllerßen, Per Perßen, Anders Perßen, Rasmus Hanßen ibid., Knud Perßen i Nere och Jørgen Mortenßen i Aarsleff jmod dom. Sagen med thiltallen er til i dag 14 dage optagen.

[82]

Thingsteffner [for] for:ne Madtz [overstreget: Hanßen] Anderßen paa sin welby. hosbundtz wegne er for:ne Hans Jørenßen och Jep Hanßen. De hiemlit wed lige soren æd til i dag at haffue hid kaldet alle Høybye mend, som bem:tt er, saa och Niels Larßen i Thorup jmod dom for spind, de er leffuerit. Sagen er til for:ne thid optagen.

[83]

Thorsdagen den 21. may [1646] paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend er: Rasmus Larsen i Bierkom, Niels Ras-
mußen, Rasmus Anderßen, Per Pouelßen, Morten Madtzen ibid., Lars Hanßen i Thuing och Niels Larßen *(senere tilføjet: i Thorup)*.

¹Thorsdagen den 28. may anno 1646 paa Aasum herridtz ting.

¹ Dette tingmøde er refereret med sætteskriveren Hans Troelsens hånd.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høybye, herridtz foegit, Madtz Anderßen i Thorup och Hans Throgelßen i Søffren Rasbmussen, schriffuer, hans forfalde.

|65r| Tings windis mend ehrre: Jep Rasbmussen i Thuing, Lauridtz Hanßen ibid., Rasbmus Anderßen i Biergum, Anders Hanßen i Kapdrup, Morten Hanßen i Thoerup, Rasbmus Nielßen *(senere indføjet: och Koruall Nelßen i Fraugede)*.

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thorup paa kong. maytts weigne er Hans Jørgenßen och Jep Hanßen i Allerup. Di hiemlede wed æd med opragte fingre effter recessen att haffue i dag otte dage hid kaldet Madtz Anderßen och Henrich Anderßen saa och Marren Andersdatter med hindis laugwerge, alle Anders Hierreßens [*rettet fra: Pederßens*] børn i Rolsted, jmoed chlage och siunsmens frasigelße, efftersom dj Anders Søffrenßen, som hand gich och harret sin ager, haffuer slaget med steen och jlde medhandlet, draget hannom i sit haar och slaget hannom till jorden pindtz afften, och till des beuisning frem fordret siuns-mend, som frem stoed, nemlig Niells Lauridtz[en] och Jep Pedersen i Thorup, och berette, att de pindtz dag zidstforleden haffuer siunet Anders Sørrenßen [*rettet fra: Pederßen*] i Rolsted. Da haffde hand sex bloedige riff i hans ansigt, och claget for:ne Anders Søffrenßen for dennem, at han war dun[!] slaget i hans hoffuet och been aff steen, huor forre hand sightet och schylte for:ne thre personer for jordschud, haardret saa och for saar och schade. Liuste bemelte Madtz Anderßen derforre for alle, huis lougmaall med rette eptefølgis kand. [84]

Madtz Anderßen i Thorup paa sin gunstig hosbundis weigne affliuste ald wlofflig sed, paa kong. maytts thiennenis grund i Aasumherridt kand were saaet |65v|, desligeste forbøed alle stj. Hans closters thiennen jngen deris øxen at selge, før de deris hosbund, welb. Henning Walchendrop, dem haffde tilbøeden. [85]

Thingsteffner for Jacob Pederßen i Rønninge paa Niels Peder-ßen Wogenbiergis weigne ehr Jens Clemenßen i Rønninge och Hans Nielßen ibid. [Di] hiemlet wed æd med opragte fingre effter recessen, at de med fulde otte dags warsell haffuer hidkaldet til i dag Anders Hanßen i Kapdrupe imoed dom, hannom tiltallet for, at eptersom hand haffuer boet i hans hosbundis gaard och der aff dragen, och den iche loulige opsagt, formeente, hand

burde betalle, huis landgilde hand epter jordbogen med resterer, saawelsom hoffning och andet, hand sin hosbunde schyldig ehr. Her jmoed er Anders Hanßen i rette møedt och suaret, at hans kre war hannom fratagit den første wge i faste, och [hand] der for ike kunde pløie eller saa, och haffde hand først steed sinn gaard i fior pindtz dag och haffuer wdgiffuet baade stedsmaall och landgilde, haffuer saaet halff sette ørte roug till samme gord och haffuer jntet faaet derfore. Sagen er i fiorten dage optagen.

[86]

Jacob Pederßen i Rønninge frem stoed, gaff last och clage offuer meninge Rolsted och Kapdrup mend for, at eptersom de *(over linien: it)* Jens Erichßens gierde i Kapdrup nest forleden mandag, som war den 25. maj, throslig och plusligh imoed retten haffuer aff kast wden for hans gaard, som meenis at werre hans gaardtzgrund |66r|. I samme gierde sted haffuer [di] affhuget nogen pile och staffre, som med siun agtis at beuuiße. Liuste der fore for alle, huis lougmaall med rette epter meldis kand. Och epter Jacob Pedersens begiere [vel = begiering] b[l]eff Lauridtz Anderßen i Røyerup, Wi [!] Anders Pederßen ibid., Henrick Nielßen i Laugendtz gaarde, Thomes Madtzen ibid., Otte Hanßen i Rønninge, Søffren Anderßen, Lauridtz Rassmußøn, Søffren Pederßen, alle ibid., wdmeelt paa thirsdagħ først kommer paa aasteder at møede, der at siune, huor mange pile och staffre, der aff hugen ehr, som de i dag otte dage her forsuarlig will giffue till thing[e]t beschreffuen.

[87]

Jacob Pederßen paa Niells Wogenbiergis weine afflyste ald wlofflig sæd, paa hosbundens thiennenis grund kand werre saaet.

[88]

Madtz Anderßen i Thorup paa sin gundstig hosbundis weigne begieridt siunsmend at maatte wdmellis, som kong. maytts bønder gaarde i Aasumherridt kand siune saawelsom poeder, pile, homlekuler och hampefrø epter recessen.

[89]

¹Thorsdagen den 4. juny paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup.

|66v| Thingswindismend er: Olle Olsen i Aasum, Anders Ras-

¹ Atter med Søren Rasmussens hånd.

mußen i Nere, Hans Jbsen, Hans Michelßen ibid., Anders Sørenßen i Rolds[t]ed, Søren Sørenßen i Fraude, Rasmus Madtzen i Nederholle och Michel Hanßen i Kierby.

Siunsmend. Fremstod Knud Rasmussen i Seden, Per Frandsen, Jøren Perßen, Hans Rasmussen ibid., Anders Perßen i Aasum, Jens Jørenßen i Rogelund, Jens Hanßen ibid. och Hans Hansen i Høyby, och samptlig berette at haffue siunit Seden gaarde, thil s. Hans chloster er beligende, saawelsom Høyby, Rogelund, Aasum och Thorup. Da haffuer de alle satt poeder, piller och homle kuller, saa och saad hampfrøe, saa wit kongens breff och recessen dennem thilholder, och er gaardene wed magt holden. Her epter Madtz Andersen i Thorup paa sin gunstig hosbons wegne things winde bleff wdsted. [90]

Madtz Anderßen i Thorup i dag andet thing affliuste alle wlouglig sed. [91]

Hans Smed i Ottense loed liuße epter jt røt soedet soesuin, stiffuet paa bege ørnene, [67r] som hannem i fredags sidst forleden er fra kommen. [92]

Michel Perßen, ridefougit thil Fraude gaard, lod affliuße ald wlouglig sed epter zedels jndhold, som kand were saad paa Fraudegaars grund. [93]

Thingsteffner for Lars Pouelßen, welby. Gregers Krabis fuldmægtig, er Madtz Rasmussen och Rasmus Jenßen i Kierby. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Thyge Jbsen i Kierby for 6 rd. arbedtz peng och Hans Michelßen och Michel Hanßen 6 rd. arbedtz peng, Jens Rasmussen ibid. for 1½ rd., Hans Jenßen i Nere 6 rd., Jens Knudßen i Allerup 1 ørt rug, 4 ørte biug, 2 ørt haffre, 1 fiering smør, 1 boelgalt, 1 lam, 2 gieß, 2 schep haffre, 4 høns, 21 sch. 1 alb. eris peng, 1 d. giesterij, ½ ørt haffre giesterj, 6 rd. arbedtz peng, Hans Larsen [overstreget: i Fraude] paa en boelgalt 1 d., 1 foer-oxse, 6 rd. arbedtz peng, Maren Biørens, och i Allerup, med sin lauguerge 1 ørte haffre, 3 rd. arbedtz peng, 1 schep schriffuer biug, Anders Hanßen i Thorup 6 rd. arbedtz peng, de aff deris landgild fra Phillipi [16]45 til 46 med resterer; formentte, 1de burde betalle med dis anuentte¹, [67v] och dom begierrit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [94]

¹⁻¹ Gentaget fol. 67v.

Jligemaade hiemlit for:ne thingsteffner och at haffue [hid]-kalden Hans Perßen i Kierby for 10 schep rug, frøgield fra [16]43 til 44, saa och leye gieß thoe, hand schyldig er; formentte, hand och burde betalle med dis anuentte. Nød och 15 dag wurderings dom epter sagers forordning. [95]

For:ne thingsteffner hiemlit och for bem:tte Lars Pouelsen, at de och louglig thil i dag haffuer hidkaldet Mons Perßen i Fraude jmod dom, hannem thiltallit for senge kleder thil thoe senge, thoe hønder 2 mk., 1 bagstoen 1 mk., 1 kiste 3 mk., 1 gamel schab och 1 bord 1 rd., 1 ølkar paa 3 thønder 1 d., 1 queren for 1 dl., 1 degen through 1 mk., hannem er thil wurderit och er udj jndført. Formentte, hand det burde betalle eller det fra sig leffuere, och der paa dom begieret.

Mons Perßen møtte och berette [overstreget: att berette], at ey widere findis end 1 bord, 1 schab, 1 quern, 1 ølkar, 1 degen throug sampt 1 kiste, dog hand Lars |68r| Frandsen den med 3 mk. at haffue betald. Erbød sig Lars Pouelßen derfore at wille thil fredtz stille, om hand wil nøyes epter wurderingen. Lars Pouelßen mentte, Mons Perßen burde for:ne godtz at betalle, epterdj hand nogit wedgaard, och dett jnden 15 dage, och som thil forne dom begierit. Sagen er i 14 dage optagen.

Mons Perßen berette, at Karen Anders Pedersens, som thil-forne bode i gaarden, thog klederne till di thoe senge, de thoe hiunder, 1 bagstoen. [96]

Thingsteffner for Jacob Perßen i Røninge paa sin hoßbunds wegne er Jens Clemmidßen och Hans Nielsøn i Røninge. De hiemlit wed lige soren æd, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Anders Hiereßen i Roldsted, Erich Jenßen i Roldstedgaard, Hans Mortenßen i Roldsted, Christen Mortenßen, Anders Hanßen, Niels Perßen, Anders Sørenßen, Rasmus Skreder ibid., Olle Hanßen i Kapedrup, Jens Sørenßen, Rasmus Perßen, Niels Hanßen Hiuelmand, Christen Anderßen, Rasmus Hanßen, Madtz Hanßen, Madtz Rasmussen, Niels Hiereßen [ibid.], alle jmod siuns frasiggelse och clages beschriffuelse och beseigling. Anders Hiereßen i Roldsted paa sin egne och naabors wegne formentte, at ingen siun i dag |68v| burde stedis, epterdj de ey jmod siunsmendtz wdmelling kallit er, ey *<over linien: heller>* paa aastedet at møde.

Jacob Perßen i Røninge thil spurde Jens Erichsen i Kapedrup,

om hand den klage, i dag otte dage er epter hans begier[ing] *<over linien: wdgiiffuen>*, wille wedstaa, huor thill Jens Erichsen suarit ia.

[98]

¹Thorsdagen den 11. juny paa Aasum herridtz ting.

Sidendis retten: Madtz Anderßøn, herridtz foegit, Madtz Anderßøn i Thorup och Hans Trogelßøn i Søffren Rasßmußøn thingschrieffuer[s] forfald.

Tingswindis mend er: Anders Lauridtzøn i Nerruff och Anders Jennßøn *[rettet fra: Pederßøn]* ibid., Peder Christe[n]ßøn och Raßmus Hanßøn i Aasum, Klaus Jørgenßøn i Fraugede, Anders Hanßøn i Kapedrup och Anders Hanßøn i Thorup.

Tingsteffner for Niells Wougenbierge ehr Jens Klemenßøn och Hans Nielßøn i Røninge. Di hiemlet lougligen wed deris æd epter recessen at haffue hidkaldet i dag 14 dage saavelsom i dag 8 dage Anders Hierßøn, aldermand i Rolsted, Erich Jenßøn, Hans Morte[n]ßøn, Christen Morte[n]ßøn, Anders *<over linien: Hanßøn>*, Nielß *[rettet fra: Nielßøn]* Pederßøn, Anders *[rettet fra: Anderßøn]* Søffrenßøn, Rasßmus Schreder, alle ibid., dernest Kappedrupe mend, nemlig Olluff Hanßøn, Jens Søffrenßøn, Rasßmus Pederßøn, Kiersten Hanßøs medt hindis laugewerge, Niells Hanßøn Hiullmand, Christen Anderßøn, Rasmus Hanßøn, Madtz Hanßøn, Madtz Rasßmußøn och Niells Hiersøn thill i thiersdags sist forleeden da att møede paa aasteden i Kapedrup och hid till Aasumheridtz thing i dag imoed dom och siunsmendtz frasigelße och thingsvindiß beschriffuelße.

Saa fremkom Otte Hanßøn, Lauridtz Rasßmußøn, Søren Anderßøn och Sørren Pederßøn, alle i Rønninge, Hendrich Nielßøn och Thomes Madtzøn, alle i Lauindtzgaarde, Lauridtz Anderßøn och vnge Anders Pederßøn i Røyrup, och berette, at dj j |69r| thirsdags sidst forleeden war i Kapedrup och siunte och saa et gierde, som war aff karst [!] wdten for den gaard, som Jen[s] Erichßøn iboer, da war der *[plads ladt åben for tallet]* gamle och ny staffre sønderhugen och affbrut och threduffge pile, store och smaa, som war grøne och wdsprongen och sat till staffre i gierdet, affhugen och thou hart ad affhugen och en med roeden opdragen, som dj for et fuldt siun affsagde. Her i moed at suarre

¹ Dette tingmøde refererer med Hans Troelsens hånd.

møte Erich Jensøn och Anders Hierrichßøn i Rolsted i rette paa deris eigne och naboers weigne, begierit at Niells Wougenbierge wilde thage det i den beste meening med dennem; thi de ey andet weste, end dj det kunde gjørre met rette. [99]

Thingsteffner for Oluff Oluffßøn i Aasumb ehr Jesper Nielßøn och Søren Knudtzøn ibid. Dj hiemlit wed deris æd med opragte fingre, at de i dag otte dage thingkaldet Anders Madtzøn i Kierby till i dag imoed domb, hanom beschylte for otte wnge nøed, hand haffde paa deris fellitt, formente, hand dertill burde at førre sin hiemell eller derfor lide som wedbør. Huor imoed at suarre møte Anders Madtzøn i rette och fremlagede en seddell, daterit Holluffgaard den 25. aprilis nest forleeden, Hans Madtzøn foeget sammestedtz wnderschreffuit haffuer, huorwdj hand kiendis, at Anders Madtzøn ehr forloffuit otte vngnød paa Holluff fellidtz march paa det gres til dj yde gaarde i Holluff, huor for Anders Madtzøn formente, at epterdj der ehr fellit imoed fellit, och samme nøed iche med hans willie eller minde paa Aasum march ehr jndkommen, det hand wed sin høyeste æd bekrefftet, formeente derforre for tilltallen quit at werre. Anders Madtzøn bleff for tilltallen fri kiendt. [100]

|69v| Effter Niells Wougenbiergis begier er Otte Hanßøn, Lars Rasßmußøn, Søren Anderßøn och Sørren Perßøn i Rønninge vdmelt at siune och see alle Søgaardtz tilligende gaarde, poede och pile, och om dj haffuer saaet hampefrøe och lagt homme[1]-kuler effter recessen, och der om paa thiersdag att møede paa aastederne, som dj [i] dag otte dage forsuarligen will giffue beschreffuen. [101]

Madtz Anderßøn i Thorup i dag thredie thing affliuste ald wlofflie seed och giorde forbud om des affførsell. [102]

Jacob Pederßøn i Rønninge andet thing afflyste ald wlofflige seed. [103]

Hans Smed i Ottenße loed liuße effter et huit thuistyuet soesuin. [104]

¹Thorsdagen den 18. juny paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit,

¹ Atter med Søren Rasmussens hånd.

Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend er: Hans Jenßen i Oure, Per Mortensen, Hans Jenßen den anden, Anders Pederßen, Søren Jenßen och Pouel Madtzen ibid., Hans Hanßen i Høyby, Mogens Perßen i Fraude.

Thingsteffner for her Christen Olsen i Fraude er Per Nielßen och Niels Larsen i Fraude. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Christen Christenßen i Fraudegaars poorthuß, Jens Larßen, tiennendis paa Fraudegaard, Lars Nielßen i Fraude, Rasmus Hanßen [70r] ibid. for deris sandhed at winde, disligeste Christopher Nielßen, lafougit paa Fraudegaard, jmod winde. Da nu for retten fremstod Rasmus Hanßen och Lars Nielßen i Fraude och en epter anden want wed æd med opragt fingere, at de i thorsdags, wor nu otte dage, wor de epter her Christens begier paa Fraudegaard i beschickelse wis hoß Christopher Nielßen angaaende nogle ord skulle were falden, at her Christens folch skulle haffue malchit Fraudegaars kiør, om hand de ord wille stendig were, om hand dem sagt haffuer. Da jblant andet bekom di aff Christopher Nielßen thil suar, att her Christens pige stod op med en malchebøtte i Borskoffuen, och logit wor aff, och jngen anden wor i skouffuen end hun, huor paa de bad dem saa sant Gud thilhierge. Her epter thingswinde bleff wdsted.

Her Christen nød første høring offuer Christen Christenßen och Jens Larßen, som thil i dag kaldet er och ey møtte at winde.

[105]

Thingsteffner for Niels Anderßen i Ottense er Per Mortensen och Anders Nielßen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Rasmus Clemmidßen i Aasum [och] Hans Hanßen i Seden jmod dom, dennem thiltallit for elluffue slette daller, de hannem epter deris breff paa deris egne och rodemendtz [70v] wegne, for hand for dem søltatt [= soldat] werit haffuer och nestforleden fastelaffuen skulle were [åben plads 2–3 cm] epter deris breffs bemelding, daterit 24. juny 1645. Formentte, de det med betalling burde fyllist giøre eller lide nam, och dom begierit. Sagen er i 8 dage optagten.

[106]

Bertel Hanßen i Seden liuste epter en sin thiänner wed

naffuen Christen Hanßen, som jmellem mandag och thisdag om natten nøgen er bortkommen, som en otte dags thid er thil foren werit siug, om hand nogen got folch kand fore kome, de det wille thilkiende giffue.

[107]

Thingsteffner for Lars Michelßen i Eskelstrup paa Hans Rasmussen ibid. hans wegne er Anders Perßen och Per Anderßen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 14 dage til i dag haffuer hidkaldet Anders Hanßen i Perstrup for 3 mk. och Madtz Anderßen Hiuelmand i Nere for 9 mk., de for:ne Hans Rasmussen skyldig er; formentte, de burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Sagen er i otte dage optagen.

Anders Madtzen i Kierby, Per Rasmussen, Lars Simmensen ibid., Knud Rasmussen sammestedtz, Hans Bendtzen, Lars Jffuerßen, Hans Madtzen och Thommis Anderßen [*over linien, rettet fra: Madtzen*] i Høyby er epter Hans Madtzen, fougit paa Holluffgaard, wdmelt nestkomende thisdag at møde |71r| paa nogle gierders aasted, de kand bliffue paauist, som de her i dag 8 dage wil giffue beshreffuen.

[109]

Thingsteffner for Lars Pouelßen, ridefougit for jomfru Dorette Daae, hans bud Anders Hanßen i Thorup er Jens Knudßen och Hans Anderßen i Allerup. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Karen Anders Pedersens, i Fraude thilforen, boendis nu i Løndeße, med hindis lauguerge jmod thingswindis beschriffuse och dom sampt Moens Perßen i Fraude, om hand her til wil suare; hinde thiltallit, formedelst at eptersom Mogens Perßen i Fraude nest forleden 4. juny her jnden thinge berett haffuer, at for:ne Karen Anders Persens, som thilforne bode i gaarden, thog klederne thil de thoe senge, de thoe hønder och en bagstol. For:ne Anders Hanßen satte i rette, om hun iche er pligtig att føre sin hiimmel thil det at bortthage, och der paa dom begierit. Sagen er i 4 wger optagen.

[110]

Eptersom den sag jmellem Lars Pouelßen paa Pughollom och Mogens Perßen i Fraude thil i dag er optagen angaaende det godtz, Lars Pouelßen wed wurdering och jndførsel er berettiget, saa wor Anders Hanßen i Thorup nu epter nestforleden 4. juny rettergangs bemelding endelig dom begieritt [*vel = begierendis*]. Dommeren wiste Mons Perßen ey at kunde befri, saa hand io

pligtig er for:ne bord, jt |71v| skab, quernen, ølkarit och degen-throget sampt kisten at leffuere eller for des werd epter wurderingen at ske fyllesté aff hans boe och godtz epter gieldsagers forordning.

[111]

Thorsdagen den 25. juny 1646 paa Aasum heris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup, Anders Hanßen ibid. och Søren Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend er: Jøren Perßen i Seden, Christopher Perßen i Perstrup, Knud Hansen ibid., Anders Hanßen i Kapedrup, Morten Hanßen i Thorup, Niels Larßen ibid. och Per Jbsen i Thornbere.

Thingsteffner for welby. Hening Paauischis fuldmegtig, Hans Madtzen paa Holluffgaard, er Jøren Christensen i Nederholle och Niels Olßen i Offuerholle. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet alle Allerup och Fraude mend jmod siunsmendtz frasigelse, nemlig Ebe Perßen i Allerup, Hans Jbßen, Jep Knudßen, Knud Jørenßen, Knud Rasmussen, Jens Knudßen, Per Hanßen, Niels Perßen, Hans Larßen ibid., |72r| Jens Hanßen och Christen Knudßen sammestedtz, Hans Laurißen Lunde i Fraude, Anders Rasmussen, Christen Hanßen, Jens Madtzen, Hans Jbßen, Mogens Perßen, Rasmus Bred [evt. Brod ?], Jens Hieresen, Anders Jenßen, Jøren Anderßen, Rasmus Baare, Koruald Nielßen, Rasmus Larßen, Lars Nielßen och Hans Rasmussen, alle i Fraude, alle jmod dom och huis foregiffuis kand, och til i dag 8 dage, til i dag 14 dage, til i dag 3, 4, 5 och sex wger at møde.

Jligemaade hiemlit Rasmus Nielßen i Offuerholle och Per Claußen ibid. wed lige soren æd, at de och i dag otte dage til i thisdags wor haffuer kaldet alle for:ne mend paa aastedet wed Allerup moeße jmod siun och til i dag jmod siunsmendtz frasigelse.

Da fremstod Lars Simmenßen i Kierby, Anders Madtzen, Per Rasmussen, Knud Rasmussen ibid., Thommis Anderßen i Høyby, Hans Hanßen Bendtzen, Lars Jffuerßen och Hans Madtzen ibid. och samptlig berette, at der gaar en bech jmelleml Fraude och Allerup march; dersom det skal were march schiell, da staar

det gierde wden for bechen och staar paa Allerup grund, som omtuistis.

Ebbe Perßen i Allerup mötte |72v| paa sin egne och naabors wegne, mentte, at deris [*overstreget*: naabor] hoßbond burde her jmod kallit were. Hans Madtzen suarit, at hand deris hosbond jndted wil frauinde, mens mentte, Allerup mend deris egne gierder, paa deris grund findis, selff burde gierde, epterdj de holder det for aarlig jndel och jndhegnit, och welby. Hening Paauischis thiennner der jngen gresning haffuer. Her epter things-winde wdsted bleff. [112]

Thingsteffner for Ebbe Perßen i Allerup paa sin egne och naabors wegne er Hans Jørenßen i Allerup och Jep Hanßen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 14 dage til i dag haffuer hidkaldet welby. Hening Paauisch paa Holluffgaard jmod winde och domb, Niels Madtzen i Offuerholle, Lars Hanßen ibid., Thommis Sørenßen i Bollerup, Hans Larsen i Fraude, Hans Rasmussen, Koruald Nielßen, Christen Hanßen, Lars Nielßen, Jens Madtzen i Fraude for deris winde, saa och Anders Meckelßen i Nederholle, Per Nielßen, Rasmus Madtzen, lille Lars Hanßen, Niels Olßen, den anden Lars Hanßen ibid., Lars Olßen i |73r| Offuerholle, Per Madtzen, Jep Larsen, Rasmus Jørenßen, Per Knudßen, Clemind Madtzen, alle ibid., jmod winde och domb. Welby. Hening Paauisch hans fuldmegtig formentte, at Niels Madtzen, *<over linien*: Thommis Sørenßen> och Lars Hansen ey burde winde, eptersom den gode mand dennem haffuer wnder forfølgning. Thilmed er Fraude mend och de andre jrettekallede willig i sagen, eptersom de er med werit hans hosbons thiennner at pantte. Sagen er i otte dage optagen. [113]

Thingsteffner for Jacob Perßen i Røninge paa Niels Wogenberigs wegne er Frantz Hanßen och Madtz Anderßen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de med fiortten dagis warsel thil i dag haffuer hidkaldet alle Søegaars thiennner i Aasum och Winding herit jmod siunsmendtz frasigelse och thingswindis beschriffuelse. Saa fremstod Otte Hanßen i Røninge, Søren Anderßen, Lars Rasmussen och Søren Perßen, alle i Røninge, och fremlagde thrende deris skrifftlig affsigt, lest och paaschreffuen bleff, angaaende Søegaars thiennneris gaarde och

husis brøstfeldighed, saa och huor poder, piller, homle och hampe frøe findis [73v], item huis staber hugen er, saa och windfelder epter des widere bemelding. [114]

Thingsteffner for her Christen Olsen i Fraude er Niels Larßen och Rasmus Larsen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Christopher Nielßen, lafougit paa Fraudegaard, jmod winde och dom, Maren Pouelsdotter i Fraude med hindis lauguerge, Hans Pouelßen i Thuing, Christen Christenßen i Fraudegaars poerthuſ for deris sandhed at winde. Da fremstod Christen Christenßen i Fraude poerthuſ, want wed æd med opragt fingere, at wnge[fe]r fiorften dage siden sagde Christopher Nielsen, lafougit paa Fraudegaard, thil hannem, at en aff her Christens piger gich fra en aff Fraudegaars kiør med en malchebøtte i den enne haand och logit i den anden haand. Thilmed sagde Christen thil hannem: Maa ske det schede i wilding; huor til lafougden suarit, at en thuistiffuit koe er god at kiende fra en anden.

Hans Pouelßen i Thuing wantt i alle maade wed æd [74r] och opragt fingere, lige som Christen Christenßen før wundet haffuer. Maren Pouelsdotter, thiennendis for:ne her Christen, want wed æd med opragt fingere, at for:ne Christopher Lafougit for hinde berette, at dersom der bliffuer wid[e]r omtald, da wor det en aff her Christens pig[e]r, eptersom hun hannem thilspurde, huem der malchet Fraudegaars koe, huor paa for:ne winder en epter anden bad sig saa sant Gud thilhierge. Nød anden høring offuer Jens Larßen paa Fraudegaard for sin winde at fuldføre. [115]

Thingsteffner for Madtz Andersen i Thorup paa sin gunstig hosboms wegne er Hans Jørenßen och Jep Hanßen i Allerup. De hiemlit wed lige soren æd, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet alle s. Hans chlosters thiänner i Aasum herit jmod thingswindis beschriffuelse for wlouglig sedtz affførsel, saa och jmod thingswindis beschriffuelse for gaardenes siun, poder, piller, homle och hampefrøe, som nestforleden 4. juny siunsmedtz affsigt om formelder. Der epter thingwinde bleff wdsted. [116] [74v] Thingsteffner for for:ne Madtz Anderßen i Thorup paa Augustinnus Ebels wegne i Nesbyhoffuis mølle er for:ne Jep Hanßen och Hans Jørenßen i Allerup. De hiemlit wed æd med

opragt fingere, att de louglig thil i dag haffuer hidkaldet alle s. Hans chlosters thiennen j Aasum herit, for de ey søger møllen med, huis de lader maalle, jmod første høring, til i dag 8 dage jmod anden høring, til i dag 14 dage 3. høring och til i dag 3 wger jmod høringsdelles beschriffelse. Nød første høring offuer irettekallede.

[117]

Niels Andersen i Ottense hans sag med Aasum mend er endnu i otte dage optagen.

[118]

Jørgen Pederßen i Seden paa sin [*plads ladt åben til 1 à 2 ord, vel: huustrues*] wegne saa och epter fuldmagt aff Anders Knudßen i Kierkendrup, Rasmus Knudßen i Seden, Anders Knudßen i Kierckendrup [!], Per Knudßen i Seden paa deris egne wegne, Hans Madtzen i Stege paa sin huustrue Maren Knudtzdaatter[s] wegne, Jørgen Clemmidßen i Agdrup paa sin huustrue Anne Knudtzdotters wegne i haand thog sin wifader och deris fader Knud Rasmussen i Seden, giorde och gaff hannem en fuld, fast, thrøg, æwig och wrøgelig affkalding |75r| och quittering for ald, huis arffue och godtz som di huer arffueligen thilfalden er epter deris s. moder Anne Knud Rasmusens, som bode och døde i Seden, det were sig rørendis eller wrørendis godtz, aldellis jndted wndertagendis i nogen maader, saa hand paa sin huustrue och for:ne sin suogeris wegne thacket bem:tte Knud Rasmussen for riktig skiffte, fyilleste och betalling, wille derfore, eptersom bem:tt er, paa sin huustrues och egne suogeris wegne haffue merbem:tte Knud Rasmussen for føde och wføde for for:ne arff-uegodtz, eptersom forschr:tt staar, quiterit och kraffuisløß holden i alle maader, epter fuldmagt widere bemelding, daterit Ottense den 20. juny nestforled[en], som lest och paaskreffuen bleff. Herefter thingswinde wdsted bleff.

[119]

Fre- [*rettet fra Thors*] -dagen den 3. july 1646 paa Aasum-heridtzting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen ¹i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup, Søren Rasmussen, skriffuer¹.

Thingswindismend er: Anders Hanßen Brun i Freltoft, Olle Simmenßen, Niels Jørenßen, Anders Hanßen, Hans Pouel-

¹⁻¹ *Tilfejet med andet blæk.*

ßen ibid., Anders Jenßen i Fraude, Koruald Nielßen ibid. och Anders Hanßen i Kapedrup.

|75v| Epter i dag otte dag rettergang och affhiemlit kald och warsels bemelding i rette fordrit Ebbe Perßen i Allerup windesbyrd. Da fremstod Hans Larsen Lunde i Fraude, want wed æd med opragt fingere, at hand kand mindis i førgetiuge aar, at Neder och Offuerholle mend haffuer giort de gierder jmellem Fraude, Holle och Allerup Huidmoese, och [= som] nu om-tuistis, och nu liger hull paa. Hans Rasmußen i Fraude want wed lige soren æd, at hand kand mindis i sex och threduffue aar lige saa. Korduald Nielßen i Fraude want wed lige soren æd, at hand kand mindis, lige som Hans Larßen før wundet haffuer. Christen Hanßen i Fraude want wed lige soren æd, at hand kand mindis i thiuge och sex aar, lige som Hans Larßen før wundet haffuer. Lars Nielßen want wed lige soren æd, lige som Hans Lunde før wundet haffuer, det at kand mindis i thiuge aar. Jens Madtzen i Fraude want, lige som Hans Larßen Lunde i Fraude, och det kand mindis i thiuge aar. Huor paa for:ne windesbyrd bad dem saa sant Gud thilhierge huer for sig. Ebbe Perßen erbød sig til i dag 8 dage flere winder at føre wilde. Her- |76r| -epter thingswinde wdsted bleff epter Ebbe Persens begier. [120]

Thingsteffner for her Christen i Fraude hans fuldmegtig Madtz Anderßen i Thorup er Niels Larßen och Rasmus Larßen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere, att de i [overstreget: dag 8] gaar otte dage til i dag haffuer hidkaldet Christopher Nielßen paa Fraudegaard jmod winde och dom, saa och Jens Larsen paa Fraudegaard for sin sandhed at winde. Da fremstod Jens Larsen paa Fraudegaard, want wed soren æd, at wngefer threj wger siden hørde hand, at Christopher Nielßen, lafougit paa Fraudegaard, [sagde] thil hannem, at en aff her Christens piger gich fra en aff Fraudegaars kiør med en melchebøtte i den enne hond och logit i den anden hond, huor paa hand bad sig saa sant Gud thilhierge. Herefter thingswinde bleff wdsted. Hoffuidsagen er i seks wger optagen. [121]

Madtz Anderßen i Thorup paa Augustinus Ebels wegne nød epter første anden høring offuer i rette kallede. [122]

|76v| For retten fremstod Hans Madtzen, oldermand i Høyby, Per Hanßen ibid., Thommis Anderßen samestedtz paa deris egne och naabors wegne, Knud Perßen, oldermand i Nere, Anders Jenßen ibid. paa deris egne och naabors wegne, Ebbe Perßen, oldermand i Allerup, Jep Knudßen och Niels Perßen ibid. paa deris [egne och naabors] wegne, Lars Hanßen i Aarsleff, oldermand, Per Rasmussen ibid., Anders Perßen sammestedtz paa deris egne och naabors wegne, Morten Hanßen i Thorup, *<over linien: oldermand>*, och Madtz Anderßen ibid. paa deris egne och naabors wegne, och med huer andre jndgich och sambtøgte, at jngen aff for:ne byer her epterdags maa forkortte deris gresbed, men [= mens] Lundtzmarchen ehr fellit, wnder en thønd øl til wide thil huer by aff for:ne femb byer, och dog haugen och forkortelsen at wdlege och oprette. Jngen maa thage andet queg paa felleden, end hand selff fød er [vel = føder] om winteren, wnder same wide och kreett at afftage. Jngen maa holde wrinsche heste paa felleden offuer thre aar gamell, wden di |77r| er fire och thiuge daller werd, epter kongl. may.[s] breff, wnder [rettet fra wden] en thønd øl til huer bye. Huem som holder løße hunde offuer jt halfft aar gamell och lader dem gaa løße dag og nat offuer och den iche strax binder och holder bunden, bøde en thønd øl til huer bye och betalle skaden, om nogen paa clager. Och huor nogen wide falder, da skal oldermanden der i byen, som brøsten er hoß, skaffe dennem same wide, om mueligt er, eller det skal were meninge mand aff for:ne femb byer frit fore at gaa thil den, som brøden findis hoß, att pantte hannem. Och dersom hand locker for dennem, da de magt haffue at sla døren op och thage deris pant baade for brøden och for hans motuilighed lige saa megit. Mens dersom nogen byder hug eller slaug, och hand fanger nogen skade, da haffue det for hiemegield och ey dermed forbryde huerken wold, gaar[-] eller husfred heller anden lougmaalls bøder. Och skal hundene were bunden |77v| [i] en goed sterch jernlenche. Och stod for:ne mend med huer andre thil wedermaals thing. Her epter thingswinde bleff wdsted. [123]

Niels Andersen i Ottense hans sag med Rasmus Clemidsen i Aasum och Hans Hanßen i Seden er til i dag 3 vger optag[en].

[124]

¹Thorsdagen dend 9. [rettet fra: 10.] july paa Aasumherridtz thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßøn i Høyby, herridtz foegit, Madtz Anderßøn i Thorup och Hans Throgelßøn i Søffren Rasßmußøn Lund hans forfald.

Thingswindismend ehr: Jens Mortenßøn i Lundby, Jørgen Nielßøn, Jep Olßøn, Jep Poffue[!]ßøn, Rasßmus Jenßøn, Jørgen Hanßøn, alle ibid., Madtz Nielßøn i Seden.

Jacob Pederßøn i Rønninge paa Niells Vougenbiergis weigne waar fire siunsmend begierendis at vdmelis, som ehr Rasßmus Jenßøn i Bierne mølle, Christen Pederßøn i Hols mølle, Madtz Knudsøn i Rønninge, Rasßmus Nielßøn i Melle mølle i dag at mœde paa aasteeden, och [i] dag otte dage at giørre deris affßigt, som di agter at forßuare. [125]

Jacob Pederßøn i Rønninge paa Niels Wougenbiergis weigne effter forrige irettesettelße war dom begierendis, om Anders Hansøn i Kapdrup iche bør at betalle inden femten dage eller lide nam effter foror[d]nin[gen]. J rette møte for:ne Anders Hanßøn i Kapdrup och formente sig fri at werre effter hans forrige irettesettelße. Jacob Pederßøn beuilget sagen at maatte oppe staa i otte dage; Anders Hanßøn loffuet sig till [i] dag otte dag schrifftlig eller mundtlig at wille erchlere. [126]

[78r] Madtz Anderßøn i Thorup paa Augusti[n]us Ebels weigne var thredie hørring offuer kong. maytts thiennen her i herredet begierendis wndtagen Høybye mend, som med zedell sig haffuer erkleret, Anders Juncher deris korn att haffue leffueridt. Madtz Boeßøn i Seeden paa sin egne och nabokers weigne loffuer till i dag 8 dage at erklore. Bleff derfore threde høring offuer steed.

[127]

Thorsdagen dend 16. july paa Aasumherridtz thingh.

Sidendis retten: Madtz Anderßøn j Høyby, herridtz foegit, Madtz Anderßøn i Thorup, Hans Throgelßøn i Søffrens forfald.

Thingswindismend er: Jens Jbßøn i Søby, Søffren Michelßøn, Erich Jenßøn, Niels Christ[en]ßøn, Hans Poffuelßen, Hans Christ[en]ßøn, Per Christ[en]ßøn och Jens Knudtzøn i Allerup.

¹ Dette og det følgende tingmøde referereret af Hans Troelsen.

Thingsteffner for Charsten Jffuerßøn i Ottenße paa Oluff Oluffßøns weigne i Aasum ehre Olluff Olßøn och Rassmus Perßøn, bege thiennendis i Aasum, som hiemlet wed æd med opragt fingre effter resessen, at de med fulde otte dagis warßell till i dag haffuer hid kaldet Niels Nielßøn i Aasum, Anders Pederßøn, Rasßmus Chlemenßøn, Lauridtz Anderßøn, Anders Rasßmußøn, Hans Jørgenßøn, Rasmus Hanßøn, Poffuel Hansøn, vnge Lauridtz Anderßøn, Chlemend Rasßmußøn, Peder Christ[en]ßøn, Hans Larßøn, Jørgen Hanßøn, Staffen Larßøn, alle [ibid.], deris sandhed at winde, desligeste Anders Madtz[øn] i Kierby imoed winde och domb; desligeste hiemlet och, at samme dag haffuer dj werret for Holuffgaardtz port och kaldet Hans Madtzøn, welby. Henning Paauischis fuldmægtige, om hand der till |78v| haffuer noget at suare. Hiemlet och at haffue kaldet med fulde 14 dagis warßell at haffue kaldet [!] Jørgen Larßøn i Eyby till winde, desligeste Peder Nielßøn, Chlemend Jørgenßøn, Hans Larßøn, Niels Hanßøn, Lauridtz Knudtzøn Roeße, Poffuel Jesperßøn, Madtz Christe[n]ßøn, Hans Hansøn, Peder Knudßøn, Hans Madtzøn, Hans Jbßøn, Rasßmus Pederßøn, Peder Hanßøn, alle ibid., imoed winde och hues di kand beschyldis med rete. Karsten Jffuerßøn i rette forrdret windisbiurd paa Olluff Olßøn[s] weigne i Aasum, och dj iche møte, huor for der bleff første hørring wdsteed.

[128]

Efter nest forleden 25. juny affhiemlet kald och varsell jmellum welby. Henning Paauisch, Fraugede och Alleruppe mend, war Hans Madtzøn begierrendis, Ebbe Perßøn i Allerup wille fremlege, huis rigtighed hand och hans naboe haffuer till at thage welbemelte den goede mandtz thiennere Chlemend [overstreget: Per] Madtzøn i Offuerholle hans pandt. Sagen ehr i otte dage optagen.

[129]

Thingsteffner for Hans Hanßen, foegit paa Søegaard, ehr Rassmuß Christenßen i Søby och Christen Salmand ibid., An-derß Nielßen och Hans Madtzen i Daugende. Dj hiemlet wed æd effter resessen, at de med fulde otte dagis warsell haffuer hid-kaldet alle fra Lisßebet Sophie Randtzaus thiennere her j Aa-sumherridt, som [= saa] mange som er smør schyldig effter jordbogen; efftherdj de iche haffuer yt det wdj rete thide, for-meener hand, dj bør at lide namb och wurdering i deris boe och

goedtz, huor det findis. Effterdj jngen ehr møedt wdj rette, bleff dem dom offuer steed. [130]

|79r| Chlage. Fremstoed Bertell Hanßøn i Seeden, gaff last och klage offuer Rasßmus Hanßøn i Aasum, for han i mandags sidst forleeden paa mester Jensis enng med slag haffuer offuerfalden *<over linien: for:ne Bertells sön>*, hui[l]chet hand med siun till i dag otte dage med siun [!] agter at beuïße. Och ydermerre chlaget hand, at hans søns harehammer, hatte boend och harested bleff hannem fratagit samme thid, som Rasßmus Hanßøn i Aasum schulde haffue giordt. [131]

Effterßom Madtz Anderßøn i Thorup med hørringsdeelle haffuer ~~yddeelt~~ saa mange, som iche [rettet fra ei] haffuer wildet siøge Nisbyhoffuidtz mølle her i Aasumherridt, i dag ehr fierde thing, och iche Peder Søffrenßøn eller Anders Otteßøn i Rougelund, ey heller Knud Pederßøn i Nerre er møedt och giord nogen ehrklering, bleff dj der fore loffligh fordeelt. [132]

Efftersom Jacob Pederßøn i Rønninge paa Niells Wougenbiergis weigne ehr dom begierendis offuer Anders Hanßøn i Kapdrup effter forrige jrettesettelþe, och sagen med beuillingen paa begge parter till i dag ehr opßat, saa ehr wdj rette møedt for:ne Anders Hanßøn och suaret, at gaarden er sted, och haffuer saaet $5\frac{1}{2}$ ørte rough thill samme gaard, och jndtet der forre ehr bleffuen hannom goedt giordt, haffuer och ydt aldt sit landgilde och stedtzmaall for dett aar, som hand war vdj gaarden. Bleff paakied, ad effterdj gaarden, Anders Hanßøn haffuer besidet, for otte dage siden jgien till en anden ehr bort sted, da bør Anders Hanßøn Niells Wougenbierge at |79v| betalle, huis hand offuer rougseedens affkortning billigen kand schyldig bliffue. [133]

¹Thorsdagen den 23. july 1646 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Anders Nielßen i Søby, Knud Perßen, Hans Sørenßen, Morten Perßen ibid., Knud Rasmussen i Allerup, Christen Knudsen ibid. Hans Jbßen sammestedtz, Søren Sørensen i Fraude och Knud Jørenßen i Løndeße.

¹ Atter med Søren Rasmussens hånd.

Thingsteffner for Ebbe Perßen i Allerup paa sin egne och naabors wegne er Hans Jørenßen och Jep Hanßen i Allerup. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i gaar fiorffen dage til i dag haffuer hidkaldet welby. Henning Paauisch paa Holluffgaard och hans fuldmegtig jmod winde och dom, sampt Anders Michelsen i Nederholle, Per Nielßen, Rasmus Madtzen, Niels Olsen, Lars Hanßen, Lars Hanßen den anden ibid., Lars Olsen i Offuerholle, Per Madtzen, Hans Christenßen, Jep Larsen, Rasmus Jørgenßen, Per Knudßen, Clemid Madtz[en] ibid. jmod winde och dom, sampt louglig thil i dag haffuer hidkaldet Hans Larßen i Fraude, Anders Rasmußen, Christen Hanßen, Jens Madtzen, Hans Jbsen, Mogens Perßen, Rasmus |80r| Brod, Koruald Nielßen, Rasmus Larßen, Lars Nielßen och Hans Rasmußen ibid., om de haffuer at thilsuare, sampt Per Anderßen i Søby, Jens Jbsen ibid., Lars Rasmußen i Allerup, Hans Larsen den eldere, Hans Hanßen wngkarel ibid., Per Knudßen i Offuerholle, Jøren Knudßen och Madtz Knudßen, bege i Røninge, sampt Pouel Hanßen [och] Thommis Madtzen i Dauinde for deris sandhed at sige eller lide høring.

Da epter at æden windesbyrdene bleff forholt, fremstod Per Andersen i Søby, want wed æd med opragt fingere, at hand kand mindis i thoe och thiuge aar, at Neder och Offuerholle mend haffuer giert de gierder jmelle Fraude, Holle och Allerup Huidmoeße, och [= som] nu omtuistis och nu liger hul paa, och same gierde er werit rett skiel jmelle marchene. Jens [rettet fra Hans] Jbsen i Søby want wed lige soren æd, lige som Per Anderßen før wundet haffuer, och det kand mindis i førgetiuge aar. Lars Rasmußen i Allerup want och wed lige soren æd i alle maade, saa som Per Anderßen och Jens Jbsen før wundet haffuer, och det kand mindis i otte och førgetiuge aar. Hans Larßen den eldere i Allerup want i alle maade, lige som Per Andersen før wundet haffuer, och det kand mindis thoe och threffduffue aar. Hans Hanßen wngkarel i Allerup want wed lige soren æd, lige som |80v| Per Andersen før wundet haffuer, och det kand mindis i fire och førgetiuge aar. Peder Knudsen i Offuerholle want i alle maade, lige som Peder Andersen før wundet haffuer, och det kand mindis i fire och thiuge aar. Huor

paa for:ne windisbyrd bad dem huer for sig saa sant Gud thil-hielpe.

Ebbe Persen satte i rette, om Hollemend iche burde de omtuistende gierder at gierde och wedligeholde.

Welby. Hening Paauisch møtte i rette och formentte, epter dj same gierder epter thingswindis bemelding, som er i rette lagt, staar paa hin side becken, som giør skiel jmellem Allerup och Fraude march och omkring grensende byer och marche, Allerup mend holder det och aarligen jnde som jnddeell och jnne-merche, liger och aldrig thil fellit, at den gode mandtz thiennen kand nyde der gresbed, thager de och den gode mandtz thienners fæ jnd, naar de kommer i same moße, baade om foraarit, om someren saauelsom om epterhøsten, derfore formentte epter lougens threde bog. thredsindtz tiugende capitel, at dersom de wil haffue hegnit, bør de dett selff at gierde och hegne. Thilmed thilspurdes Ebbe Persen och hans naaboer, om naar samme Hu[i]dmose |81r| och de paaschydende marche wor i fellitt, de da same mose thil gresbedtz fellid wdlege, skall den gode mandtz thiennen, saauit dem thilkommer, gierde med dem, naar same march bliffuer i wang. Ebbe Persen wiste sig her til jndted at suare i dag.

Welby. Hening Paauisch suarit belangende den contract, Ebbe haffuer fremlagt, der jmod satte i rette och formentte, at bunden ey er thillat nogit sin gaard at paalege jmod sin hoßbundtz wilge eller hannem witterligt [*vel for uvitterligt*]; thilmed bør hoßbunden, om gaarden nogit skal paalegis och der epter thingsvinde forhuerffuis, der jmod haffue kald och warsel. Thilmed huad di samtilig i en by wedgaard, i ser bør at kome byen thil nytte och gaffuen och iche thil drich, saa den enne den anden skal ødelege. Deris contract ochsaa formelder, at de skal pantte den skyldige och ey anden; beusis iche heller med contracten, at de skulle paa pantted fordriche en thønd øl eller mere; skal ey heller beusis, Clemmid Madtzen de gierder omtuistis bør at gierde.

Hans Larsen Lunde i Fraude suarit [*skrevet oven på: at*], at Hans [overstreget: Mar eller Mor] Rasmussen, Jens Madtzen ibid., Hans Larsen i Allerup och Jep Knudßen ibid., Per Knudsen i Offuerholle och Lars Olsen ibid. vor |81v| med at lege Clemid

Madtzen for en thønd øll thil wide, for gierdene ey giert wor.
Da Clemmid suarit, at hand ey allenne kunde gierde; thi hand
hans part gierdet haffuer, kunde de andris ey gierde.

Welby. Hening Paauisch formentte, Jens Therckelsen, Lars Pouelßen och Eyller Sørenßen ey med sagen haffuer at bestille, burde der fore her til ey suare. Per Knudsen i Offuerholle och Lars Olsen ibid. møtte i rette och suaritt, at de wel wor wdtagen paa leg, mens ey samtøgte, at Clemmid skulle pantis; thi de berette, at hand [= hannem] schede wrett. Welby. Hening Paauisch formentte, at de winder, i dag ført er, huorom ochsaa i dag otte dage er processerit, burde ey at winde, epter dj de epter recessens 15. artichel ey naffuengiffuen den dag er paaschut. Sagen er i otte dage optagen.

Welby. Hening Paauischis sag med Allerup och Fraude mend er endnu til i dag 8 dage optagen epter den gode mandtz forsett, lest [och] paaschreffuen bleff. [134]

Bertel Hanßen [Hanßen *indføjet over linien over ikke slettet Christenßen*] i Seden och Rasmus Knudsen i Aasum for retten fremstod, sagde dem med huerandre |82r| at were forligt, saa dj sagde dem jndted att wide mod huerandre, en[d] huis erligt er i alle maader; dermed skal ald jrинг och thrette, dem och deris her til dags <jmellem> werit haffuer, were død och magtisløs. Och stod bem:tt[e] Bertel Hanßen och Rasmus Knudßen med huerandre thil wedermaals thing. [135]

Olle [rettet fra:] Ander] Olsen i Aasum nød anden høring offuer i rette kallede windesbyrd, for de ey møtte. [136]

Thingsteffner for Knud Perßen i Nere paa sin egne och naabors wegne er Themme Ottesen och Rasmus Perßen ibid. De hiemlit wed æd epter recessen, at de i dag 14 dage til i dag haffuer hidkaldet Lars Sørenßen i Nere jmod winde och dom, saa och Madtz Perßen i Nere, Lars Smed, Lars Anderßen ibid. for deris sandhed at winde. Da epter at æden winder[n]e forholt bleff, da fremstod Madtz Perßen i Nere, want wed æd med opragt fingere, at nogle dage epter pindtzdag sidst forleden, da sagde Lars Sørenßen thil Maren Gaasis i Nere paa steffne, at hand fuldt och fast skyltte hinde for sin skade, hand haffde, och sighted hinde for en throlnquinde, sagde sig at wille binde bogs æd paa hinde, naar fornøden giordis. Lars Hanßen Smed [och] Lars

Anderßen ibid. en epter anden want wed lige soren æd, ligesom Madtz Perßen før wundet haffuer, |82v| huorpaa de bad dem saa santt Gud thilhielpe.

Hans Sørenßen i Nere møtte i rette paa sin quindis wegne; formentte, hun burde her jmod kaldis. Lars Sørenßen i Nere møtte och sin ord stendig wor, som winderne wundett haffuer. Thilmed berette, at Hans Sørenßen en gang, der *<de>* gich fra kierke samen, sagde thil *hannem*, at hand skulle haffue den skade, for hand jaget Hans Sørensens [Søren- *skrevet over over-* og *underprikket* Ander-] børen fra sin plog. Domeren wiste things-winde ey [at] wdstede, før Maren Gaasis faar kald och warsel.

[137]

Den sag jmelle Niels Anderßen i Ottense och Hans Hanßen i Seden och Rasmus Clemmidßen i Aasum bleff paakiendt, at iche anden erklering er giort, end de skiuder dennem wnder krigsretten, da bør de deris breff med betalling at fyllestgiøre eller lide nam, dog dem deris ret hoß deris andre redemend for deris part forbeholden at søger. [138]

Den sag jmelle Lars Pouelsens bud och Karen Andersis i Løndeße bleff paakiendt, at domeren ey wiste hinde ey for hiemel at føre ey [!] at thilfinde, mens hun pligtig were [!] de thoe hønder och en stoels werd, nemlig en hal rdl., Lars Pouelßen at betalle inden 15 dage eller derfore med dis billig anuentte lide nam. Belangende kleder til de 2 senge, da epterdj de er agted jndted at were [*overstreget*: werd] thienlig, wiste hand hinde ey der fore nogit at lide ey at thilfinde. [139]

|83r| ¹Taarsdagen dend 30. july 1646.

Dommeren Madz Anderßen i Høibye, herridz foget, Mads Anderßen i Torup och Rasmus Rasmussen i skrifferens sted wdj hans forfald.

De 8 tingswidnesmend: Hans Hiort i Løndese, Knud Anderßen, Knud Madzen, Simmen Anderßen, Madz Hanßen, Knud Anderßen, Anders Rasmussen och Hans Erichßen, alle i Lyndese.

Hans Madzen, foget paa Holluffgaard, paa sin hosbundz Henning Powischis wegne møete och war begierendis, dend sag jmel-

¹ Dette tingmøde refererer af Rasmus Rasmussen.

lum hans welb. hosbund paa den ene och Ebbe Perßen paa Allerupe mendz, Hans Lwnde i Frauffde paa Frauffde mendz wegne maate til i dag otte dage opþettes, huilche for:ne mend paa deris egne och naboers wegne beuilget. Sagen derfor opsat i ⟨8⟩ dage.

[140]

Tingsteffner for Madz Anderßen i Høibye paa sin hoßbundz welb. Hening Walchendorffs weigne ere Hans Jørgenßen och Jep Hanßen i Allerup, som hiemlede wed eed med oprachte fingre effter recessen, at de med fulde 14 dags warsel til i dag |83v| haffuer hidkallet alle st. Hans closters tiennere i Killerup och Høibye fra enhver deris boepeel jmod forbud och tingswidnes beschriffuelße, huor effter for:ne Madtz Anderßen fremlagde, lod leße och paaschriffue en Hans Christensen, ridefoget til OttenBegård, hans vdgiffne seddel, huor vdj hand tilholder for:ne Madz Anderßen at schal lade [overstreget: alle] tiännerne til closteret wiide och dennem forbiude, at di huerken maa hugge i roeden eller toppen vdj Killerup schouffues parter, widere end som dennem lougligen vduist, saa fremt di der iche for will straffis som for anden tiuffuerj, effterdj schouffougden, for:ne Madz Anderßen, i sin tiid schal suare dertil. Hereffter Madz Anderßen tingswidne begieret, som Anders Hanßen i Tourup i domersted vdstede.

[141]

Tingsteffner for Knud Pederßen i Neruff paa sin egne och Neruff byemendz wegne ere Rasmus Anderßen och Rasmus Hanßen i Neruff, som hiemlede wed eed med oprachte fingre effter recessen, at de med louglig 8 dags |84r| warsel til i dag haffuer hidkaldet Maren Hansis i Neruff med sin lauguerge louglig jmod widne och tingswidnes beschriffuelße, som i dag 8 dage passerit.

[142]

Dißligeste hiemlet for:ne tingsteffner, at de med louglig 8 dags warsel til i dag haffuer hidkaldet Peder Rasmussen i Neruff fra sin boepeel jmod dom. Och satte i rette och formeendte, at for:ne Peder Rasmussen bør och pligtig er at giøre deris byes rettighed lige wed hans andre byemend med gierder at holde wedlige ⟨over linien: och andet⟩, effterdj hand sa[ajuelsom] de andre haffuer eng och korn i marchen, och saauel haffuer fred fornøde[n] som de andre byemend effter deris byeloug, och begieret dom, om de iche bør at haffue frj forlouff at pandte

hannem som de andre byemend, naar hand ey wil fuldgiøre byes rett. Dertil Peder Rasmußen suaret, at huad wang belanger at wogte, wil hand sauelsom de andre gierne were offuerbødig, naar *hannem* bliffuer adwaret och fiellen eller budet kommer til *hannem*; huad andet belanger, som *hannem* tiltales fore, berette hand indted at were tilsagt om, och hans gierder wiste hand iche rettere, |84v| end de joe er saaledes wed magt, at de kunde staa for it siun, och huad deris gildesdrich belanger, wiste hand dem indted at suare til, vden naar de gjør effter kong. m.[s] forordning, huis den om formelder. Denne sag opsat i 14 dage.

[143]

Tingsteffner for Laurs Sørenßen i Neruff ere Rasmus Anderßen och Rasmus Hanßen i Neruff, som hiemlede wed eed med oprachte fingre effter recessen, at de med louglig 8 dags warsel til i dag haffuer hidkaldet Mads Pederßen i Neruff [och] Themme Otteßen for deris sandhed at widne och Hans Sørenßen i Neruff jmod widne. Da for retten fremstod Madz Pederßen i Neruff och wandt wed eed med opragte fingre effter recessen, at nu forleden windter en gang jmellum juel och st. Mortens dag, der de gich fra kierke, da faldt der nog[e]n ord jmellum Laurs Sørenßen och Hans Sørenßen i Neruff. Da sagde Hans [*rettet fra:* Laurs] Sørenßen til Laurs Sørenßen: Huor for haffuer du det onde i ditt knæe? Da suaret Hans *(sig)* sielff och sagde: Det haffuer du, formedelst du jaget mine børn fra din ploug paa Kalag[e]r. Huor paa |85r| hand bad sig saa sandt Gud tilhielpe.

Dernest fremstod Thim Ottesen i Neruff och wandt j lige maade, at hand samme tiid, som for:ne Madz Pederßen om wundet haffuer, som war en søndag, fuldes med bemelte Laurs Sørenßen och Hans Sørenßen fra kierche; da hørde hand, at bemelte Hans Sørenßen sagde forschreffne ord til Laurs [*skrevet på påbegyndt* Hans] Sørenßen, som bemelt[e] Madz Pederßen om wundet haffuer, huorpaa hand j lige maade bad sig saa sandt Gud tilhielpe wed eed med oprachte fingre effter recessen.

Her imod fremstoed for:ne Hans Sørenßen i Neruff och wed sin høyeste eed med oprachte fingre benegted, huis forschreffne widnesbyrd om wundet haffuer, och derpaa bad sig saa sandt Gud tilhielpe. Her effter bemelte Laurs Sørenßen tingswidne begieret, som vdsteed bleff.

[144]

Widnesbyrd for Olluff [skrevet oven i Car] Oelßen i Aasum hans fuldmegtig Carsten Jffuerßen fremstoed Peder Christenßen i Aasum och wandt wed eed med oprachte fingre effter recessen, at for nogen tid siden, der Anders Madzens quech j¹ Kierebye war jndtagen i deris fald, for det war jndkommen paa Aasum |85v| fællet, da der queget stoed i falden, gich de hen til Jørgen Hansens och drach øllet derpaa; da suaret for:ne Peder Christenßen saaledis, at maa samme queig gaa paa Aasum fællet, da wille hand betalle en halff tønde øll for samme queig. Da suaret Aasum mend ney, at de wille iche samtyeche det, huorfor det iche scheede; wiste indted widere i dend sag at widne.

Jørgen Hanßen i Aasum wanndt jligemaade med oprachte fingre effter recessen, at dend dag, di toug Anders Madzens queig i Kierebye ind i deris fald aff deris fællet, da bleff [over-streget: de] saaledis Aasum mend foreendlt [= forenede], at de wille driche en halff tønde øl paa samme queig, och dend tiid de kom til den mandz port, som de schulle driche øllet, da sagde Peder Christenßen: Tyches eder, at queiget kand gaa i roelighed paa fælleden, da wille hand giffue en halff tønde øll der for. Da meentte Aasum mend ney, det kunde indted sched [muligvis rettet til: schee]; widere i den sag wiste [de] ey at widne.

Staffen Laurßen, Anders Pederßen i Aasum |86r|, Niels Nielsen, Rasmus Clemmendzen, Anders Rasmussen och Rasmus Hanßen der ibid. wandt samtlige, lige som <over linien: be[m]:t[e]> Jørgen Hanßen før wundet haffuer, huor paa de bad saa sandt forschr:ne widnesbyerd enhver Gud tilhierge wed eed med opragte fingre samtlig.

Huor effter bemelte Carsten Jffuerßen paa for:ne Oluff Oelßen[s] wegne satte i rette, at effterdj Rasmus Hanßen faldefougit haffuer faaet samme queig vd aff falde[n] jmod Oluff Oelßen oldermandz willie och widschab eller haffde noget bud hos *hannem*, och de der forre haffuer pandted oldermanden for trej fieringer øll, for samme queig vdkom, om for:ne Rasmus Hanßen iche der forre bør *hannem* samme øll at betalle och schaffe *hannem* sit pandt igien, som de haffuer taget fra *hannem*,

¹ J K- skrevet oven i oprindeligt wor.

och der paa dom begieret. Her imod at suare møete i rette bemelte Rasmus Hanßen och iche benegted jo at haffue faaed queget aff falden, och haffde iche kommet vd, haffde Peder Christenßen iche det begieret aff *hannem*, huor forre hand betroede *hannem* det at vdfaa. Peder Christenßen berette, at hand iche begieret queget vd, mens ichun sagde til Rasmus, at wille I betroe min syster det, da maa I, och der med fich hinde queiget. Sagen fremdelis opsat til i dag 8 dage, och Rasmus Hanßen iche |86v| benegted joe her imod at were kaldet.

Fremkom Jørgen Laurßen i Eybye och wandt wed eed med oprachte fingre effter recessen, at Peder Christenßen i Aasum kom til *hannem*, dend tid fæt stoed i falden, och sagde: Dersom du wilt tage dig til [evt. tid] och hiemle Anders Madzens queig i Kierbye, da wil ieg giffue dig en rixdaler. Huor paa hand bad sig saa sandt Gud tilhielpe. Bleff Peder Christenßen tilspurt, om hand wille benechte for:ne Jørgen Laurse[n]s widne i Eybye, da suaret hand, at hand det schu[ll]de beuise. Her effter tings-widne vdsted [bleff].

[145]

¹Thorsdagen den 6. augusty 1646 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Anders Hanßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Madtz Hanßen i Høyby, Hans Lunde, Per Hanßen, Hans Madtzen, Rasmus Hanßen, Lars Jffuerßen, Hans Rasmussen, alle ibid., Hans Thommeßen i Løndeße.

Olle Olsen i Aasum beuilget, at hans sag med Rasmus Hanßen ibid. til i dag 8 dage maatte opstaa. Sagen er til den thid optagen.

[146]

|87r| Thingsteffner for Houle Jenßen paa Thorpegaard er Madtz Olsen och Simen Perßen i Thorup. De hiemlit wed æd med op-ragt fingere, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet alle Nere mend och karle, som haffuer saad paa Madtz Persens gaars grund, sampt Madtz Perßen i Nere, disligeste Michel Pouelßen i Ferisløff med louglig 14 dags warsel, samptlig jmod forbud och thingswindis beschriuffelse. Saa nu forbød och aduarit for:ne Houlle Jensen for:ne irettekallede, at jngen skulle sig med be-

¹ Atter med Søren Rasmussens hånd.

fatte eller affføre, huis som wlouglig paa bem:tt[e] Madtz Persens gaars grund saad er, wnder straff som wed bør. Huor epter thingswinde bleff wdsted. [147]

Thingsteffner for for:ne Houle Jenßen er bem:tt[e] thingsteffner. De hiemlit wed lige soren æd, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Madtz Perßen i Nere jmod dom, hannem thiltallit for forleden aars restandtz, nemlig biug 3 pund, thønden 9 mk. 2 sk.; haffre jt pund, thønden 5 mk.; føenød it, 1 rd.; smør 1 otting for 2 rd.; eris peng 8 schilling rigs; saa och for 1 aar en fiering smør for $4\frac{1}{2}$ rd., hand aff sin landgild med resterer; derforuden ni schep biug, schepen 18 sk., och 1 thønde haffre for 5 mk., hand han-nem forstragt haffuer. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. |87v| Houle Jensen nød 15 dag wurde-rings dom epter irettesettelsen och gieldsagers forordning. [148]

Thingsteffner for Hans Hansen, fougit paa Søegaard, hans bud Per Anderßen paa Sanderumgaard er Christen Salmand och Rasmus Christenßen i Søby. De hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage til i dag haffuer hidkaldet Karen Andersdotter i Søeby til Jøren Lafougis med sin lauguerge jmod dom, hinde thiltallit for sex rigsdaller leymeraals bøder; formentte, hun burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Sagen er i 14 dage optagen. [149]

Eptersom den sag jmellel welby. Hening Paauischis fuldmegtig och Allerup och Fraude mend angaaende Clemmid Madtzens pant thil i dag med beuiling [er] optagen, saa wor Hans Madtzen epter forige i rettesettelsen dom begierit [*vel* = begierendis]. Saa nu møtte Thommis Jensen, skriffuer paa Dallum chloster, i rette och formentte, jngen dom burde sin gunstig hos-bundtz thienner offuerstedi, jmeden fremlagde thingswinder wed magt staar, som lest och paa schreffuen bleff. Da epter thiltalle och giensuar och den sags leyliheds, och epterdj deris wed-tegter och contracter, jcke |88r| heller recessen, formelder, at di maa pantte andre end den skyldige, och befindis i deris retter-gang, at Clemmid Madtzen haffuer giort sin part aff de øde gaars gierder, och ey wor megtig de andre at thilthuinge deris part at gierde, jmod deris hoßbundtz willie befindis thuinde aff hans naaboer, som wor jndtagen at skulle haffue lagt for:ne Clemmid Madtzen for wide, dog de iche wilde, fordj hand skede

wret, som di beretter, da wiste domeren iche andet at kiende, en[d] Allerup mend sauelsom Fraude mend, saa mange som haffuer werit med och sambtøgt, at for:ne Clemmid Madsens pant skulle thagis, haffuer hannem dermed forwretted.

Allerup mend och Fraude mendtz sag angaaend[e] for:ne gierder contra Holle mend er i fire wger optagen. [150]

Hans Sørenßen i Nere møtte och bød sig i rette, da er jngen fremkommen, som *hannem* wilde beschylde. [151]

Søren Hanßen i Oure bød sig i rette jmod Knud Perßen i Nere, och iche hand møtte. [152]

Bleff fremlagt en skrifftlig forhandling saa liudendis: Anno 1646 den 31. july, da loffuit och god for sagde Anders Anderßen Biug, boendis i Søende, at til mig forscharffe en god wederhefftig dannemand epter min gode hosbond eller hans fuldmegtigis begiering och nøye, som skal med mig loffue och cauere thil for:ne min gunstig hosbond |88v| welby. Erich Kaasis fuldmegtig Hans Wnd paa min broder Niels Andersen Biug i Nere hans wegne, at hand skal bøge och forferdige det ladehuß, som stander westen i hans gaard och ombiuge det, deraff giøris for-nøden, jnden førstkommendis s. Michels dag jt aar, naar mand skriffuer 1647, som det sig bør och forsuarligt kand were, eller och jeg derfore at stande thil rette sampt och at lide deelle och dom och wdstaa, huis mig med retten bliffuer paafult, och her paa at giffue min hoßbunds fuldmegtig Hans Wnd it thingswinde thil Aasumheris thing nu paa thorsdag førstkomendis epter dette forschr:ne jndhold. Aff Nere vt supra.

Huor epter bem:tte Anders Andersen i Søende med sin broder Niels Anderßen i Nere for retten fremstod och ragte Peder Rasmussen i Nere paa wnbem:tte Erich Kaasis wegne i Hans Wnds forfald deris hender och for:ne løfftte i alle maade fuldbyr-det och stadfestet. Her epter thingswinde wdsted bleff. [153]

Bleff fremlagt en skrifftlig forhandling lydendis: Anno 1646 den 31. july, da loffuede wi epterschr:ne Rasmus Nielßen och Frerich Hanßen, *<over linien: bege boendis>* i Nere, och god for sagde thil erlig och welby. mand Erich Kaaß thil Lindschouff hans fouget och fuldmegtige Hans Wnd och hannem woris |89r| hender derpaa ragte, at Niels Andersen Biug i for:ne Nere skal bøge och forferdige paa den gaard, hand jboer, fem bindinger

nyt huß foruden it poerthuß i same bøgning jnden s. Mortens dag nu førstkomendis med wnder och offuerthermer, leer och thag aff ny opsette, saa det skal were fuldkomeligt udj alle maader, som det sig bør, och aff jt wuilligt siun, om paa bliffuer ført, skal bliffue wfelt, eller wi bege for:ne forløfftningsmend der fore at stande thil rette som wed bør och der paa at giffue thingswinde thil Aasumheris thing førstkommendes thorsdag epter dette forscr:ne jndhold udj sine punget. Actum Nere vt supra.

Huor epter for:ne Rasmus Nielßen och Frerich Hanßen med Niels Anderßen for retten fremstod och for:ne deris løffte i alle maade fuldbyrdet och stadfeste, och derpaa ragte Peder Rasmussen i Nere paa welby. Erich Kaasis wegne deris hender. Her epter thingswinde bleff wdsted. [154]

Thorsdagen den 13. augusty 1646 paa Aasumheris thing.

I heris fougdens forfalld sidendis retten: Anders Hanßen i Thorup och Niels Larßen ibid., Søren Rasmussen, skriffuer.

Thingwindismend: Rasmuß Hanßen i Aasum, Olle Olsen ibid., Hans Jørenßen i Allerup, Jøren Anderßen i Fraude, Anders Rasmussen och Rasmus Jbßen ibid., Magens Perßen sammestedtz.

|89v| Knud Perßen i Nere hans sag med Per Galteberig ibid. er i 8 dage optagen. [155]

Olle Olsen i Aasum hans sag med Rasmus Hanßen ibid. er endnu i otte dage optagen med beuilling. [156]

¹Lars Simmenßen i Kierbygaard melt for kald¹. [157]

[Resten af siden er ubeskrevet].

|90r| Thorsdagen den 20. augusty [1646] paa Aasumheristhing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit... [afbrudt; een linie ubeskrevet].

Thingwindismend: Knud Rasmussen i Allerup, Jep Knudßen ibid. ... [afbrudt; 2 à 3 linier ubeskrevne].

Thingsteffner for Søren Anderßen i Røninge er Jens Nielßen och Hans Nielßen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingre, at

¹⁻¹ Senere tilføjet med andet blæk.

de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Rasmus Jenßen i Birnemølle for 9 mk. hans suendtz skat, Rasmus Nielßen i Mellemølle for 9 mk. hans suendtz schat, de med resterer; formentte, de burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. For:ne Rasmus Jensen och Rasmus Nielßen møtte i rette och sagde, at de jngen suenne haffuer. Sagen er i otte dage optagen.

[158]

Olle Olsen i Aasum hans sag med Rasmus Hansen i Aasum opsatt i otte dage ¹med beuilling¹.

[159]

Knud Persen i Nere hans sag med Per Galteberig endnu i otte dage optagen.

[160]

|90v| Thorsdagen den 27. augusty 1646 paa Aasumheritzting.

Sidendis retten i domersted: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Niels Pederßen i Allerup, Peder Hanßen, Hans Larßen, Ebbe Perßen, Jens Hanßen, Knud Jørenßen ibid., Morten Hanßen och Rasmus Nielßen i Thorup.

Den sag jmellel Olle Olsen i Aasum och Rasmus Hanßen ibid. bleff paakient, at epterdj Rasmus Hanßen wden Olle Ollsens widschab eller minde quegit aff folden haffuer wdfaaed, da bør Rasmus Olle sit fratagne pant jngien [vel fejl for: jgien] forschaffe schadislos.

[161]

Thingsteffner for Knud Jacobsens fuldmegtig i Ottense er Hans Jørgenßen och Jep Hanßen i Allerup. De hiemlit wed aed med opragt fingere, at de i fredags otte dage thil i dag haffuer hidkaldet Morten Rasmussen Steensetter i Nere jmod dom, hannem thiltallit for otte daller thiug skilling, hand epter sin regenschabs bog schyldig er; formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter irettesettelsen och gieldsagers forordning.

[162]

|91r| Den sag jmellel Knud Perßen i Nere och Per Galteberig er endnu i otte dage optagen.

[163]

Den sag jmellel Søren Anderßen i Røninge och Rasmus

¹⁻¹ Senere tilfejet.

Jenßen och Rasmus Nielßen epter forige irettesettelse endnu i
threj wger optagen. [164]

Thorsdagen den 3. septembris. 1646 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit . . .
[afbrudt; 1 à 2 linier ubeskrevne].

Thingswindismend: Rasmus Jbsen i Fraude, Jens Madtzen,
Anders Rasmussen, Michel Hanßen, Jørgen Anderßen, Mogens
Pederßen, Rasmus Larßen, Anders Jenßen, alle ibid.

Eptersom den sag jmellem Ebbe Perßen i Allerup paa sin egne
och naabors wegne och Holluffmendene angaaende de omtui-
stende gierder thil i dag er optagen, bleff paakiendt, at saa
mange aff Holluff mend, som besider deres gaarde, bør deris
gierder wedligeholde, emeden fremlagde thingswinder wed magt
staar. Belangende de øde gaars gierder wiste jeg Holle mend ey
at thil finde at gierde, epterdj jndted for mig er beuislig giort,
huem de ødegaars jorder bruger. [165]

|91v| Eptersom den sag jmellem Knud Pederßen i Nere paa sin
naabors wegne sampt Per Galteberig thil i dag er optagen,
bleff paakiendt, att parterne bør dem epter deris byeloug at
rette och forholde, ¹dog saa at recessen ey jmod gioris¹. [166]

Thorsdagen den 10. septembris 1646 paa Aasumheris thing.

I heris fougdens forfalld sidendis retten: Madtz Andersen i
Thorup och Jep Rasmussen i Thuing och Seuerin Rasmussen,
skriffuer.

Thingwindismend: Lars Jørgenßen i Røninge, Ebbe Perßen i
Allerup, Jep Knudßen, Knud Rasmussen ibid., Hans Larßen
Lunde i Fraude, Hans Anderßen ibid.

Thorsdagen den 17. septembris 1646 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: [afbrudt; et par linier ubeskrevne].

Thingwindismend: Pouel Knudßen i Bierkom, Lars Claußen,
Per Pouelßen, Jøren Madtzen, Rasmus Rasmussen, Anders Lar-
ßen, Hans Markursen ibid.

|92r| Jacob Perßen i Røninge paa Niels Wogenberigs wegne
bleff Christen Anderßen i Kapedrup, Olle Hanßen ibid., Niels
Perßen i Roldsted och Hans Mortenßen ibid. wdmelt nest ko-

¹⁻¹ Senere tilfejet.

mende onsdag at siune Røninge Søegaard och bøndernies skouffue, som de her i dag 8 dage wil forsuarlig giffue beschreffuen. [167]

Den sag jmellem Søren Anderßen i Røninge och Bierne sampt Melle møllere er endnu i 8 dage optagen. [168]

Thorsdagen den 24. septembris 1646 paa Aasumheristing.

Sidendis retten i heris fougdens forfald: Madtz Anderßen i Thorup, Christen Christenßen i Fraudegaars porthuß och Søren Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Niels Rasmussen i Bierkom, Hans Jenßen i Nere, Hans Sørensen, Morten Rasmussen, Rasmus Perßen ibid., Hans Perßen i Kierby, Søren Anderßen i Røninge.

Olle Hanßen i Kapedrup, Christen Anderßen ibid. [och] Hans Mortensen i Roldsted berette, at de med Niels Perßen i Roldsted haffuer siunit Røninge Søegaars thilligende skouff sauel som bøndernies i Aasum och Winding herit. Da findis paa Rørup skouffs part olden til atten suin, Røninge skouff theo suins olden, gaarsens enmerche findis olden til sex suin, |92v| och icke fattis widere i for:ne herretter, huilket de for jt fuld siun affsagde. Huor epter thingswinde wdsted bleff. [169]

Bem:tt[e] mend berette och at haffue siunit Røninge Søegaars broe, huilcken er gandsche brøstfeldig, saa den endelig altsamen aff nye will opbøgis, eptersom det gamle themmer gandsche er forroden och duer jndted. Findis och threj leder for gaarsens ennemercher, som aff ny wil opbøgis; fattis och fodstøcher wnder theo leder saauelsom rancker. Huor epter thingswinde wdsted bleff epter Niels Wogenberigs begier. [170]

Rasmus Larsen i Thorup, Rasmus Sørensen, Jep Andersen ibid. och Anders Rasmussen i Nere berette at haffue siunit Hinrich Nielßen och Thommis Madtzen i Lauindtzgaare deris skouffs partter, huor findes olden thil sexsten suin, Thorpegaars enmerche och Thorup bønders skouff findis otte suins olden. Huor epter Houle Jenßen thingswinde wdsted bleff. [171]

Thingsteffner for Lars Simmenßen i Kierbygaard paa sin egne och naabors wegne er Jens Nielßen och |93r| Simmen Larßen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag otte dage thil i dag haffuer hidkaldet Hans Perßen i Kierby jmod opbiudelse, thilbiudelse, wurdering och dom, hannem thiltallit,

for hans gierde ey wor gierd Woldermis, da hand bleff aduarit dem at gierde thil forsagt thid, huilcket ey schede. Formentte, hand epter deris byelougs niende artichel en hal tønd øls werd burde betalle och sit pant jndløße, och dom begierit. Hans Persen møtte och stendig wor at haffue befallit en halfftønd øl paa sit pant at driche och selff med wor at driche; dog formentte, de burde beuise nogen skade at haffue lid. Sagen er i 14 dage optagen.

[172]

Søren Andersen i Røninge hans sag med de thuinde møller endnu med beuilling i otte dage optagen.

[173]

Thorsdagen den 1. octobris 1646 paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmußen, [skriffluer].

Thingswindismend: Anders Rasmußen i Nere, Steffen Larßen, Hans Jbßen ibid., Anders Hanßen i Thorup, Søren Anderßen i Røninge, Hans Larsen i Fraude, Per Jbsen i Thornbere, Knud Rasmußen i Seden och Rasmus Madtzen i Nederholle.

|93v| Hans Larsen Lunde i Fraude, Anders Rasmußen ibid., Rasmus Anderßen och Rasmus Rasmußen i Bierkom for retten fremstod, och samptlig berette at haffue siunit Fraudegaars skouffue, huor findis threduffue suins olden. Hans Lundes gaars schouffpart findis fire suins olden, och iche widere. Huor epter Hans Perßen i Thuing paa Michel Pedersens wegne, ridefougit, thingswinde bleff wdsted.

[174]

Per Jbsen i Thornbere och Jøren Hansen i Killerup berette at haffue siunit Hospitals skouffs part i Røgerup skouff, huor findis sexs suins olden. Huor epter Niels Hanßen paa sin broder Lars Hansens wegne thingswinde bleff wdsted.

[175]

Thingsteffner for welby. Hening Paauischs fuldmegtig Hans Madtzen er Hans Mortenßen i Ouerholle och Hans Nielßen i Nederholle. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag otte dage til i dag haffuer hidkaldet Hans Christenßen i Offuerholle jmod siuns mendtz frasigelse och dom. Da fremstod Clemind Madtzen i Offuerholle, Lars Olsen ibid., Rasmus Madtzen och Niels Olsen i Nederholle, berette, at de haffuer siunit Hans Christensens gaard i Offuerholle, huilcken findis offueralt brøstfeldig, saa den icke kand forferdigis wnder |94r| jt halfft hundred

slette daller. Hans Madtzen satte i rette, om for:ne Hans Christenßen ey for:ne gaarsfelding bør betalle sampt resterende landgild epter fortegnlsis bemelding, saa och derforuden haffue sit gaars feste forbrut, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom for gaarfeldingen och huis hand billigen aff hans landgild med resterer, epter gieldsagers forordning. Belangende hans gaars feste er i sex wger optagen. [176]

Knud Rasmussen i Seden, Per Frandtzen ibid., Hans Bendßen i Høyby berette at haffue siunit Aasum skouff, thil s. Hans chlosters [!] beligendis er, huor findis thiuge suins olden, Kielde-rup findes nogle stench agne, dog icke thil nogen suins olden; Høybye skouff findis lige saa; Thorup skouff lige saa. Huor epter Madtz Anderßen i Thorup paa sin welby. hosbundtz wegne thingswinde bleff wdsted. [177]

Thingsteffner for Jens Sørenßen i Kapedrup er Søren Hansen och Hans Madtzen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingre, at de i dag 14 dage til i dag haffuer hidkaldet welby. Hening Valchendorp paa s. Hans chloster och hans fuldmegtig jmod winde och thingswindes beschriffelse, epter- |94v| -som de Hans Carstenßen i skriffuerstuen wed talde, Olle Hansen i Kapedrup, Christen Anderßen, Madtz Rasmussen och Rasmus Perßen ibid. for deris sandhed at winde. Da epter at æden windesbyrdene bleff forholt, *[teksten korrupt; nogle ord mangler, muligvis: fremstod Olle Hansen och berette.]* at Jens Sørenßen i Kapedrup er saa forarmit, at hand icke er god for at giffue wden halff skat, huilcket Olle Hansen i Kapedrup want wed æd med opragt fingere sant at were, och gaarden er icke wden halffgaars brug. Christen Andersen, Madtz Rasmussen och Rasmus Perßen ibid. en epter anden want i alle maade wed æd [med] opragt fingere, lige som Olle Hanßen før wundet haffuer, huor paa de alle bad dem saa sant Gud thilhelpe. Her epter Jens Sørenßen things-winde bleff wdsted. [178]

¹Torsdagen den 8. october anno 1646 paa Aasumherridzting.

Madz Anderßen i Torup i dommersted i herridzfougdens for-faldt, Lauridz Simmensen i Kierbyegaard och Carsten Jffuerßen

¹ Dette og det følgende tingmøde refererer med Carsten Iversens hånd.

<over linien: i Othense> i schriffuerens sted och forfaldt.

Tingsuindis mend: Laurs Hanßen i Holluff, Christen Hansen i Fraude, Peder Jbsen i Torenbierre, |95r| Rasmus Laurßen i Birckum, Hans Jensen i Ore, Morten Hannsen i Torup, Hans Pedersen i Kierby och Temme Ottesßen i Neraa.

Tingsteffner for Hans Laurßen i Willemstrup ere Christen Pederßen i Kiele mølle och Rasmus Pederßen ibid. Di hiemme-lede uid dieris æd at haffue i dag 14 dage till i dag hidkallit Simmen Hanßen i Langkiill imoed dom, beschylding for 12 sdr., hannd hannem effter hans handtschrifftis indholdt schyldig er, som bleff fremblagt, lest och paasch:tt; satte vdj rette, om hand iche bør at betalle inden femten dage schadisløs eller lide nam, och dom begierett. Opsat med beuilling till i dag 8 dage. [179]

Rasmus Nielßen i Mellum mølle fitch fire siuns mend vdmelt at siuffne en møllesteen vdj for:ne mølle: Otte Hanßen i Rønninge, Jacob Pedersen ibid., Anders Perßen i Rørup och Hans Madzen ibm., j dag 8 dage at giøre dieris affsigt her till tinget.

[160]

Tingsteffner for Raßmus Pederßen i Neraa ere Jens Laurßen i Neraa och Peder Hansen ibm. De hiemblede uid dieris æd effter recessen at haffue i dag 8 dage forleden till i dag hidkallit Morten Rasmussen i Neraa imoed dom for 6 dr. 3 mk., |95v| hand haffuer uerit sin s. broder Olle Pedersenn schyldig och hannem vdj arffue er tillfalden; formiendte, hand burde betalle jnden 15 dage eller lide effter forordning, och dom begieret. Med beuilling opsatt i 8 dage. [181]

Disligeste hiemblede for:ne tingsteffner at haffue samme dag hidkallit till i dag Anders Lauridzen i Nehraa imoed dom for 11 dr. 1 mk., hans egenn gield, och $10\frac{1}{2}$ dr., hans broders gield. War och dom offuer hannem begierendis. Møtte vdj rette Anders Laurßen och uid sin æd benegtit; at hand er Rasmus Perßen for sin egen gield iche miere ind $9\frac{1}{2}$ dr. *<over linien: schyldig,* mens hans broders gield waar hand stenndig. Saggen opsatt i 8 dage. [182]

Tingsteffner for Jenns Søffrensen i Nehraa ere Jens Laurßen och Peder Hansen ibidem. Di hiemblede uid dieris æd effter recessen at haffue i dag 8 dage till i dag hidkallit Timme Ottesen ibm. imoed dom, beschyldte hannem for 12 dr. 10 sk., hannd

hannem schall vere schyldig for adtschillig effter opteignelsis formelding; formiente, hand burde betalle jnden 15 dage eller lide nam, och dom begierett. Møtte i rette for:ne Tem Ottesenn och berette at haffue regenschab |96r| herimoed och schiød sig till regenschab med Jens Søffrensen, huilchet hand och uor tillfridz med, och Jens Søffrenßen betrode paa sin side Knud Pederßen i Neraa och Timme Ottesen betroede Hans Jenßen i Ore at reigne dennem imellum om 15 mk. aff forsch:ne gield, som er Jens Søffrenßen[s] broder s. Anders Søffrenßen[s] gield, mens for det andit begieret Jens Søffrenßen strax dom. Opsatt i 8 dage.

[183]

Disligeste hiembled for:ne tingsteffner at haffue samme dag till i dag hidkallit Anders Laursen i Neraa imoed dom for 15 dr. ringer 4 sk. Møtte i rette for:ne Annders Lauridzen och berette at haffue regenschab herimoed och schiød sig till regenschab med hannem. Saggen opsat till i dag 8 dage.

[184]

Peder Jennßen i Kapdrup bød sig i rette imoed Jacob Pederßen i Rønninge, efftersom hand schall haffue ladit hannem kalde till i dag med 8 och 14 dags warsell, och iche hand er møtt, och det i dagh schall uere 14 dage. Bleff derfor quit funden for det kald.

[185]

Torsdagen den 15. october anno 1646 paa Aasumherridzting.

Madz Anderßen i Høybye, herridzfogit, Jacob Pederßen i Rønninge och Carsten Jffuerßen i Ottense i skriffuerens sted och forfaldt.

|96v| Tingsuindis mend: Christen Hanßen i Ore, Peder Mortenßen, Hans Jenßen, Anders Pederßen, Søffren Jenßen, Pouell Madzen ibidem, Peder Rasmussen i Kierbye och Jenns Madzenn i Neraa.

Siuffnsmend for Raßmus Nielßen i Mellum mølle ere Otte Hanßen i Rønninge, Jacob Pederßen ibid., Hans Madzenn i Rørup och Anders Pederßen ibid[e]m. Di hiemblaede, at efftersom di i dag 8 dage her aff tinget ere wdmelt at siuffne en mølle steen i for:ne mølle, saa och it wand hiull, saa haffuer di i gaar uerit paa aasteden i samme mølle och besigtet først en møllesteen. Da befindis *over linien: dend* gandsche wdøgtig och vdj

16 parter. Dernest haffuer di beseet wandhiulit paa samme quern. Da befindis det gandsche brøstfeldig och er 9 klampher derpaa, saa baade steen och samme hiull schall jndleggis och forferdiges aff ny, huilchet di saaleedis dennem for it fuld siuffn och wurdeering frasagde. Huor effter Raßmus Nielßen tingsuinde begierett. [I morgen med blæk: 1 mk.]

[186]

Lauridz Raßmußenn, oldermand i Rønning, paa sin egene, her Søffren i Rønninge och miennige Rønninge byemendz weigne gaff last och klage |97r| offuer en wey emellum Rønninge och Kapdrup weed Børtelund, som Raßmus Hanßen i Kapdrup haffuer dennem jndgierdit och formiendt och lagt dennem en anden wej *(over linien: ud)*, som di ej *(over linien: bequemlig)* kand fremkomme paa. Dernest gaff klage paa it leed, for:ne Raßmus Hanßen tillkommer ued magt at holde, och det icke will holde uid magt, mens sit queieg derigennem gaar och giør dennem schade paa dieris korn och gres. Dernest gaff de klage offuer for:ne Raßmus Hansen for en wrinsch hest, hand haffuer indslagit i dieris march, nemlig Westerschousmarch, som *[over overstreget: och]* haffuer giort dennem schade paa dieris hopper och kloder, och en part slagit jlde och forderffuit, och forminer, hand bør at betalle dennem schaden och hannem samme hest till biuder, efftersom di och hannem dend uid tuinde mend haffuer tilbødenn.

[187]

Hanns Lauridzen i Willumstrup fich dom offuer Simmen Hanßen i Langkiill for 12 sdr. med sinn billig rente och omkostning effter hans breffs indhold, daterit 8. nouember 1644, som till s. Michelsdag 1645 schadisløs schulle uerit betaltt. War jngenn gienmelle, efftersom paarobtes, och saggen till i dag er opsatt.

[188]

|97v| Raßmus Pedersen i Neraa nød dom offuer Mortenn Ras-mußen ibidem for 6 dr. 3 mk., efftersom saggen till i dag haffuer uerit opsatt. War ingen gienmelle.

[189]

Den sag emellum for:ne Raßmus Pederßenn och Anders Lauridzen ehr opsat till i dag 14 dage, jnden huilchen tiid Anders Lauridzen anloffuit at wille hannem tillfridzstille.

[190]

¹Thorsdagen den 22. octobris 1646 paa Aasum heris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Anders Hanßen i Perstrup, Jens Sørensen i Kapedrup, Olle Hanßen ibid., Rasmus Perßen i Nere, Rasmus Hanßen i Kapedrup, Anders Hanßen i Roldsted, Rasmus Thagenßen ibid.

Clage. Fremstod Anders Hanßen i Roldsted, claget at Anders Hieresben i Roldsted i gaar otte dage thog en gryde aff jeren, som hang offuer hans jld med heett wand i, och der med offuer-skoldet [overstreget: hinde] hans huustrue Anne Anderses, saa hun er jlide medhandlit. Derfore for:ne Anders Hieresben och hans medfølgere sag gaff, at dersom hun nogit adgaar jnden aar och dag |98r|, wiste hand jngen anden derfore at beschylde. Same thid fra pantted for:ne Anders Hieresben och hans medfølgere same jeren gryde, som hand formeenner, hannem med wret at were fra pantted.. Liuste der fore for alle, huis lougmaall med rette kand eptermeldes.

[191]

Rasmus Hanßen i Kapedrup bød sig j rette jmod Røninge mend bød dem i rette [!].

[192]

Thingsteffner for Jens Therckelsen, wonhafftig paa Fraudegaard, paa her Christen i Fraude och egne wegne er Claus Jørenßen och Rasmus Larßen i Fraude. De hiemlit wed aed med opragt fingere, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Hans Rasmussen i Fraude, hans suend Niels Hanßen, Lars Nielßen[s] suend Peder Smed, Rasmus Jbsens suend Niels Jenßen, Jørgen Anderßen[s] suend Jens Mortenßen, Anders Jensens suend Niels Madtzen, Jens Hieresben[s] suend Rasmus Rasmussen, Rasmus Hansens suend Niels Clemmidßen, Mogens Persens suend Jep Clemmidßen, Hans Jbsens suend Rasmus Jenßen, Jens Madtzens suend Jørgen Jenßen, Christen Hansens suend Hans Christensen, Anders Rasmussen[s] suend Anders Perßen, Lars Persen, Hans Lundes suend Hans Nielßen, Rasmus Jenßen, alle ibid.; Zidtzel Hanses suend i |98v| Bierkom Anders Rasmussen, Rasmus Larßen, Pouel Knudsens suend Anders Pouelßen, Rasmus Rasmussen[s] suend Niels Reff, Hans Andersens suend Niels Hanßen, Jørgen Madtzens suend Lars Pouelßen, Kiersten Hanses suend Niels Hanßen, Peder Anders Larsens suend Madtz Marcusen,

¹ Atter med Søren Rasmussens hånd.

Per Pouelsens suend Jep Lunde, Niels Rasmusens suend Rasmus Nielßen, Rasmus Larsens suend Lars Rasmußen, Jørgen Rasmußen, Rasmus Andersens suend Per Nielßen, Anders [*plads ladt åben til efternavnet*] ibid.; Hans Persens suend i Thuing Lars [*plads ladt åben til efternavnet*], Jens Andersen, Jens Rasmusens suend Rasmus Jbßen, Lars Hansens suend Jens [*plads ladt åben til efternavnet*] ibid.; Michel Hansens suend Madtz Jbsen i Kierby, Hans Sørrenßen, Anders Madtzens suend Madtz Anderßen, Christen Anderßen, Thyge Jbsens suend Anders Jbßen, Knud Rasmusens suend Rasmus [*plads ladt åben til efternavnet*], Peder Rasmusens suend Jens Jbsen, Lars Simmenßen[s] suend Niels Hanßen, Pouel Nielßen, Rasmus Lauritzens suend Rasmus Perßen, alle ibid.; Simen Hans[ens] suend i Langkild Anders Jenßen, Per Jbsens suend i Thornbere Lars Jørgenßen, Hans Larsens suend Per Perßen ibid.; Clemid |99r| Madtzen i Offuerholle hans suend Sørenßen [!], Per Knudsens suend Anders Mortenßen, Rasmus Jørensens suend Knud Olsen, Jep Larsens suend Niels Hanßen, Hans Christensens suend Rasmus Bendtzen, Lars Olsens suend Hans Olsen ibid.; Lars Hansens suend i Nederholle Rasmus Hanßen, Niels Olsens suend Madtz Nielßen, wnge Lars Hansens suend Jep [*plads ladt åben for efternavnet*], Rasmus Madtzens suend Niels Rasmußen, Jørgen [*plads ladt åben for efternavnet*], Peder Nielsens suend Niels Corualdsen, Anders Mickelsens suend Hans [*plads ladt åben for efternavnet*] ibid., alle jmod dom, for de ey dem hoß presten for deris thiende haffuer ladet skriffue. Sagen er i 4 wger optagen.

[193]

Thorsdagen den 29. octobris 1646 paa Aasumheris ting, [*rettet fra foug; derefter i ny linie overstreget: . . git i Aasum*].

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Erich Jensen i Roldstedgaard.

Thingswindismend: Rasmus Perßen i Nere, Niels Jørgenßen i Freltoft, Jep Pouelßen i Lundby, Frerich Hanßen i Nere, Madtz Anderßen, Knud Perßen, Steffen Larßen ibid., Hans Michelßen sammestedtz, Erich Jenßen i Roldsted, Niels Perßen [*overstreget: Jørgen Jenßen*], Hans Morsen, Anders Hanßen, Christen Morsen, alle ibid.

|99v| Thingsteffner for Anders Hieresen i Roldsted er Jøren

Jensen i Ferisløff och Madtz Anderßen i Roldsted. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag fiorffen dage thil i dag haffuer hidkaldet Anders Hanßen i Roldsted jmod winde, diligeste Niels Perßen, Rasmus Degen ibid. jmod winde, Christen Morsen i Roldsted, Hans Morsen, Erich Jenßen, Rasmus Hanßen ibid. for deris sandhed at winde. Da epter at æden windesbyrdene bleff forholt, fremstod Erich Jensen i Roldsted, want wed æd med opragt fingere, at Anders Hanßen i Roldsted at [!] nu forleden fierde pindtzdag sidst forgangen sagde thil Anders Hiereßen i Roldsted paa steffne, at hand omgieckis med thrøgelerj och throlldom och haffde sat ni slags threer i Anders Hansens koren, huor om hand bad, at Anders Hiersen slig at schulle haffue i fordrag, huor paa hand bad sig saa sant Gud thilhielpe. Hans Morsen i Roldsted, Rasmus Hanßen ibid., en epter anden want wed æd med opragt fingere, lige som Erich Jenßen før wundet haffuer, huor[paa] de huer for sig bad dem saa sant Gud thilhielpe.

Christen Morßen i Roldsted want wed lige soren æd, at hand well hørte, at Anders Hansen sagde thil Anders Hiereßen |100r| i Rolsted, at hand haffuer satt nogle sticher i Anders Hansens ager, huor paa hand bad sig saa sant Gud thil hielpe. Anders Hansen møtte i rette och stendig wor at haffue sagt thil Anders Hiereßen, at hand skulle haffue i fordrag med at sette sticher i hans korn, huor epter thingswinde bleff wdsted. [194]

Maren Jens i Kapedrup, Johanne Ollis, Kiersten Pers och Karen Niels i Kapedrup sampt Mette Madtzis ibid. epter Anders Hieresens begier i Roldsted bleff wdmelt at siune Anne Anders Hansens i Roldsted, huis skade hun kand haffue, och derom at møde i morgen, som de forsuarlig wil giffue beschreffuen. [195]

Thingsteffner for Steffen Larsen i Nere er Rasmus Jørgenßen och Knud Madtzen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i gaar fiorffen dage thil i dag haffuer hidkaldet Hening Valchendorff paa s. Hans chloster, eptersom de Jøren Wichmand wedtalde, jmod winde, saa och Frerich Hanßen i Nere, Knud Perßen, Hans Mickelßen, Madtz Anderßen i Nere for deris sandhed at winde. Da epter at æden winderne bleff forholt, fremstod Frerich Hansen i Nere, want wed æd med opragt fingere, at det er ickon halff gaars brug, Steffen Larsen i Nere haff-

uer, thilmed er saa forarmit, at hand icke kand giffue wden halff skatt. Knud Perßen, Hans Michelßen |100v| och Madtz Anderßen i Nere en epter anden want udj alle maade, lige som Frerich Hanßen før wundet haffuer, huor paa de alle huer for sig bad dem saa sant Gud thilhielpe, huor epter thingswinde bleff wdsted.

[196]

Rasmus Perßen i Nere nød offuer Anders Larsen i Nere fembatten dag wunderings dom for elluff daller en march, eptersom sagen thil i dag er optagen, wndtagen huis Anders Larßen her forinden kand affbeuiße betald at were.

[197]

Den 5. nouembris 1646 paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingwindismend: Knud Hanßen i Lundby, Hans Jbßen i Nere, Jens Knudßen i Allerup, Rasmus Perßen i Nere, Christen Morsen i Roldsted, Hinrich Hanßen i Lundby, Jep Olsen ibid.

Hans Madtzen paa Holluffgaard paa sin hosbons wegne op-liuste en røgrimet stud, stiftuet paa det høyre øre och it rist i wenster.

[198]

Thingsteffner for Per Perßen i Fersleff paa Anders Hieresens wegne i Roldsted er Rasmus Hanßen och Madtz Anderßen ibid. De hiemlit wed aed med opragt fingere, at de i dag otte dage thil i dag |101r| haffuer hidkaldet Anders Hanßen i Roldsted och hans quinde Anne Andersis med sin lauguerge jmod siun och siuns frasigelse, saa och Maren Jens i Kapedrup, Johanne Ollis, Kiersten Pers, Karen Niels, Mette Madtzis, alle ibid., for siun at fra sige eller lide høring. Jligemaade hiemlit for:ne thingsteffner, at [de] och i dag 8 dage haffuer hidkaldet Anders Hanßen i Roldsted jmod dom, alle quinderne med deris lauguerge. Saa nu thiltallit Per Perßen for:ne Anders Hansen epter thingswinde, nestforleden [overstreget: thil] 29. octobris wdsted; formentt[e], hand sin ord burde beuis[e] eller derfore bød[e] sin threj march, och dom begierit. Anders Hanßen i Roldsted møtte, begierit sagen i 14 dage at maatte opstaa. Sagen er til i dag 14 dage optagen.

[199]

Clage. Fremstod Frerich Hanßen i Nere, claget, at nu i søndags afften offuerfalt Anders Larsen hannem och slog hannem

med en jldsche paa den høyre kind saauelsom høyre arem, der hand jndkom och kraffuede sin betalling aff Anders Larßen i Ner[e]. Och fremstod Christen Anderßen i Kapedrup och Niels Perßen i Roldsted, berette at haffue siunit bem:tt[e] Frerich Hanßen nu her wed thingit; da haffuer hand jt blodig slag paa den høyre kind, som de berette, huor fore Frerich Hanßen bem:tt[e] Anders Larsen i |101v| Nere [sag gaff] och liuste for alle, huis lougmaal eptermeldis kand. Anders Larsen møtte och stendig wor at haffue slaget Frerich Hanßen, dog berette, at Frerich en leer potte for hannem sonderslog och hus och gaard fred imod for:ne Anders Larsen at haffue begaait. [200]

Thingsteffner for Madtz Andersen i Thorup paa Hans Christensen rifougits wegne er Niels Rasmussen i Moncheboe och Frandtz Nielßen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de louglig til i dag haffuer hidkaldet Moncheboe sogen, Dristrup sogen, Wiby sogen, Mesing sogen, Dalbye och Stobdrup sogen-mend jmod dom; jligemaade hiemlit Christen Jørenßen i Wester Kierby och Anders Hanßen ibid., at de louglig til i dag haffuer hidkaldet Agdrup sogenmend, Marsleff sogenmend, Bierkende sogenmend jmod dom; disligeste hiemlit Hans Anderßen i Ladby och Hans Michelßen i Hunsleff, at de louglig til i dag haffuer hidkaldet Kiøstrup sogen, Rønckeby sogen, Reffninge sogen, Fløistrup sogen, Wllesleff sogen, Affuendtzløff sogen, Bogense sogen mend imod dom; jligema[a]de |102r| hiemlit Hans Jøren-ßen och Jep Hansen i Allerup, att de louglig til i dag haffuer hidkaldet Røninge sogen, Aasum sogen, Seden sogen mend jmod dom. Madtz Andersen satte i rette, om for:ne i rette kallede ey bør Aasum broe wed lige at holde, saa den weyfarende wden fare och skade kand offuerkome, och dom begieritt. Bleff paakient, at dommeren icke wiste rettere at kiende, end de io epter irettesettelsen bør huer deris partter wed magt at holde, saa den weyfarende mand wden skade kand offuer kome, eptersom broen epter thingswindiß bemelding er skiff och delt, eller de, som deris partter ey wed lige holder, thilbørlig derfore at staa thil rette. [201]

Jligemaade hiemlit for:ne Hans Jørenßen och Jep Hanßen i Allerup, at de louglig til i dag haffuer hidkaldet alle skattekønder i Aasum herit for koberskat och korenskatt sampt den store

pengskat; formentte, de burde betalle eller derfore lide nam, och dom begierit. Nød 15 dag wurdерings dom offuer iredtekallede, wndtagen de loulig kand affbeuise at haffue betald. [202 |102v| Erich Jensen i Roldstedgaard, Anders Hanßen ibid., Christen Anderßen i Kapedrup och Rasmus Hanßen ibid. frembstod, want wed æd med opragt fingere, at Niels Persen i Roldsted er saa forarmit, at hand icke er god for at giffue wden halff skatt, thilmed haffuer iche wden halffaars brug. Her epter Niels Persen i Roldsted thingswinde bleff wdsted. [203

Den sag jmellel Madtz Anderßen i Thorup paa Hans Christenßen rifougits wegne och iredtekallede, som lod och deel i Aasum broe haffuer och ey haffuer betald for [*rettet fra:* paa], huis paa huer sogens partter anuent och bekostit er, er thil [i] dag 14 daghe optagen. [204

Den 12. nouembris paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Andersen i Thorup och Anders Hanßen ibid., Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend er: Søren Michelßen i Søby, Erich Jenßen, Hans Christenßen, Per Christenßen ibid., Anders Hiereßen i Roldsted, Olle Olsen i Aasum, Hinrich Nielßen i Lauindtzgaarde, Jøren Madtzen i Bierkom, Theme Otteßen i Nere.

|103r| Lars Anderßen den eldere i Aasum, Clemind Rasmussen, Anders Perßen ibid., Jens Jørgenßen i Rogelund, Anders Ottesen och Jens Hanßen ibid. for retten fremstod, want wed æd med opragt fingere, at Hans Rasmussen i Bullerup haffuer paa ni aars thid werit en fattig blind mand, thilmed er gandsche forarmit, saa hand jndted haffuer at skatte aff, huor paa de huer for sig bad dem saa sant Gud thilhelpe; der hos berette, at dersom hans hoßbund ey hannem ville benaade, kunde hand ey bliffue wed gaarden. Her epter Hans Rasmussen i Bollerup thingswinde bleff wdsted. [205

Thingsteffner for Michel Pouelßen i Ferisleff er Rasmus Anderßen och Rasmus Jenßen i Nere. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag otte dage thil i dag haffuer hidkaldet Morten Rasmussen i Nere for ni sd. och 14 schep haffre, Anders Jenßen i Nere for 3 d., hand rester paa en folle, saa och for 2 d.,

hand och hans folch hoß hannem i Nyborig forterit och skyldig er. Formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Morten Rasmußen kienttis gielden. Nød 15 dag wurde ringsdom epter gieldsagers forordning. [206]

|103v| Thingsteffner for Claus Frerichßen i Otte[nse] hans fuldmægtig Madtz Anderßen i Thorup er Jesper Anderßen och Jens Mickelßen i Ottense. De hiemlit wed lige soren æd, at de i dag threj wger thil i dag haffuer hidkaldet Rasmus Clemmidßen i Aasum jmod domb, hannem thiltallit, for hand senneste, der Claus Frerichßen jblant ander jt huit galtsuin thil Aasum lod fremføre at schulle brendis paa Aasum lund, huilcket suin Rasmus sig med ord da lod forlyde hans at were, och da en deel børsterne affklipit, dog siden sagt, det ey wor hans. Satte i rette, om Rasmus Clemidßen ey pligtig er hannem same suin igien i Ottense at forschaffe och for paagaaende wnødig omkostning och wrange wedkiendelß Claus at staa thil rette, och dom begierit. Rasmus Clemidßen møtte och stendig wor børsterne at haffue affschaarit, dog berette sig ey anderledis det at haffue wedkient, end til andre kom, som det thilhøre kunde. Sagen er i 8 dage optagen. [207]

Olle Olsen, oldermand i Aasum, Lars Anderßen den eldere, Niels Nielßen, Anders Perßen, Rasmus Clemidßen, Lars Anderßen Lunge, Rasmus Hanßen, Clemid Rasmußen, Jøren |104r| Hanßen, Steffen Larßen, alle i Aasum, Jens Jørgenßen i Rogelund, Jens Hanßen, Anders Ander[ßen], Hans Anderßen ibid. paa deris egne och naabors wegne dem thil for pligted deris sogen part i Aasum broe her epter at skal wed lige holde, den reysende mand wdens skade. Huor epter thingswinde bleff wdsted. [208]

Thingsteffner for Hans Anderßen i Rogelund paa sin egne och naabors wegne er Lars Madtzen och Anders Andersen den liden ibid. De hiemlit wed soren æd, at de i dag 14 dage thil i dag haffuer hidkaldet Anders Ottesen i Rogelund jmod pantis opbiudelße, wurdering och domb, sampt Jens Jørenßen och Jens Hanßen i Rogelund for at winde. Da fremstod Jens Jørenßen, want wed æd med opragt fingere, at i fior sommer da claget Anders Ottesen, at hans naaboe Per Søren[ßen] haffde optøyrit hans gres; da gich for:ne Jens Jørenßen med Jens Hanßen wd

att bese, huis skade giort wor; da fantis nogit greß for enden
aff Andersis ager at were opet, dog det icke wor fuld thøyer sett,
som Anderß for dem berette, och formedelst at det ey fantis,
som Anders angaff, pantted de Anders for en otting øl, som de
fordrach, dog ey saa, at Per Sørensens heste od same greß. Jens
Hanßen i Rogelund want wed lige soren æd, lige som Jens
Jørgenßen før wundet haffuer. Huor paa de bad dem saa sant
Gud thilhielpe.

Hans [overstreget: Jør] Anderßen |104v| opbød jmod Anders
Ottesen en kober gryde, som hannem for for:ne otting øl er fra-
pantted, om hand den wille løße; huis iche, da wor dom be-
gierendis, om pantted hannem paa sin egne och naabors wegne
ey epter dannemendtz wurdering ey [!] burde at følge. Anders
Ottesen møtte och formentte, de ey louglig thilgang haffuer hafft
thil at pantte hannem, eptersom hand skade paa sit gres bekom,
mens hans pant hannem burde at følge. Sagen er i 14 dage
optagen. [209]

Thingsteffner for Anders Ottesen i Rogelund er Pouel Larsen
i Eskelstrup och Steffen Jørenßen i Rogelund. De hiemlit wed
æd med opragt fingere, at de i *over linien: ons*dags otte dage
til i dag haffuer hidkaldet Jens Jørenßen i Rogelund, Hans
Anderßen och Jens Hansen, Per Sørenßen ibid. jmod dom och
huis foregiffuis kand, sampt jmod och paa winde. Da fremstod
Jens Jørenßen och Jens Hanßen i Rogelund, och en epter anden
want wed æd med opragt fingere, at nu [i] somer wor jt aar, da
ombad Anders Otteßen dem, at de wille siune, om Hans Anderßen
hannem ey haffde for ner høstit paa sin ager; da epter som Anders
haffde først høstit och affført sit koren aff Throgels ager,
och haffde nogit reengreß ladet staa, det Anders Ottesen aff
|105r| Hans Anderßen at were frameyet, huor paa de bad dem
saa sant Gud thilhielpe. Anders Ottesen satte i rette, om Hans
Andersen ey burde hannem sit pant, som hannem jmod retten
er fra pantted, jgien forschaffe, och dom begierit. Sagen er i 14
dage optagen.

For:ne Jens Jørenßen och Jens Anderßen i Rogelund wantt,
at Per Sørenßen i Rogelund nu i somer paa Goßebagsager meyett
Anders Ottesen nogit for ner, mens Peder och Anders dog derom
at were forligt. [210]

Anders Ottesen thiltallit Jens Jørgenßen i Rogelund for nitten slette daller, som hand aff 36 d. epter hans breff, daterit Ottenße den 14. nouembris 1640, med resterer; formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Jens Jørenßen kienttis gielden. Nød 15 dag wurderdings dom epter gieldsagers forordning. [211]

Thingsteffner for Rasmus Nielßen i Melle mølle er Per Bendtzen i Langeschouff och Jens Hanßen i Røninge. De hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Jacob Perßen i Røninge, Knud Hanßen, Per Mogenßen, Jøren Gregerßen ibid. for deris sandhed at winde. [212]

Mette Rasmusdaatter i Røninge wed Anders Sørenßen i Lauindtzgaare jmod Anders Perßen i Dauinde bød sig i rette. [213]

|105v| Thorsdagen den 19. nouembris 1646 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Erich Jenßen i Roldstedgaard och Søren Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Knud Perßen i Søby, Hans Sørenßen *{ibid.}* [over overstreget: Hans Jbßen], Hans Nielßen i Løndeße, Madtz Hansen ibid., Lars Perßen i Seden, Jesper Madtzen i Thorup, Rasmus Larßen i Fraude, Rasmus Christensen i Søby.

Thingsteffner for Lars Larsen i Heden paa sin hosbundtz wegne er Hans Knudßen i Wegstrup och Anders Christensen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 14 dage kaldet welby. Hening Valchendorp och hans fuldmegtig, eptersom de Jøren Wichmand wedtalde, jmod winde. Jligemaade hiemlit for:ne thingsteffner, at de i thisdags wor otte dage til i dag haffuer hidkaldet Per Larßen i Lundbygaard, Niels Perßen i Freltofft, Knud Hanßen i Lundby och Jep Olsen ibid. for deris sandhed at winde. Da epter att æden winderne bleff forholst [!], fremstod Per Larßen i Lundbygaard, want wed æd med opragt fingere, at den gaard, Niels Anderßen i Freltofft ibode, haffuer nu threj aars thid staad øde, och welby. frue Ellen Marsuin haffuer selff jorden ladet pløye, saa och høste thil Weylegaard, och aff gaarden ladet giøre thuinde jordløß gade- |106r| -huße aff [!], huor paa hand bad sig saa sant Gud thilhelpe. Niels Perßen i Freltofft, Knud Hanßen i Lundby och Jep Olsen ibid.

en epter anden want i alle maade, lige som Per Larsen før wundet haffuer, huor paa de bad dem saa sant Gud thilhielpe. Huor epter things winde bleff wdsted. [214]

Thingsteffner for Olle Simmenßen i Freltofft er Hans Rasmussen och Christen Madtzen ibid. De hiemlit wed lige soren æd, at de i gaar fiorffen dage til i dag haffuer hidkaldet welby. Hening Valchendorff fra Ottensegaard och Clemind Larsen porttener wedtalde jmod winde, disligeste Niels Jørenßen i Freltofft, Niels Perßen jbid., Per Larsen i Lundbygaard och Anders Hanßen i Freltofft for deris sandhed at winde. Da epter [at] æden winderne bleff forholt, fremstod Niels Jørenßen i Freltofft, Niels Perßen och Anders Hanßen ibid. och Per Larsen i Lundbygaard, want wed æd med opragt fingere, at det *⟨boelleg⟩ [rettet over linien fra: gaard]*, Olle Simmenßen i Freltofft jboer, er icke wden fierde partten jmod en gaars brug, thilmed er gandsche forarmit, at hand icke er god for at giffue wden fierde partten aff en heel gaars skatt; och stod husene øde thoë aar, før hand der ikom; thilmed de, som *⟨over linien: bode⟩* før hannem i same boeleg, er werit gandsche forarmit, formedelst de med skatt er werit offuer deris effne betøngit, huor paa de huer for sig bad dem saa sant Gud thilhielpe. |106v|. Huor epter Olle Simmenßen thingswinde wdsted bleff. [215]

Thingsteffner for Hans Rasmussen i Wleßleff paa Anders Hansens wegne i Roldsted er Niels Rasmussen i Kapedrup och Hans Perßen i Roldsted. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Olle Hanßen i Kapedrup, Niels Hieresben, Christen Anderßen, Rasmus Hanßen, Madtz Hanßen ibid., Niels Perßen i Roldsted, Anders Sørenßen, alle at winde, huis ord de hørde fierde pindtz dag, som falt jmellellem Anders Hanßen och Anders Hieresben paa deris byelauff paa kierckegearden, dißligeste Anders Hieresben i Kapedrup, Erich Jenßen, Hans Morßen, Christen Morßen och Rasmus Skreder, alle i Roldsted, om de her til wil suare.

Den thuistighed jmellellem Anders Hanßen och Anders Hieresben i Roldsted er saaledis billagt, at Anders Hanßen erklerit, Anders Hieresen ey at wide andet med hannem end det, som erligt er i alle maader, wiste derfore jngen skil eller aarsag thil, huis Anders Hieresens førtte windeßbyrd omvundet haffuer; huor

jmod Anders Hieresen sin thiltalle for gotfolches forbøn skyld affstoed; huor paa de ragte huer andre hand och loffuit her epter dags at were huer anderis gode wenner, huor fore all, huis i sagen er padtzerit, skal were |107r| død och magtißløß och jcke kome dennem thil hinder eller skade, saauit deris sager wed kommer. Huor epter thingswinde bleff wdsted. [216]

Thingsteffner for Hans Hanßen paa Søegaard hans bud Lars Hanßen i Allested er Christen Salman i Søby [och] Rasmus Christenßen ibid. De hiemlet wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Peder Madtzen i Søby, Hans Pouelßen, Madtz Christenßen, Erich Jenßen, Hans Christenßen, Per Michelßen, Per Skreder, Jens Jbßen, Søren Michelßen, Hans Mickelßen, Jøren Larßen, Hans Sørenßen, Per Krag, Niels Sørenßen, Hans Jbßen, Anders Nielßen, Hans Christopherßen Knud Perßen, alle ibid., Anders Simmenßen i Freltoftt, Helle Skreder ibid., Olle Jenßen i Lundby, Knud Skiøt i Løndeße, alle jmod dom for restans, de med resterer; formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dags wurderringsdom offuer irttekallede for, huiß de billigen resterer. [217]

Lars Perßen i Seden bød sig j rette jmod Hans Jørenßen i Biskorup, och iche hand møtte. [218]

Claus Frerichsens sag med Rasmus Clemmidßen i Aasum er endnu i otte dage optagen. [219]

Thingsteffner for Thommis Broderßen i Ottense hans wd-schickede bud Jens Hierichsen i Fraude er Rasmus Larsen i Fraude och Hans Anderßen ibid. De hiemlit wed |107v| æd med opragt fingere, at de loulig thil i dag haffuer hidkaldet Rasmus Rasmussen i Bollerup for 32 rd., Hans Rasmussen for 14 dlr., Knud Olsen for 3 dlr., Anders Olsen 10 mk., Hans Olsen 5 d. 3 mk. 4 sk., Anders Rasmussen 5 dr. 20 sk., alle ibid., Olle Hanßen i Kapedrup 2 rd., Hans Hanßen i Seden 3 d. 1 mk., Olle Eyllerßen $10\frac{1}{2}$ mk., Jens Jørenßen i Rogelund $10\frac{1}{2}$ d., Olle Olsen i Aasum 12 dlr., Jøren Madtzen i Bierkom $6\frac{1}{2}$ d., Hans Marcurßen 5 d. ibid., Knud Rasmussen i Allerup 3 d., Lars Jesperßen i Nere 15 mk., Jens Jbßen 5 d. 1 mk., Madtz Larßen 10 d., Jens Madtzen 3 d., Anders Larßen 3 mk. ibid., Hinrich Nielßen i Lauindtzgaare 4 d., Corduald Nielßen i Fraude 12 d., Hans Anderßen 24 d. 1 mk. 8 sk., Jens Nielßen skreder

2 d. ibid., Rasmus Nielßen i Thorup 60 d., Jesper Rasmussen i Freltoft 1 d. 8 sk., Niels Perßen i Roldsted 4 dl., Hans Jbßen, som hans son Hans Hansen i Høybye er forloffuer for, penge $5\frac{1}{2}$ d. 8 sk., Peder Nielßen 11 d. 3 mk. ibid., de skyldig er, som thil Mickels dag nestforleden skulle werit betald; formentte, de burde betalle med diß anuentte eller lide nam och wurdering i deris boe och godtz, huor det findis, och dom begierit. Jngen louglig erklering møtte; bleff derfore 15 dags wurderdings dom offuersted |108r| epter gieldsagers forordning, wndtagen huis de her forinden beuiser at were betald. [220]

Den sag om Aasum broe er endnu i [*plads ladet åben til dagetal*] dag optagen. [221]

Den sag med Fraude sogen wngekarle for thiende er endnu i ⁱ 114 dag¹ optagen. [222]

²Torsdagen den 26. nouember anno 1646 paa Aasum herridzting.

Madz Andersßen i Høybye, herridzfogit, Carsten Jffuersen i Ottense vdj tingschriffluerens sted och forfald, Madz Anderßen i Torup.

Tingsuindismend: Hanns Hiort i Lyndese, Hanns Madzen, Hanns Tommesbenn, Knud Madzenn, Simmen Anderßen, Knud Andersen, Knud Anderbenn Schøt ibm., Madz Anderßen i Nere.

Tingsteffner for Simmen Pedersen i Hudeuad ere Annders Clausen och Niels Rasmussen ibm., som hiemlet uid dieris æd effter recessen at haffue i dag 8 dage forleden till i dag hidkallit Annders Hanbenn i Rollsted imoed dom, beschylding for 10 schiper blandkorn, schippen 14 sk., 9 schipper are à 11 sk., en schippe roug 24 sk., noch laante penge, hand sielff och sin høstrue bekommit, 11 mk. 1 sk., saa och for 4 allen weidmell for thienniste løn; begierett dom effter forordningen. Fich dom. Wor ingen gienmele. [223]

|108v| Tingsteffner for Per Laag[!], ridefogit paa Sanderumgaard paa hosbundens ueigne, ere Peder Jennßen i Dauinde och Hanns Knudtzen ibm. Di hiemblede uid dieris æd effter recessen at haffue i dag 14 dage till i dag hidkallit Annders Pederßen i

¹⁻¹ Senere indføjet.

² Dette møde refereret med Carsten Iversens hånd.

Dauinde, Lauridz Knudsen ibm., Themme Ottesßen i Nere, Rasmus Clemendsen i Kierbye jmoed domb, for huis de schyldig er till hosbunden, baade for dette saa uell som for forleden aar effter jordbogen och restandtzis bemelding. Satte i rette, om di iche bør at betalle och clarere jnden femtten dage eller uere nam vndergiffuen effter forordningen, och dom begieret. Bleff sted dom effter jrettesettelse, effterdij ingen gienmele uor. [224]

Simmen Hansen i Langkiill lyste effter en kullsart stud, styffuit paa det høiere øre och 2 rist vdj styffningen och it afftegt aff det wenstre øre. [225]

Frembstoede Fredrich Hanßen i Neraa, Steffenn Lauridtzen, Madtz Andersßen, Hanns Michelsßen, Hanns Jbsßen och Annanders Jensßen ibm., och wandt en huer uid dieris æd med opragte fingre, at det dennem i all sandhed witterligt och beuist er om Annders Laurßen, dieris naaboe, hanns armoed och elendighed, hannem er tillslagit, |109r| jdet at hanns høstrue aff wløchelig hendelse for nogen tiid siden haffuer slagit hinndis arm i synder, jtem forgangen winter *<over linien: dieris søn>* falt neder aff it træ och slog sit laar synder, saauellsom och hanns kree hannem er fradød. Tillmed derforuden er hand och sielff en gammell wandfør mand och saaleedis deroffuer er kommen vdj stoer armod och haffuer maat quiteere sin gaard, nødis nu derfor till at besøge got folch om hielp vdj Jesu naffn. Huor effter Anders Lauridtzen waar tinngsuinde begierendis. [226]

Wurderingsmend for Hanns Andersßen, olderman i Rogelund, paa egene och mieninge byemenndtz ueigne ere Rasmus Clemendßen i Aasum och Hans Frandzenn ibm., som hiemblet at haffue wurderit en bruegelig kober gryde, weiger 11 mk. a 8 sk., som Hanns Anderßen haffuer i pandt aff Anders Anderßen i Raagelund, och Hans Anderßen den i dag till 3. ting opbøed. [227]

Dennd sag emellum for:ne Hanns Ånderßen och *<over linien: Anders>* Anndersbenn opsatt till i dag 8 dage. [228]

Jtem dend sag emellum Claus Fredrichsbenn och Rasmus Clemendßen i Aasum opsat i 8 dage. [229]

|109v| ¹Thorsdagen den 3. decembris 1646 paa Aasumheris thing.

¹ Atter med Søren Rasmussens hånd.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend er: Peder Hanßen i Høyby, Lars Nielßen, Rasmus Hanßen, Hans Jffuerßen Lunde, Madtz Hanßen, Hans Madtzen, Lars Jffuerßen ibid.

Thingsteffner for Lars Anderßen i Bregnemoeße paa Thur Bielche i Suerig hans wegne er Hans Anderßen och Simen Jørenßen i Thommerup. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag fire wger til i dag haffuer hidkaldet Simmen Hanßen i Langkild jmod dom, hannem thiltallit for $32\frac{1}{2}$ rd. 2 mk. 4 sk., hand aff hans landgild, neruerende aar forfalden, [skyldig er]. Satte i rette, om hand ey burde betalle eller lide nam, saa och derforuden haffue sit gaars feste forbrut, och dom begierit. Simen Hanßen bleff fembten dag wunderingsdom offuersted. Belangende den anden sag med gaardfeste er til sette wgis dag optagen. [230]

Jligemaade hiemlit for:ne thingsteffner for Lars Anderßen selff, at de for:ne thid til i dag Simmen Hanßen i Langkild haffuer hidkaldet jmod dom, hannem thiltallit for ni march for senneste soldatterj hold, hand for hannem wdlagt och betald haffuer. |110r| Satte i rette, om hand ey burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wunderings dom epter gieldsagers forordning, eptersom jngen gienmelde møtte. [231]

— Eptersom den sag jmellellem Fraude prest, item Jens Therkelßen paa Fraudegaard och Fraude sognemend, wngekarle och drenge thil i dag er optagen, saa wor Therckel Jenßen [!] paa Fraudegaard endelig dom begierendis. Saa møtte Lars Hanßen i Nederholle i rette och wed sin æd med opragt fingere berette, aldrig thilforne at were beuist, suene och drenge dem serlig for thiende at schulle lade schriffue, ey heller om sligt aff presten, ey heller Jens Therkelßen eller andre at were derom aduarit, mens rettferdeligen at haffue thindet. Niels Olßen, den anden Lars Hanßen, Rasmus Madtzen, Per Nielßen ibid., Clemind Madtzen i Offuerholle, Per Knudßen, Rasmus Jørenßen, Per Madtzen, Lars Olsen ibid., alle gaardmend, Niels Hanßen, Jep Larsens suend i Offuerholle, en epter anden wed deris æd bekreffted och suarit i alle maade, som Lars Hanßen i Nederholle. Christen Hanßen i Fraude, Rasmus Jbßen, Anders Rasmussen, Jens Hiere-

ßen ibid., Per Pouelßen i Bierkom, Jøren Madtzen, Niels Rasmussen, Jens Madtzen, Hans Markurßen, alle gaardmend ibid., Rasmus Larßen, wngkarel ibid., huer for sig wed æd bekreffted och suarit, lige [som] Lars Hanßen før |110v| berett haffuer. Jep Rasmussen i Thuing, Lars Hanßen ibid. och møtte och wed deris æd bekreffted och suarit i alle maade, som bem:tt[e] Lars Hanßen i Nederholle suarit haffuer; derhos formentte dem for thiltallen fri at were.

Bleff paakiendt, at epterdj ey for domeren er beuislig giort, at Jens Therkelßen, ey heller presten thilforne, før kornit bleff i husenne jndfört, haffuer ladet suene och drenge i Fraude sogen wide, at ordinantzen dem thilholder, alle som haffuer korensæd, saauel suene och drenge som mendene, schulle enhuer lade deris jndafflit koren schriffue, och endeell mend och suene wed høyeste æd bekreffted, retferdelig at haffue thindet, och iche er dennem andet offuerbeuist, eptersom sagen thil i dag til sette wgis dag optagen er, wiste domeren ey andet at kiende, end saa mange, som jmod beschyldingen haffuer giort deris æd, io bør for thiltallen fri were, saauit jndafflit er. [232]

Eptersom den sag jmellem Claus Frerichßen i Ottense och Rasmus Clemindßen i Aasum er optagen, saa wor Jens Perßen i Ottense paa Clausis wegne endelig dom begierendis. Rasmus Clemmidßen møtte och berette, at formedelst suinit haffde hans gaars |111r| merche, wiste hand ey andet, end det hans wor, mens der Clauß sig det thilegnit, sagde hand sig same suin fra, jndted dermed at wille haffue at bestille. Bleff paakiendt, at domeren ey wiste andet her paa at kiende, end same suin bør Claus Frerichßen at thilcome och Rasmus Clemmidßen hannem det jgien at forschaffe, om mueligt er, eller och dis werd epter dannemendtz sigelse, som derom kand were beuist, ¹Claus Frerichsen skadißlös¹. [233]

Thingsteffner for Rasmus Nielßen Smed i Høyby, er Christen Anderßen och Hans Jenßen ibid. De hiemlit wed lige soren æd, at de i dag otte dage til i dag haffuer hidkaldet Madtz Perßen i Nere for 4 d. 12 sk.; formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit wnder namb. Madtz Perßen møtte

¹⁻¹ Senere tilføjelse.

och sagde sig ey at were Rasmus Nielßen skyldig wden en thönd haffre. Rasmus Nielßen thilspurde Madtz Perßen, om hand benegte wilde, om Rasmus Nielsens saakoren, hand i hans jord epter Madtzis thilladelse, jcke kom hannem thil gaffuen, och quitterit i Madtzis landgild aff hans gunstig hoßbund. Madtz Perßen suarit, at hans hoßbundtz fougit loed same Rasmus Nielsens saaed koren jndaffle, och icke det kom hannem thil gaffn, det hand wiste endnu. Domeren wiste *(Madtz)* [over over-streget Rasmus] Persen jcke at kunde befri |111v|, saa hand io bør at betalle jnden 15 dage eller lide nam, wndtagen Madtz Persen kand beuise, frøgielden i sin landgild ey at were got giort, och det jnden for:ne 15 dage. [234]

Thingsteffner for Hans Madtzen paa Holluffgaard paa lans-domers wegne er Jøren Christenßen i Nederholle och Christen Madtzen [i] Offuerholle. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag otte dage thil i dag haffuer hidkaldet Madtz Hansen Møller i Offuerholle jmod siunsmendtz frasigelse och dom; saa nu fremstod Anders Michelßen i Nederholle, Lars Hanßen den wnge, Hans Anderßen i Fraude, Jøren Hanßen ibid., berette at haffue siunit det boelleg i Offuerholle, hand sted och fest haffuer, huilcket findis brøstfeldig, saa det ey wnder thj daller kand for ferdigis, som de berette. Hans Madtzen satte i rette, om Madtz Hanßen ey for:ne bøeged felding[!], nemlig for:ne thj daller, jnden 15 dage burde betalle eller lide nam. Sagen er i 14 dage optagen.

[235]

Jligemaade hiemlit for:ne thingsteffner wed lige soren æd, at de same dag til i dag haffuer hidkaldet Per Rasmussen i Nere jmod dom. Hoffuidsagen er i 8 dage optagen. [236]

|112r| Thingsteffner for Lars Hanßen den eldere i Nederholle paa Niels Andersen paa Holluffgaard hans wegne er for:ne thingsteffner. De hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage thil i dag hafuer hidkaldet Johanne Jens Skreders i Fraude i [!] med sin lauguerge jmod dom, hinde thiltallit for sex allen hørgarns lerit, Niels hinde til en skiortte at haffue leffuerit at skulle sye. Formentte, hun hannem det burde jgien forschaffe eller for dis werd lide nam, och dom begieritt. Sagen er i otte dage optagen. [237]

Madtz Anderßen i Thorup nød 15 dag wurderingsdom offuer

Auindtzløff sogenmend for 11 mk., Rønckeby sogenmend for 10 mk., Røninge sognemend for 11 mk., Agdrup sognemend for 3 mk., som paa deris parter i Aasum broe anuentt och bekostitt er, wndtagen de sig anderledis herforinden kand erklore. [238]

Hans Andersen i Rogelund och Anders Andersens ibid. deris sager er endnu i 14 dage optagen. [239]

Hans Anderßen i Rogelund paa sin egne och naabors wegne betroed Lars Andersen den eldere i Aasum och Anders Ottesen betroede Madtz Andersen i Høyby, heris fougit, deris jmellemhaffuende thuistighed, parterne i mindelighed eller wed endelig dom at adschille [112v]. Hoerom de wedtog at møde i Ottense nestkommende løffuerdag i Søren Rasmusens huß, och huis da forrettendis worder, skal were giort och lat [evt. let]. [240]

Thingsteffner for borgemester Hans Nielßen i Ottense hans wdschickede bud [*plads ladt åben for navnet*] er Jep Knudßen och Jøren Rasmußen i Ottense. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag otte dage thil i dag haffuer hidkaldet Hans Jbsen i Nere jmod dom och thingswindiß beschriffuse, han nem thiltallit for otte daller hoffningspenge for thoee aar, thil nestforleden Mortens dag forfalden er, hand hannem skyldig er. Satte i rette, om hand ey pligtig er hannem dem at betalle eller derfor nam at lide udj hans boe, och dom begierit. Hans Jbsen møtte och fremlagde sin schriftlig erklering, som lest och paa-schreffuen bleff. Sagen er i [*plads ladt åben*] dage optagen. [241]

Borgemester Hans Nielßen i Ottense wed for:ne [*plads ladt åben for navnet*] thilsagde Hans Jbsen i Nere, at hand her epter, saalenge hand borgemester worder, thiene huer mandag god betiden saa thillig, som sollen [113r] opgaar, wdj borgemesters gaard i Ottense med hans heste och wogen, thil huad hand hannem udj billig maader wil bruge, thilstede skal were wnder hans festis fortabelse. Huor epter thingswinde begiertis, som wdsted bleff. [242]

Thorsdagen den 10. decembris 1646 paa Aasumheridtz ting.
Sidendis retten: i heris fougdens forfald Madtz Anderßen i Thorup, ¹Seuerin Rasmußen, skriffuer¹.

¹⁻¹ Senere tilfejelse i åben *plads* på 2 linier.

Thingswindismend er: Hans Hanßen den wnge i Høyby, Jens Mortenßen i Fraude, Lars Perßen i Seden, Thommis Anderßen i Høyby, Hans Hanßen den anden, Hans Rasmussen ibid., Rasmus Rasmussen i Bierkom.

Borgemester Hans Nielßen i Oettense hans sag med Hans Jbßen i Nere er endnu i 14 dage optagen. [243]

Thingsteffner for Thommis Jbßen i Feridtzleff er Madtz Hanßen, thien Jep Hanßen ibid., och Madtz Hanßen, thien Maren Hans ibid. De hiemblit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Niels Perßen i Roldsted jmod dom for 3 rd. londt penge, som for lang thid siden schulle werit betald; formentte, hand burde betalle med diß anuentte sampt jt aars rentte eller lide nam, och dom begierit. Nød 15 dag wurde rings dom epter gieldsagers forordning, epterdj jngen gienmelde er møtt. [244]

|113v| Thingsteffner for Hans Jbßen i Thorup er Simen Perßen och Jens Madtzen ibid. De hiemlit wed lige soren æd, at de i gaar fiorffen dage thil i dag haffuer hidkaldet Anders Sørensen i Roldsted jmod dom for 10 sd. lont peng; formente, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Sagen er med Hansis beuilling i 8 dage optagen. [245]

Thingsteffner for Hans Jørenßen i Biskorup er Willum Christensen i Ottense och Jesper Hanßen i Korup. De hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage til i dag haffuer hidkaldet Lars Perßen i Seden jmod dom, Bertel Hanßen, Lars Nielßen, Hans Rasmussen, Rasmus Knudßen ibid., om de her til wil suare. Saa nu thiltallit hand for:ne Lars Perßen for $3\frac{1}{2}$ d., hand paa sin egne och for:ne naabors wegne schyldig er for soldatteri; formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Lars Perßen møtte och wed sin æd benegted, icke at were Hans Jørenßen nogit schyldig, mens hand mere haffuer bekomit, end hand fortient haffuer. Sagen er til neste fulde ting epter juel optagen. [246]

Thorsdagen den 17. decembris 1646 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Jens Knudßen i Allerup och Søren Rasmussen, skriffuer.

Thingwindismend: Hans Larßen i Allerup, Per Hanßen, Niels

Perßen ibid., Lars Greffue i Nere, Anders Rasmussen ibid., Rasmus Larßen i Bierkom, Jens Hanßen och Christen Knudßen i Allerup, Ebe Perßen.

|114r| Thingsteffner for Michel Pouelßen i Ferisleff er Rasmus Jørenßen i Nere och Knud Madtzen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Rasmus Larsen i Bierkom for 3 d. med sin resterende 14 aars rentte, Lars Jesperßen i Nere for 16 sd., de hannem schyldig er; formentte, de burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Rasmus Larsen møtte och wed sin æd benegted icke at were wden sex march och 1 schep haffre schyldig. Lars Jesperßen wor gielden stendig. Michel Pouelßen nød 15 dag wurderings dom offuer Rasmus Larßen for 6 mk. och 1 schep harffre [!], hand selff stendig er, saa och offuer Lars Jesperßen for 16 d. med dis anuentte eller lide nam epter gieldsagers forordning med dis thilbørlig re[n]tte hos Rasmus Larßen, siuff aars, som Rasmus stendig wor.

Rasmus Larsen i Bierkom sagde til Michel Pouelßen i Ferisleff, at det wor løgen; at pengene, som Michel fordrer, icke haffuer staad i fiorffen aar, mens den enne rigs daller jckon haffuer werit i siuff aar schyldig. Her epter Mickel Pouelßen thingswinde begierit, som wdsted bleff. [247]

Thingsteffner for Anders Jørenßen i Willistofft er Jesper Nielßen och Niels Anderßen ibid. De hiemlit wed lige soren æd, at de louglig til i dag haffuer hidkaldet Rasmus Rasmussen i Bierkom jmod dom for fem daller, hand hannem |114v| skyldig er; formentte, hand burde betalle med diß anuentte eller lide nam, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning, epterdj Rasmus ey møtte. [248]

Thingsteffner for Per Jørenßen i [overstreget: Tho] Røgerup er Hans Jørenßen och Anders Madtzen ibid. De hiemlit wed lige soren æd, at de louglig til i dag haffuer hidkaldet Jep Jensen i Ellinge med fiorffen dags warsel jmod godtzis opbiudelse sampt Pouel Perßen i Ellerup och Anne Hansdotter i Kapedrup med sin lauguerge, jligemaade jmod godtzis opbiudelse. Saa nu jmod bem:tte Anne Hansdotter eller bem:tt[e] hindis faderbrøder, forschr:ne Jep Jenßen och Pouel Perßen, opbød Per Jørenßen 21 sd. och epter skifftebreffs bemelding. Sagen er til neste fulde

thing epter juel optagen, eptersom Anne Hansdotter berobte sig paa Niels Rasmussen i Skilderup, *hannem thil* werge at wille haffue. [249]

Hans Jbsen i Nere Thorup nød 15 dag wurderings dom offuer Anders Sørenßen i Roldsted for 10 d. med diß billig anuentte, eptersom sagen til i dag er optagen, och jngen gienmelle er møtt.

[250]

Eptersom den sag jmellem welby. landtz domers fuldmegtig och Madtz Hansen Møller i Offuerholle, thil i dag |115r| er optagen, saa møtte Madtz Hanßen i rette och begierit sagen i 14 dage at maatte opstaa, wille hand thalle med den [gode] mand, welby. landtz domer selff. Domeren wiste Madtz Hanßen ey at kunde befri, saa hand io for:ne bøgfeldighed, 10 d., bør betalle med dis anuentte eller lide nam epter gieldsagers forordning, med mindere hans gunstig hoßbund hannem anderledis wil benaade. [251]

Thingsteffner for Niels Staugaard paa Hans Willumsens wegne i Ottense er Knud Anderßen och Morten Perßen i Ottense. De hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkalde Simmen Hanßen i Langkild jmod dom, hannem thil tallit for ott las wed, laset 2 mk. 4 sk., hand til hannem resterer epter forsettis widere bemelding, lest och paa schreffuen bleff. Sagen er thil neste fulde thing epter juel optag[en]. [252]

1647

Thorsdagen den 21. january 1647 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Hans Rasmussen i Fraude, Rasmus Jbßen, Jøren Anderßen, Michel Hanßen, Anders Jenßen ibid., Morten Hanßen i Thorup, Hans Jbsen i Nere och Jøren Madtzen i Bierkom.

|115v| Thingsteffner for Jøren Rasmussen i Ottenße paa Knud Rasmussens wegne ibid. er Anders Rasmussen oc Hans Rasmussen samestedtz, hiemlit wed æd med opragt fingere, at de louglig til i dag haffuer hidkalde Olle Olsen och Jesper Nielßen i Aasum for 4 dlr. 20 sch., Clemid Rasmussen och Rasmus Clemidßen ibid. for 6 dlr., som de Knud Rasmussen epter regenschabs bog schyldig

er. Formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning, epterdj ingen gienmelle møtte. [1]

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thorup paa Hans Jesper-
ßen[s] wegne paa s. Hans chloster er Hans Jørenßen och Jep Hanßen i Allerup, hiemlit wed æd med opragt fingere, at de loug-
lig til i dag haffuer hidkaldet Simen Hanßen i Langkild jmod
dom. Sagen er i threj wger optagen. [2]

For:ne thingsteffner hiemlit wed lige soren æd, at de louglig til
i dag haffuer hidkaldet Knud Perßen i Nere, Per Hanßen i Aars-
leff jmod dom, for de ey med heste och wogen er møtt at age
hugen steen til chlosters fornødenhed, eptersom de er derom
aduarit. Satte Madtz Anderßen |116r| paa sin gunstig hoßbundtz
wegne i rette, om de ey bør huer deris thrinde march for wlydig-
hed, saa och huer toe march for same egtis giørelß eller lide nam,
och dom begierit. Sagen er i 14 dage optagen. [3]

Welby. Chasper Dues fuldmegtig Christen Simmenßen paa
Søegaard opliuste femb ønglinger griße, som er huid, er thui-
stiuffuit, paa Søegaard er werit siden i høst, huem dem med rette
thilkomer, kand di dem der jgien bekome. Her epter things wind
wdsted bleff. [4]

Thingsteffner for Jørgen Rasmussen i Ottenße er Hans Larßen
i Allerup och Christen Anderßen i [udstreget: Alle . . .] Højby, de
hiemlit wed lige soren æd, at de louglig til i dag haffuer hidkaldet
Hans Clemmidßen i Fraude Kierby for 5 dlr. ringer 1 march, som
Jens Juel for hannem thil frue Ellen Marsuin paa hans wegne
betald haffuer epter Jens Juels zedelß widere jndhold, der for-
uden som hand Jøren selff skyldig er 6 mk., Rasmus Hanßen i
Høyby for 2 mk. 6 sch. och 1 schep biug, Hans Madtzen i Røgerup
4 dlr. 1 thønd biug, Niels Perßen i Langeschouff 10 mk. 2 gieß,
Per Bendtzen ibd. 2 dlr. 8 sch. 1 gaaß, Anders Hanßen i Thorup
2 dlr. 4 sch., de schyldig er. Formentte, de burde betalle med diß
anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter
gieldsagers forordning, epterdj jngen gienmelle er giortt. [5]

|116v| Thingsteffner for bem:tte Jøren Rasmussen er Hans
Jørensen och Jep Hanßen i Allerup, de hiemlit wed soren æd, at
de louglig til i dag haffuer hidkaldet Simen Hanßen i Langkild
jmod dom for 18 dlr. 2 mk., hand hannem skyldig er. Formentte

derfor, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning, epterdj jngen gienmelle er møtt. [6]

Thingsteffner for forschre:ne Jøren Rasmussen paa sin søster Anne, s. Michel Persens wegne i Ottense, er bem:tte Hans Larßen i Allerup och Christen Anderßen i Høyby, som hiemlit wed lige soren æd, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Hans Rasmussen i Røninge for 14 mk. ringer 1 schilling, Knud Hanßen ibid. 7 dlr. mindre 6 sch., Jacob Perßen 7 dlr. $2\frac{1}{2}$ mk. och Hans Hanßen ibid. for 6 dlr. 1 mk. 11 sch., de epter s. Michel Persens regenschabs bog schyldig er, alle jmod dom. Satte i rette, om de ey burde betalle med diß anuentte, och dom begieritt. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning, eptersom jngen gienmelde er møtt. [7]

Hans Jbsen i Eyby opliuste en sort hielmit qui wmerchit, om nogen sig den wil wedkiende, er den hoß hannem at finde. [8]

|117r| Thorsdagen den 28. january 1647 paa Aasumheridtz thing.

Sidendis retten i herisfougdens sted och forfalld: Niels Larßen i Thorup, Lauris Anderßen i Aasum och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Per Knudßen i Offuerholle, Rasmus Jørenßen, Lars Olsen ibid., Morten Hanßen i Thorup, Anders Perßen i Røgerup, Hans Madtzen ibid., Jens Erichßen i Kapedrup och Rasmus Hanßen i Roldsted, Per Madtzen i Offuerholle.

Thingsteffner for Erich Jørenßen, raadmand i Ottenße, hans fuldmegtig er Hans Larßen i Allerup och Christen Andersen i Høyby, de hiemlit wed æd med opragt fingre, at de i dag otte dage til i dag haffuer hidkaldet Per Rasmussen Galteberig i Nere jmod dom, hannem thiltallit for 25 sdlr. 1 mk. 12 sch., hand hannem epter regenschabs bog schyldig er. Formentte hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning, epterdj jngen gienmelle er møtt. [9]

Thingsteffner for Christen Andersen i Høyby er Jøren Perßen och Anders Hanßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag otte dage til i dag haffuer hidkaldet Niels Anderßen i Høyby jmod dom, hannem thiltallit for 9 dlr. och it par skoe for 3 mk., hand hannem schyldig er. Formentte, hand burde betalle med

diß anuentte, och dom begieritt. |117v| Nød 15 dag wurdering
dom, epter dj jngen gienmelle er møtt. [10]

Thingsteffner for Hans Madtzen i Røgerup er Hans Perßen i Thiørnschouff oc Madtz Jenßen i Røgerup, de hiemled wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Anders Perßen i Røgerup, saa och hans huustrue Anne Andersis med sin lauguerge, jmod dom, dennem thiltallit for 2 dlr. 7 sch., the hannem for salt schyldig er. Formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begieritt. Møtte Anders Perßen i rette och stendig wor at were Hans Madtzen 3 scheper salt och $1\frac{1}{2}$ fierung-kar schyldig, dog schepen ey kostit saa megit, som angiffuen er. Sagen er i otte dage optagen. [11]

Peder Jørenßen i Røgerup loffuit at thilfridtz stile Jep Jenßen i Elinge paa Anne Hansdotters wegne udj Kapedrup for hindis thilfaldene arffuegodtz epter hindis s. forældere, som er hoffue[d] stoel 21 dlr. sampt fir aars leye, sampt klederne epter skiffet-breffuidtz bemelding i things winde her aff thingit den 3. marty 1642 jndført er, som Jep Jenßen sig thil forpligted at suare bem:tte Anne Hansdotter som hindis rette thilfalden werge och holde hinde det skadißløs. Her epter thingswinde wdsted bleff. [12]

|118r| For:ne Jep Jenßen i Elinge i haand thog Per Jørenßen i Røgerup, gjorde och gaff hannem en fuld, fast, thrøg, æuig och wrøgelig affkalding for alt, huis Anne Hansdotter effter hindis s. fader Hans Jenßen och moder Anne Hansdotter arffueligen thil-falden er, det were sig wed *⟨huad⟩* naffuen det helst er eller neffnis kand, aldellis jndted wndertagendis i nogen maade, saa hand thacket hannem for riktig skiffte, fyllest och betalling for for:ne Anne Hansdotters arffuegodtz. Derfore sig thilforpligted at holde Per Jørensen och hans arffuinger paa bem:tte Anne Hans-dotters wegne for føde och wføde for widere kraff skadisløß i alle maader, och stod for:ne Anne Hansdotter och Jep Jenßen med Per Jørenßen thil wedermaals thing. Her epter thingswinde wd-sted bleff. [13]

Thingsteffner for Per Hanßen i Oure er Hans Sørenßen och Hans Madtzen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag otte dage til i dag haffuer hidkaldet Jens Erichßen i Kapedrup jmod dom for sexsten daller londt penge, hand hannem sex aar haffuer schyldig werit. Formentte, hand burde betalle med rentte och

anuentte bekostning eller |118v| derfore lide nam, och dom begieritt. Møtte i rette Jens Erichsen i Kapedrup, sagde sig ey at were wden halfftollte daller och seks aars leye schyldig. Sagen er i 8 dage optagen. [14]

Thorsdagen den 4. february 1647.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Thorup i herisfougdens sted och forfal, Christen Anderßen i Kapedrup och Søren Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Lars Hanßen i Nederholle, Rasmus Madtzen, Anders Michelßen ibid., Steffen Larßen i Aasum, Michel Larßen ibid., Jens Hanßen i Rogelund, Rasmus Jbßen i Fraude, Jøren Knudßen i Lauindsgaarde.

Thingsteffner for her Hansis epterleffuersche paa Skousgaard hindis fuldmegtig Hans Jørenßen i Staffuerlund er Madtz Rasmussen och Lars Madtzen i Høyrup, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 14 dage til i dag haffuer hidkaldet Peder Rasmussen Galteberig i Nere jmod dom, hannem thiltallit for thoer ørtte roug och thoer pund biug, som Anne her Hansis [udstreget: aarlig] er thilagt aff Nere prestegaars wiße jndkom wdaff den gaard, Madtz Larßen i Nere senste jboede, och Per Galteberig haffuer hafft och brugt |119r| for:ne gaars grund med ager, eng och ald des herlighed 2 aar. Formentte, hand burde hinde det at yde och leffuere eller for dis werd lide nam, och dom begierit. Nød 15 dag wuderings dom offuer for:ne Per Galteberig, epterdj hand ey møtte, wndtagen hand sig anderledis her forinden kand erklore. [15]

Thingsteffner for Jørgen Rasmussen paa Stobdrupgaard hans fuldmegtig Christen Anderßen i Kapedrup er Per Larßen och Lars Perßen paa Stobdrup, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage til i dag haffuer hidkaldet Frerich Hanßen i Nere for 6 dlr. 2 mk. 10 sch. med sin resterende rentte epter hans breff daterit Stobdrup 8. nobembris 1641, och Knud Perßen ibid. otte sldr. med sin rentte epter hans breff daterit Stubdrup den 12. decembris 1642. Formentte, de deris forschrifftning med rentte och anuentte bekostning burde fyllist giøre eller <lide nam> epter gieldsagers forordning, och dom begieritt. Frerich Hanßen møtte i rette och loffuit Jøren Rasmussen at wille thilfredtz stille. Bleff paakiendt, at de i rette kallede bør deris wdgiffne breffue med

betalling at fyllist giøre med hoffuedstoel, rentte och anuentte bekostning eller epter 15 dags forløb derfore lide nam epter gieldsagers forordning.

[16]

[119v] Thingsteffner for Niels Olsen i Søende paa welby. Erich Kaasis wegne er Rasmus Hanßen i Søende och Lars Jenßen i Eskelstrup, de hiemlit wed lige soren æd, att de i dag otte dage til i dag haffuer hidkaldet Per Rasmussen Galteberig jmod dom for thoe pund biug, schepen 18 schilling, hand aff hans landgild med resterer. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning, epterdj jngen gienmelle møtte. *(I margin med blyant: 2 mk.)*

[17]

Thingsteffner for for:ne Niels Olsen paa Hening Eylersens wegne paa Thøgstrup er for:ne thingsteffner, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag otte dage til i dag haffuer hidkaldet Per Rasmussen Galteberig i Nere for 2 thønder rug, saa och fire schep thill willighed, schepen $1\frac{1}{2}$ mk., Jens Madtzen, Lars Anderßen i Nere huer 6 mk. therschepeng, Rasmus Perßen sammestedtz for 9 schep saa rug, de schyldig er. Formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Lars Anderßen, Rasmus Persen møtte och loffuit Hening Eyllerßen att wille thilfridtz stille. Nød 15 dag wurderings dom offuer Per Galteberig for for:ne 2 thønder rug sampt dis billig rentte och anuentte bekostning. Nød 15 dags wurderings dom offuer de andre i rette kallede. *(I margin med blyant: 2 mk.)*

[18]

[120r] Thingsteffner for Niels Olsen i Søende er for:ne things-treffner, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Per Rasmussen Galteberig jmod dom for fiorften march sampt fem aars leye, hand hannem skyldig er. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning, epterdj jngen gienmelle møtte. *(I margin med blyant: 2 mk.)*

[19]

Thingsteffner for Jens Sørenßen i Nere er Søren Larsen och Knud Madtzen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage til i dag haffuer hidkaldet Rasmus Dinneßen i Perstrup for halftoltedaller, hand schyldig er. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom

epter gieldsagers forordning, epterdj hand ey møtte. *(I margin med blyant: 2 mk.)* [20]

Thingsteffner for Knud Sørenßen i Aarsleff er Niels Hanßen och Søren Knudßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag otte dage til i dag haffuer hidkaldet [udstreget: Hans] Mons Perßen i Fraude for 7 dlr. lont peng och 3 schep saa biug, hand schyldig er, schepen 20 sch. Formentte hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Mons Perßen møtte och sagde, at hand Knud for leyen til paasche førstkomer haffuer thilfrisstillit, mentte sig ey pligtig før at betalle. Knud Sørenßen wed sin æd benegtig[!] ey at were widere leye |120v| betald end til Michels dag sidst forgangen. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning, wndtagen hand kand wid windiſbyrd beuise widere rentte end burde betald at haffue, da det paa fordringen at korttis. *(I margin på fol 120r med blyant: 2 mk.)* [21]

Thingsteffner for Lars Anderßen i Perstrup er Rasmus Persen och Knud Madtzen i Nere, di hiemlit wed lige soren æd, at de i dag otte dage thill i dag haffuer hidkaldet Morten Rasmussen i Nere for elluffue daller halfffierde march, hand hannem skyldig er. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och domb begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning, epterdj hand ey møtte. *(I margin med blyant: 2 mk.)* [22]

Madtz Anderßen i Thorup aduarit mennige mand, at de skulle aff schaffe och ned tage ald wlouglig jldsteder, huor aff schade kunde hendis; dersom de det ey goduilligen gjører, wil hand med andre dannemend epter den gode mand lensmandens befalling det lade ned tage och forekome, paa det wløche ey sche skal. [23]

Thingsteffner for Jens Hanßen i Rogelund er Anders Sørenßen och Niels Jenßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at i dag otte dage til i dag haffuer |121r| hidkaldet Rasmus Larsen til Per Sørensens i Rogelund for halffsiette daller, hand hannem skyldig er. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begieritt, eptersom di ham selff wetalde. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning, epterdj hand ey møtte. *(I margin på fol 120v med blyant: 2 mk.)* [24]

Thingsteffner for Jens Erichsen i Kapedrup er Per Jenßen och Jens Jenßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag otte dage til i dag haffuer hidkaldet Per Hanßen i Oure jmod dom,

och jmod hannem fremlagde jt forset, paa huis Per Jensen paa sin fording de 16 dlr. skal haffue bekomit. Formentte, hand det burde kortte eller betalle. Sagen er i threj wger optagen. [25]

Per Hansens sag er endnu i threj wger optagen med for:ne Jens Erichsen i Kapedrup, eptersom Per Hansen tiltroed Rasmus Hanßen och Madtz Rasmussen i Kapedrup och Jens Erichsen thiltroede Erich Jenßen i Roldstedgaard och Christen Andersen i Kapedrup dem om deris thuistighed at forene, och derom at møde til Erich Jensens i Roldstedgaard i moren fiorffen dage.

[26]

Per Nielßen i Løndese paa sin faders wegne bød sig i rette jmod Rasmus Slagter i Giestersleff, och iche hand møtte. [27]

Thorsdagen den 11. february 1647 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Lars Anderßen den eldere i Aasum och Søren Rasmussen, skriffuer. [121v] Thingswindismend: Thommis Madtzen i Lauindtzgaare, Lars Rasmussen i Røninge, Lars Anderßen i Dauinde, Anders Anderßen ibid., Christen Anderßen i Kapedrup, Lars Simenßen i Kierbygaard, [udstreget: Hans] Søren Anderßen i Røninge.

Thingsteffner for Per Perßen i Ferisleff paa Anders Hieresen i Roldsted hans wegne er Niels Christenßen och Pouel Madtzen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 14 dage til i dag haffuer hidkaldet Christen Anderßen i Kapedrup jmod dom, hannem thiltallit, for hand Anders Hieresen haffuer pløyet for ner epter thingswinde her aff thingit nestforleden 23. aprilis 1646 wdsted. Formentte, hand det jgien burde wdlege och kost och thering erstatte, och dom begierit. Christen Anderßen møtte och mentte sin hosbund her jmod burde were kaldet. Sagen er i sex wger optagen. [28]

Thingsteffner for Lars Simenßen i Kierbygaard er Anderß Rasmussen och Jøren Larßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Rasmus Nielßen i Mellemølle och Rasmus Jenßen i Bierne mølle jmod dom. Sagen optagen i otte dage optagen [!]. [29]

Anders Anderßen i Dauinde paa sin egne, Anders Olßen i Dregby paa sin egne och Anders Sørenßen i Dauinde [122r] paa sin egne for retten fremstod och i haand thog Lars Anderßen den eldere i Aasum, kiendis dennem at haffue annamit och opeborit

aff bem:tt Lars Anderßen alt huis godtz och formue, som s. [udstreget: Niels An ...] Søren Anderßen Møller i Dauinde hans børen Karen, Inger, Maren, Anne Sørens dotter sampt bem:tte Anders Sørenßen arffueligen er thilfalden, som for:ne Lars Anderßen er werit werge fore. Saa bem:tt Anders Anderßen, Anders Olsen och Anders Sørenßen thachit bem:tt Lars Anderßen for rigtig rede och regenschab, fyllest och betalling for bem:tte wergemaall, derfore Anders Anderßen paa Inger och Maren Sørens dotters wegne, Anders Olsen paa Karen och Anne Sørens døttere deris wegne och Anders Sørenßen paa sin egne wegne wil haffue merbem:tt Lars Anderßen och hans arffuinger for føde [och] wføde quitterit och der for widere kraff, thrette eller epter-maaning skadißlös holden i alle maader, huor epter thingswindе bleff wdsted.

[30]

Thorsdagen den 18. february 1647 paa Aasum heris thing.

Sidendis retten i heris fougdens sted og forfald: Jep Perßen i Thorup, Lars Simmenßen i Kiarbygaard och Søren Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Knud Rasmussen i Kierby, Niels Nielßen Smed ibid., Lars Christenßen i Bollerup, Ebbe Perßen i Bollerup, Hans Larßen i Allerup, Per Jenßen i Dauinde och Lars Hanßen i Allerup.

[122v] Thingsteffner for Niels Perßen Wogenberig paa welby. Melch[er] Oldelandtz wegne er Hans Anderßen i Røgerup och Henrich Rasmussen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingre, at de i dag fiorffen dage til i dag haffuer hidkaldet Knud Jørenßen i Røninge, Madtz Hanßen, Niels Perßen, Jøren Larßen ibid. for deris sandhed at winde, dißligeste Christen Simenßen paa Søegaard [udstreget: och for at winde] och Jøren Knudßen i Røninge jmod winde. Da fremstod Knud Jørenßen i Røninge, want wed æd med opragt fingere, at wngefer threj wger siden da lod Jøren Knudßen i Røninge udj Oldelund ord falde jmod Christen Simmenßen paa Søegaard och thruet hannem med en boel øxse och sagde, hand skulle slaa hannem, hand schulle brølle som en koe. Madtz Hanßen, Niels Perßen, Jøren Larßen alle ibid. en epter anden want i alle maade, lige som Knud Jørenßen før wundet haffuer, huor paa [udstreget: hand] de huer for sig bad dem saa sant Gud thilhielpe. Huor jmod at suare møtte Jøren

Knudßen i rette och sagde, at Christen Simenßen paa Søegaard haffuer gaaet och thruet hannem, at hand wille slide en kiep paa hannem och wille haffue riet paa hannem med en brun blesit hest, och icke hand wor i hosbundtz arbed, mens Christen wille haffue hans wogen i lang egt, och jcke hand kunde, for hans quinde wor gaaen i barsel-|123r|-seng, bad derfore, hand wille giffue hannem quit til en anden gang, saa wille hand thage egten, naar hand wille haffue det. Formentte sig wret at were giort och for thiltallen quit at were, huor epter thingswinde bleff wdsted. [31]

Thingsteffner for Rasmus Rasmussen i Bierkom paa Maren Bendtzdotters wegne i Fraude er Anders Rasmussen och Jep Jbßen i Bierkom, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage til i dag haffuer hidkaldet Christen Hanßen i Fraude jmod dom, hannem thiltallit for sexsten daller londt penge, hand schyldig er. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning, epterdj hand ey møtte. [32]

Thingsteffner for Lars Anderßen i Frørup paa Jøren Thorsen ibid. hans wegne er Pouel Anderßen och Frantz Anderßen i Ferisleff, de hiemlit wed lige soren æd, at de i thisdags otte dage til i dag haffuer hidkallit Ebbe Persen i Allerup jmod dom, han-nem thiltallit epter en skiftis forhandling, skal were giort 1635 den 19. decembris, dog icke wden it zegel wnder, lest och paa-schreffuen bleff. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Ebbe Persen møtte och mentte, hand ey pligtig er der epter at betalle, før fremlegis rigtig forseglit schifte breff. Sagen er i threj wger optagen. [33]

|123v| Thingsteffner for Claus Frerichsen i Ottense hans fuldmægtig er Hans Larßen och Lars Hanßen i Allerup, som hiemlit wed æd med opragt fingere, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Peder Hanßen i Allerup for 18 mk. 8 sch., Madtz Perßen i Nere for $10\frac{1}{2}$ mk., Peder Sørenßen i Rogelund for 5 dlr. 3 mk., Hans Rasmussen i Fraude for 14 mk., Hans Jbsen i Høyby for 10 mk., Rasmus Hanßen for 6 mk. ibid., Simen Hanßen i Lang-kild for 15 dlr. och Thommis Madtzen i Lauindtzgaare for 5 dlr., de epter Claus Frerichsens regenschabs bog schyldig er. Formentte, de burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning, epterdj ingen gienmelle er møtt. [34]

Thorsdagen den 25. february 1647 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten i herisfougdens sted och forfalde: Madtz Anderßen i Thorup, Per Rasmussen i Nere och Søren Rasmussen, skriffluer.

Thingswindismend: Per Rasmussen i Fraude Kierby, Madtz Rasmussen ibid., Pouel Christenßen i Rønninge, Jesper Madtzen i Thorup, Anders Perßen den eldere i Røgerup, Hinrich Nielßen i Lauindtzgaarde, Jens Madtzen i Nere, Lars Anderßen i Dauinde, Per Thommeßen i Thorup.

|124r| Thingsteffner for Rasmus Nielßen i Giesteløff er Hans Anderßen och Per Rasmussen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Niels Rasmussen i Løndese jmod dom, hannem thiltallit for threj daller for en side oxsekiød, hand hannem schyldig er, som thil alle helgens dag nestforleden schulle weret betald. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Sagen er i otte dage optagen. [35]

Thingsteffner for Niels Olsen i Wgersleff er Niels Perßen och Rasmus Christenßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i gaar fiorffen dage til i dag haffuer hidkaldet Pouel Christenßen i Rønninge jmod [dom], hannem thiltallit for fosterløn for hans barn, hand afflit med Mette Christens dotter, for:ne Niels Olsens huustrue, som Niels fire aar haffuer forsørgit. Formentte, hand burde betalle epter forordningen. och dom begierit. Pouel Christenßen møtte och sagde sig med Mette Christens dotter at were forligt, thilmed haffuer och er begierendis, at hand barnit maatte leffueris, wille hand det forsørgje. Formentte sig for thiltallen fri were. Sagen er i 14 dage optagen. [36]

|124v| Jørgen Jenßen i Bierkom for retten fremstod och i haand thog Lars Anderßen i Dauinde paa sin søster Dorette Anders-dotters baren wed naffuen Peder Jørenßen hans wegne och kiendtis sig same baren at haffue afflit med bem:tte Dorete Anders dotter, der fore liuste hannem i kuld och kiøn lige wed adel konne baren, och bem:tte Peder Jørgenßen at skal arffue epter hans død otte slette daller, huor epter Lars Anderßen paa Per Jørgensens wegne thingswinde bleff wdsted. [37]

Anders Perßen den eldere wdj Røgerup bød sig i rette jmod Madtz Knudsen i Lauindtzgaare, och icke hand møtte. [38]

Anders Nielßen i Røgerup jmod bem:tte Madtz Knudßen bød sig i rette, och icke hand møtte. [39]

Thingsteffner for Søren Rasmussen i Ottense er Knud Madtzen [*udstreget*: och] i Nere och Madtz Jenßen i Aarsleff, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag otte dage til i dag haffuer hidkaldet Per Rasmussen Galteberig i Nere jmod dom, hannem thiltallit for otte schep biug och fir schep haffre, hand hannem schyldig er. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. |125r| Nød 15 dag wuderings dom offuer Per Galteberig epter gieldsagers forordning. [40]

Thorsdagen den 4. marty 1647 paa Aasumheris ting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Anders Madtzen i Kierby, Mickel Hanßen ibid., Hans Madsen i Røgerup, Hans Jørenßen, Per Jørenßen, Anders Perßen, den anden Anders Perßen, alle ibid., och Thommis Madtzen i Lauindtzgaarde.

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thorup paa Jens Krag paa Hellerup hans wegne er Hans Clemmidßen och Thyge Jenßen i Søllinge, som hiemlit epter recessen, at de i dag fiortten dage thil i dag haffuer hidkaldet Morten Rasmussen Stensetter i Nere for 18 mk., Poel Madtzen i Oure for 6 mk. och Christen Hanßen ibid. for $7\frac{1}{2}$ dlr., de hannem schyldig er. Formentte, de burde betalle med diß anuentte eller lide nam. Sagen er i 14 dage med beuilling optagen. [41]

Thingsteffner for welby. Niels Banners wegne wed Hans Madtzen i Rønckeby er Hans Anderßen och Lars Pouelßen i Perstrup, de hiemlit wed lige soren æd, at de i thisdags threj wger til i dag haffuer hidkaldet Lars Anderßen, som da haffde sin thilhold |125v| i Perstrup til for:ne Hans Andersens jmod dom, hannem thiltallit, for hand i fredags wor threj wger nogit wd paa natten er komen i Ringestedgaars abelhauge och for winduffuerne med en degen nogle gange wdfordrit bem:tt Niels Banner och siden er gaaen ind i gaarden, huor hand dog wden aarsag er werit, dogh wlouglig med wred hue och werind hand. Formentte, hand derfore burde lide epter gaarsretten, och dom begierit. Epterdj jngen møtte, er sagen i 14 dage optagen. [42]

Thingsteffner for Niels Hansen paa sin broder Lars Hansen

hospitalsmesters wegne er Morten Anderßen och Per Larßen i Kiellerup, som hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Hans Madtzen i Løndese jmod dom, hannem thiltallit for nitten march och fir schilling, hand for:ne Niels Hanßen skyldig er. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning.

[43]

Welby. Hening Paauischis breff daterit Ottense 29. septembris 1646 lydendis paa 2700 rdlr., hand hospipallit [!] eller deß forstander i Otte[nse] schyldig er, huor fore adschellig jordegoß her i heritted saaue l |126r| som i Ottense herit er i pant satt, och welby. Jøren Marsuin der fore er forloffuer, wnder de gode mendtz zigel och hender, bleff lest och paaschr:tt.

[44]

Jesper Madtzen i Thorup och Peder Thommeßen ibid. paa deris hosbundtz gode behaug kiendis dennem med huerandre at haffue giort jt wenlig magelaug, som følger, at Jesper Madtzen skal haffue en fiering korens jord, wed hans hauge ligendis er østen for hans boelleg, som thil Per Thomesens gaard thilforne er beligendis werit, huor jmod Per Thomeßen thil wederleg skal haffue jt fiering korens jord, som thilforne er werit beligendis thil Jesper Madtzens boelleg kaldis Gadestøchit, och stod de herom thil wedermaals thing med huer andre. Her epter thingswinde bleff wdsted.

[45]

Madtz Anderßen i Thorup paa Rasmus Nielsen Slagter i Gieste-loff hans wegne nød 15 dag wurderings dom offuer Niels Rasmussen i Løndeße for 3 dlr., epter som sagen thil i dag er optagen, och jngen gienmelle er møtt.

[46]

Thorsdagen den 11. marty 1647 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmusen, skriffuer.

|126v| Thingswindismend: Jøren Knudßen i Røninge, Otte Hanßen, Knud Hanßen, Rasmus Knudßen, Rasmus Gregerßen, Rasmus Anderßen, Pouel Christensen, Jacob Perßen ibid., Ebbe Perßen i Allerup.

Thingsteffner for Jacob Perßen i Røninge paa Niels Wogen-berigs wegne er Per Bendtzen i Langeskouff och Hans Anderßen ibd., hiemlit wed soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Karen Sørensdotter i Lauindtzgaare med sin lauguerge

Lars Perßen i Røninge jmod dom. Sagen er i [åben plads til tallet] dage optagen med thiltallen. [47]

Thingsteffner for Madtz Hanßen i Kapedrup er Niels Rasmussen och Jens Perßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage til i dag haffuer hidkaldet Rasmus Knudßen i Røninge jmod winde och dom, saa och Lars Perßen Skreder och Jacob Perßen ibid. for deris winde at stendig were. Da epter at æden winderne forholt bleff, fremstod Lars Perßen i Røninge, want wed æd med opragt fingere, at epter at skiffte epter s. Kiersten Hansis wor holden jmellel Rasmus Knudßen och Hans Madtzen, da bleff Madtz Hanßen och Rasmus Knudßen forligt, at Madtz skulle haffue |127r| en nye egekiste wden nogen skiffte, effter som da nogen thuistighed om wld, hør och hamp <wor>, sampt for:ne Hans Madtzen at skulle haffue otte allen wadmel, huor paa hand bad sig saa sant Gud thilhelpe. Jacob Perßen i Røninge wed lige soren æd want i alle maade, lige som Lars Perßen før wundet haffuer. Satte i rette, om hand for:ne kiste och wadmel saa och ellers hanem thiltallit epter skiffte breff daterit den 19. decembris 1642. Sagen er i fiorffen dage optagen, och partterne her forinden at giøre regenschab, da gaaß derom, huis ret er. [48]

Den sag jmellel Niels Olsen i Wgersleff och Pouel Christenßen i Røninge er endnu i 14 dage optagen. [49]

Thingsteffner for [udstretget: Lars Pouelßen paa] Hans Madtzen, welby. landtz domers fougit, er Niels Madtzen och Lars Hanßen den wnge i Offuerholle, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag otte dage til i dag haffuer hidkaldet alle Holluffgaars thienner i Aasumherit jmod thingswindis beschriffuelße. Saa nu aduarit Hans Madtzen dennem, at de ere thilfortengt dennem selff thil gaffuen och beste aarlig at sette pillestager, saa och ømper at sette och homle kuller wed lige at holde och lade lege, med mindre mand siden epter wuillig [= uvildig] siun skal were foraarsagit dennem epter recessen at straffis, saauelsom och skal deris gaarders |127v| bøgning at forbedere och wed god lige at holde, med mindre mand och schal were foraarsagit gaardfeling aff deris boe wed dom och nam at lade wdtage. Her epter things-winde bleff wdsted. [50]

I lige maade hiemlit for:ne thingsteffner, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Per Galteberig i Nere jmod dom, hannem

thiltallit for 10 schep rug och 4 schep biug, hand schyldig er. Formentte, hand diß werd burde betalle, nem[lig] for huer schep rug 1½ mk. och schep biug for 20 schilling, med dis anuentte, och dom begierit. Hans Madsen nød 15 dag wurtherings dom. [51]

Clage. Fremstod Jens Perßen i Kapedrup och clagit offuer Per Anderßen i Eskeldstrup, for hand i løffuerdags sidst forleden wdj hans huß jndkom och hannem offuerfalt med hug, slag och reeff wdien aarsag, huorom siunsmend fremstod, nemlig Ebbe Perßen och Hans Jørenßen i Allerup, berette nu for retten bem:tt Jens Perßen at haffue siunit, da haffuer hand it blodig reff paa den høyre kind och jt reff paa nesen paa den wenstre side, huor fore bem:tt Jens Perßen forschr:ne Per Anderßen sag gaff, liuste der fore for alle, huis lougmaall med rette eptermeldis kand. [52]

|128r| Den sag jmellel Jøren Thørßen i Frørup och Ebbe Perßen i Allerup er endnu i 14 dage optagen med beuilling. [53]

Thingsteffner for Hans Anderßen i Fraude er Anders Jenßen och Rasmus Rasmussen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Lars Claußen i Bierkom jmod dom, hannem thiltallit for sex daller 1 mk., hand hannem skyldig er. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Sagen er i 8 dage optagen. [54]

Thingsteffner for Hans Knudßen i Dauinde er Per Jenßen och Hans Olsen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Madtz Hanßen i Kapedrup for 1 dlr. 12 sch., hand schyldig er. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Madtz Hanßen møtte, erbød sig det halffue at betalle. Sagen er i 8 dag optagen. [55]

Affkalding. Fremstod Clemind Madtzen i Offuerholluff epter fuldmagt aff [udstreget: Jens] Larb Hanßen i Elinge, daterit Offuerholle den 8. february nest forgangen, och i haand tog Niels Hanßen i Offuerholle paa Anne Jep Larsens wegne ibid., eptersom jndted synderligt wor thil skiffte, der gielden epter s. Jep Larßen bleff betalt, arffuingerne kunde thilkome, der fore giorde och gaff en fuldkomen affkalding for alt, huiß hand arffueligen |128v| epter bem:tt Jep Larßen arffueligen [!] kunde thilfalde, aldellis jndted wndertagendis i nogen maader, sa[a] bem:tt Clemind Madtzen paa for:ne Lars Hansens wegne thacket forschr:ne Niels Hansen paa merbem:tte Anne Jep Larsens wegne for riktig skifftte, fyllesthe och betalling, wille derfore paa

merbem:tte Lars Hansens wegne haffue Anne Jep Larsens for føde och wføde for widere kraff quitterit och schadißløß holden i alle maader. Her epter things winde wdsted bleff. [56]

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thorup paa Hans Jespersens wegne i Ottense er Hans Jørenßen och Jep Hanßen i Allerup, som hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i mandags otte dage til i dag haffuer hidkaldet Simen Hanßen i Langkild jmod dom, hannem thiltallit for sexsten rigsaller och thiuge slette daller londt penge, hand Hans Jesperßen skyldig er. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wuderings dom epter gieldsagers forordning, epterdj jngen gienmelle møtte. [57]

Thorsdagen den 18. marty.

Sidendis retten : Madtz Andersen i Høyby, heris fougit[afbrudt].
|129r| Thingswindismend : Hans Hanßen i Røninge, Lars Rasmussen, Jøren Gregerßen, Jep Rasmussen, Søren Perßen ibid., Lars Claußen i Bierkom, Hans Anderßen i Fraude, Hans Knudßen i Dauinde.

Welby. Niels Banners sag med Lars Anderßen er epter Hans Madtzens begiering til i dag threj wger optagen. [58]

Hans Knudßen i Dauinde nød 15 dag wuderings dom offuer Madtz Hanßen i Kapedrup for 1 dlr. 12 sch. epter gieldsagers forordning, eptersom sagen til i dag er optagen, wntagen huiß Madtz Hanßen kand affbeuiße. [59]

Fredagen den 26. marty 1647 paa Aasumheris thing.

Sidendendis [!] retten : Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup [afbrudt].

Thingswindismend : Olle Hanßen i Kapedrup, Jens Sørenßen ibid., Madtz Hanßen sammestedtz, Thommis Madtzen i Lauindtzgaare, Niels Perßen i Røgerup, Rasmus Knudßen i Røninge, Bertel Hanßen i Seden, Madtz Anderßen i Røninge.

Clage. Fremstod Jacob Perßen i Røninge paa mennige Røninge mendtz wegne, claget och kierit offuer Hoellemose fra Wommesø och til Røninge Maa, huor huerken widiß sant heris eller marcheschiel, huor om hand sagen widere agtes at wdføre. [60]

|129v|^1 Tingsteffner for Søffren Rasmussen paa s. Peder Gaasis

¹ Hele denne sag (nr. 61) er indført med en ukendt, ellers ikke forekommende hånd.

arffuingers vegne Niels Rasmussen j Kappedrup, Peder Bendtzen j Langeschouff, dj hemblet ed med oprachte fingre, at de j gaar fioften dager till j dagh hid kaldet Jens Nielßen j Grønholt sampt Mickell Hanßen och Peder Jenßen j Wllerbløff, Lauerß Smid, Niels Oelßen jbd. till vidne och mod vidne, sampt Hans Rasmussen sammested jmod vidne och Jens Pederßen j Røninge for sin sandhed at stendig verre, huis hand for retten kand bliffue til-spurt, saa haffuer Jens Pederßenn mødt j rette, vandt ved eed med oprachte fingre, at den vidne, hand haffuer vundet till Windingheridtzting, er hand och stendig herr, som vaar, at den tid Søffren Rasmussen vaar till Hans Rasmussen j Wllerbløff och schulle haffue vdlegh for s. Peder Gaaßis arffuingers vegne, daa stod Hans Rasmussen jnden for sin port och suaret, at dj schulle komme om dagen och iche om natten och tage vurdering, thi sollen er ned gaaen, och icke hand villde oplade, |130r| mens vant vidre, at der som haffde bleffuen oplat, der Jacob Pederßen kom till dennem wed porten, och heeridtz fougeden med mend der stoed, som wurdering schulde giørre, daa haffde wurdering well kundet schee inden dagh gich aff himmell, huor paa hand bad sig saa Gud tillhielpe med oprachte fingre, huor effter blefft ting vidner [rettet fra: siffner] bleff [!] vdsteed. [61]

Thingsteffner for Per Hanßen paa welby. Casper Dues wegne er Frandtz Hanßen och Madtz Anderßen i Røninge, de hiemlit wed lige soren æd, at de i gaar fioftten dage til i dag haffuer hid-kaldet Niels Christenßen thiennendis Hans Sperling i Ottense sampt Anne Madtz dotter til Knud Knudsens sammestedtz med sin lauguerge jmod dom, dennem thiltallit for leyarmaal, de med huer andre, der de tiente paa Søegaard, nemlig Niels for kudsch och Anne for kockequinde, at haffuer begaaed. Formentte, de epter gaarsretten 18. capitel bør at lide, och dom begierit. Sagen er i 14 dage optagten. [62]

Thingsteffner for Jacob Perßen i Røninge paa Niels Wogenberigs wegne er Niels Perßen i Langeschouff |130v| och Per Jenßen i Kapedrup, de want wed lige soren æd, at de i gaar fioftten dage thil i dag haffuer hidkaldet Per Anderßen, thien i Eskelstrup, jmod clages beschriffuelße. Her epter thingswinde wdsted blefft. [63]

Jacob Perßen i Røninge paa Niels Wogenberigs wegne thiltallit Karen Sørensdotter i Lauinsgaare for sex rigsdaller leyarmaals

bøder, for hun sig aff Hans Hanßen i Soderup haffuer ladet besouffue, eptersom sagen til i dag med tiltallen optagen er, och dom begierit. Sagen er i [udstreget: til i gaar] fiorffen dage optagen. [64]

Den sag jmellel Madtz Hanßen i Kapedrup och Rasmus Knudßen i Røninge er endnu i 8 dage optagen. [65]

Thingsteffner for Anders Hieresben i Roldsted er Madtz Anderßen och Hinrich Anderßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i gaar 3 wger til i dag haffuer hidkaldet Niels Pederßen i Roldsted for 9 mk. for thiere och salt och andet. Formentte, hand burde betalle med dis anuente, och dom begierit. Sagen er i 14 dage optagen. [66]

Bertel Hanßen i Seden bød sig j rette jmod Hans Claußen och Hening Smed i Hasmarch. [67]

|131r| Thorsdagen den 1. aprilis 1647 paa Aasumheris ting.

Siidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Anders Hieresen i [udstreget: Ka ...] Roldsted, Niels Perßen [afbrudt].

Niels Wogenberis sager saauit til idag er optagen, er endnu til i dag 8 dage optagen. [68]

Thorsdagen den 8. aprilis paa Aasumheris ting.

Siidendis retten paa Aasumheris thing sidendis retten [!]: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend er: Peder Hanßen i Dauinde, Olle Anderßen, Lars Anderßen, Jep Hanßen och Rasmus Perßen ibid., Hans Lunde i Fraude, Madtz Anderßen i Nere och Madtz Hanßen i Kapedrup.

Jacob Perßen i Røninge paa Niels Wogenberigs wegne nød 15 dag wurderings dom offuer Karen Sørens dotter i Lauindtzgaare for sex rigsaller leymeraals bøder, eptersom sagen thil i dag optagen er. Ingen erklering er møtt. [69]

Jacob Perßen i Røninge paa sin egne och alle Røninge mendtz wegne gaff last och clage [offuer] Hollemose |131v| fra Womesøe jndtil Røninge Maa, som wender paa aaen, huor ey widis heris eller march schiel, och det i dag hans andet wor, formedelst ingen

thing i dag 8 dage holden bleff, liuste derfore for alle, huiß loug-maall retten kand medføre. [70]

Den sag jmellel welby. Casper Dues fuldmegtig Per Hanßen och Niels Christenßen och Anne Madtzdotter, thilforne thientte paa Røninge Søegaard, da epterdj thiltallen eren angaar, huor paa herisfougden ey domer er, haffuer hand sagen thil endelig paakiendelße for welby. landtzdomer jndfundene. [71]

Thingsteffner for welby. Niels Banners wegne hans fuldmegtig Hans Madtzen i Rønckebye er Christopher Rasmussen i Perstrup och Hans Rasmussen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag otte dage til i dag haffuer hidkaldet Lars Anderßen i Perstrup fra Hans Anderßen sammestedtz jmod winde, Christen Perßen, lafougit paa Ringstedgaard, Hans Jørenßen i Perstrup, Anders Christenßen paa Ringstedgaard och Matis Ernstßen sammestedtz for deris sandhed at winde.

Da epter at æden windißbyrdene forholt |132r| bleff, fremstod Christen Perßen, laefougit paa Ringstedgaard, want wed æd med opragt fingere, at nu i fredags wor otte wger wngefer jmellel ni och thj slet om natten, da kom Lars Anderßen i Perstrup jnd igienem wrtehaugen och jnd i Ringstedgaard paa wloulig sted aff wrtehaugen, widere wiste hand icke at winde, huor paa hand bad sig saa santt Gud thilhielpe. Hans Jørenßen i Perstrup want wed lige soren æd, lige som Christen Perßen før wundet haffuer, dog huad Lars Anderßen der haffde att bestille, wiste hand icke. Anders Christenßen paa Ringstedgaard want i alle maade, lige som Hans Jørensen før wundet haffuer wed æd och opragt fingere. Mathiß Ernstsen sammestedtz want wed lige soren æd med opragt fingere, lige som Anders Christenßen før wundet haffuer, huor paa de huer for sig bad dennem saa sant Gud tilhielpe.

Lars Anderßen møtte i rette och wed æd med opragt fingere berette, at hand gich jnd aff ledet for wrtehaugen och jgiennem logen jnd i gaarden, och Dorette Hans dotter paa Ringstedgaard lugte logen op for hannem, och ledet stod oben for wrtehaugen. Hans Madtzen formentte, Lars Anderßen sin angiffuende burde beuise, huor epter things winde wdsted bleff. [72]

|132v| Welby. Niels Banners sag med Lars Anderßen i Perstrup er endnu til neste thing epter paasche optagen. [73]

Thingsteffner for Hans Wnd aff Swinborig paa Erich Kaasis wegne er Niels Anderßen och Rasmus Perßen i Nere, de hiemlit

wed lige soren æd, at de i dag otte dage til i dag haffuer hidkaldet Lars Sørenßen i Nere jmod dom och beschylding och Knud Perßen sammestedtz jmod dom och deelle, med huis breffue och gien-parter hand forhuerffuit haffuer, som jmellel Lars Sørenßen och Maren Gaasis i Nere falden och forhuerffuit er, at fremlege, dis-ligeste Maren Gaasis i Nere med sin laugerge jmod dom.

Hans Wnd satte udj rette, om Lars Sørenßen i Nere sagen ey med Maren Gaasis burde wed retten wdføre eller derfore staa thil rette. Sagen er til neste thing epter paasche optagen. [74]

Knud Perßen i Nere, Markor Nielßen, Rasmus Nielßen och Jens Madtßen ibid. for retten fremstod och wed deris æd med opragt fingere bekreffted, at Anders Olsens huse och woninger sampt alt andet, huis hand haffde i Nere, nest forleden 31. marty diß werd aff wlöckelig jldebrand opbrende, nødis derfore got-
|133r|-folch om hielp i Gudtz naffuen at besøge, derfore begierit, hannem thingswinde maatte med dellis, huilcket wi billigen hannem ey wiste at fornegte, eptersom wi, saauel som meninge mand i dag thinget søgte, hans bedrøffuelig wildkor beuist er, derfore begierer, at huem hand hermed besøgendis worder, hans nød och thrang sig wille lade gaa thil hiertted och hannem nogit aff, huiß Gud huer forlent haffuer, med deelle wille, foruentendis løn der fore aff Gud allermeg:tte, huor epter Anders Olsen things-winde wdsted bleff. [75]

Thingsteffner for Peder Nielßen i Eyeby, oldermand same-stedtz, paa sin egne och naabors wegne er Jøren Hanßen och Jøren Madtzen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag otte dage til i dag haffuer hidkaldet Hans Hanßen i Fraude jmod dom, hannem thiltallit, for hand wlouglig wden deris wilge och minde er dragen fra dennem før thiden, wagted hand betalling derfore haffuer opborit. Formentte, hand der for burde staa thil rette och ellers betalle en rigsaller leye aff stedet [*udstreget: paabode*], nemlig smedestedit, |133v| och dom begierit. Møtte i rette Hans Hanßen och formentte, Per Nielßen sit angiffuende burde beuise, ellers for deris thiltalle fri were, der hoß berett, at hand haffuer giort dennem god fylleste for, huiß hand aff dem bekomit haffuer. Sagen er til i dag sex wger optagen. [76]

Madtz Hansens sag i Kapedrup och Rasmus Knudßen i Røninge er til neste thing epter paasche optagen. [77]

Thingsteffner for Anders Hanßen i Thorup paa welby. Gregers

Krabeß wegne er Hans Anderßen i Allerup och Jb Larßen i Thorup, de hiemlit wed lige soren æd, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Thyge Jbsen i Kierby for sex rigsaller hoffnings peng; Jens Knudßen i Allerup en ørt rug, 4 ørte biug, 2 ørte haffre, 1 f:ring smør, 1 boelgalt, 1 lam, 2 gies, 2 schep are., 4 høns, 21 sch. 1 alb. eris peng, 1 foer oxse, 1 rdlr. gesterj, $\frac{1}{2}$ ørte are. gesterj, 6 rdlr. hoffnings peng; Hans Larßen ibid. 1 ørte rug, 4 ørte biug, 1 pund are., 1 f:ring smør, 1 boelgalt, 1 lamb, 2 gieß, 2 schep are., 4 høns, 1 foer oxse, 6 rdlr. hoffnings peng, de aff deris landgild epter restandsis bemelding schyldig er. Formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag |134r| wurderings dom epter gieldsagers forordning, epterdj jngen louglig erklering er møtt. [78]

Anders Hiereßen i Roldsted ⟨bleff⟩ 15 dag wurderings dom meddelt offuer Niels Perßen ibid. for 9 mk., eptersom sagen til i dag optagen er, epter gieldsagers forordning, epterdj Niels ey møtte¹. [79]

Thorsdagen den 22. aprilis 1647 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen.

Thingswindismend: Jep Rasmussen i Thuing, Lars [udstreget: Pe] Hanßen, Hans Perßen ibid., Jens Madtzen, Pouel Knudßen, Lars Claußen, Hans Markorßen och Rasmus Jbßen, alle i Bierkom.

Carsten Jffuerßen i Ottenße paa Lars Anderßen i Søllinge hans wegne i rette fordrit windiſbyrd, som med welby. landtzdommers steffning thil i dag hidsteffnit er wed Hans Clemmidßen i Søllinge och Thyge Jenßen ibid., eptersom de wed æd med opragt fingre |134v| stendig er den louglig, epter opsschriftt paa steffningen findis, at haffue forkønt. Carsten Jffuerßen thilspurde Christen Perßen paa Ringstedgaard, huor de wlouglig sted er, som Lars Andersen aff Ringstedgaars wrtehauge schal were i Ringstedgaard jndkommen epter hans winde, hand nest forleden 8. aprilis her jnden thinge giort haffuer.

Christen Perßen suarit, at hand icke i dag wed at winde, før de andre møder, eptersom hand sin sandhed thil forne wundet haffuer. Rasmus Nielßen i Nere want wed æd med opragt fingere, at Anne, som thien paa Ringstedgaard, i dag fiorften dage berette

¹ Herefter åben plads til 3-4 linier.

i Lars Smedtz hus i Nere, at der Lars Anderßen wor i Ringstedgaard, da befallit de Dorette Hansdotter, at hun skulle gaa wd och bede ham gaa ind i stuen, huor paa hand bad sig saa sant Gud thilhielpe.

Lars Smed i Nere wed æd benegted jndted i denne sag at were beuist. Hans Jørgensen i Perstrup, Anders Christenßen, Mathis Ernstßen, Dorette Hansdotter, Anne Jensdotter paa Ringstedgaard møtte icke deris winde at giøre. |135r| Hans Madtzen i Rønckeby møtte och suarit, at huis Rasmus Nielßen i Nere epter Anne Jensdotter[s] ord wundet haffuer, som er en wmyndig pige, och hand er it enlig winde, icke kand hindre hans thiltalle, mens epter forige beschylding formentte sig dom at nyde.

Carsten Jffuerßen formentte, Lars [udstreget: Hanßen] *(Anderßen)* ey bør thilkendis epter gaarsretten at lide, eptersom ey er beuislig giort offuer mur och planchuerch at haffue offuer stigit. Hans Madtzen formentte beuis noch at were, i det winderne haffuer wundet, Lars [udstreget: Hanßen] *(Anderßen)* aff wlouglig steder aff wrtehaugen i Ringstedgaard jndkomen er och icke haffuer beuist aff oben led eller loge at were jnd komen, som an-giffuen er.

Carsten Jffuerßen suarit, at ey er beuislig giort, huor de wlouglig steder schulle were, som Lars Anderßen schal were jndkomen eller med wred hue eller nogen skade der at haffue giort. Domeren for retten affsagde, at epterdj jndsteffnte winder, som wdebleffuen er, ey møder [udstreget: wiste] deris winde epter welby. landtz-domers steffning at forklare, paa huad wlouglig sted for:ne Lauris Anderßen |135v| paa Ringsted er jndkomen, paa det steffningen kunde epterkomis, thorde herisfougden sig icke wnderstaa i den sag at dømme, epterdj det er liuff och ære angaaende, men wil sagen ydmyglichen for hans offuer domer haffue henuist. [80]

Thingsteffner for Jacob Perßen i Ottense er Anders Hanßen och Per Christenßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de louglig til i dag haffuer hidkaldet Rasmus Larßen i Bierkom jmod dom, hannem thiltallit for $5\frac{1}{2}$ dlr., hand schyldig er. Formentte, hand burde betalle med dis anuente, och dom begierit. Lars Rasmussen paa sin fader Rasmus Larsens wegne møtte och gielden stendig wor, loffuit at wille betalle. Nød 15 dag wurde-rings dom offuer Rasmus Larßen epter gieldsagers forordning.

[81]

Thingsteffner for Bertel Hanßen i Seden er Hans Bertelßen och Per Madtzen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de til i dag haffuer hidkaldet Olle Eylerßen ibid. jmod dom, hannem tiltallit for 8 dlr., hand for hannem til m. Jens Pouelßen haffuer loffuit. Formente, hand burde hannem schadißløß betalle eller lide nam. Olle Eylerßen møtte och gielden stendig wor, loffuet jnden i dag 8 dage at wille betalle. Bleff 15 dags dom epter forordningen offuersted.

[82]

|136r| Thingsteffner for Jacob Perßen i Røninge paa Niels Wogenberigs wegne er Per Nielßen och Jens Clemmidßen i Røninge, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 14 dage til i dag haffuer hidkaldet Madtz Hanßen i Røninge, Rasmus Rasmussen ibid. for winde, disligeste Pouel Christopherßen i Skjellerup jmod winde. Da epter at æden winderne forholt bleff, fremstod Madtz Hanßen och Rasmus Rasmussen i Røninge och end epter anden want wed æd med opragt fingere, at wngefer threj wger siden da saa de, at Pouel Christofferßen aff Skjellerup aag med en thom wogen ind i Oldelund skouff, och der hand aag tilbage aff skouffen, haffde hand it laß brende paa, huor paa de bad dem saa sant Gud thilhelpe. Pouel Christofferßen møtte och stendig wor at haffue noget thros paa sin wogen offuen paa en sech mel, som hand aag fra Bierne mølle, som hand opløste wden for Oldelund wed weyen, som hand aag fra møllen. Her epter thingswinde wdsted bleff.

[83]

Thingsteffner for Hans Sørenßen i Nere paa Hinrich Sørenßen i Kierteminde och egne wegne er Madtz Ander[sen] |136v| i Nere och Knud Madtzen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 14 dage til i dag haffuer hidkaldet Lars Sørenßen i Nere, Knud Perßen, Hans Sørensens quinde nemlig Maren Hansis med sin lauguerge jmod dom. Bleff fremlagt Hinrich Sørensens skrifftlig beschyldig til Lars Sørenßen i Nere, lest och paaschreffuen. Sagen er i 14 dage optagen.

[84]

Hans Wund i Suenborg hans sag med for:ne Lars Sørenßen i Nere er til for:ne thid optagen.

[85]

Knud Perßen i Nere, Anders Rasmussen, Lars Sørenßen, Madtz Anderßen ibid. want wed æd med opragt fingere, at Maren Lars-dotter i Nere hindiß godtz och formue neste onsdag før demel wge aff wlöckelig jldebrand gandsche opbrende, saa hun nødis thil gotfolch om hielp i Gudtz naffuen at besøge, er derfore woris

wenlig begiering thil alle forekomende, at en huer hinde nogit i Gudtz naffuen wille meddeelle, foruenttendis løn der fore aff Gud allermegtigste. Her epter Maren Larsdotter thingswinde wdsted bleff.

[86]

|137r|

JHM

Thorsdagen den 29. aprilis 1647 paa Aasumheris thing wor domeren Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Per Pouelßen i Bierkom, Jøren Madtzen, Jøren Jenßen ibid., Lars Olsen i Nere, Morten Rasmussen ibid., Anders Madtzen i Kiærby, Lars Hanßen i Nere, Anders Larßen i Bierkom, Morten Madtzen ibid.

Thingsteffner for Anders Madtzen i Kierby paa Mette Rasmus-dotters wegne er Niels Perßen och Hans Anderßen i Rørgerup [!], de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Rasmus Knudßen i Røninge och hans huustrue Giertrud Rasmusis med sin lauguerge jmod winde sampt Jøren Knudßen och [*udstreget*: Rasmus Per] Jacob Perßen i Røninge for deris sandhed at winde. Anderß Madtzen i Kierby nød første høring offuer irettekallede windißbyrd, for de ey møtte.

[87]

|137v| Thingsteffner for Madtz Rasmussen i Nere er Knud Madtzen och Rasmus Rasmussen ibid., de hiemlit wed æd epter recessen, at de til i dag louglig til i dag [!] haffuer hidkaldet Morten Rasmussen i Nere jmod dom, hannem tiltallit for 13 dlr. lont peng, 10 al graat wadmel, 6 al lerit 3 mk., 1 par schoue for 3 mk., hand hannem schyldig er. Formentte, hand burde betalle med dis anuente, och dom begierit.

Morten Rasmussen møtte och gielden stendig wor, loffuit at wille betalle, dog berette, at Madtz Rasmussen wden hans wilge koren aff fem thrauff haffuer bort ført aff jorden wden minde. Formentte, hand der fore burde staa thil rette. Morten Rasmussen bleff 15 dags dom offuer sted epter gieldsagers forordning, dog sin thiltalle til Mas Rasmussen forbeholden wed retten at søger.

[88]

Thorsdagen den 6. may 1647 paa Aasumheris ting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Hans Jenßen i Nere, Knud Perßen, Madtz Anderßen, Hans Sørenßen, Theme Ottesen, Rasmus Perßen, Niels Anderßen ibid., Lars Sørenßen sammestedtz.

[138r] Thingsteffner for Olle Rasmussen i Anderup er Jøren Rasmussen och Rasmus Knudßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag fiortten dage til i dag haffuer hidkaldet Hans Christensen i Ottenße sampt Simen Jbsen i Thaarup jmod winde och Simen Hanßen i Langkild for sin sandhed at winde.

Da epter at æden windisbyrdet forholt bleff, fremstod Simmen Hansen i Langkild, want wed æd med opragt fingere, at anden dagen epter at Simen Jbsen i Thaarupe haffde faait sin skade aff Olle Rasmussen i Anderup, war hand med och forligte dennem saaledis, at Olle Rasmussen skulle betalle badscherløn; skaden, som Simen Jbsen haffde bekomit, wille hand were thilfredtz med wden ald widere paatalle i nogen maade, och saa der med were wenligen och wel forligt, och dett skade i Simen Jbsens egen huß, huor paa Simen Hanßen bad sig saa sant Gud thilhielpe. Her epter thingswinde wdsted bleff. [89]

Thingsteffner for Anders Sørenßen i Lauindtzgaare paa Karen Sørens dotters wegne ibid. er Madtz Knudßen och Anders Madtzen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, [138v] at de i dag otte dage til i dag haffuer hidkaldet Niels Wogenberig fra Røninge Søegaard jmod winde, disligeste Hans Lauridtzen i Langeschouff, Niels Perßen i Røgerup for deris sandhed at stendig were. Da epter at æden windesbyrdene forholt bleff, fremstod Niels Perßen i Røgerup och Hans Larßen i Langeschouff, want wed æd med opragt fingere, att Karen Sørens dotter i Lauindtzgaare haffuer aldellis jndted, huor med hun hindis leyermåls bøder kand betalle, huor paa de huer for sig bad dem saa sant Gud thilhielpe. Her epter thingswinde wdsted bleff. [90]

Jens Madtzen i Nere, Lauris Anderßen, Morten Rasmussen och Anders Larßen ibid. for retten fremstod, want wed æd med opragt fingere, at Lars Hansens huß i Nere, sampt huiß hand haffde, aff wlöckelig jldebrand at den neste onsdag for demelwge opbrende, saa hand foraarsagis gotfolch i Gudtz naffuen om hielp at besøge, wor derfore woris forschriffuelße thil gotfolch begierendis, huilcket wi ey billigen hannem wiste at fornegte, eptersom wi saauelsom [139r] mennige mand, i dag thingit søgt,

hans bedrøffuelig wilkor beuist er, er derfore thil alle forekomende woris wenlig begiering, en huer hannem nogit aff, huß Gud forlent haffuer, meddelle wille, foruenttendis løn derfore aff Gud allermeg:tte. Her epter thingswinde wdsted bleff. [91]

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thorup paa Hans Christensen, ridefougit, och Madtz Jensen i Hunsleff deris wegne er Hans Jørenßen och Jep Hanßen i Allerup, de hiemlit wed aed med opragt fingere, at de i dag 8 dage til i dag haffde hidkaldet Per Sørenßen och Rasmus Larßen och Hans Olsen i Rogelund jmod clagis beschriffuelße och dom. Saa nu i rette lagde Madtz Anderßen bem:tt Madtz Jensens skrifftlig clage, som thil jndhold formelder, at bem:tt Per Sørensen och forne hans suene hannem nestforleden 8. aprilis, der hand haffde werit wde at pløye thil houffue, paa hans hiem wey offuer falt med hug och slag epter clagens widere bemelding. Madtz Anderßen satte i rette, om de ey bør staa thil rette och lide epter lougen, och dom begierit. Rasmus Larßen och Hans Olsen møtte, |139v| begierit sagen i 8 dage at maatte optagis, wille de sagen thalle i minde hoß Hans Christensen. Sagen er i [!] til diß optagen. [92]

Niels Jørenßen wed Hellerup bød sig i rette, om nogen wor, hannem haffde at beschylde. Da er jngen i saa [!] møt, wor offuerbødig at suare til sit werne thing, som er Windingheris ting. [93]

Anders Larßen i Nere fremlagde en schrifftlig forhandling, jmellem hannem och sin sön Lars Anderßen ibid. oprettet er, daterit Nere den 28. marty 1647 thil jndhold, at offuer ald regenschab bleff Lars Anderßen sin fader Anders Larßen fire march schyldig och ni schilling, dermed deris regenschab thil denne dag klart, och Lars Anderßen beuiglit sin fader och moder deris liffstid epterschr:ne jord att nyde wden affgiffit: en ager i Kirke-march, kaldiß Meelschifften, kand saais fem schep rug, wdj Lundtz marchen it støche, kaldis Stacket Krag [*udstreget*: støch] stub, i Jbierris march den øffuerste ende paa Wengeager til fire scheper rug, som schal affpellis for thuistighed schyld. Der [for] wden er Anders Larßen beuiglit |140r| at maa bøge ochbekoste sig fire fag huß med themer och leer i neruerende somer at forferdige och sette dett paa gaarsens haugegrund wed ledet och der til jt støche koel jord wed [*udstreget*: pertte] parken mod det wester gierde och same hus och jord, som bem:tt er, at følge Anders Lar-

ßen och hans huustrue deris liuffs tid wden nogen modstand, epter diß widere bemelding wnder welby. Erich Kaasis fuldmegtig Hans Wunds haand paa hosbundens wegne, Frerich Hanßen och Hans Jenßen i Nere deris zignetter, och wor for:ne Lars Anderßen och Anders Larßen i Nere med huer andre til wedermaals ting. Her epter Anders Larßen things winde wdsted bleff. [94]

Den sag jmellel Lars Sørenßen i Nere angaaende Maren Gaasis epter forige beschylding er epter Hans Wnds zedel endnu i *[åben plads til tallet]* dage optagen. [95]

Thorsdagen den 13. may 1647 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmussen.

Thingswindismend: Anders Rasmussen i Nere, Jens Madtzen i Nere, Knud Anderßen i Thorup, Niels Nielßen i Aasum, Per Christenßen, Hans Larßen ibid., Rasmus Madtzen i Nederholle, Rasmus Larßen i Bierkom, |140v| Rasmus Knudßen i Røninge, Lars Hanßen i Nere, Jens Perßen i Kapedrup.

Thingsteffner for Niels Nielßen i Aasum paa Hans Smeds arffuingers wegne i Aasum er Christen Perßen i Otense och Christen Madtzen i Aasum, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de louglig til i dag haffuer hidkaldet Rasmus Clemmidßen i Aasum for 40 sdr., 17 schep biug, Olle Olsen ibid. $10\frac{1}{2}$ dlr., Anders Olsen for 7 schep haffre, Olle Olsen den wnge 2 schep haffre och en le for $1\frac{1}{2}$ mk. ibid., Anders Ottesen i Rogelund for 3 mk. for en lee, Simen Hanßen i Langkild for 9 dlr., Madtz Møller i Blangsted mølle 10 mk., Steffen Larßen i Aasum for 5 dlr., de s. Hans Smed schyldig er. Formentte, de burde betalle med dis anuentte, och dom wnder nam begierit. Rasmus Clemmidßen i Aasum møtte, erbød sig at betalle, Steffen Larßen møtte och wed æd benegted icke at were s. Hans Smed nogit skyldig. De andre irettekallede bleff 15 dag wunderingsdom offuersted epter gieldsagers forordning, wndtagen de sig louglig anderledis kand erktere. [96]

Thingsteffner for for:ne Niels Nielßen paa bem:tte Hans Smedtz arffuingers wegne er for:ne thingsteffner, som hiemlit wed lige soren æd, at |141r| de louglig til i dag haffuer hidkaldet Lars Anderßen den eldere i Aasum, Anne Nielsdotters ibid. for

deris sandhed at winde, saa och Mickel Larßen i Aasum jmod winde och dom, Anne med sin lauguerge. Saa nu thiltallit Niels Nielßen bem:tte Michel Larsen i Aasum for 6 rigsdaller, Hans Smed lonte aff Lars Anderßen den eldere i Aasum, som Mickel gaff wd i sin stedtzmaall. Formentte, hand same penge jgien burde betalle med dis anuentte eller lide nam. Michel Larsen møtte och stendig wor for:ne 6 rdlr. at haffue bekomit, dog foregaff, at Hans Smed hannem same penge til medgiffit med sin hustrue at schal haffue forærerit. Sagen er i 14 dage optagen. [97]

Madtz Jenßen i Hundsleff for retten sagde, at hand sin sag angaaende hans forige clage offuer Per Sørenßen och hans suene i Rogelund epter thingswinde aff Biereheris thing nestforleden 26. aprilis wdsted Hans Christenßen, rifougit til s. Hans chloster, forærerit haffuer. Her epter Madtz Anderßen i Thorup thingswinde wdsted bleff. [98]

Thingsteffner for welby. landtzdomers fuldmegtig Hans Madtzen er Lars Hanßen i Offuerholle och Jøren Christenßen i Nederholle, som hiemlit wed æd med opragt fingere, at de louglig til i dag haffuer |141v| hidkaldet Knud Anderßen i Thorup jmod domb, Anders Mickelsen i Nederholle, Rasmus Madtzen ibid., Rasmus Jørenßen i Offuerholle, alle jmod dom.

Dennem thiltallit for nogle maall aff deris thilschifft laader gierde, de ey haffuer willit gierde, och som endnu findis wgiert, anseende dennem thit och offte derom er bleffuen aduarit. Formentte derfore, for same deris wlydighed schyld bør epter recessen deris feste at haffue forbrut, och dom begierit. Rasmus Madtzen møtte och berette, at hans thilbytte gierde før paasche at haffue gierdet wntagen wngefer fire faffne, som hand for wand schyld ey kunde gieris, dog gierslen der til leger paa steden, och anden dagen epter woldermis dag det fuld gierdet. Sagen er i 14 dage optagen. [99]

Thingsteffner for Hans Larsen i Langeschouff er Niels Perßen i Røgerup och Anders Madtzen i Lauindtzgaare, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag otte dage til i dag haffuer hidkaldet Niels Johansen i Thyrenschouff jmod domb, hannem thiltallit epter clage aff Biereheritzting den 15. martj wdsted saauelsom siun och thingswindiſ bemelding, Biere heris thing 29. marty wdsted, for skade, |142r| hans dotter skal haffue bekomit.

Formentte, hand bør saarbod epter lougen betalle, och dom begierit. Johan Clausen møtte och formentte, sin sön for thiltallen [udstreget: burde] fri were, med mindre Hans Larßen sin angiffuende [udstreget: burde] beuiser. Sagen er i threj wger optagen.

[100]

Thingsteffner for Madtz Hanßen i Kapedrup er Madtz Jenßen och Jens Perßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag otte dage til i dag haffuer hidkaldet Madtz Knudsen i Lauindtz-gaare jmod dom, hannem thiltallit for 2 stude, hand i 2 andre studes sted, hand hannem affleyet haffde, loffuit at forschaffe, som dog ey sched er, huor wdoffuer hand sin jord ey haffuer kundet pløye, huor om Madtz Hansen skiød sig til beuis. Sagen er i 14 dage optagen.

[101]

I lige maade hiemlit for:ne thingsteffner, at de loulig til i dag haffuer hidkaldet Rasmus Knudsen i Røninge jmod dom, saa nu tiltallit Madtz Hanßen hannem tiltallit [!] for en hans s. faders kiste, saa och ni all wadmel och elluffue daller 12 schilling, hand hannem skyldig er. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begieritt. Rasmus Knudßen møtte och begierit, sagen i 8 dage at maatte optagis, til huiken tid hand loffuit at beuise gielden ey saa meget at were. Sagen er til for:ne thid optagen.

[102]

|142v| Bleff lest och paaschreffuen jt thingswinde her aff thingit den 1. octobris sidst forleden wdsted jndhollendis Jens Sørensens gaard i Kapedrup er jckon halffgaars brug och er forarmit, at hand icke er god for at giffue wden halff skat. Jt andet things winde den 12. novembris wdsted melder, at Hans Rasmussen i Bollerup er en fattig blind mand och gandsche forarmit. Jt things winde den 19. novembris same aar wdsted jndholder, at den gaard, Niels Anderßen i Freltofft paa bode, haffuer welby. frue Ellen Marsuin ladet affbryde och giort thoe jorløß huse der aff, och jorden lagt til Weylegaard.

[103]

Welby. landtzdomers fougit Hans Madtzen lod forbiude och aduare alle och huer jmod loßebreffue, jngen sig tilfordrister at fare jgiennem Holluffgaars ennemerche endten med wogen eller ridende hans koren til skade; saa fremt nogen her epter denne daug findis, da at lige paa deris egen werch och haffue skaden for hiemgield. Her epter things winde wdsted bleff.

[104]

Thorsdagen den 20. may 1647 paa Aasumheris ting.

I herisfougdens sted och forfalld sidendis retten: Jesper Madtzen i Thorup, Jacob Perßen i Røninge och Søren Rasmussen, skriffuer.

|143r| Thingswindismend: Christen Hanßen i Oure, Hans Jenßen, den anden Hans Jenßen, Pouel Madtzen ibid., Rasmus Knudßen i Røninge, Madtz Hanßen i Kapedrup, Hans Pouelßen i Freltoft och Niels Perßen i Langeschou och Hinrich Rasmussen ibid.

Thingsteffner for Niels Wogenberigs wdschickede bud nemlig Jacob Perßen i Røninge er Niels Perßen i Langeschouff och Hinrich Rasmussen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag otte dage til i dag haffuer hidkaldet Otte Hanßen i Røninge och Søren Anderßen ibid. for deris sandhed at stendig were. Da fremstod bem:tt Otte Hanßen och Søren [udstreget: Perßen] ⟨Anderßen⟩ och berette, at epterschr:ne ege er hugen och wduist nu sidst i biug høst thil Røninge Søegaars windebrou, saa och thil lederne for løckerne wed gaarden, nemlig paa Lars Persens maall i Røninge thoe ege paa ti laß, Rasmus Gregersens grund en eg fem laß, Jøren Gregersens grund en eeg paa threj laß, gaardsens grund threj eege paa threj laß, paa Hans Jørensens grund elluffue eege, huer it laß, noch en eeg threj laß, paa Hans Madtzens grund sex eege sex laß, huilcke de for it fuld siun affsagde. Her epter thingswinde wdsted bleff. [105]

Bemelte mend naffnlig Otte Hanßen och Søren Anderßen i Røninge want wed lige soren æd, at den gaard i |143v| Søllinge staar øde, och det huß i Røninge, Lauris Anderßen ibode, som forleden hellig threj konger afften jt aar affbrende, endnu liger øde och icke er opbøgt.

Den gaard i Kapedrup, Anders Hanßen jbode och fradrog, stoed øde forleden sommer, saa der wor jngen i, som kunde giffue hosbunden sin smør schyld, huor paa de bad dem saa sant Gud thilhelpe. Her epter thingswinde wdsted bleff. [106]

Thingsteffner for bem:tt Niels Wogenberigs wdschickede bud er for:ne thingsteffner, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dagh haffuer hidkaldet Jep Claußen i Røninge och Lars Jbßen ibid. for deris sandhed at winde, disligeste Mas Hanßen i Kapedrup jmod winde och dom. Da epter at æden winderne forholt bleff, fremstod Jep Claußen och Lars Jbsen och end epter

anden want wed æd med opragt fingere, at epter skiffte wor holden epter Hans Madtzen i Røninge, nemlig nogit nest [?, rettet i ordet] *[for]* paasche wor, da wdtog Madtz Hanßen aff gaarden en kiste, it schab och en schiuffue, huor paa de bad dem saa sant Gud thilhjelpe. Da fremstod bem:tt Madtz Hansens suoger Rasmus Knudßen udj Røninge och wed æd med opragt fingere berette, at samme kiste, skabet och schiffuen, som winderne |144r| omb wundet haffuer, affkiøbte han bem:tt Madtz Hanßen, dog Madtz det bortog [eller bort[t]og] wden minde. Madtz Hanßen møtte och berette same kiste, skab och skiuffue epter sin s. fader at haffue arffuit. Bem:tt Rasmus Knudsen gaff Niels Wogenberig sin sag. Her epter thingswinde wdsted bleff. [107]

Niels Wogenberigs wdschickede bud thiltallit bem:tt Madtz Hanßen i Kapedrup for en pig och jt side geuer, som hannem aff hosbondens thøy er leffuerit, der hand wor soldatt. Formentte, hand det burde thilstede forschaffe, och dom begierit. Sagen er i fiorffen dage optagen. [108]

Den sag jmellel Madtz Hanßen i Kapedrup och Rasmus Knudßen i Røninge, som til i dag er optagen, er endnu til i dagh otte dage optagen. [109]

Fredagen den 28. may paa Aasumheridtz ting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høy[by], herisfougit, Rasmus Rasmussen i Bierkom och Søren Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Anders Perßen i Røgerup, Knud Anderßen i Thorup, Madtz Hanßen i Kapedrup, Rasmus Hanßen i Perstrup, Hans Anderßen, Knud Hanßen ibid., Jesper Nielßen i Aasum, Niels Clemmidßen i Røninge.

|144v| Rasmus Jenßen i Birnemølle, Rasmus Nielßen i Melle-mølle, Lars Anderßen och Anders Perßen den wnge i Røgerup bleff wdmelt at møde paa onsdag førstkomer i Holsmølle och der at siune och besigte, huis stene och threuerchis brøstfeldighed da findis kand. [110]

Thingsteffner for Per Perßen i Aasum er Jesper Nielßen och Christen Madtzen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i onsdags wor otte dage til i dag haffuer hidkaldet Jens Jøren-ßen i Rogelund jmod dom, hannem thiltallit for elluffue daller londt peng och thi schep haffre, hand hannem schyldig er. For-

mentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit.
Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning, epter djn
jngen erklering møtte. [111]

Den sag jmellel welby. landtzdommers fuldmegtig angaaende nestforleden den 13. may wdj rette kallede wndtagen Rasmus Madtzen i [udstreget: Offuer] Nederholle bleff deriß feste fradømblt epter da irettesettelsens bemelding, wndtagen welby. landtzdomer will dennem anderledis wil [!] benaade. Den sag med Rasmus Madtzen i Nederholle er endnu til thorsdag optagen.

[112]

|145r| Madtz Hansen i Kapedrup nød 15 dag wurderings [dom] offuer Rasmus Knudßen i Røninge for elluffue daller thol schilling, hand schyldig er, saauel som kisten och wadmellit at fra sig leffuere eller lide nam der fore epter dannemendtz siggelse, wden anderledis jndten femten dage beuisis kand, epter som sagen til i dag [er] optagen. [113]

Thorsdagen den 3. juny 1647 paa Aasumheridtz ting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Niels Perßen i Freltofft, Anders Hanßen, Thommis Christenßen, Niels Jørenßen, Niels Clemmidßen, Olle Simmenßen, Jens Perßen ibid. [afbrudt].

Den sag jmellel Hans Larßen i Langeschouff och Niels Johansen i Thiørnschouff er endnu i threj wger optagen, eptersom Niels Johansens faders suar jndlagt bleff. Lest och paaschreffuen.

[114]

Thingsteffner for Christen Perßen i Holsmølle er Christen Hanßen ibid. och Lars Jbsen i Røninge, de hiemlit wed æd med opfragt fingere, at de i dag 14 dage til i dag fra Røninge Søegaar haffuer hidkaldet Melcher Oldeland saauelsom Niels Wogenberig fra sin boe |145v| i Kierteminde jmod siunsmendtz frasigelse. Da fremstod Rasmus Jenßen i Bier nemølle och Rasmus Nielßen i Mellemølle, Lars Anderßen i Røgerup och Anders Pederßen i Røgerup och berette, at eptersom de her aff thingit wdmelt er at siune Holsmølle stenne och deß bøgnings brøstfeldighed, da haffuer de i Niels Pedersen Wogenberigs egen neruerelse det besigted, huor bege wnderstenne i begge querner er i nogle støcker

och den enne mit i thoe, begge offuer steennen er slet wdloben och en støche aff en huer paa den ene wnderste side, och fattis bislaug omkring bege steenne, huor til schal en krogit eg, den liden sluse med bro er gandsche forfalden, saa den aff ny schal opbøgis, huor till schal otte pelle, fire bilcher, huer fem allen lang, och fire och thiuffue ege fiele, huer sex al lang, och dersom quernen med sten iche bliffuer forbederit, er møllerens icke goed for at giffue hosbonden sin landgild, huilchet de for en fulkommen siun affsagde. Her epter thingswinde wdsted bleff. [115]

Niels Wogenberigs wdschickede bud Jacob Perßen i Røninge i dag første thing affliuste ald wlouglig sed. [116]

|146r| Niels Wogenberigs bud Jacob Perßen i Røninge epter nest-forleden 20. may wdjrettesettelse nød dom offuer Madtz Hansen i Kapedrup, at hand bør for:ne side geuer och pich fra sig at leffuere, om mueligt er, eller for des werd lide nam epter 15 dags forløb, wndtagen hand sig anderledis kand erklore. [117]

Madtz Anderßen i Thorup paa sin gunstig hosbons wegne i dag første thing affliuste ald wlouglig sed paa s. Hans chlosters grund, her i heritted saad er. [118]

Eptersom den sag jmellem welby. landtzdomers fuldmegtig och Rasmus Madtzen i Nederholle optagen er, saa møtte Rasmus Madtzen och begierit, at sagen endnu i threj wger maatte opstaa, wille hand thalle med sin gunstig hosbond. Da er sagen til i dag threj wger optagen. [119]

Thingsteffner for Simen Perßen i Høyrup er Hans Andersen och Niels Perßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i this-dags otte dage til i dag haffuer hidkaldet Rasmus Hanßen, thien Anders Jensen i Nere, jmod dom for atten march, hand hannem for en ligkiste och en thønde øl schyldig er. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte eller lide nam. Nød 15 dag wurde-rings dom epter gieldsagers forordning. [120]

|146v| Thorsdagen den 10. juny paa Aasumheris ting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Pouel Knudßen i Bierkom, Madtz Knud-ßen i Lundby, Jep Olsen, Knud Jørenßen, Jøren Nielßen ibid.,

Olle Knudßen i Thorup, Lars Claußen i Bierkom, Rasmus Madtzen i Nederholle, Niels Jenßen i Røninge.

Eptersom Anders Erichßen Skreder i Dauinde sig jmod Anders Pederßen sammestedtz haffuer forseet, saa epterlod Anders Perßen hannem sin forseelse, huor fore bem:tte Anders Erichßen sig nu for retten thil forpligted her epter dags, at hand och alle hans skal were bem:tte Anders Perßen, hans huustrue, bören och folch wbewarit saauel som sinne andre naabor, dog dersom hand her epter dags sig enten jmod bem:tt Anders Perßen eller nogen anden endten med ord eller gierninger forseer, da denne hans forseelse at staa hannem oben fore, och da strax Dauinde by |147r| att rømme med huustrue och bören och epter deris byelouff at staa thil rette. Her epter thingswinde wdsted bleff. [121]

Thingsteffner for Hans Hanßen, fougit paa Søegaard, er Per Jenßen i Dauinde och Hans Olsen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Anders Perßen i Dauinde, Lars Anderßen, Claus Christenßen, Thommis Madtzen, Jøren Perßen, Lars Knudßen, Hans Jbsen, Hans Larßen Møller, Jens Perßen, Per Hanßen, Jep Hanßen, Olle Anderßen, Anders Anderßen, Olle Hanßen, Pouel Hanßen, Markur Rasmussen och Rasmus Perßen ibid., samptlig at suare til, huis de for retten thilspørgis kand, saa och Anders Erichsen Skreder i Dauinde jmod, huiß foregiffuis kand.

Saa nu for retten thilspurde Hans Hanßen bem:tt Anders Erichsen, om hand wiste Hans Hanßen andet end erligt at eptersige, eller och, om hand nogit haffuer oppebaarit, som hand ey wederlag foregiortt haffuer, eller sin gunstig hosbond haffuer regenschab foregiortt haffuer [!], endten aff hannem eller hans naaboer.

Bem:tt Anders Erichsen suarit, at hand icke kunde benegte Hans Hansen io at haffue eptertald, dog bad om for-|147v|-ladelse, sagde sig ey andet at wide med bem:tt Hans Hanßen, end ald erlig och christeligt er i alle maader, derhos sig til forpligted at were bem:tt Hans Hanßen wbeuarit.

Saa nu for retten fremstod Anders Perßen i Dauinde och bem:tte irettekallede naboer och en epter anden bekreffted, at Hans Hanßen aldrig nogit aff dennem opborit haffuer, widere end huiß de med rette pligtig werit haffuer epter jordbogen, och huiß hand

aff hans egit haffuer giort dennem god wederlag fore. Her epter thingswinde wdsted bleff. [122]

Thingsteffner for Hans Christenßen, ridefougit paa s. Hans chloster, wed Madtz Anderßen i Thorup er Peder Nielßen och Per Hanßen i Reenner, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de louglig til i dag haffuer hidkaldet Niels Nielßen i Aasum jmod dom, hannem thiltallit, for hand ey epter hosbondens befalling wille thage laß fra Klindstrup och til Ottensegaard, mens motuillig bort kiøred. Satte i rette, om hand icke sin gaars feste haffuer forbrut, och dom begierit.

Niels Nielßen møtte och suarit, at der hand wor paa Klindstrup med Hans Klinstrup |148r| och en snecker, da aag hand Rasmus Themerman fra Klinstrup och til Ottenße igien epter Jens Jensen, fougit paa Klinstrup, hans begiering och befalling. Sagen er i fiorffen dage optagen. [123]

Madtz Anderßen forbød, at jngen s. Hans chlosters thienner maa selge deris øxsen, før de den gode mand lensmanden dem haffuer thilbøden. [124]

I lige maade affliuste Madtz Anderßen i dag andet thing ald wlouglig seed. [125]

Madtz Anderßen i Thorup lod Hans Christenßen, ridefougit, hans schrifftlig clage leße angaaende Aasum bros brøstfeldighed, daterit Ottenßegaard den 10. juny 1647. [126]

Hanß Madtzen, fougit paa Hollegaard, thilspurde Clemmid Madtzen i Offuerholle, Lars Olsen, Niels Hansen ibid., Rasmus Madtzen i Nederholle, Lars Hanßen, Niels Olsen, den anden Lars Hanßen, Anders Mickelßen ibid., Pouel Knudsen i Bierkom och Knud Rasmussen i Allerup, och [!] de wiste hannem nogit at beschylde, eller om hand nogen haffde forwretted, wor hand offuer bødig at giøre en huer rett gjien.

Huor til at suare er for:ne Clemmid Madtzen paa sin egne, saa och Hans Jenßen och |148v| Per Madtzen i Offuerholle deris wegne, saauel som de andre for:ne mend samptlig suarit, at de hannem aldellis jndted haffuer at beschylde, en huiß erligt och got er i alle maader, mens thacket hannem for god och christelig omgengelse, ald den stund hand hoß dennem werit haffuer.

Hans Madtzen endnu thilspurde Lars Olsen och Niels Hanßen i Offuerholle, om hand widere aff dem paa skiffte haffuer opbaarit,

en huis hans gunstig hoßbond med rette thilhørde, saa och huiß de hannem selff for sin wmag goduillig forærerit haffuer. Der thil de suarit, at Hans Madtzen aldellis jndted aff dem annamit haffuer, end huis de med rette haffuer skyldig werit, och huis de hannem selff for sin wmag paa schiffted beuiglit haffuer. Her epter thingswind wdsted.

[127]

Thorsdagen den 17. juny 1647 paa Aasum heris ting.

Sidendis retten i heris fougdens forfalde: Madtz Anderßen i Thorup, Anders Perßen i Røgerup, Søren Rasmussen, skriffuer. |149r| Thingswindismend: Jens Jbsen i Søby, Erich Jenßen, Madtz Christenßen, Christen Perßen, Hans Pouelßen, Hans Christenßen, Anders Perßen i Dauinde, Anders Perßen, Hans Jørenßen och Lars Anderßen i Røgerup.

Madtz Anderßen i Thorup paa sin gunstig hosbundtz wegne i dag threde thing affliuste ald wlouglig seed, paa s. Hans chlosters thiänneris jorder saad er.

[128]

Thingsteffner for Eyller Olsen i Seden er Anders Hanßen och Jøren Knudsen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Olle Eyllerßen i Seden jmod dom, hannem tiltalled fembten daller lont peng, saa och thoe par schoe for $5\frac{1}{2}$ mk., sex al hør lerit for $4\frac{1}{2}$ mk., sex al blaar garen 2 mk. 4 sch. och $4\frac{1}{2}$, al wadmel 3 mk. 6 sch., hand hannem skyldig er. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wuderings dom epter yieldsagers forordning, epterdj jngen erklering er møtt.

[129]

Niels Johanßen i Thørneschouff er for Hans Larßen i Lange-schou hans kald, saauit til i dag kaldet er, fri kient.

[130]

Thingsteffner for Jøren Jenßen i Bierkom er Niels Hanßen i Bierkom, Anders Jenßen i Huduad, de hiemlit wed lige |149v| soren æd, at de i gaar fiortten dage til i dag haffuer hidkaldet Claus Jørenßen i Fraude jmod gosis thilbydelse och dom, och eskit Hans Nielsens breff jgien. Claus Jørenßen møtte, sagde sig godtzit ey at wille anname, mens sin ret forbeholden epter sin breff at søger. Sagen er i 8 dage optagen.

[131]

Thingsteffner for Michel Pederßen, ridefougit thil Fraudegaard, er Claus Jørenßen och Rasmus Larßen i Fraude, de hiemlit wed ige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Niels

Hanßen, Lars Nielßen, Hans Jbßen, Anders Rasmussen, Hans Lunde, Jøren Andersen, Mons Perßen, Anders Jenßen, Jens Madtzen, alle i Fraude, Rasmus Larßen i Kierbygaard, Hans Perßen i Kierby, Niels Smed, Hans Perßen i Thuing, Lars Hanßen, Jep Rasmussen ibid., Per Pouelßen i Bierkom, Jøren Jenßen, Jøren Madtzen, Jens Madtzen, Hans Anderßen, Niels Rasmussen och Rasmus Larßen ibid., samptlig jmod siunsmendtz wdmellelse och den ottende july paa aastederne at møde och neste thorsdag her epter thil thingit at møde jmod siunsmendtz frasigelse. Da er wdmelt Anders Hanßen i Thorup, Jep Perßen, Knud Anderßen och Niels Larßen ibid. dette at forrette. [132]

|150r| Jacob Perßen i Røninge i dag andet thing affliuste ald wlouglig seed. [133]

Thingsteffner for bem:tt Michel Perßen er for:ne Claus Jørenßen och Rasmus Larßen i Fraude, de hiemlit wed lige soren aed, at de i dag otte dage thil i dag haffuer hidkaldet Hans Jbsen i Fraude for 1 f:ring smør 6 dlr., 1 foer oxse 3dlr.; Jøren Anderßen 1 f:ring smør 6 dlr., 3 gies 3 mk., 1 foer oxse 3 dlr., alle ibid.; Rasmus Larßen i Kierbygaard 1 boelgalt 6 dlr., 2 schep haffre $1\frac{1}{2}$ mk., 1 høns 6 sch., eris peng 2 mk., 1 foer oxse 3 dlr.; Hans Perßen 1 gaaß 1 mk., 1 schep haffre 12 sch., 2 høns 12 sch., eris peng [*åben plads til tallet*] sch., giesteri peng $\frac{1}{2}$ rdlr., 1 føenød 1 dlr. 8 sch. ibid.; Per Pouelßen i Bierkom eris peng $1\frac{1}{2}$ mk., 1 føenød $4\frac{1}{2}$ mk.; Jørgen Madtzen 1 otting smør 3 dlr., landgild peng 3 mk.; Jens Madtzen 1 otting smør 3 dlr., eris peng 27 sch., 1 føenød $4\frac{1}{2}$ mk.; Hans Anderßen 1 otting smør 3 dlr., it føenød $4\frac{1}{2}$ mk.; Rasmus Larßen eris peng $30\frac{1}{2}$ sch. ibid., de aff deris landgild fra 1646 och til 1647 schyldig er, alle jmod dom. Formentte, de burde betalle med diß anuentte eller lide nam, och for de ey i louglig thid ey der[i]s landgild leffuerit haffuer deris feste epter recessen at haffue forbrut. Nød 15 dag wurderings dom for restandsen. Belangende deris feste, den sag er i fir wger optagen.

[134]

|150v| Fredagen den 25. juny 1647 paa Aasumheridtz ting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Anders Perßen, Hans Jørenßen och Lars

Anderßen i Røgerup, Anders Hanßen i Thorup, Rasmus Madtzen i Nederholle, Per Nielßen ibid., Rasmus Jørenßen i Offuerholle, Knud Anderßen i Thorup, [udstreget: Lars] Rasmus Clemidßen i Aasum, Hans Larßen Møller i Dauinde.

Thingsteffner for Anders Pederßen den wnge i Røgerup paa sin egne och naabor nemlig Røgerup och Lauinsgaare mendtz wegne er Jøren Knudßen i Lauindtzgaare och Anders Sørenßen i Røgerup, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de nestforleden 9. juny haffuer hidkaldet Jens Perßen i Dauinde, Lars Anderßen, Per Hanßen, Jep Hanßen, Olle Anderßen, Anders Anderßen, Olle Hanßen, Pouel Hanßen, Markur Rasmussen, Rasmus Perßen, Anders Perßen, Thomis Madtzen, Jøren Perßen, Lars Knudßen, Hans Jbßen, Hans Larßen Møller, Claus Christensen (ibid.), Rasmus Hanßen i Nonneboe thil i dag sampt erlig och welby. frue frue [udstreget: Soffi] Lisbet Soffi Randsou fra Sanderum gaard, Siuvert Wrne fra bem:tte Sanderum gaard, huor de boidrengen wedtalde, den 10. juny kaldet de welbem:tt frue Lisbet |151r| Soffi Randtzous fra Søbysøegaard sampt welby. frue Ellen Marsuin fra Ellensborig den 9. juny och den 10. juny fra Lundegaard, eptersom de kiellersuenden paa Elensborig och skriffueren paa Lundegaard wedtalde; den 10. juny fra s. Hans chloster kaldet de welby. Hening Valchendorff, huor de Hans Krag der wedtalde, disligeste her Niels i Allerup same dag hidkaldet, alle de wmyndige med deris lauguerge jmod clage, siuns-mendtz wdmittellse och den 30. juny paa aasteden at møde, som er bem:tt byers jmellemhaffuende thuistige gierder, som da kand bliffue paa wist jmod siun, och den 1. july nest epter her til thin-git at møde jmod siunsmendtz frasigelse, clagis besegling, things-windiß beschriffuelse och dom, samptlig bem:tt Dauindemend at suare til, huiß de kand bliffue thilspurt.

Peder Anderßen, lafougit paa Sanderumgaard, suarit, at welby. Siuvert Wrne burde kaldis fra Hiuelschouff, huor hand holder dug och disch. Anders Persén i Røgerup suarit, at Dauindemend suarer til Sanderumgaard, huor de och giør deris lodtz arbed, formentte derfore, louglig kaldet er, thilmed de omtuistende gierder er bundens egen henders arbed och iche |151v| grund och eyen-dom angaar, och recessen wdtrøchelig melder, at bunden om heyen och skiuvel sampt affpłøyning maa deelle, jordrotten aldellis

der jmod kaldet, mentte der fore, siunsmend burde wdmellis.

Per Anderßen paa Sanderumgaard berette och formentte, Siuvert Wrne er ret jorddrot, burde kaldis fra Hiueuelschouff. Anders Perßen i Røgerup suarit, de jndted aff welbem:tte gode mand Siuert Wrnis grund eller eyendom wil lade siune, men allenneste gierder, som bunden selff burde gierde.

Da er wdmelt Pouel Hanßen i Aasum, Anders Rasmussen ibid., Otte Hanßen i Røninge, Søren Anderßen, Søren Perßen, Lars Rasmussen ibid., Niels Nielßen i Aasum, Anders Perßen och Rasmus Clemidßen i Aasum dette førstkomende 30. juny paa aaste-den at forette och siune, huiß gierder de da kand bliffue paauist, som de her den 1. july forsuarlig wil giffue beschreffuen. Her epter thingswinde wdsted bleff. [135]

Thingsteffner for Jacob Perßen i Røninge paa welby. Melcher Oldelans wegne er Frandtz Hanßen och Madtz Anderßen i Røninge, de hiemlit wed lige soren æd, at de i gaar otte dage til i dag haffuer hidkaldet alle Røninge Søegaars thiennen, som pløyer och saar i Aasumherit, jmod threde thing |152r| wlouglig seedtz aff-liusning, eptersom hand thoë thing her tilforne affiliust er, saa nu i dag threde thing affiliuste hand ald wlouglig sed, paa deris grunde kand were saad. Her epter thingswinde wdsted bleff. [136]

Thingsteffner for Hinrich Sørenßen i [udstreget: Ne] Kiertte-minde paa her Mons Kaasis wegne er Knud Madtzen i Nere och Hans Berntsen i Røninge, de hiemlit wed lige soren æd, at de i gaar otte dage til i dag haffuer hidkaldet Lars Sørenßen i Nere jmod dom sampt Hans Sørenßen och hans huustrue Maren Hans' ibid. med sin lauguerge, om de her til wil suare. Saa nu thiltallit for:ne Hinrich Sørenßen Lars Sørenßen i Nere for nogle ord, hand jmod bem:tte Maren Hans' haffuer ladet falde epter windißbyrd och egen bekiendelse haffuer ladet falde [!], som i thingswinde her aff thingit den 30. july jndfört er. Formentte, hand sig hinde burde wedbinde och sin ord beuise eller lide der fore och bøde sin threj march, och dom begierit. Lars Sørenßen i Nere møtte, begierit sagen i fire wger at maatte opstaa, disforinden wille føre windiß-byrd i sagen. Sagen er til for:ne thid optagen. [137]

Thingsteffner for Hinrich Sørenßen i Kierteminde paa sin gun-stig hosbondtz wegne er for:ne thingsteffner |152v|, som hiemlit wed lige soren æd, at de i gaard otte dage til i dag haffuer hid-

kaldet alle Nyborig slotis thiennere i Aasumherit jmod ald wlouglig sedtz affliusning. Saa nu affliuste hand ald wlouglig seed, paa bem:tt Nyborig slottis thiennere deris grunde saad er. Her epter thingswinde wdsted. [138]

Eptersom den sag jmellel Hans Larßen i Langeschouff och Niels Johansen i Thornschouff optagen er, saa nu for retten fremstod for:ne Hans Larsens dotter Kiersten Hansdotter, som berettis at were elluffue aar gamel, sagde at Niels Johanßen slog hinde med en kiep och støtte hinde med føder, saa som siun och Hans Larsens sigtelse omformelder.

Niels Johansen møtte och wed høyeste æd benegted for:ne Kiersten Hansdotter [*delvis udslettet tilføjelse over linien: ey*] at haffue slagit och iche saa hinde den dag, som clagen om formelder. Bleff paakiednt, at epterdj clage och sigtelse sampt skrifftlig winde, ja end och Niels Johansen[s] *(negtelse)* jmod sigtelsen striider jmod hinanden, som endnu bege wed magt staar, huor paa jeg ey domer er, da wil jeg denne sag for welby. landsdomer haffue jndfunden. [139]

Den sag jmellel Madtz Anderßen i Thorup och Niels Nielßen i Aasum er til neste thing optagen. [140]

|153r| Hans Madtzen paa Holluffgaard beuiglit, at den sag med Rasmus Madtzen i Nederholle til neste thing at maatte opstaa. [141]

Thingsteffner for for:ne Hans Madtzen er Anders Mortenßen och Christen Jørenßen i Offuerholle, som hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i gaar otte dage til i dag haffuer hidkaldet Peder Nielßen i Nederholle, Rasmus Jørenßen i Offuerholle och Knud Anderßen i Thorup for skudtzmaall at giffue beschreffuen. Da fremstod for:ne Per Nielßen i Nederholle, Rasmus Jørenßen i Offuerholle och Knud Anderßen i Thorup och samptlig suarit, at de Hans Madtzen aldellis jndted haffuer hannem at beschylde, end huiß erligt och got er i alle maader, mens thacket hannem for god och christelig omgengelse ald den stund, hand hoß dennem werit haffuer. [142]

Den sag jmellel Jøren Jenßen i Bierkom och Clauis [*rettet fra: Clemid*] Jørenßen i Fraude er til andet thingh optagen. [143]

Thorsdagen den 1. july 1647 paa Aasumheris [thing].

Sidendis retten: Madtz Andersen i Høyby, herisfougit i Aasumherit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer. |153v| Thingswindismend: Hans Hiort i Løndeße, Knud Anderßen, Simmen Anderßen, Anders Madtzen, Anders Rasmussen, Jep Hanßen och Hans Olsen ibid., Jesper Madtzen i Thorup.

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thorup paa welby. Hening Valchendorffs wegne er Jep Hansen och Hans Jørgenßen i Allestrup, som hiemlit wed æd med opragt fingere, at de med fulde fiorffen dages warsel thil i dag haffuer hidkaldet alle s. Hans chlosters thienner i Aasum herit jmod siunsmendtz frasigelse och thingswindiß beschriffuelse sampt forbud.

Da fremstod Knud Rasmussen i Seden, Per Frandßen, Anders Frandzen, Jørgen Perßen ibid., Hans Hanßen Bendtzen i Høyby, Thommis Anderßen, Lars Jffuerßen och Hans Madtzen ibid. och samptlig berette, at Hans Hansen i Seden hans gaard fattis fodstøcker uden [*vel=u[n]der*] thollff fag huß, Olle Eyllersens fattis fodstøcher wnder fire fag hus, Anders Fransen fattes fodstøcher wnder sex fag huß, Per Frandsen fodstøcher wnder fem fag huß, Anders Perßen fodstøcher wnder otte fag hus, Madtz Nielßen fodstøcher wnder |154r| sex fag, Jøren Perßen fodstøcher wnder fem fag, Lars Nielsen fodstøcher wnder otte, Knud Rasmussen wnder fem fag huß, Niels Anderßen wnder tholl fag huß, Jens Nielsens gaard skal fem wegerum huß aff ny opbøgis, Peder Larsen fattis fodstøcher wnder sex fag hus, Rasmus Knudsen fodstøcher wnder fem fag huß, Lars Perßen fattis fodstøcher wnder sex fag huß, Hans Rasmusen wnder fem fag huß, Rasmus Clemidßen i Aasum foedstøcher wnder thj fag hus, Anders Perßen wnder tholff fag huß, Niels Nielsen wnder fire fag hus, huilcke fag schal och aff ny opbøgis, Jens Jørenßen i Rogelund fodstøcker wnder sex fag huß, Jens Hansen fattis fodstøcher wnder thj fag huß, Anders Andersens gaard er brøstfeldig, saa den ey kand forferdigis wnder jt hundred slette daller, Per Sørensens gaard er gandsche brøstfeldig, Anders Sørensen i Roldsted hans gaard otte fag huß wil aff ny opbøgis, Knud Pedersen i Nere hans gaard fattis fodstøcher wnder sex fag huß, Per Hanßen i Aarsleff fattis foedstøcher wnder fiorften fag huß, och fire fag i hans brøgers gaffuel wil aff ny opbøgis, |154v| Madtz Hansens gaard i Høyby

fattis fodstøcher wnder fire fag huß, och oßen i brøgersit er sønder, wnge Hans Hansen fodstøcher wnder sex fag huß, Hans Jb-sens fodstøcher wnder ni fag huß, Jep Perßen i Thorup fattis fodstøcher wnder sex fag huß, Niels Larsens gaard er gandsche brøstfeldig; paa for:ne steder findis poder, piller, homle och hampfrøe, sa[a]uit de haffuer rom til, huilche de for jt fuld siun affsagde. Her epter thingswinde bleff wdsted. [144]

Eptersom Madtz Andersen thilforne threj thing affliust haffuer ald wlouglig sed, saa wor hand i dag fierde thing der epter things winde begierendis. [145]

Saauelsom forbød alle s. Hans chlosters thienner her i heritted, at jngen deris øxsen schulle selge, før de deris hosbund dennem haffde thilbøden. Her epter thingswinde wdsted bleff. [146]

Den sag jmellem Madtz Anderßen i Thorup och Niels Nielsen i Aasum er i 14 dage optagen. [147]

Eptersom Anders Perßen i Røgerup paa sin egne och naabors wegne i rette fordrit siunsmed, |155r| som nestforleden 25. juny her aff thingit er wdsted, huor jmod att suare møtte Hans Hanßen, fougit paa Søegaard, paa sin hosbons thienneris wegne, Lars Larsen i Heden paa sin hosbondtz thienneris wegne formentte, siunsmens affsigt ey burde stediß beschreffuen, eptersom thingsteffner ey i dag møder och hiemler. Domeren wiste siunsmendens affsigt ey at forhindre joe at stedes beschreffuen, eptersom Jøren Knudsen i Lauindtzgaare och Anders Sørenßen i Røgerup nestforleden 25. juny wed æd med opragt fingere hiemlit thil i dag at haffue kaldet jmod siunsmendtz frasigelse epter da wdstede thingswindiß widere bemelding.

Hans Hansen, fougit paa Søegaard, suarit, at epterdj hand formerker, at det siun, som de Rørup och Lauinsgaare mend haffuer ladet føre och opkreffue paa gierder och grund jmellem dennem och Dauinde mend, och mueligt de wille wed saadan medel paalege de Dauinde mend nogen *ny* gierder och thønge, som icke haffuer werit aff arils thid, mente jngen siuns frasigelse i |155v| dag bør stedis, epterdj welby. Siguert Wrne, som er en jord drot thil godtzit, jcke jmod saadan syen och ny paa-fund er loufflig kaldet, huor paa Hans Hanßen dom begierit. Eptersom ny spilding i dag er giort, da er sagen med siunit i threj wger optagen. [148]

Thingsteffner for Hans Hansen paa sin gunstig hosbundtz wegne er Pouel Hanßen i Dauinde och Olle Hansen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de louglig til i dag haffuer hidkaldet Madtz Rasmußen i Kapedrup jmod dom, hannem thiltallit, for huß thinde kand falde aff den jord, hand haffuer paa Røninge march och ey fire aars thid haffuer thindet aff. Formentte, hand burde thienden med en kiønsæd thil sin hosbond fru Lispet Soffi Ransou at leffuer[e] och eller[s] for whiemelt staa thil rette, och dom begierit.

Madtz Rasmußen i Kapedrup møtte och wed sin æd bekreffted ey at haffue wist, hand burde thiende thil frue Lispet Sophi Randsou, mens berette sin thiende thil Røninge Søegaard och presten de thuinde [*rettet fra: thrinde?*] partter at haffue ytt. Sagen er i threj wger optagen. [149]

|156r| Thingsteffner for bem:tt Hans Hansen paa Søegaard er Madtz Knudsen och Rasmus Christenßen i Søby, de hiemlet wed lige soren æd, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet alle Søegaars thiennen i Aasumherit jmod dom, dennem thiltallit epter restans. Formentte, de burde betalle eller lide nam, och dom begieritt. Sagen er i threj wger optagen. [150]

Thingsteffner for Anders Hansen i Wester Kierby er Olle Anderßen och Per Erichsen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage til i dag haffuer hidkaldet Rasmus Clemmidßen i Aasum for fir daller, hand hannem schyldig er. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Rasmus kiendtis gield, loffuit at wille betalle. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [151]

Per Hansen i Høyby gaff Madtz Anderßen i Høyby fuldmagt hans gield at jndfordre, saa som hand selff thilstede wor, saauit wed loug och rett sche kand. [152]

Anders Hansen i Thorup epter Madtz Hansen i Høyby hans begiering wdmelt Madtz Anderßen i Thorup, Christen Anderßen i Kapedrup, Lars Anderßen i Aasum, |156v| Pouel Hansen Reff i Aasum, Niels Nielßen ibid. paa onsdag at siune jt støche jord wed Høyby, da kand bliffue paauist. [153]

Thingsteffner for Kierstine Lidtzous fuldmegtig Per Persen i Ferisleff er Per Nielßen och Frerich Thommesen ibid., som hiemlit wed æd med opragt fingere, at de louglig til i dag haffuer hid-

kaldet Anders Perßen i Røgerup for 39 dlr. 26 sch., Rasmus Skreder i Roldsted for 8 dlr. 6 sch. och Hans Michelßen i Nere for 9 dlr. 12 sch., de schyldig er. Formentte, de burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Nød offuer irettekallede 15 dag wurtherings dom epter gieldsagers forordning, epterdj jngen gien-melle møtte, huilcken dom herisfougen wdste . . . [afbrudt]. [154]

Thorsdagen den 8. july 1647 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Peder Hanßen i Høyby, Hans Jffuerßen Lunde, Lauris Nielßen, Madtz Hanßen, Hans Rasmussen ibid., Niels Hanßen i Kapedrup, Hans Skoemager i Dauinde, Lars Sørensen i Nere, Jacob Skoemager i Røninge.

|157r| Epter Hans Madtzen paa Hollegaard hans begiering er den sag med Rasmus Madtzen i Nederholle endnu i 14 dage optagen.

[155]

Den sag jmellem Jøren Jenßen i Bierkom och Claus Jørenßen i Fraude er endnu i 14 dage optagen. [156]

Madtz Anderßen i Thorup i eptefølgende sag i dommersted, och Lars Nielßen i Høyby beseiglingsmand. Er for retten frem-lagt eptefølgende concept kiøbebreff, som ord epter ord meltte: kiendis jegh Hans Hansen boendis i den jordegne bundegaard i Høyby och hermed *(giør)* witterligt for mig och mine arffuinger, at ieg ud aff nød och thrang i denne besuerlige thiid med frii wilge och welberaad raad haffuer solt fra mig och mine arffuinger och thil Madtz Anderßen her ibid. och hans arffuinger en hauge, som kaldiß Bonde hauge och grund, som liger jmellem di gaarde, Thommis Anderßen och wnge Hanß Hansen nu jboer, i lengden och i breden epter gamel gierdested, huilcken for:ne hauge och grund jeg loffuer wed min gode throe, ære och loffue for mig och mine arffuinger at hiemle, frelße och thilstaa for:ne Madtz Ander- sen och hans arffuinger och at giøre sig same hauge, som forschr:tt staar, saa nøttig, som hand sig best siunis got at were euinde-ligen wdten |157v| nogen modsigelse, och haffuer hand mig epter min wilge, nøye och begiering riktig och wel affbetald, som er threduffue och thoe slette daller, saa jeg thacker hannem got for goed och riktig betalling i alle maader, och der som saa skede, det

Gud forbiude, at samme hauge och grund bleff hannem for min forseelße skyld eller i andre maader fra wundet, da loffuer jeg wed min gode thro, ære och loffue for mig och minne arffuinger at forschaffe for:ne Madtz Andersen eller hans arffuinger lige saa megit och saa goed egendom jgien, som dannemend kand siunis got at were, epter diß bemelding. Fremstod bem:tt Hans Hansen och bem:tt Madtz Andersen i haand tog och same kiøb och ord i alle maade bekreffted, fuldbiurdet och stadfested. Her epter Madtz Anderßen thingswinde wdsted bleff. [157]

Thorsdagen den 15. july 1647 paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Madtz Anderßen i Thorup, Seuerin Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend: Thommis Anderßen i Høyby, Hans Jbßen, Hans Hanßen den wnge, Hans Rasmußen, Hans Larßen, Per Niel-ßen ibid., Lars Sørenßen, Niels Anderßen i Nere.

|158r| Christen Simmenßen, lafougit paa Søegaard, paa welby. Casper Dues wegne gaff last och clage offuer en deel, som haffuer bort thørit den gode mandtz greß, huilche hand berette i dag at skulle faa kald och dem i dag otte dage at wille naffn giffue, liuste der fore for alle, huiß lougmaal eptermeldis kand. [158]

Bleff lest och paaschreffuen kongl. may. woris alternaadigste heris breff daterit Frerichsborg den 12. juny nestforgangen, at huem thinde haffuer i feste, skal giffue aff huer 4 rdlr.

Jt andet daterit Kiøbenhaffuen 16. juny, jndhollendis den gode here er begierendis, at mand skulle eller wille klede dem sort kled, den s. here prindtzen thil ære och admindelße, thil adellen deris thiennere och andre.

Det threde for:ne 16. juny daterit Kiøbenhaffuen jndhollendis jngen spil thil brølluper eller andre werdschaff aar och dag fra breffuis dato maa holdis. [159]

Thingsteffner for Hans Larßen i Langeschouff er Jens Anderßen och Søren Pouelßen i Bierkende, de hiemlit wed aed med op-ragt fingere, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Niels Johanßen i Thiørenschouff jmod dom, hannem thiltallit, eptersom hand sig hiemmel haffuer paaschut, derfore satte i rette, om *{hand}* der fore ey bør hiemel at forschaffe. Niels Johanßen |158v|

møtte, sagde, at dom tilforne falden er i sagen. Sagen er i sex wger optagen.

[160]

Thingsteffner for Michel Perßen, ridefougit thil Fraudegaard, er Rasmus Larßen i Fraude och Jep Larßen i Kierby, de hiemlit wed aed med opragt fingere, at de louglig thil i dag haffuer hid-kaldet Hans Anderßen i Bierkom, Hans Perßen i Kierby och Rasmus Lauridtzen i Kierbygaard jmod siunsmendtz frasigelse. Da fremstod Anders Hanßen i Thorup, Jep Perßen, [udstreget: Knud] Niels Larßen ibid., och samptlig berette, at de haffuer siunit bem:tt Hans Andersens gaard, som er brøstfeldig, saa den ey kand forferdigis wnder førgetiuge curant daller, Hans Persens gaard i Kierby kand icke forferdigis wnder førgetiuge curant daller, Rasmus Larßen i Kierbygaard kand ey wnder threduffue curant daller forferdigis, huilcke de for jt fulld siun affsagde. Her epter thingswinde wdsted bleff.

[161]

Michel Perßen, ridefougit thil Fraudegaard, hans sag med Fraudegaars thiennere angaaende deris feste er til i dag 14 dage optagen.

[162]

Clage. Fremstod Per Perßen i Ferisleff paa Niels Madßen i Roldsted hans wegne, claget, at Rasmus Jepsen i Bierkom, Per Nielßen i Nerholle och Hans Perßen i Thuingh i mandags wor nestforleden paa hans hiem wey |159r| fra Ottense kom epter hannem och naade hannem wdenfor Ottense hauger och offuerfalt hannem med mange hug och slag, som hand sad i sin wogen och wiste jngen modstand at haffue med nogen. Der hand wnd-kom och thil Slabroe, offuerfalt de hannem med hug och slag, som thilforne udj hans wogen. Threde gang, der hand wilde thilbage at lade sig forbinde i Ottense, slou de hannem atter jgien, huor fore bem:tte Peder Perßen paa forschreffne Niels Madtzens wegne gaff last och clage for saar och skade, wold och offuerlast, som de for:ne Niels Madtzen wden nogen thilgiffuen aarsage. Liuste der fore for alle, de lougmaall der epter kand eptermeldis mett rette, och dersom Niels Madtzen adgaar jnden aar och dag, da wiste hand jngen anden for bannemand att sigte end for:ne personer.

[163]

Hans Perßen i Thuingh, Rasmus Jepsen i Bierkom for retten fremstod, clagit offuer Niels Madtzen i Roldsted, at hand nest-forleden mandag offuerfaltt dem wden ald gifftuen aarsag, den-

nem slagit och jdle med handlit, som de med siun agter at beuise. Da fremstod Anders Hanßen i Thorup, Hans Larßen i Fraude, Rasmus Larßen i Kierby, berette nu at haffue siunit Rasmus Jepsen i Bierkom her wed thingit, at hand haffuer jt blodig slag offuen i hans hoffuid, |159v| jt blodig slag i den wenstere side i hoffdet, jt blaa slag paa den høyre side i hoffuedet, jt blaa slag paa den høyre arm wed handledet.

Bem:tt Hans Persen i Thuing haffde threj hul paa den wenster haand och er blaa randen omkring, som de berette. For:ne [*udsstreget*: Jep] Rasmus Jbsen i Bierkom claget, at der som hand dør jnden aar och dag, wiste hand jngen anden derfore at beschylde end Niels Madtzen i Roldsted. [164]

Thorsdagen den 22. july 1647 paa Aasumheridtz ting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Jens Knudßen i Allerup, Christen Knudsen, Peder Hanßen, Niels Anderßen, Niels Perßen, Knud Rasmussen ibid., Lars Sørenßen i Nere, Hans Sørenßen ibid.

Thingsteffner for Hans Hanßen, fougit paa Søegaard, paa sin gunstig hoßbondtz thienneris wegne er Per Jenßen och Christen Perßen i Dauinde, som hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i thisdags fiorffen dage kaldet welby. her Magens Kaaß fra Nyborig slot, huor de porteneren wed talde, saauelsom fra Weyrup, huor de den gode mand selff wedtalde, disligeste fra Rønninge Søegaard kaldet alle s. Frerich Marchdanners børn och arffuinger med deris |160r| lauguerge, sampt her Søren Jffuerßen i Rønninge, Anders Perßen i Røgerup, Lars Anderßen, Anders Perßen, Lars Hanßen, Per Jørenßen, Hans Jørenßen, Anders Nielßen, Niels Perßen ibid, Hinrich Nielßen i Lauindtzgaare, Thommis Madtzen och Jøren Knudßen ibid. I lige maade hiemlit for:ne thingsteffner, at i gaar fiorffen dage thil i dag kaldet welby. Hening Valchendorff fra s. Hans closter, huor de wnderschrifueren wed talde; disligeste fra Groebrøder chloster kaldet de Hans Krafft, der porteneren wedtalde. Fra Dallum chloster och Thorpegaard kaldet welby. Jffuer Wind, fra Hellerup welby. fru Kierstine Lidtzou, s. Knud Wlfeldtz, med sin lauguerge, alle jmod winde och dumb; jtem och loulig thil i dag haffuer hid-

kaldet Per Christenßen i Skouenborg, Michel Thorsen i Dauinde, Lars Larsen, Hans Madtzen, Hans Nielßen ibid. och Erich Jøren-ßen i Hiallese for deris sandhed at winde. Anders Perßen den wnge i Røgerup møtte och formentte, jngen winder bør stedes, før alle de, lod och deel i marchene och skouffmaall haffuer, bliffuer kalde, som er Hans Hansen i Røninge, och icke wiste wider spilling.

Hans Hansen thilspurde Anders Perßen, om for:ne Hans Han-ßen i Røninge haffuer gierder paa de steder, som nu paatuistis. Anders Perßen suarit, at Hans Hanßen haffuer grund och gierder paa same march, och icke widere |160v| suare wilde. Da epter at æden winderne forholt bleff, fremstod Per Christenßen i Skouen-borig, want wed æd med opragt fingere, at hand kand mindis i thiuge aar, at Røgerup och Lauindtzgaare mend haffuer gierdet de gierder jmellem Nymarch och Røgerup skouff wpaakierit, som nu omtuistis, och for nogen aar siden haffuer Røgerup och Lauindtzgaare mend omskiffted deris marche, saa de nu liger jmod Dauinde mend nemlig den enne jmod fellit och den anden jmod wang, och icke er nu, som da werit haffuer aff arildtz tid, dog altid tilforne er werit jndhegnit thilengbond och sedland jmod Dau-indemens fellis schouff, som Dauindemendtz kre nu paagaar. Mickel Tordßen i Dauinde want i alle maade, lige som Per Christen-ßen før wundet haffuer, och det kand mindis i threduffue och thoe aars thid. Lauge Larsen wdj Dauinde want wed lige soren æd i alle maade, at kand mindis, lige som Michel Thorsen før wundet haffuer. Hans Madtzen ibid. want och wed lige soren æd, saa som Michel Thorßen før wundet haffuer. Hans Nielßen sam-mestedtz want wed lige soren æd, at kand mindis i threduffue aar, lige som Mickel Thorsen før wundet haffuer, huor paa huer for:ne winder bad dem |161r| sa[a] sant Gud thilhielpe. Her epter thingswinde wdsted bleff. [165]

Hans Hansen paa for:ne sin hosbondtz thiänneris wegne satte i rette epter for:ne windißbyrd och en dom her aff thingit nest-forleden 21. septembris anno 1620 wdsted satte i rette [!], om Røgerup och Lauindtzgaare mend ey bør de omtuistende gier-der selff at gierde, som de aff arildtz tid giort haffuer, och der paa dom begierit. Sagen er i fire wger optagen. [166]

Eptersom Anders Perßen i Røgerup paa sin egne och naabors

wegne Lauindtzgaardde mend angaaende huiß thuistighed, de med Dauinde mend om gierder haffuer, siunsmend haffuer ladet wdmelde her om, sagen angaaende siunsmendtz affsigt thil i dag optagen er, da fremstod Otte Hansen i Røninge, Søren Anderßen, Lars Rasmussen, Søren Persen ibid., Niels Nielsen i Aasum, Rasmus Clemmidßen, Anders Rasmussen ibid och samptlig berette, at eptersom de er wdmelt epter loulig anfordring, er de paa- uist jt gierde jmellem Røgerup och Lauindtzgaare mendtz thuende marche och Dauinde mendtz thuende marche, da be- findis den første Røgerup och Lauindtzgaare mendtz, som kaldis Dalsager march, at were rougmarch, och Dauinde |161v| march, som er <der> jmod, kaldis Boghued march, at were fellit, och Røgerup mendtz den anden march, kaldis Holstemoeße, och at were fellit, och Dauinde mendtz march, som der er jmod, som kaldis Nyemarch, at were wangh, och der som Dauinde mend icke skal thage halffgierde jmod Rørupe och Lauindtzgorde mend, saauit deris grund schyder thil samen, da skeer for:ne Rørup och Lauindtzgaare mend wrett, som de siunttis, eptersom de i gaar threj wger wor paa aasteden, da wor Dauindemendtz wang eng och hæbond. Huor epter thingswinde wdsted bleff. [167]

Thingsteffner for Hinrich Sørenßen i Kierteminde paa sin gunstig hoßbondtz thiennen Niels Hanßen i Kapedrup hans wegne er Jacob Jørenßen i Røninge och Hans Nielsßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag threj wger til i dag haffuer hiikaldet Jens Sørenßen i Kapedrup, Christen Perßen, Christen Anderßen, Rasmus Hanßen, Madtz Hanßen, Madtz Rasmussen, Niels Hiereßen, Jens Perßen, Jens Erichsen, Olle Hanßen ibid., Anders Hanßen i Roldsted, Anders Sørenßen, Niels Perßen, Christen Morsen, Hans Morsen, Anders Hierßen, Rasmus Hanßen, Erich Jenßen ibid., samptlig jmod clage, spørsmaal |162r| och [dele ?]. Niels Hanßen i Kapedrup claget offuer Niels Perßen, oldermand i Roldsted, och hans medfølgere, for de hannem wnge- fer sex eller otte wger siden wden lou och dom jt hans huustruis røebayes skiört frapantted for en thønd øl, som de fordrach. For- mentte hand, bem:tt Niels Perßen och hans medfølgere burde beuise, hand sig forseett haffuer, huor fore <hand> brødig wor, eller hannem sit pant igien forschaffe skadißlös eller lide hørings deelle, huor paa Hinrich Sørenßen dom begieritt. Dog wil Hin-

rich Sørenßen sig forbeholden haffue widere thiltalle til Niels Perßen och medfølgere epter re[ce]sens jndhold at paatalle. Sagen er sagen [!] i threj wger optagen. [168]

Thingsteffner for Jacob Perßen i Røninge paa Niels Wogenberigs wegne er Hans Rasmussen i Langeschouff, Hans <Anderßen> i <Langeschouff> [rettet fra: Lars Jbßen i Røninge], som hiemlit wed lige soren æd, at de i dag fiorffen dage til i dag haffuer hidkaldet Rasmus Hansen i Skiellerup jmod winde, saauelsom bem:tte Hans Rasmussen hiemlit och Lars Jbsen i Røninge, att de i dag otte dage kaldet Christen Simmenßen paa Søegaard, Jøren Gregersen i Røninge, Lars Perßen ibid., Hans Jørenßen i Røgerup, Lars Hanßen ibid., Anders Hanßen i Røninge for deris sandhed at stendig were.

Da epter at æden winderne forholt bleff, fremstod fremstod [!] Christen Simmenßen paa Søegaard, want |162v| wed æd med opragt fingere, at threde paasche dag nestforgangen da saa hand, at Rasmus Hanßen i Skiellerup kom agendis aff Oldelund med jt laß wed paa sin wogen, som wor bøge wed, och aag dermed offuer Nybroe op at Skiellerup march. Jørgen Gregersen i Røninge, Lars Perßen, Anders Hanßen ibid., Hans Jørenßen i Røgerup, Lars Hanßen ibid. en epter anden want i alle maade, lige som Christen Simmenßen før wundet haffuer, huor paa for:ne windesbyrd bad dem huer for sig saa sant Gud thilhierge. Her epter thingswinde wdsted bleff. [169]

Thingsteffner for Jacob Perßen paa Niels Wogenberigs wegne er Hans Rasmussen i Langeschouff och Lars Jbsen i Røninge, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Hans Andersen i Røgerup och hans quinde Giertrud Hanbis med sin lauguerge for deris sandhed at stendig were och Anders Nielßen i Langeschouff jmod winde. Da fremstod Hans Anderßen i Røgerup, want wed æd med opragt fingere, at wngefer thoe aar siden da stiffuet Anders Nielsen i Langeschouff nogle grene aff en bøg kaldis Røgerup kierke. Gertrud Hansis i Røgerup want wed lige soren æd, lige som Hans Anderßen før |163r| wundet haffuer, huor paa de huer for sig bad dem saa sant Gud thilhierge. Anders Nielsen møtte och wed sin æd benegted aldrig at haffue hugit aff same bøg saa stoer thre som til en stauffuer. Her epter thingswinde wdsted bleff. [170]

Rasmus Madtzen i Nederholle endnu wor begierendis, at den sag jmellem hannem och hans gunstig hosbund thil i dag 8 dage at maatte opstaa, wille hand her forinden thalle med welby. lansdomer. Hans Madtzen paa Holluffgaard beuilgit sagen til for:ne thid at maatte opesta. Sagen er til diß optagen. [171]

Jøren Jensen i Bierkom hans sag med Claus Jørenßen i Fraude er til i dag [*åben plads til tallet*] dage optagen. [172]

Thorsdagen den 29. july paa Aasumheridtz ting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Jens Hanßen i Allerup, Jep Knudßen, Knud Jørgenßen ibid., Peder Thommeßen, Jep Perßen, Anders Hanßen i Thorup, Anders Larsen i Nere, Pouel Knudßen i Bierkom.

Thingsteffner for Hans Madtzen paa welby. landtzdomers wegne er Jøren Christensen i Nederholle och Niels Madtzen |163v| [i] Offuerholle, som hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag fiortten dage thil i dag haffuer hidkaldet Hans Mulle i Thornbere, Hans Larßen i Nederholle, Rasmus Nielßen, Rasmus Madtzen, Jøren Clemmidßen ibid. for deris sandhed att stendig were, dißligeste Clemmid Clemmidßen i Marsleff och Hans Nielßen och Lars Madtzen ibid. jmod winde.

Da epter at æden windæbyrdene forholt bleff, fremstod Hans Mulle i Thornbere, want wed æd med opragt fingere, at nogit lidet epter pindtz dag da kom Hans Nielßen i Marsleff agendis med en steen, som hand optog paa Holle mendtz grund, och Hans Jenßen Stenhuger wed Klindstrup sad paa same wogen. Hans Larßen i Nederholle want wed lige soren æd, at for:ne Hans Nielßen for:ne thid kom selff threde agendis op ad en Anders Michelsen i Nederholle hans agerren med steen paa threj wogne, mens huor de fich stenene, wiste hand icke. Rasmus Nielßen i Nederholle, Rasmus Madtzen och Jøren Clemmidßen ibid. want wed lige soren æd, at for:ne thid, som Hans Mulle haffuer om wundet, da kom theo karle agendis paa en wogen, mens huad de haffde paa wogenen, wiste de icke, mens Hans Mulle berette, at det wor |164r| Hans Nielßen i Marsleff, som haffde steen paa, som hand skal haffue

thagit paa Hollemendtz grund, huor paa de huer for sig bad dem
saa sant Gud thilhielpe.

Hans Nielßen i Marsleff mötte i rette och suarit, at Hans Jen-
ßen Stenhuger fich hannem samme steen paa, huilcket bem:tt
Hans Jenßen och stendig wor her for retten. Her epter things-
winde wdsted bleff. [173]

Epter Hans Madtzen paa Holluffgaard hans begier bleff Hans
Lunde i Fraude, Anders Rasmussen, Christen Hanßen ibid., Simen
Hanßen i Langkild wdmelt at nestkommende i dag 14 dage at
siune, huiß de paa Holle march kand bliffue paauist, som de for-
suarlig wil giffue beschreffuen. [174]

Per Hanßen i Perstrup paa Hans Rasmusens wegne bød sig i
rette jmod Erich Jenßen i Roldstedgaard. [175]

Thorsdagen den 5. augusty 1647 paa Aasumheridtz ting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Madtz
Anderßen i Thorup och Søren Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Morten Hanßen, Rasmus Nielßen, Jesper
Madtzen, Anders Hansen i Thorup, Niels Perßen i Allerup, An-
ders Perßen i Dauinde, Hans Perßen i Thuing, Lauris Sørensen
i Nere.

|164v| Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thorup paa
Hans Christenßen, rifougit, er Hans Jørenßen och Jep Hanßen i
Allerup, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag otte
dage til i dag haffuer hidkaldet Per Jørenßen, som tien Jøren
Perßen i Seden, och *(Ane Hans doter)*, som tien Anders Frandt-
zen ibid., for leyermåls begengelse, Morten Sørensen och Margrete
Jørgensdotter *[udstreget: sammestedtz]* och for leyermåls
begengelse, Morten Sørensen i Seden och Margrete i Bollerup,
alle jmod dom, de wmyndige med deris laugwerge. Formentte, de
burde deris bøder betalle eller lide nam epter forordningen, nem-
lig karlene 12 rdlr. huer och quinderne huer 6 rdlr., och dom be-
gierit. Sagen er i 14 dage optagen. [176]

Thingsteffner for Per Perßen i Ferisleff paa Anne Frandtz
Pouelsens wegne ibid. ehr Knud Hanßen och Anders Rasmussen
ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage
thil i dag haffuer hidkaldet Anders Perßen i Dauinde jmod dom,
hannem thiltallit for jt halff aar wintterløn ringer sex wger, nem-

lig fir schep rugland och fir al wadmel, allen 12 sch., jt par skoe, 2 mk., it par threscho, blaargaren 6 allen til en schiortte. Formentte, hand det burde betalle, eptersom hindis sén Claus Frandsen, som døde, hannem der fore schal haffue thient, |165r| eller lide nam, och dom begierit. Anders Perßen møtte och wed sin æd benegted icke Claus Frandsen nogit lerit at haffue loffuit, belængende seden wor hand offuerbødig at lade følge, saauit hun med rette bør, naar worder affkortted siuff wgers løn, som hand ey schyldig er. Sagen er i 14 dage optagen. [177]

Thingsteffner for Per Perßen i Ferisleff paa Erich Jensen i Roldstedgaard hans wegne er Anders Sørenßen i Roldsted och Madtz Hansen i Ferisleff, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage thil i dag haffuer hidkaldet Morten Stensetter i Nere, for hand jmod Erichs minde hans bud wed naffuen Anne Jensdotter [!], jtem Anne Jensdotter i Nere, for hun wlouglig haffuer wndlobet hans thienste, saauelsom Hans Rasmussen, thien i Persstrup, for hand hannem thienste i somer haffuer thilsagt och feste penge opbaarit och icke hannem jgien opsagt haffuer, men festepengene hoß sig beholt, de wmyndige med deris lauguerge. Formentte, de burde staa thil rette for huis skade, hand der offuer lid haffuer. Sagen er i 14 dage optagen. [178]

Thingsteffner for Dinis Madtzen i Eskelstrup paa Erich Kaasis wegne er Hans Anderßen och Per Nielsßen i Eskelstrup, de hiemlit wed æd med opragt fingere, att |165v| de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Lars Sørensen i Nere, Rasmus Perßen, Lars Anderßen, Jens Madsen, Niels Anderßen ibid. jmod domb. Saa nu tiltallit hand Jens Madtzen restandtz fœnøds peng 6 mk., for fir schep roug 6 mk., Rasmus Perßen for it fœnød 6 mk., Lars Anderßen 2 march liusegaaren 8 sch. och $14\frac{1}{2}$ dlr., hand rester aff sin stedtzmaall, wden huis hand riktig kand affbeuise hannem at haffue betald. Formentte, de burde betalle eller lide nam, och dom begierit. Sagen er med Dins Madtzens thilladelse i 14 dage optagen. [179]

Thuinde kongl. may:s alles woris naadigste heris breffue daterit Kiøbenhaffuens slot den 31. may 47 bleff lest och paaschreffuen jndehollendis jblant andet, at huer thi iord egne bunde schal giffue 70 rdlr. thil schat, huer thi festebønder 35 rdlr. med mere.

[180]

Bleff och lest och paaschreffuen thuinde andre kongl. may:s kongebreffue daterit Kiøbenhaffns slot den 3. juny 47, thil me ning melder, huer selffeyere och feste bunde, som heel gaard haffuer, skal giffue fierde partten aff en thønde biug och siette partten aff en thønde rug, och huer halffgaard selegere eller feste bunde halfft saa megit epter dis widere bemelding. [181]

|166r| Thorsdagen den 12. augusty 1647 paa Aasum heris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høybye, heris fougit, Anders Perßen i Røgerup [*afbrudt*].

Thingswindismend er: Jørgen Anderßen i Fraude, Rasmus Jb-ßen, Christen Hanßen, Jens Madtzen, Anders Rasmussen, Rasmus Hanßen, Mogens Perßen ibid., Michel Hansen i Kierby, Hinrich Nielßen i Lauindtzgaare, (Lars Anderßen i Røgerup).

Thingsteffner for Anders Perßen den wnge i Røgerup paa sinne egne och naabor Røgerup och Lauindtzgaaremendtz wegne er Jørgen Knudsen i Lauindtzgaare och Anders Nielsen i Røgerup, som hiemlit wed æd med opragt fingere, at de den 28. july kaldet frue Elen Marsuin thil Elensborig, huor de kieldersuenden wedtalde, welby. frue Lisbet Sophie Randtzou fra Søegaard och Sanderumgaard och paa Sanderumgaard boidrengen wedtalde, welby. Siuert Wrne fra Hiuelschouff, huor de lafougden wedtalde, jligemaade kaldet Anders Perßen i Dauinde, Lars Anderßen, Claus Holst, Thomas Madtzen, Jørgen Perßen, Per Hanßen, Lauris Knudsen, Hans Jbsen, Hans Møller, Jens Perßen, Jep Hanßen, Olle Anderßen, Anders Anderßen, Pouel Hanßen, Olle Hanßen, Marcur Rasmussen, Rasmus Perßen ibid., den 29. dito fra Søegaard welbem:tt frue Lisbet Sophie Randtzou, |166v| huor de lafougden wedtalde, frue Ellen fra Lundegaard, huor de lafougden wedtalde, fra s. Hans chloster welby. Hening Valchen dorff, huor de wnderschrifueren wedtalde, jmod dom de wmyndige med deris lauguerge.

Anders Perßen den wnge paa sin egne och naabors wegne satte i rette, om Dauinde mend epter siun[s]mendtz affsigt her aff thingit nestforleden 22. july wdsted, saauel som Hans Krafft (paa) hospitals thiennerris wegne satte i rette, om Dauinde mend epter jydsche lougs threde bogs 58. capitel ey bør at thage jeffnit gierde med for:ne Røgerup och Lauindtzgaaremendtz, saauit

deris sammenhaffuende grund paa støder, och det wed lige at holde, huor paa Hans Krafft paa Hospitals thienneris wegne och Anders Pederßen paa sin egne och naabors wegne en retmesig dom begierit.

Hans [*udstreget*: Perßen] Hansen paa Søegaard thilspurde Anders Perßen i Røgerup, om Dauindemens march, som siun haffuer paa werit, er aarlig aar koren march och fellit jmod Røgerup och Lauindtzgaare mendtz march lige som deris marche. Saa nu suarit Anders Perßen, at saa lenge som han kiendet samme marche, haffuer der altid werit hegning jmod fellit. Hans Hanßen formentte, Anders Perßen burde at suare, om |167r| der er werit hegning jmod fellit, som nu i aar er, och siunit om formelder. Anders Perßen sagde ey wider i dag at wille suare. Sagen er i fire wger optagen. [182]

Hinrich Sørensens sag med Kapedrup mend er epter Otte Hansens begier optagen er [!] i threj wger optagen [!], eptersom Niels Perßen i Roldsted paa sin egne och naabors wegne thog wed gienmelle. [183]

Thingsteffner for welby. landtzdomers fuldmegtig Hans Madtzen er Rasmus Nielßen i Nederholle och Hans Larßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage til i dag haffuer hidkaldet Chlemid Chlemidßen i Marsleff, Lars Madtzen och Hans Nielßen ibid., Hans Jenßen Stenhuger werendis i Blangstedgaard til i dag paa aasteden at møde jmod siun, saa och her at møde jmod siunsmens frasigelse.

Da fremstod Simen Hanßen i Langkild, Christen Hansen i Fraude, Jens Madtzen, Anders Rasmussen ibid. och samptlig berette, at de epter wdmellelse haffuer siunit, huis steder sten paa Hollegaars thienneris grunde optagen er. Da paa Jens Hieresens grund i Fraude paa Hollemarch er saamegen som thoë laß sten hentagen och opgraffuen, paa Hans Larsens grund i Thornbere paa for:ne Hollemarch thoë laß steen, som de berette, och paa Hospitals grund och enmerche er och bort ført wngefer fem eller sex laß. Her epter Clemmid Clemmidßen, Hans Nielßen, Lars Madsen i Marsleff, saa och Hans Madtzen thingswinde wdsted bleff. [183a]

|167v| Thingsteffner for welby. landtzdomers fuldmegtig Hans Madtzen er for:ne thingsteffner, som hiemlit wed lige soren æd,

at de i dag 14 dage til i dag haffuer hidkaldet Rasmus Madtzen i Nederholle jmod dom, hannem thiltallit for nogen thilschiffte loders gierde, hand ey haffuer willit gierde, endog hand offte derom er aduarit. Formentte, hand derfore sitt gaars feste bør haffue forbrut, och dom begierit. Sagen er i otte dage optagen. [184]

Thingsteffner for bem:tt gode mandtz fuldmegtig er Anders Morsen i Offuerholle och Jøren Clemmidßen [i] Nederholle, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Rasmus Clemidßen i Kierby for sin sandhed at winde [afbrudt?]. [185]

Thorsdagen den 19. augusty 1647 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Anders Perßen i Røgerup och Søren Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Clemid Madtzen i Offuerholle, Rasmus Jørgenßen, Hans Jensen, Lars Olsen ibid., Markur Rasmussen, Jep Hanßen i Dauinde och Jørgen Hanßen i Allerup.

Thingsteffner for Madtz Hanßen i Kapedrup er Niels Rasmussen och Madtz Jenßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt finger, at de i dag 14 dage thil i dag haffuer |168r| hidkaldet welby. Hening Walchendorff fra s. Hans chloster, huor de Hans Krag wedtalde, jmod winde, disligeste i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Niels Hiereßen i Kapedrup, Olle Hanßen ibid., Christen Morsen i Roldsted for deris sandhed at winde. Da epter at æden winderne forholt bleff, fremstod Niels Hiereßen, Olle Hanßen, Christen Morsen och en epter anden want wed æd med opragt fingre, at det er dennem fuld witterligt, at bem:tte Madtz Hansen icke haffuer wden halffgaars brug, thilmed er saa forarmit, at hand icke er god for at giffue wden halff skatt, huor epter things-winde wdsted bleff. [186]

Hans Hansens sag paa Søegaard jmod Røgerup och Lauins-gaare mend er til i dag 14 dage optagen. [187]

Madtz Anderßen i Thorup hans sag med [i]rettekallede om leymeraals bøder er endnu til i dag 14 dage optagen. [188]

Thorsdagen den 26. augusty 1647 paa Aasumheridtz thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmussen, skriffuer.

Thorsdagen den 2. septembris 1647 paa Aasumheridtz ting.

Sidendiß retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup [afbrudt].

|168v| Thingswindismend: Madtz Anderßen i Thorup, Hans Mar-kurßen i Bierkom, Olle Olsen i Aasum, Steffen Larßen, Anders Rasmussen ibid., Markur Rasmussen i Dauinde, Per Hanßen, Anders Anderßen ibid.

Hans Christenßen, rifougit, wed Madtz Anderßen i Thorup nød 15 dag wurtherings dom offuer Per Jørenßen i Seden, Morten Sørensen ibid., huer for 12 rdlr., sampt Anne Hansdotter i Seden och Margrette Jørens dotter i Bollerup, huer for 6 rdlr. for leyermalls begengelse epter forordningen, epterdj jngen modsigelse fremkom, och sagen tid epter anden thil i dag optagen er. [189]

Eptersom den sag jmellem Hans Hanßen paa Søegaard paa Dauinde mendtz wegne och Røgerup sampt Lauindtzgaare mend gierde angaaende optagen er, bleff paakient, at Røgerup och Lauindtzgaaremend bør nu som thilforne deris gierde wed magt at holde, wndtagen de dennem epter lougen anderledis kand erklares. [190]

|169r| Frerich Larsen i Bierkende gaff last och clage offuer meen-nige Røninge mend, for di sidst forleden wge haffuer jndtagit thuinde hans følle hopper i deris byes fald och holt dennem jnde, til di er bleffuen kiæbe falden, och strax epter di om fredagen er wdkomen, er det enne om anden dagen død och det andet slet forderffuit, saa det icke kand kome sig igen, det hand wille throe, liuste derfore for alle, huß lougmaall der epter kand følge, wor dog offuerbødig at betalle dem deris folle ret, saauelsom huad schade de same thuinde hoper loulig beuise kand at haffue giort.

[191]

Thingsteffner for m. Jens Pouelßen i Ottenße hans fuldmegtig er Niels Rasmussen och Peder Madtzen udj Thorup, som hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Ebbe Perßen i Allerup, Hans [udstreget: Perßen] Lar-ßen, Jep Knudßen och Niels Perßen ibid. jmod things windiß beschriffuelse. Da er nu fremlagt en schriftlig forhandling, som jblant andet thil jndhold formelder, de at haffue loffuit at giffue m. Jens for deris thiende sampt hans hustrue Karen Hans dotter fem pund biug, halfftrede |169v| pund rug, thoe scheper tholff

och thiuge skeper haffre wstraffelig rent koren och det at yde i det allersenneste til fiorften dage epter s. Mortens dag epter dis widere jndhold dat. Ottenße den 21. augusty 1647 wnder Ebe Persens merche med thuende bogstaffue sampt de for:ne fire mendtz naffne, lest och paaschreffuen bleff, huor epter m. Jensis fuldmegting things winde wdsted bleff.

[192]

Thorsdagen den 9. septembris 1647 paa Aasumheridtz thing.
Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Jesper Madtzen i Thorup, Koruald Nielßen, Anders Hanßen i Fraude, Niels Hanßen i Fraude, Niels Hanßen i Offuerholle, Rasmus Anderßen i Bierkom, Mogens Perßen i Fraude.

Thingsteffner for Frerich Larsen i Bierkende er Knud Perßen och Anders Larßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Jacob Perßen i Rønninge, Jøren Knudßen, Jøren Gregerßen, Lars Perßen Skreder, den wnge, Rasmus Knudßen, Søren Anderßen, Otte Hanßen, Pouel Christenßen, Lars Rasmussen, Anders Hanßen, Jep Rasmussen, Hans Hanßen, Knud Jørenßen, Rasmus Jenßen, Rasmus Gregerßen, Jøren |170r| Knudßen Degen, Søren Perßen i Rønninge jmod clages beschriffelse, windeßbyrd och dom, diligente Hinrich Nielßen i Lauindtzgaare for sin sandhed at winde. Frerich Larßen satte i rette, om for:ne mend ey bør hannem sin hope, som død bleffuen er, betalle eller lide nam, och dom begerit.

Otte Hanßen møtte och wed sin æd benegted, ey haffuer med werit same øg at jndtage, ey heller haffue dennem wdlat, icke heller wiste, at de jndtagen wor. Jørgen Knudsen i Rønninge, falde fougit, wed sin æd *(benegted)* ey at haffue wist, at same øg wor i deris byes faeld, førend Frerich Larsen selff kom epter dennem, da ey wor los for falden. Jacob Perßen, Lars Rasmussen, Pouel Christenßen, Rasmus Knudßen, Jøren Gregerßen, Rasmus Jenßen, Søren Anderßen wed deris æd benegted ey at haffue west same øg at haffue werit jndtagen eller wiste, at de wdkom, før end Frerich Larsen dennem haffde wdbekomit. Hans Hanßen i Rønninge wed sin æd benegted icke at haffue wist, at øgen wor i

falden, mens saa, at en dreng kom driffuendis med dem aff mar-chen, och det wor Jøren Degens dreng. Lars Perßen Skreder betrette, at hans bud Lars Hanßen wor med at driftue øgen i falden leffuendis, och kom leffuendis wdigien, formentte sig for thiltallen fri were. Sagen er i 14 dage optagen. [193]

|170v| Rasmus Johansen Smed aff Stockemarch i Laaland loed hans s. quinde Ane Andersdotters arff⟨uinger⟩ fød i Søby ad-uare, om nogen findis, at de schulle offuerkome arffue at anname epter hinder, som rigtighed kand haffue med at fare. [194]

Thingsteffner for Hans Larsen i Langeschouff er Knud Persen och Anders Larsen i Bierkende, de hiemlit wed lige soren aed, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Niels Johanßen och hans fader Johan Hiuelmand i Thiøren schouff jmod dom och hørings delle. Saa nu satte Hans Larßen i rette, om de ey bør den person Augustines Augustinusen at frem forschaffe eller lide høring.

Johan Claußen lod lese och paaschriffue hans skrifftlig suar, som jndeholder, at formedelst aldrig schal beuisis, hans sön sig haffuer thilforpligted Augustinus for retten at føre, men dersom hand haffuer Augustinus noget at thiltalle, haffuer hand det til hans werne ting at søger, som er Ottenße byeting. Mentte sig en gang for alle for hans thiltalle fri were. Sagen er i fire wger optagen. [195]

Jøren Knudßen i Røninge bød sig i rette jmod welby. fru Zidtzel Høg eller hindis fuldmegtig, och ingen møtte i dag. [196]

|171r| Christen Anderßen i Kapedrup, Rasmus Hanßen, Olle Hansen ibid., Niels Perßen i Roldsted epter Jacob Persens begier bleff wd melt at siune Røninge Søegaars och des wnderlegendes bønder skouff. [197]

Thorsdagen den 16. septembris 1647 paa Aasumheridtz ting.
Sidendis retten: Madtz Anderßen i herisfougdens forfal, Anders Hansen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Hans Anderßen, Jens Hansen i Rogelund, Jørgen Knudsen i Røninge, Rasmus Anderßen i Bierkom, Lars Sørenßen, Markur Nielßen i Nere, Rasmus Madtzen i Nederholle, Jens Knudßen i Allerup.

Thingsteffner for Hans Madtzen i Rønckebye paa Madtz Han-

sens wegne welby. fra Hilleborig Aschersleben er Per Madtzen och Madtz Perßen i Aarsleff, de hiemlit wed aed med opragt fingere, at de i gaar otte dage thil i dag haffuer hidkaldet Rasmus Hanßen i Perstrup for sex daller med thi aars rentte, Anders Hanßen ibid. for threj slet daller, de schyldig er, saauel som en thønd øl, sex march, for siuff och thiuge march flesch och kiød, en sech for 1 mk. saauelsom halff anden ny thønder, en hiel och en halff for $4\frac{1}{2}$ mk., de hannem schyldig er. Formentte, de burde betalle med |171v| diß anuentte eller lide nam, och dom begierit.

Rasmus Hanßen møtte, sagde sig at were 16 shep koren och 8 dags arbedtzløn thil Madtz Hanßen schyldig och kiøbt kornit aff hannem, scheopen 14 schilling, erbød sig at wille betalle. Anders Hanßen wed sin aed benegted aldellis jndted at were Madtz Hanßen schyldig. Nød 15 dag wurderings dom offuer Rasmus Hanßen for de 16 schep korens werd och 8 dags billig arbedtzløn epter gieldsagers forordning. Anders Hanßen er frikient, thil anderledis beuisis. [198]

Thingsteffner for Per Anderßen, lafougit paa Sanderum gaard, er Rasmus Olsen och Hinrich Rasmussen i Dauinde, som hiemlit wed lige soren aed, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Anders Perßen i Dauinde, Thommis Madtzen, Jøren Perßen, Lars Knudßen, Hans Jbßen, Per Hanßen, Jep Hanßen, Olle Anderßen, Anders Anderßen, Pouel Hanßen, Markur Rasmussen, Rasmus Perßen, Hans Larßen Møller, Hans Madtzen, Olle Hanßen, Michel Madtzen, Anders Nielßen, Simen Sørenßen, Anders Hanßen Schreder, Per Jenßen, Hans Knudsen, Hans Olsen, Per Smed (ibid.), Anders Hanßen i Sanderum gaars molle, Per Christenßen i Skounbore, alle for skudtzmaall at giffue beschreffuen, huor-ledis hand sig jmod en huer haffuer schicket och forholdet, den stund hand haffuer thient paa Sanderumgaard, om nogen wiste hannem nogit at beschylde, andet end huiß |172r| erligt, christe-ligt och got er, huor om bem:tt Per Andersen deris windißbyrd begierit.

Anders Perßen, Thommis Madtzen, Jøren Perßen, Lars Knudßen, Hans Jbßen, Per Hanßen, Jep Hanßen, Olle Anderßen, Anders Andersen, Pouel Hanßen, Markur Rasmussen, Rasmus Perßen, Hans Larsen, Hans Madtzen, Olle Hanßen, Michel Madtzen, Anders Nielßen, Simen Sørenßen, Per Jenßen, [udstreget: Hans]

Peder Smed, Anders Hanßen, Per Christenßen, samptlig fremstod, sagde, at Peder Andersen haffuer skicket sig jmod alle huer i seer, som det sig en erlig karel wel egner och anstor, ald den stund hand haffuer thient paa Sanderum gaard och werit hoß dennem, huilket de widere wille stendig were, om behouff giøris. Anders Skreder møtte, sagde sig wel at wille giffue Peder Anderßen skusmaall, dog i dag schulle det ey schee. Her epter thingswinde wdsted bleff.

[199]

Thingsteffner for Christen Anderßen i Lundby er [afbrudt]. [200]

Thingsteffner for Hinrich Hanßen i Lundby er Christen Anderßen och Anders Larßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Rasmus Jenßen i Lundby och Jøren Nielsen ibid. jmod dom, dennem thiltallit for fem mk. for 2 lam, som er jndkomen jgiennem deris gierder och er bleffuen druchnit i en thoregraff, huor om hand fremfordrit siunsmend, nemlig Madtz Knudsen, |172v| Jep [rettet, vist fra: Per] Olsen i Lundby, eptersom bem:tt tingsteffner nu wed lige soren æd hiemlit dennem at haffue hidkaldet for deris sandhed at winde, diligeste Rasmus Jenßen och Jøren Nielßen jmod winde.

Da fremstod Madtz Knudsen och Jep [udstreget: Nielßen] (Olßen), berette, at nogit epter s. Knudtz dag da siunit de bem:tte Rasmus Jensen och Jøren Nielsens gierder, huor paa wor huel, och kre wor komen igiennem hullen, och icke de siuntis kre andre steder at were jndkomen, huor paa de giorde huer deris æd. Formentt, for:ne Rasmus Jenßen och Jøren Nielßen for:ne lam burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Rasmus Jenßen och Jøren Nielßen suarit, at lamen død formedelst icke wor oplob i Hinrich Hansens thoregraff. Sagen er i 14 dage optagen. [201]

Hans Larßen i Fraude, Anders Rasmussen, Christen Hanßen, Jens Madtzen, Niels Hanßen, Jøren Anderßen, Lars Nielßen, Rasmus Jbsen ibid. bleff epter welby. landtzdomers fuldmegtigs begiering wdmelt paa thisdag at møde wed Offuerholle och siune, huiß de da kand bliffue paauist, som de her i dag 8 dage wil for-suarlig giffue beschreffuen.

[202]

Epter Michel Perßen paa Fraudegaard hans bud Madtz Chri-stensens begiering bleff Jep Persen i Thorup, Niels Larßen ibid., Rasmus Anderßen och Rasmus Jbsen i Bierkom wdmelt at siune Fraude |173r| gaars saauelsom welby. Christian Daas thienneris

skouffparttes olden, som de forsuarlig wil giffue beschreffuen.

[203]

Peder Jbsen i Thornbere, Jøren Hanßen i Killerup fremstod, berette at haffue siunit Grobrøder chlosters skouffs partters suins olden, da findis udj Affuindtzloffskouff fire suins olden, Røgegerup [!] skouffs partter fire suins olden, Haffuendrup skous partt fem suins olden. Her epter Hans Madtzen paa Hollegaard paa Hans Krafftis wegne things winde wdsted bleff. [204]

Rasmus Hanßen i Kapedrup, Christen Anderßen, Olle Hanßen ibid. och Niels Perßen i Roldsted fremstod, berette at haffue siunit Røninge Søegaars thilligende skous partter saael som bøndernisi i Aasum och Windingherit, huor findist hoe hundrede thiuge och thoe suins olden, huor epter Niels Wogenberigs bud Jacob Perßen thingswinde wdsted bleff. [205]

For:ne Rasmus Hanßen i Kapedrup och hans medfølgere berette och at haffue siunit Otte Hansen i Røninge, Lars Rasmussen, Søren Perßen och Søren Anderßen i Røninge deris gaarders skouspartter, huor findis threduffue suins |173v| olden, huor epter Hinrich Sørensen i Kierteminde hans bud Jacob Perßen i Røninge thingswinde wdsted bleff. [206]

Thorsdagen den 23. septembris 1647 paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit i Aasumherit, Houle Jenßen paa Thorpegaard [afbrudt].

Thingswindismend: Lars Simmenßen i Kierby, Per Rasmussen, Rasmus Larßen, Madtz Rasmussen i Kierby, Knud Olsen, Thyge Jbßen ibid., Peder Hanßen i Dauinde, Olle Anderßen ibid.

Thingsteffner for Peder Anderßen paa Sanderumgaard er Per Jenßen och Anders Nielßen i Dauinde, som hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Hans Knudßen, Hans Olsen och Anders Ericksen Skreder, alle i Dauinde, for skusmaall at giffue beschreffuen eller lide høring. Saa nu thilspurde for:ne Peder Anderßen forschr:ne mend, om nogen aff dennem wiste hannem andet end erligt at eptersige, den stund hand er werit paa Sanderumgaard och hos dennem.

Da fremstod Hans Knudsen, Hans Olsen och Anders Erichsen och en epter anden wed deris æd bekreffted, |174r| at bem:tte Peder Andersen jmod dennem haffuer sig skicket och forholdet

erlig, christeligen och wel, saa ingen wiste hannem andet at epter-sige, saa de thacket hannem for god och christelig omgengelße i alle maader, huor epter thingswinde wdsted bleff. [207]

Jens Jørgenßen i Rogelund, Jens Hanßen ibid., Knud Rasmussen i Seden, Per Frandsen ibid., Peder Larßen, Anders Perßen ibid. for retten fremstod och en epter anden wed deris æd bekreffted, at det er dennem i Gudtz sandhed fuld witterligt, at Hans Rasmussen i Bollerup haffuer nu paa elluffte aars thid werit en fattig, forarmit och blind mand, saa hand icke er god for at giffue nogen skatt. Her epter things winde wdsted bleff. [208]

Rasmus Larsen i Thorup, Lars Perßen ibid., Anders Rasmussen, Niels Larsen i Nere for retten fremstod, berette at haffue siunit Perstrup schouff, huor findis atten suins olden, Lauindtzgaare schouff, findis atten suins olden, saauit welby. Jffuer Windtz thiennere berettiget er. Her epter Houlle Jensen, fougit paa Thorpegaard, paa sin gunstig hosbondtz wegne thingswinde wdsted bleff. [209]

|174v| Jep Perßen i Thorup, Niels Larsen ibid., Rasmus Andersen i Bierkom, Rasmus Jbsen ibid. fremstod och samptlig berett at haffue siunit Røeløffue skouff, saauit Christian Daa er berettiget, huor findis olden til thiuge och thoe suin, Fraudegaars enemerche løcke findis olden thil førgetiuge och fem suin, huor epter Michel Persen, fougit paa Fraudegaard, thingswinde wdsted bleff. [210]

Thingsteffner for Jens Therkelsen paa Fraudegaard er Claus Jørenßen och Rasmus Larsen ud[i] Fraude, de hiemlit wed lige soren æd, at de i [!] med fiorffen dags warsel til i dag haffuer hid-kaldet Niels Olsen i Nederholle sampt hans suen Niels Rasmussen och Jøren Clemmidßen thiennendis bem:tte Niels Olsen jmod winde, dom och beschylding. Da fremstod Therkel Jenßen, la-fougit paa Fraudegaard, och Daniel Nielßen samestedtz och en epter anden want wed æd med opragt fingere, at nu nestforleden 15. augusty, som i søndag wor fem wger, da paa sogen steffne aduarit och forbød Jens Therkelsen meennige sogne thinder mend och karle och huem, som haffde koren seed, at ingen aff dennem maatte jndføre deris koren, før |175r| end der bleff thald med dennem, och de sig haffde ladet skriffue, huor paa de huer for sig bad dem saa sant Gud thilhielpe. Satte i rette, om for:ne Niels Olsen och hans thiennere ey bør thilbørlig staa thil rette, for-

medelst de jmod forbud haffuer ladet jndføre deris koren och icke haffuer ladet thelge eller deris thiende paa ageren affsatt, och dom begierit.

Hans Madtzen paa Hollegaard møtte och formentte, Niels Olsen och hans thiener sampt Nederholle mend haffde ladet beschicke, om Jens Therkelsen wilde thelge med dennem paa age-
ren, da Jens Therkelsen schal haffue suarit nei, mens huer skulle thiltenche hannem oprigteligen at thiende, huor epter de hannem aff rugmarchen haffuer thiendet och dennem ladet skriffue, och nu i rette thide som de andre waar thinden haffuer thilbøden, dog den icke haffuer willet anname, derfore endnu erbød dem at wille leffuere thinden endten i kierffuen eller skeppen, om Jens Ther-
kelßen det endnu wille anname. Formentte derfore, Niels Olsen och hans thiennner bør for Jens Therckelsens thiltalle fri were.

Jens Therkelsen suarit, at Hans Madtzen eller andre |175v| aldrig skulle beuise at haffue giffuen Niels Olsen eller hans thiennere forloff at jndage deris waar koren endten wed dem selff eller andre, mens som thilforne dom begieritt. Sagen er i sex wger optagten. [211]

Niels Larsen i Nere, Anders Rasmussen ibid., Rasmus Larßen i Thorup, Lars Perßen i Thorup, Lars Anderßen, Anders Larsen i Nere for retten fremstod och samptlig berette, at wngefer threj wger før paasche da aff wlöckelig jldebrand affbrende Anders Hansens hus i Nere med alt, huiß hand haffde, udj hans frauerefse, saa hand foraarsagis gotfolch om hielp i Gudtz naffuen at besøge, wor der fore bem:tt Anders Hansen woris forschriffuelse be-
gierendis, huilcket wi billigen icke wiste at fornegte, epterdj wi, saauelsom mennige mand i dag thingit søger, hans bedrøfflig wilkor beuist er, er derfore thil alle och huer, bem:tte Anders Hansen hender fore att kome, woris ydmyge bøn och begiering, at de hannem nogit i Gudtz naffuen wille meddelle, foruentendis lön der fore aff Gud allermeg:tte. Her epter bem:tte Anders Han-
ßen thingswinde wdsted bleff. [212]

|176r| Knud Rasmussen i Seden, Niels Anderßen, Jens Nielßen, Per Larsen, Rasmus Knudsen, Lars Perßen, Hans Rasmussen, Hans Hanßen, Olle Eyllerßen, Anders Perßen, Per Perßen, den anden Anders Perßen, Madtz Nielßen, Jøren Perßen, Lars Niel-
ßen ibid., Anders Perßen i Aasum, Niels Nielßen, Rasmus Cle-

midsen ibid., Jens Jørenßen i Rogelund, Jenß Hansen, Anders Anderßen, Per Søren[sen] ibid. for retten fremstod, gjorde och gaff Knud Ottesen, lafougit paa s. Hans chloster, jt got skudtzmaall, saa jngen aff dennem wiste hannem andet, en huiß erligt, christeligt och got er i alle maader, saa de thacket hannem gaan for christelig och god omgengelse i alle maader, huilket de ydermere wille stendig were, om behouff gjoris. [213]

Jens Therkelsen paa Fraudegaard loed liuse epter jt graa soe suin, thuistiffuit. [214]

Knud Rasmussen i Seden, Per Frandsen ibid., Anders Perßen och Niels Nielßen i Aasum for retten fremstod, berette at haffue siunit Killerup skouff, huor jngen olden er, Høyby schouff er vel nogit stench olden, mens jcke nogit, som kunde brendis suin paa, formedelst det er jckun enche threr, som er olden paa, och er jndted i for for |176v| dj mange byers suin, som der er omkring, Aasum skouff er 18 suins olden, som de berette. Her epter [afbrudt]. [215]

Welby. landtzdomers fuldmegtig Hans Madtzen paa Holluffgaard fremlagde en skrifftlig siunsaffsigt, som thil jndhold melder, epterschr:ne jorder thil de threj ødegaarde i [*åben plads til ca. 6 bogstaver*] Holle den 21. septembris aff wuillige ottemend siunit och taxeret er, som følger: Laris Hansens gaard i Offuerholle udj Kierkemarchen findis 1 ager paa Moseberg med Niels Hansen thil rens thil siuff schep roug, 1 ager ibid. med Per Knudsen til rens, 2 1/2 schep rug, 1 ager ibid. med Clemid Madtzen thil rens, 5 [*udstreget: schep rug*] fieringcar rug, thoë støcher i Stachemarch ager med Per Bendtzenß thil rens til 3 schep rug, threj agre i Toremarch ager med Per Knudßen thil [*udstreget: maals*] rens, tholff schep rug, en ager i Bogen med Per Knudsen thil rens, 5 shep rug, 1 støche i Hetten med Rasmus Madtzen thil rens, 3 1/2 schep haffre, 1 ager paa Klipisberg med Per Knudsen thil rens, 8 shep are, 2 agre paa Nørberig med Clemid thil rens, sex schep rug, och 2 hutter, 8 schep are, 1 ager ibid., 5 schep rug, 1 hut, 2 schep are, 2 ager paa Nøre-[*udstreget: hetten*]-berig med Niels Hansen thil rens, 20 schep are, 1 ager wed |177r| Ansbergled med Per Madtzen thil rens, 1 schep rug och 5 schep are, 1 ager paa Kolshøy med Per Knudsen thil rens, 3 schep rug, 3 agere wed Offuerholle med Clemmid til rens, 10 schep rug, engbonden til 4 laß høe.

Huillehøigsmarch: 1 ager i Fald ager med Lars Olsens gaard thil reens til 2 schep biug, 1 ager ibid. med Clemid thil rens, 3 schep biug, 1 ager wed Ansberg led med Per Knudsen thil rens, $2\frac{1}{2}$ schep biug, 1 hut til 2 schep are, 1 ager paa Huillehøy med Per Knudsen til rens, 6 schep biug och 7 schep are, 2 ager ibid. til 8 schep biug, 1 støche wed Røested, 2 schep are, 1 ager ibid. til 2 schep biug och 2 schep are, 2 støcher paa Stensberg med Per Knudsen til rens, 9 schep biug, 1 hut 3 schep are, 1 ager i Eilunds krog med Thomis Sørenßen til [udstreget: maals] rens til 6 schep biugh, 1 ager til 3 schep biug, 1 støche ibid. 2 schep biug, 1 ager wender paa Per Bendsens hauge til 5 schep biugh, 1 ager paa Bøelsted med Niels Han[sen] til rens til 3 schep biug, engbond til fir laß och udj enghaugen 4 laß.

Risningsmarch: 1 ager wed Nederholle med Rasmus Madtzen thil reens, 3 schep biug, 2 ager ibid. med Per Bendtzen til reens, 11 schep biug, och hutten til sex schep are, 1 ager paa Gietogen med Clemmid til rens, 6 schep biug, 1 ager ibid., 3 schep biug, thoe støcher wed Lars Olsens gaard til 3 schep are, thoe støcher wender paa weyen til 4 schep are, 1 høffd wed Clemidtz gaard 3 schep biug, |177v| en ager wender paa høffden til 4 schep biug, thoe støcher wender paa Clemidtzgaard, $6\frac{1}{2}$ schep biug, 1 ager paa Moseberg med Hans Jensen til rens, 8 schep biug, 1 støche ibid., $3\frac{1}{2}$ schep biug, 1 støche ibid., 2 schep biug, en ager paa Graffuen, 3 schep biug, engbond til 6 laß høe, suma rugland $55\frac{1}{2}$ schep 1 f:ring, biugland $104\frac{1}{2}$ schep, areland $75\frac{1}{2}$ scheper, høebond 18 laß.

Niels Madtzens gaard: Kierkemarch 1 ager paa Moseberg med Rasmus Madtzen thil rens, $2\frac{1}{2}$ schep rug, 1 ager ibid., 2 schep rug, 2 agere ibid., $6\frac{1}{2}$ schep rug, 1 støche wed landueyen til 5 fieringkar rug, en ager i Stackenmarch ager med Clemid til reens, $2\frac{1}{2}$ schep rug, 1 høffd wed Offuerholle til $1\frac{1}{2}$ schep are, 1 ager i Storemarchager med Rasmus Madtzen thil rens til fir schep rug, 1 ager i Bogen med Hans Jensen til rens, $3\frac{1}{2}$ schep rug, 1 støch i Hetten, 1 schep are, 1 støch ibid., $3\frac{1}{2}$ schep are, 1 ager paa Klipsberg med Lars Hansens gaard til renß, 5 schep are, 1 ager ibid., 5 schep rug, 1 ager paa Norberg med Peder Madtzen thil rens til 2 schep rug, hutten til 4 schep haffre, thoe agere ibid. 6 schep rug, huttene til 9 schep are, 1 ager ibid. til 3 schep rug,

hutten til 1 schep are, 1 ager paa Nøreberg med Rasmus Madtzen til rents, 9 schep rug, 2 støcher til 3 schep rug, 1 schep are, engbond til 3 las høe.

Huillehøgsmarch: 2 støcher i Falddager med Jens |178r| Hierigsen til rents til 3 schep are, en ager ibid. med Hans Jensen til rents, 4 schep biug, 1 ager ibid. til 3 schep biug och hutten til 1 schep are, 1 ager ibid. med Clemid til rents, 4 schep biug, 1 ager ibid. med Rasmus Madtzen till rents, 3 schep biug, 1 ager ibid. med Lars Olsen til rents, 10 schep biug, 1 ager wed Ansberig leed med Rasmus Madßen til rents til $2\frac{1}{2}$ schep biug, 1 hut til 2 schep are, 1 ager paa Huillehøig med Rasmus Madtzen til rents, 7 schep biug och 8 schep are, 1 ager ibid., 3 schep biug och 3 schep are, 1 støche paa Steensberig med Rasmus Madtzen til rents, 6 schep biug, 1 ager wed Niels Olsens hauge, 4 schep biug, 1 ager paa Bøelsted med Rasmus Madtzen til reens, 4 schep biug, engbond til fem laß, wdj enghaugen 5 laß.

Risnings march: 1 ager paa Gietogen med Per Bendtzen til rents til 6 schep biug, 1 ager ibid., 5 schep biug, 1 ager ibid., 4 schep biug, 1 ager ibid. 7 schep biug, 1 høffd wed Klipewad med Hans Jensen til rents til 4 schep are, 1 støche wed Lars Olsens gaard 1 schep biug, 1 støche wender paa høffden med Per Knudsen thil rents, 2 schep biug, 1 ager paa Moeßeberig med Rasmus Madtzen til rents, 7 schep biug, 1 høffd wed Klipeueyeyen med Hans Jenßen, 2 schep biug, thoe ager paa Grauen, 6 schep biug, 7 støcher paa *(Ryen)*, 7 schep, 1 støche paa Risningslette til 3 schep are, engbond til 6 laß, suma rugland 50 schep 1 fj:r, biugland $99\frac{1}{2}$ schep, are land 50 shep, høebond 19 laß.

Thomis Sørensens gaard i Nederholle: Kierkemarch 1 ager paa Moseberig |178v| med Niels Hansen til rents, 4 schep rug, 1 ager ibid., 2 schep rug, 1 ager ibid., $3\frac{1}{2}$ schep rug, 1 ager ibid., 2 schep rug, 1 ager i Storemarchager med Rasmus Madtzen til rents, 5 schep rug, 1 ager i Bogen med Rasmus Madßen til rents, 6 schep rug, 1 støche i Hetten, 1 schep are, 1 støch i Hetten, $3\frac{1}{2}$ schep are, 1 ager paa Klipisberg med Jens Hierigsen til rents, $4\frac{1}{2}$ schep are, 1 ager paa Nøreberg med Hans Mulle til rents, 3 schep rug och 4 schep are, 1 ager ibid., 3 schep rug, 1 schep are, 1 ager ibid., 8 schep are, 1 ager wed Ansbergled med Rasmus Madtzen til rents, 2 schep rug och 8 schep are, 1 ager wed Koldtzhøig, 4 schep rug

och 3 schep are, 1 ager ibid., $3\frac{1}{2}$ schep rug, engbond til $2\frac{1}{2}$ laß.

Huillehøgs march: 1 støch wed Ansbergled med Rasmus Madtzen til rens, 2 schep biug, 1 ager paa Huillehøig med Hans Jenßen til rens, 8 schep biug, 1 ager ibid., $2\frac{1}{2}$ schep biug, 1 støche wed Røsted til 1 schep biug, 2 støcher paa Stensberg med Rasmus Madtzen til rens, 9 schep biug och 3 schep are, 1 ager wed Eilunds Kroch med Lars Hansen til rens, 6 schep biug, 1 ager ibid., 8 schep biug, 1 ager ibid., 5 schep biug, 3 hutte wed Thomis Sørensens gaar, 3 schep biug, 1 ager wender paa Per Bendtzens hauge, 7 schep biug, 1 ager wed Gamel Lars Hans[en ?] til $4\frac{1}{2}$ schep biug, 1 ager wed Niels Olsens hauge til $3\frac{1}{2}$ schep biug, engbond til $2\frac{1}{2}$ laß høe, udj enghaugen til 5 laß, 1 støche i enghaugen 2 schep are.

Risnings march: 1 ager wed Nederholle [179r] med Rasmus Madsen til rens til 3 schep biug, 1 ager ibid., 4 schep biug, 2 ager wed mølle weyen med Rasmus Madtzen til rens til 14 schep biug, huttene 2 til 5 schep are, 1 ager paa Giedtogen med Niels Olsen til rens til $3\frac{1}{2}$ schep biug, 2 agere paa Grauen, 6 schep biug, 1 ager ibid. med Rasmus Madtzen til rens, 4 schep biug, 5 støcher paa Ryen, 9 schep biug, 1 støche paa Risningsletten til 2 schep are, engbond til 4 laß, suma rugland 38 scheper, biugland $59\frac{1}{2}$ schep, haffre land 45 schepper, engbond 14 laß, epter dens widere bemelding, lest och paaschreffuen bleff, huor epter fremstod Hans Larsen Lunde i Fraude, Anders Rasmussen, Christen Hansen, Jens Madtzen, Jøren Anderßen, Rasmus Jbsen, Lars Nielßen och Niels Hanßen ibid. och en epter anden same siunsaffsigt i alle maade stendig wor saaledis at were befunden, som forschreffuit staar. Her epter Hans Madtzen things winde wdsted bleff. [216]

Thorsdagen den 7. octobris 1647 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend er: Lars Anderßen i Røgerup, Hans Jørenßen, Anders Persen, den anden Anders Persen, Lars Hanßen, Anders Nielßen ibid., Morten Hansen i Thorup, Rasmus Nielßen ibid.

[179v] Knud Madtzen i Løndeße, Hans Erichsen, Hans Hanßen Hiort, Hans Thommeßen ibid. fremstod, berette at haffue siunit Brangstrup gaars skoumoll, huor findis firesindtziuge suins ol-

den, Flenstoffte schouff i Bogherit findis threduffue suins olden, Sølleuad skoumaall findis sex suins olden, huor epter Jacob Perßen i Røninge paa Eyller Sørensens wegne, fougit paa Brangstrup, thingswinde wdsted bleff.

[217]

Thingsteffner for Hans Nielßen paa frue Kierstin Lidtzous wegne paa Hellerup er Peder Nielßen och Frerich Hanßen i Feridtzloff, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dagh otte dage til i dag haffuer hidkaldet Frerich Hanßen i Nere for 1 f:ring smør, Hans Mortenßen i Roldsted for 1 f:ring smør, de aff deris landgilde med resterer. Formentte, de burde betalle med diß anuentte eller epter 15 dags forløb lide nam, och dom begieritt.

Nød 15 dag wunderings dom for deß billig we[r]d epter gield-sagers forordning.

[218]

Thingsteffner for Rasmus Hanßen i Ferisleff paa Hinrich Sørensens wegne i Kiertteminde er Rasmus Anderßen i Røninge och Knud Madtzen i Nere, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag |180r| otte dage til i dag haffuer hidkaldet Morten Rasmussen i Nere for 1 f:ring smør, Madtz Hanßen i Kapedrup for 1 f:ring smør och [åben plads] fogit peng, alle jmod dom, saa och Otte Hansen i Røninge, Søren Perßen, Lars Rasmussen ibid., huer for 1 otting smør, de med resterer, satte i rette, om saa mange som ey zedel fra kiøbmanden forskanner paa for:ne smør schyld at haffue leffuerit, om de ey deris feste epter recessen bør haffue forbrut. Sagen er med Rasmus Hansens thilladelse i fiorten dage optagen.

[219]

Thingsteffner for Jacob Perßen i Røninge paa welby. Casper Dues wegne er Hans Anderßen i Langeschouff, Hinrich Rasmussen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag otte dage til i dag haffuer hidkaldet Niels Hansen i Røninge, Frandtz Hansen, Madtz Anderßen, Jens Clemidßen, Per Nielßen, Niels Jenßen ibid. jmod dom. Dennem thiltallit, for de wlouglig paa Søegaars grund haffuer slaget och affført greß. Formentte, de burde dertil hiemel at føre eller lide som for whiemmelt, och dom begierit. Niels Jenßen møtte och wed sin æd benegted ey nogit greß at haffue slaget eller affført aff Søegaars grund, Madtz Anderßen wed sin æd och benegted ey nogit paa Søegaars grund at haffue slaget eller aff-|180v|-ført, formentte dem for thiltallen fri were.

Niels Hansen, Per Nielßen, Jens Clemidßen och Frandtz Hanßen møtte och wed deris æd benegted ey greß paa Søegaars grund at haffue slaget, mens stendig wor nogit lidit steer i Lungmosen at haffue slaget, som de wille forbedre deris husis thag med. Formentte, [udstreget: deris] den gode mand dem der fore ey eptestreber. Sagen er i fire wger optagen. [220]

Bemelte Niels Hanßen, Per Nielßen, Jens Clemidßen och Frandtz Hanßen møtte aff Røninge och wed deris æd benegted ey aff Christen Simenßen, lafougit paa Søegaard, at were giffuen forloff same steer at sla eller affføre. [221]

Thingsteffner for Jacob Perßen i Røninge paa Niels Wogen-berigs wegne er for:ne Hans Anderßen och Hinrich Rasmussen i Langeschouff, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Anne Rasmusdotter i Røninge til Niels Hansens med hindis lauguerge jmod dom, hinde tiltallit for leyermåls bøder sex rdlr., for hun sig besoffuit haffuer ladet. Formentte, hun burde betalle eller lide paa kropen, och dom begieritt. Sagen er i fire wger optagen. [222]

Thingsteffner for Per Nielßen i Høybye er Jep Hanßen i |181r| Høyby och Hans Larßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Knud Jørenßen i Allerup jmod dom och siunsmends frasigelse. Da fremstod Hans Jffuerßen och Hans Rasmu[sen] i Høyby, berette at haffue siunit en sort hielmit wngstud, som findis druchnit i Knud Jørensens thoregraff paa Allerup lung, huor ey findis oplob, huilken de haffuer wuderit for fire slette daller. Formentte, Knud Jørenßen same stud burde betalle eller lide nam, och dom begierit. Knud Jørenßen berette, at Høybye folch skal haffue brut hul paa gierdet, formentte sig derfore for thiltallen fri were. Sagen er i fiortten dage optagen. [223]

Hans Larsens sag i Langeschouff med Niels Johanßen ibid. er til i dag 14 dage optagen. [224]

Thorsdagen den 14. octobris 1647 paa Aasumheridtz thing.
Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Mas Anderßen i Thorup och Søren Rasmussen, skriffuer.
Thingswindismend: Lars Rasmussen i Røninge, Rasmus Knud-

ßen, Lars Perßen, Rasmus Jenßen, Niels Hanßen, Rasmus Gregerßen ibid., Madtz Anderßen i Nere, Theme Ottesen ibid.

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thorup paa Jøren Wichmandtz wegne er Hans Jørenßen och Jep Hanßen i Allerup, som |181v| hiemlit wed æd med opragt fingere, at de med fulde fioritten dags warsel thil i dag haffuer hidkaldet alle s. Hans chlosters thiennner i Aasumherit for huiß restandtz, de skyldig er. Formentte, de burde betalle med dis anuentte eller lide nam. Sagen er i 8 dage optagen. [225]

I lige maade hiemlit for:ne thingsteffner, at de och med fulde fioritten dags warsel til i dagh haffuer hidkaldet alle kongl. may:s skattebønder jmod dom for deris resterende skatter, de epter restanses bemelding skyldig er. Formentte, de burde betalle med dis anuentte, och dom begieritt. Saamange, som resterer och loug- lig kallit er, bleff 15 dag wurdерings dom offuersted epter giel-sagers forordning. [226]

Thingsteffner for Jacob Perßen i Røninge paa Niels Wogenberigs wegne er Per Nielßen och Niels Jenßen i Røninge, som hiemlit wed æd epter recessen, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Bertel Nielßen i Røninge, Niels Perßen, den anden Per Nielßen ibid., Christen Hanßen i Hols mølle for der[i]s sandhed at winde. I lige maade hiemlit Jffuer Jenßen i Røninge och Per Christenßen i Kiertteminde, at de i dag 14 dage til i dag haffuer hidkaldet Søren Christenßen, Madtz Sørenßen, Lars Sørenßen i Kiertteminde jmod clage och windißbyrd och dom. |182r| Da epter at æden winderne <er> forholt, fremstod Bertel Nielsen i Røninge, want wed æd med opragt fingere, at nu nestforleden s. Michels dag, da kom Søren Christenßen, Madtz Sørenßen och Lars Sørenßen i Kiertteminde kiørendis och wille thil Kiertteminde, eptersom for:ne Bertel Nielsen wor kommen offuer fiellebroen <med stenbroen> fra Kiertteminde med en møllesteen, och sagde, at forschr:ne Bertel och medfølgere skulle age thilbage igjen, det dieffuelen skulle føre dem thilbage, och holt thuers i weyen for for:ne, som haffde møllestennen paa, thruet och wnd-sagde dennem och icke kunde kome frem, før Niels Wogenberig kom dem thil hielp. Niels Perßen i Røninge, Per Nielßen och Christen Hanßen en epter anden want i alle maade, lige som Bertel Nielßen før wundet haffuer, huor paa de huer for sig bad dem

saa sant Gud thilhielpe. Her epter thingswinde wdsted bleff. [227]

Thingsteffner for Morten Hanßen i Thorup er Jøren Anderßen och Hans Mortenßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag fiorffen dage til i dag haffuer hidkaldet welby. Hening Valchendorff och hans fuldmegtig jmod winde, saa och Niels Larßen, Jesper Madtzen, Per Thomeßen och Jep Perßen ibid. for deris sandhed at winde. Da fremstod Niels Larßen, Jesper Madtzen, |182v| Per Thomeßen och Jep Perßen och en epter anden wantt wed æd med opragt fingere, at Morten Hanßen i Thorup haffuer icke wden halffgaarsbrug, thilmeld er saa forarmit, at hand jndted haffuer at skatte aff, huor paa de huer for sig bad dem saa santt Gud thilhielpe. Her epter thingswinde wdsted bleff.

[228]

Thingsteffner for Jens Madtzen i Nere er Rasmus Jørenßen och Rasmus Jenßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage hidkaldet welby. Hening Valchendorff paa Ottensegaard jmod winde, disligeste hiemlit for:ne thingsteffner i dag 8 dage at haffue hidkaldet Frerich Hanßen i Nere, Hans Jenßen, Hans Jbsen, Anders Rasmussen ibid. for winde. Da fremstod Frerich Hanßen, Hans Jenßen, Hans Jbsen, Anders Rasmussen och en epter anden want wed æd med opragt fingere, att Jens Madtzen i Nere formedelst hans kre hannem er fra død, saa och for wløckelig jldebrandtz skyld er saa forarmit, at hand icke er god for at giffue nogen skatt, huor paa de huer for sig bad dem saa sant Gud thilhielpe. Her epter thingswinde wdsted bleff. [229]

Madtz Anderßen i Thorup sidendis i epterfølgende sag i dommersted. Thingsteffner for Hans Jesperßen i Ottense pa[a] Hans Christenßen rifougis wegne er Hans Jørenßen och Jep |183r| Hansen i Allerup, de hiemlit wed lige soren æd, at de loulig thil i dag haffuer hidkaldet Madtz Anderßen i Høyby jmod dom, hannem thiltallit for firesindtztiuge slette daller sagefald, hand for Per Sørensen i Rogelund haffuer loffuit och god sagt, wndtagen 20 sldr. er epterlatt. Formentte, hand burde betalle, sampt 10 rdlr. fogit penge, eller derfore lide deelle, och dom begieritt. Madtz Andersen bleff thilkied at betalle eller lide deelle. [230]

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, er for:ne Hans Jørenßen och Jep Hanßen, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de med fulde otte dags warsel til i dag haffuer

hidkaldet Per Sørenßen udj Rogelund jmod dom, hannem thiltallit, formedelst at eptersom dom offuer hannem for deelle er wdsted for 80 sldr. sagefald, saa och 15 sldr. fougit peng, hand for hannem haffuer loffuit och god sagt. Satte i rette, om Per Sørenßen ey bør hannem betalle eller lide nam i hans boe och godtz epter 15 dags forløb, jndtil hand schadißløs worder thilfriß stillit, och der paa dom begieritt, eller bem:tt Per Søren[sen] epter clage och si[u]n thilbørligen staa thil rette, och der paa i lige maade dom begieritt. Per Sørenßen bleff thilkiend for:ne Madtz Andersen for forschr:ne løfftæ effter 15 dags forløb at betalle |183v| och skadißløs holde epter gield sagers forordning. Belangende den anden thiltalle er sagen i fire wger optagen. [231]

Thorsdagen den 21. octobris 1647 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten i herisfougdens sted och forfal: Madtz Anderßen i Thorup, Jens Therkilsen paa Fraudegaard och Søren Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Søren Anderßen i Røninge, Jørgen Gregerßen, Jep Rasmussen, Niels Jensen ibid., Hans Knudßen i Dauinde, Morten Rasmussen i Nere, Anders Persén den eldere i Røgerup.

Saauit sagen til i dag er optagen angaaænd s. Hans chloster och skattebønder her i heritted er endnu med beuilling i threj wger optagen. [232]

Thingsteffner for Jens Therckelsen paa Fraudegaard er Hans Welchen och Palle Sørenßen sammestedtz, som hiemlit wed æd epter recessen, at de i dag 14 dage til i dag haffuer hidkaldet Per Galteberig i Nere for 10 dlr. 3 mk., Morten Rasmussen ibid. for 6 dlr. 1 mk., Morten Madtzen i Thorpegaars mølle for 12 dlr. 2 mk., Niels Persén i Roldsted for 6 dlr., Morten Hanßen i Thourup for 4 dlr. 4 sch., Lars Knudßen i Dauinde for 5 mk., de hannem skyldig er. Formentte, de burde betalle med |184r| diß anuentte eller lide nam, och dom begierit. For:ne irettekallede bleff 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning offuersted, epterdj ingen møtte med erklering, wndtagen Morten Rasmussen, som gilden stendig wor. [233]

Thingsteffner for for:ne Jens Therkelsen paa Christian Bagers wegne i Ottense er Knud Madtzen och Jens Christensen i Nere, som hiemlit wed lige soren æd, at de louglig til i dag haffuer hid-

kaldet Morten Rasmussen ibid. jmod dom, hannem thiltallit for 16 sldr. 4 sch., hand hannem skyldig er epter wdtog aff Christian Bagers regenschabs bog. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte eller lide nam, och dom begieritt. Morten Rasmussen wor gielden stendig, bleff 15 dag wurdерings dom offuersted epter gieldsaggers forordning. [234]

Thorsdagen den 28. octobris 1647 paa Aasumheridtz ting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup, Lars Simenßen i Kierbygaard, Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Jens Erichsen i Kapedrup, Niels Hierichsen, Jens Sørensen ibid., Anders Mickelßen i Nederholle, Niels Nielßen i Aasum, Lauris Simenßen i Kierbygaard, Jep Hanßen i Allerup, Hans Jørenßen ibid., Jesper Madtzen i Thorup.

Thingsteffner for Niels Wogenberig hans bud Jacob Perßen i Røninge er Per Nielßen och Niels Jenßen ibid., de hiemlit |184v| wed æd med opragt fingere, at de louglig thil i dag med fulde otte dagis warsel thil i dag haffuer hidkaldet alle Røninge Søegaars thiennar, husmend och gordmend, her i herettert jmod dom. Sagen med beschydningen er til i dag 14 dage optagen. [235]

Thingsteffner for Jffuer Jenßen Bøcker i Røninge er for:ne thingsteffner, de hiemlit wed lige soren æd, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Hans Knudsen i Dauinde for 9 mk. for en thønd øl, hand aff hannem bekom til sin moder Maren Knudsis begravfuelse. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begieritt. Hans Knudsen møtte och stendig wor øllit at haffue hendt, dog berette sin s. fader det at haffue kiøbt. Hans Knudsen bleff 15 dag wurdерings dom offuersted epter gieldsagers forordning. *(I margin med blyant: 1 mk.)* [236]

Thingsteffner for Christen Simenßen, forige lafougit paa Rønninge Søegaard, er Niels Hinrichsen i Lauindtzgaare och Anders Dinesen i Røgerup, de hiemlit wed lige soren æd, at de i gaar otte dage til i dag haffuer hidkaldet erlig och welby. Casper Due paa Rønninge Søegaard jmod winde, skusmaal och thingswindiß beschriffuelse, disligeste Jacob Perßen i Røninge, Jørgen Gregerßen, Jep Rasmussen, Pouel Christensen, Hans Hanßen, Knud Jørgen-ßen, Lars Perßen, Anders |185r| Hanßen, Rasmus Gregerßen,

Rasmus Jenßen, Rasmus Knudsen, Jørgen Knudsen jbid., Christen Møller i Hols mølle, Hans Jørgensen i Røgerup, Lars Hanßen ibid., Hans Nielßen i Saaderup, Jens Nielßen ibid., Niels Albretsen i Elinge, Olle Smed, Madtz Rasmussen, Hans Perßen, den anden Hans Perßen, Lars Perßen ibid., Rasmus Larßen i Huduad, Rasmus Anderßen i Bierkom, Jens Erichsen i Kapedrup, Niels Hieressen, Jens Jyde, Madtz Rasmussen ibid., Søren Hiort i Auindtzloff, Sture Knudsen i Ellepindtzhuß, Madtz Knudsen i Røninge, Lars Skreder, Jens Nielßen, Jacob Fischer, Jffuer Böcker, Per Nielßen, Niels Strangesen, Frans Hanßen, Niels Hanßen, Madtz Böcker, Hans Weffuer (ibid.), Niels Perßen i Rørup, Hinrich Rasmussen i Langeschouff, Hans Andersen, Per Bendtzen, Hans Kiep ibid., Jens Clemidßen och Niels Anderßen i Røninge, alle och huer for skudtzmaall at giffue beschreffuen.

Da fremstod alle for:ne mend wndtagen Jens Nielsen i Saaderup, Jens Jyde i Kapedrup, Madtz Rasmussen ibid., Søren Hiort i Affuensloff, Lars Skreder i Røninge, Jacob Fischer ibid., Madtz Böcker i Røninge, Hans Weffuer ibid., Niels Perßen i Rørup, Per Bendtzen, Hans Kiep [*udstreget*: ibid.] i Langeschouff, och en epter anden gaff for:ne Christen Simenßen et got schusmaall, at hand sig jmod alle och huer for:ne haffuer skicket och forholdet, som det sig en erlig karel wel egner och anstaar, saa jngen wiste hannem |185v| andet, end huiß erligt, christeligt och got er, saa de huer for sig thacket hannem for god omgengelse i alle maader, haffuer och bem:tt Christen Simenßen, dis midlertid hand er werit lafougit, lade[t] pløye, saa och høste thil Søegaard, som dett sig bør, huilcket de widere wil stendig were, huor behoff giøris [*udstreget*: Her epter things winde wdsted bleff], och det i alt baade med engbond, slaaland och alt andet ladet jndføre saauel som andre hans formend, ald den stund de mindis kand. Her epter things winde wdsted bleff. [237]

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thorup paa Hans Christensen, rifougit, paa s. Hans chlosters wegne er Niels Rasmussen i Moncheboe och Frandtz Nielßen ibid., de hiemlit wed æd med op-ragtt fingere, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Monchebo, Dristrup, Mesinge, Wiby, Dalby, Stubdrup sognemend, som lod och deel haffuer i Aasum broe. I lige maade hiemlit Hans Jøren-ßen och Jep Hanßen i Allerup, at de och louglig til i dag haffuer

hidkaldet Wllesloff, Affuindtzloff, Bogense, Fløstrup, Aasum, Seden, Røninge sognemend, som lod och deel haffuer i Aasumbroe, saa nu gaff Madtz Anderßen last och clage offuer alle bem: tte mend, for de ey holder Aasum broe huer deris loed wed lige, saa [186r] de weyfarende kand offuerkome wden skade; dersom nogen skade wederfaris, da derfore thilbørlig staa thil rette, liuste derfore for alle, huiß lougmaal epterfølgis kand.

Niels Nielsen i Aasum paa Dalby och Stubdrup sognemendtz wegne sig thilforpligted at holde deris partter i for:ne broe wed lige med thild och steenbroe, som det sig bør. Her epter things windē wdsted bleff. [238]

Christen Simenßen, forige lafougit paa Røninge Søegaard, nød første høring offuer de i rette kallede her i hereted, som ey møtte for skußmaal at giffue beschreffuen. [239]

Johan Suarer i Ottense lod liuße epter jt soesuin, rist i det høyre øre och jt hul i det wenstre och en afftegt aff det wenstre øre. [240]

Thorsdagen den 4. novembris 1647 paa Aasumheridtz ting.

Sidendiß retten: Madtz Andersen i Høyby, heris fougit, Jens Therkelsen paa Fraudegaard och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Jens Perßen i Dauinde, Per Olsen i Kierby, Jacob Persen i Røninge, Hans Morsen i Roldsted, Per Jbßen i Roldsted, Jens Perßen i Kapedrup, Madtz Anderßen i Thorup. [186v] Welby. Casper Dues sag med irettekalde Røninge mend er igien i 14 dage optagen. [241]

Thingsteffner for Niels Olsen i Wllesleff er Per Olsen och Hans Anderßen i Kierby, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Mickel Nielsen i Kierby jmod dom, hannem thiltallit for thi slette daller londtpeng, hand hannem skyldig er. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Mickel Nielsen møtte och wed sin æd benegted, at hand ey er mere end fire daller schyldigh, huor paa Niels adschelig thider haffre haffuer bekomit, epter hans skrifftlig suars widere bemelding. Sagen er i 14 dage optagen. [242]

Eptersom den sag jmelleml Jens Therkelsen paa Fraudegaard och Niels Olsen i Nederholle sampt Niels Rasmussen och Jøren Clemidsen, for:ne Niels Olsens thiennere, thil i dag siette wges dag

optagen er, angaaende om de ey thilbørligen bør staa thil rette, for de jmod forbud haffuer ladet jndføre deris koren och icke haffuer ladet thelge eller deris thiende paa ageren affsett, och for:ne Niels Olsen, ey heller Niels Rasmussen eller Jøren Clemidsen dennem jmod thiltallen ey louglig haffuer erklerit, wiste domeren for:ne |187r| wdj rette kallede ey at kunde befri, saa de io pligtig er thilbørligen thil rette at stande. [243]

Thorsdagen den 11. nouembris 1647 paa Aasumheridtz ting.
Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Markur Rasmussen i Dauinde, Claus Christensen, Anders Andersen, Rasmus Perßen ibid., Rasmus Clemidsen i Aasum, Jørgen Mickelsen i Løndeße, Lars Rasmussen och Hans Hansen i Røninge.

Thingsteffner for Eyller Sørenßen paa Brangstrup hans fuldmægtig Jøren Mickelsen i Løndese er Jens Nielßen i Løndese och Knud Anderßen i Allerup, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Knud Jørgenßen i Lyndeße, Simen Andersen, Knud Anderßen, Hans Madtzen, Anders Rasmusen ibid. jmod dom, dennem thiltallit epter restandtzis bemelding, lest och paaschreffuit bleff. Formente, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom effter gieldsagers forordning, epterdj jngen møtte. [244]

Thingsteffner for Per Sørenßen i Rønckeby hans bud Matis Jørgenßen i Røninge er Niels Jenßen och Jens Nielßen udj Røninge, de hiemlit wed lige soren æd, at de louglig |187v| thil i dag haffuer hidkaldet Morten Knudsen i Røninge jmod dom, hannem thiltallit for $3\frac{1}{2}$ rdlr. for $3\frac{1}{2}$ thønder haffre, hand for skouff hand[!] 1644 den 30. augusty bekom. Formentte, hand burde hannem skadißlös betalle epter forsettis bemelding jnden 15 dage eller lide nam, och dom begieritt. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [245]

Thingsteffner for Lars Anderßen i Bierkende er Rasmus Larsen och Hans Madtzen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Hinrich Nielßen i Launditzgaare jmod dom, hannem tiltallit for en thønde rug, scheopen 22 sch., hand i fior bekom. Formentte, hand burde be-

talle med diß anuentte eller lide nam, och domb begierit. Nød 15 dag wurdерings dom epter gieldsagers forordning. [246]

Jacob Hansen i Røninge, Lars Perßen ibid., Jens Perßen i Kapedrup for retten fremstod, giord och gaff [*udstreget*: han-nem] Christen Simenßen, forige lafougit paa Røninge Søegaard, jt got skusmaall, at hand jmod dennem sig haffuer skicket och forholdet erlingen, christeligen och wel, saa de hannem jndted wiste at beschylde, mens thacket hannem for goed och christelig omgengelse i alle maade, huilcket de widere wil stendig were, naar behoff giøris. |188r| Widere berette Jacob Hanßen, at hand aldrig mindis kand, at nogen haffuer slagit for enden aff lungen for Westerschouff, widere end for:ne Christen Simenßen haffuer ladet slaa, den stund hand er werit lafougit paa Røninge Søegaard. Her epter thingswinde wdsted bleff. [247]

Thingsteffner for Niels Nielßen i Aasum paa s. Hans Frandsens arffuingers wegne ibid. er Lars Perßen och Lars Steffensen samestedtz, de hiemlit wed lige soren æd, at de i ⟨tis⟩dags otte dage til i dag haffuer hidkaldet Rasmus Clemidsen i Aasum for 40 sdlr., 17 schep biug, Rasmus Rasmussen i Bullerup 6½ mk., Simen Hanßen i Langkild 9 dlr., Mas Anderßen i Blangsted mølle for 2½ dlr., de s. Hans Frandsben haffuer skyldig werit. Formentte, de burde betalle med diß anuentte eller lide nam, och dom begieritt. Rasmus Clemidsen i Aasum møtte och formentte, at de 17 schep biug i de 40 dlr. schal were beregnit, der som hand det ey kunde beuise, wor hand offuerbødig at betalle. Nød 15 dag wurdерings dom epter gieldsagers forordning, wndtagen nogit kand affuisis at were betald. [248]

Thingsteffner for Knud Persen i Nere [er] Rasmus Jørenßen och Jens Christenßen i Nere, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage til i dag haffuer hidkaldet Lars Nielsen i Ottense jmod winde, dislige Lars Jespersen och [*udstreget*: Lar ...] Anders Rasmusen i Nere for deris sandhed at winde [*udstreget*: da fremstod], |188v| diligeste Hans Rasmussen i Nere, Anders Larsen i Thorup for deris sandhed at stendig were. Da fremstod Lars Jespersen i Nere, want wed æd med opragt fingere, at wngefer fire eller fem aar siden da kom Lars Nielßen aff Ottense med dom offuer Knud Persen i Nere och wille haffue betalling, for huiß hand wor hannem skyldig. Da bleff Lars Nielßen betald, saa hand nøydis, och same tid bekom en kober gryde til pant for

huiß, som stod til bage, som bleff jndset til s. Hans Andersens i Nere, och Hans Andersen loffuit gryden at foruare, jndtil Knud betalte Hans Andersen.

Anders Rasmussen i Nere want wed lige soren æd, at hand i alle maade beuist er, lige som Lars Jesperßen før wundet haffuer. Anders Larsen i Thorup want wed lige soren æd, at hannem i Gudtz sandhed beuist er, ligesom Lars Jespersen før wundet haffuer, thilmed want, at handt londte Knud Perßen en rixsdaller til at betalle Lars Nielßen med och bekom en kober gryde i pant for resten, som bleff hos s. Hans Andersen i foruaring jndset. Hans Rasmussen i Nere want wed lige soren æd, at hand londte Knud Perßen en halff rigs daller til hielp til at løse gryden fra Hans Anderßen med, och Hans *(Andersen)* leffuerit for:ne Hans Rasmussen gryden igien, som hand leffuerit Knud Perßen siden, och |189r| Hans Anderßen loffuit at betalle Lars Nielsen, huor paa for:ne winder bad dem saa sant Gud thilhelpe. Knud Persen wed æd med opragt fingere benegted aldrig at haffue bekomit nogit aff Lars Nielßen, siden hand giorde wdleg til Lars Nielßen. Her epter thingswinde wdsted bleff. [249]

Thorsdagen den 18. novembris 1647 paa Aasumheridtz ting.
Sidendis retten: Madtz Andersen i Høyby, heris fougit, Madtz Andersen i Thorup, Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Jep Rasmussen i Thuing, Hans Markursen i Bierkom, Anders Persen i Dauinde, Rasmus Rasmussen i Bierkom, Rasmus Jbsen, Jens Madtzen ibid., Knud Perßen i Nere, Jens Hierichsen i Fraude.

Thingsteffner for Hans Krafft i Ottenße hospital hans bud Hans Hanßen er Jøren Perßen och Hans Jffuerßen i Ottense, som hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag otte dage til i dag haffuer hidkaldet Ebe Persen i Allerup och Anders Hansen i Røninge, bege jmod dom, dennem thiltallit for huer it thinde lam, de thil chlosterit schulle leffuere. Formentte, de burde det fremføre eller betalle eller lide nam, och dom begierit. Anders Hansen i Røninge loffuit lammit at wille leffuere. For:ne irettekalde |189v| bleff thilkied lammen at yde och leffuere eller der for for dis billig *[udstreget: anu . . .]* werd med diß anuente lide nam epter 15 dags forløb epter gieldsagers forordning. [250]

Thingsteffner for welby. her candtzler Christian Thomeßen

hans fuldmeg[tig] Anders Perßen, fougit paa s. Knudtz chloster, hans bud Pouel Hanßen i Aasum er Anders Hansen i Ottense och Casper Nielsßen i Eyby, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de den 29. octobris med welby. landtzdommers steffning lofflig haffuer til i dag hidsteffnit och kaldet Rasmus Jørgenßen i Holle, Per Jbsen i Thornbere, Hans Lauridtzen ibid., disligeste den [*udstreget*: 30. novembris] <3. novembris> hidsteffnit Christen Madtzen i Aasum, Rasmus Mickelsen i Søby, Lars Christensen i Bullerup huer for deris sandhed at stendig were, huis de for retten kand bluffe thil spurt ^{a-}(epter steffningens widere bemelding.)^{-a}. I lige maade hiemlit bem:tt thingsteffner, at de den 30. octobris thil i dag ^{a-}jligemaade ^{a-} haffuer hidkaldet och steffnit Olle Olsen, jnduonner i Ottense, Margrett s. Jens Mogensens samestes saauelsom hindis børen, nemlig Mogens Jensen, Jørgen Jensen, item Karen Jensdotter, Barbra Jensdotter och Mette Jensdotter, alle i Ottenße, de wmyndige med deris lauguerge, saauelsom Willum Jensen, fougit pa[a] Harisløffaard, |190r| med huis de her til eller jmod <haffuer> at sige, epter steffningens widere bemelding, lest och paaschreffuen bleff.

Da epter at æden winderne forholt bleff, fremstod Christen Madtzen i Aasum, wor offuerbødig sit winde at giøre. Da er først aff bem:tt Pouel Hansen i Aasum fremlagt jt loße breff paa s. Knudtz chlosters grund och thilligendis eyendom daterit Ottense søndagen nest epter thiuende dag juel 1542, lest och paaschreffuen bleff, huor jmod at suare møtte Olle Mortensen, Olle Olsens thiänner, och fremlagde Olle Olsens wnderschr:ne suar, som thil jndhold formelder, at hand lod fremlege ko. may:s och rigens loßebreff, som bekreffted hannem, hans huustrue moder och hindis børen same jord och icke neffnis andre wden den thilbørlig jordschyld, som aarlig giffuis thil s. Knudtz chloster, och epteri ko. may. och rigens [*udstreget*: raad] høyhed haffuer sat euig thielse der paa for dem och deris arffuinger, formodet <hand>, heris fougden icke thilsteder, at nogen snacker derom udj retten bag paa losen epter des widere bemelding. Bleff och lest och paaschreffuen kongl. may:s och rigens losebreff daterit Kiøbenhaffuen den 1. juny 1646.

^{a-a} *Måske udstreget med blyant?*

Domeren wiste windiſſbyrdene ey at kunde negte beschreffuen. Da fremstod Christen Madtzen i Aasum, want wed æd med opragt fingere, at |190v| hand mindis kand i jt halfft hundred aar, at s. Knus chlosters thiennner di Eyebye mend til de thretten gaarde, de som dennem nu besider saauelsom deris formend, [*udstreget*: aff arildtz] *⟨miller⟩* thid haffuer hafft huer sit serlig thornemaal och wforhindrede sti steder udj Monckeris, naar fellit och gres bed paa di steder haffuer werit, som Olle Olsen, jnduonner i Ottenße, nu med grøfft och led haffuer ladet dem fra hegne, och iche for:ne Eyeby mend nogen thid der paa haffuer werit giort nogen forhindring eller forfang, før end nu det aff Olle Olsen sked er, och aldrig mindis kand, de Eyeby mend med grøfft och dige haffuer werit frahegnit deris gresning udj for:ne Monckeriſ førend nu, och haffuer bem:tte eyendom, Monckeris kaldis, aff arildtztid [*udstreget*: haffuer], *⟨meden hand mindiskand⟩*, legit mod Eybye march thil fellidt och fellis gresbed, saauel naar Eyeby march, der jmod liger, haffuer med Monckeris werit thil fellit som ellers altid, epter at kornit haffuer werit affhøstet. (Thilmed haffuer den gamle grøfft, som liger sønden wed Monckeris med den enne ende op til Dallum grund wester paa och den anden ende, som gaan ned til skielbeken, |191r| som løber thil Slabroe, altid werit rett skiel jmellel bispens jord, som nu liger thil Grobrøder chloster, och Monckeris).

Rasmus Jørgensen i Holle want wed lige soren æd med opragt fingere, at hannem i Gudtz sandhed mindis kand, lige som Christen Madtzen i Aasum før wundet haffuer, och det kand mindis i jt halffhundrede aar. Peder Jbsen i Thornbere want wed lige soren æd, at hand mindis kand i førgetiuge aar, lige som Christen Madtzen før wundet haffuer. Rasmus Mickelsen i Søby want wed æd med opragt fingere, at hand mindis kand i jt och førgetiuge aars thid, lige som Christen Madtzen før wundet haffuer.

Lauris Christenßen i Bollerup want wed lige soren æd, at hand kand mindis i jt och threduffue aar, lige som Christen Madtzen før wundet haffuer, huor paa for:ne windiſſbyrd huer for sig bad dem saa sant Gud thilhielpe. Her epter thingswinde wdsted bleff. [251]

Eptersom den sag jmellel Niels Olsen i Wllesløff och Mickel Nielsen i Kierby til i dag er optagen, saa bleff Mickel Nielsen thilkiend de fire daller, hand selff stendig er, at betalle eller epter

fembten dags forløb derfore at lide nam epter gieldsagers |191v| forordning, och dersom hand nogit hos Niels Olßen beuislig haffuer at fordre, haffuer hand det til Niels Olsens werne thing at søger. [255]

Thingsteffner for Thommis Broderßen i Ottense hans fuldmægtig Jens Hieresen i Fraude er Coruald Nielßen och Hans Andersen i Fraude, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag otte dage til i dag haffuer hidkaldet Rasmus Rasmussen i Bollerup for 34 dlr., Anders Rasmussen ibid. for 17 mk. 4 sch., Jørgen Madtzen [i] Bierkom for 2 dlr., Hans Markurßen *⟨ibid.⟩* for 5 mk., Jens Madßen i Nere for 5 dlr. 1 mk., Madtz Larsen for 10 dlr., Anders Lauridtzen ibid. for 3 dlr., Jens Madtzen ibid. for 3 dlr., Jens Jørgenßen i Rogelund for 18 mk., Olle Eyllerßen i Seden for 1½ mk., Rasmus Nielßen i Thorup for 38 dlr. 2 mk. 12 sch., Hinrick Nielßen i Lauindtzgaare 10 mk., Knud Rasmussen i Allerup for 3 dlr., Hans Jbsen i Høyby for 7½ mk., Coruald Nielßen i Fraude 7½ a-dlr.-a, Knud Perßen i Nere biug 2 schep, Anders Hieresen i Roldsted biug jt pund, Jøren Knudsen, degen i Røninge, biug jt pund, de epter restandtzis bemelding nu Martine wor forfalden [!]. Formentte, de burde betalle med dis anuentte eller lide nam, och dom begieritt. Bleff 15 dag wurderings dom offuersted epter gieldsagers forordning, epterdj jngen louglig erklering er giort. [256]

|192r| Eptersom den sag jmellel welby. Casper Dues fuldmægtig och Røninge mend epter nestforleden [*åben plads til ca. 10 bogstaver*] rettergangs bemelding opsatt er, saa wor fuldmægtigens bud nu allen dom offuer Frantz Nielsen begierendis. Da epterdj thiltallen æren angaar, huor paa jeg ey domer er, wil jeg sagen for welby. lansdomer haffue ydmyglichen heden funden.

[257]

Thorsdagen den 25. novembris 1647 paa Aasumheridtz ting.
Sidendes retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit [*afbrudt*].

Thingswindismend er: Niels Rasmussen i Bierkom, Lauris Claußen, Jørgen Madtzen, Hans Anderßen, Morten Madtzen, Jøren Jenßen ibid., Pouel Knudsen och Rasmus Anderßen sammestedtz.

a-a *Vist tilføjet senere.*

Thingsteffner for Per Madtzen i Ottense er Hans Monßen och Willum Christenßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Jens Jørgenßen i Rogelund, Jens Hanßen Reff ibid. for deris sandhed at winde, dißligeste Clemid Rasmussen i Aasum hans sönner nemlig Hans och Knud Clemidsönnar sampt [*udstreget*: Knud Clemidßen], om nogen wmyndig er, da med sin lauguerge, Per Christenßen i Aasum, alle jmod winde och dom. Sagen er i 14 dage optagen, och förste höring offuer winderne sted. [258]

|192v| Thingsteffner for Hans Jørgenßen i Staffuerlund paa welby. frue Zidtzel Høgs thiennen Anders Hellesen i Sandager hans wegne er Niels Jørgenßen i Huduad och Joest Jenßen i Sandager, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 14 dage til i dag haffuer hidkaldet Rasmus Anderßen i Bierkom, Jørgen Knudsen i Rønninge jmod dom, dennem thilltallit for, at eptersom de hannem med saar och skade haffuer giort epter derom elage och siuns formelding, som bleff i rette lagd, sampt der epter paa forhuerffuede dom, formentte, Rasmus Anderßen och Jøren Knudsen bør pligtig were strax at betalle med rede penge diß suma, beløber epter optegnelses bemelding $29\frac{1}{2}$ rdlr. 2 mk., som lest och paaschreffuen bleff, och det jnden 15 dage eller epter dis forløb nyde betalling aff deris godtz och formue wed nam och wurdering epter recessen skadißlös.

Rasmus Anderßen i Bierkom wed æd benegted ey at haffue slagit Anders Hellesen huercken blaa eller blodig. Jørgen Knudsen i Rønninge formente, hannem burde offuer beuisis, hand Anders Hellesen slagen haffuer. Sagen er i 14 dage optagen. [259]

Thingsteffner for Jesper Hanßen i Ottense hans fuldmegtig Hans Madtzen paa Hollegaard er Christen Madtzen och |193r| Søren Perßen i Offuerholle, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Karen s. Lars Olsens i Offuerholle for stedtzmaall 35 rdlr., hoffnings peng 3 rdlr., Rasmus Jørgenßen ibid. for hoffnings peng 9 rdlr., Rasmus Hanßen Brod i Fraude hoffnings peng 9 rdlr., Pouel Knudsen i Bierkom hoffnings peng $4\frac{1}{2}$ rdlr., Knud [*udstreget*: Anderßen i Thorup] Rasmussen i Allerup hoffnings peng 12 rdlr., Knud Anderßen i Thorup hoffnings peng 12 rdlr., de Jesper Hanßen skyldig er. Formentte, de burde betalle jnden 15 dage eller lide nam, och dom begierit. Knud Rasmussen, Knud Anderßen, Pouel Knud-

sen, Rasmus Hanßen begierit, sagen i fiorffen dage at maatte optages, wille de talle med Jesper Hansen selffuer. Sagen er i 8 dage optagen. [260]

Thingsteffner for her Christen Olsen i Fraude hans fuldmegtig Christen Nielsen ibid. er Erich Rasmussen i Ottense och Rasmus Gregersen i Fraude, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Jørgen Jenßen i Bierkom jmod dom, hannem thiltallit for 15 sdlr., hand for hannem til Giertrud Hansdotter i Thorup haffuer loffuit och god sagt. Formentte, hand burde betalle och sin handschrifft skadißlös fyllest giøre och skadißlös |193v| holde eller lide dom for deelle, huor paa dom begieris. Jørgen Jensen møtte, loffuit att wille betalle jnden i dag 14 dage. Sagen er med beuilling i 8 dage optagen. [261]

Thingsteffner for Niels Perßen i Woxstrup paa frue Ellen Marsuins wegne er Jep Pouelßen och Lars Jensen i Lundby, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Per Persen i Lundbygaard jmod dom, hannem thiltallit for 91 rdlr., hand aff Lundbygaars stesmaall resterer. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning, epterdj jngen gienmelle er møtt. [262]

Her Niels Rasmusen i Allerup lyste epter en graa hors klod halffandet aar gamel, som huerken er merch[t] eller brent. [263]

Thingsteffner for Jacob Perßen i Rønninge paa Niels Wogenberigs wegne er Niels Anderßen och Niels Jensen i Rønninge, de hiemlit wed æd epter recessen, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet alle Rønninge Søegaars thiennen i Aasum herit jmod dom, satte i rette, om de ey bør zedeler paa deris landgilde at haffue yt och leffuerit eller deris feste at haffue forbrut, och dom begierit. Sagen er i 14 dage optagen. [264]

|194r| Thingsteffner for forschr:ne Niels Wogenberigs fuldmegtig Jacob Perßen i Rønninge er Niels Anderßen och Niels Jensen i Rønninge, som hiemlit wed lige soren æd, at de loulig thil i dag haffuer hidkaldet Hinrich Rasmussen i Røgerup for 1 mk., Lars Hanßen for 17 mk., Hans Jørgenßen 4½ mk., Hans Anderßen i Rønninge 6½ mk., Claus Johanßen 7½ mk., Rasmus Gregersen 9 mk., Rasmus Jenßen 6 mk., Niels Hielmand i Kapedrup 15 mk., Jens Erichsen 2½ mk., Madtz Rasmussen 2 dlr., Jørgen Gregersen i Rønninge 15 mk., Hans Weffuer 9 mk., Niels

Persen 5 mk., Knud Bunde 6 mk., Lars Perßen 6 dlr. 1 mk., Anders Hanßen 2½ mk., Jacob Fischer 3 mk., Rasmus Anderßen i Bierkom 7 dlr. 3 mk., Markur Nielßen i Nere 15 mk., Christen Hanßen i Fraude 13½ mk. 4 sch., de for oldengield schyldig er, saa och Jffuer Böcker i Rønninge, for hand holder kroe och ølsal och icke wil agte, hand dett offte er forbödit. Satte i rette, om hand ey thi rigsdaller til hosbonden bør at haffue forbrut, och dom begierit. For:ne bleff 15 dags wurdерings dom offuersted, wndtagen Jffuer Böcker, den sag er i 14 dage optagen. [265]

Thorsdagen den 2. decembris 1647 paa Aasumheridtz thing.
 Sidend[is] retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Madtz Anderßen i Thorup, Søren Rasmussen, skriffuer.
 |194v| Thingswindismend: Madtz Anderßen i Nere, Hans Sørenßen, Per Galteberig, Niels Anderßen, Anders Jenßen, Rasmus Persen, Morten Rasmussen, Jens Madtzen ibid.

Thingsteffner for Jens Hanßen i Nyborg er Folmer Nielßen och Jens Christensen i Nere, som hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Per Rasmussen i Nere jmod dom, hannem thiltallit for ^{a-}27 sldr. 4 sch. ^{-a}, som hand epter wdtog aff Jens Hansens regenschabsbogh skyldig er, sampt rentte aff 10½ dlr. i thoe aar. Formentte, hand burde betalle med dis anuente, och dom begierit.

Per Rasmussen møtte och wed sin æd benegted ey at haffue loffuit for Mas Larsen i Nere for 10½ mk., som i fordringen er med beregnit. Resten wor hand offuer bödig at betalle, och Jens Hansen en røe hest i betalling tilbød, huilcken Jens ey wille anname, mens begieritt dom. Peder Galteberig bleff 15 dag wurdерings dom offuer sted for ^{a-}24 sldr. 1 mk. 12 sch. ^{-a}, som hand selff wedgaard at were skyldig, med dis billig anuentte epter gieldsagers forordning. [266]

Thingsteffner for Erich Jørgenßen, raadmand i Ottense, hans fuldmegtig er Claus Jenßen Bager och Jøren Rasmussen i Ottense, som hiemlit wed æd med opragt fingere, at de louglig thil i |195r| dag haffuer hidkaldet Per Hanßen i Høyby for en daller en march siuff schilling, Per Hanßen i Allerup 2½ dlr., Anders Hanßen och Knud Andersen i Thorup for 6 dlr. 2 mk. 4 sch., en for

^{a-a} Senere tilføjet på åben plads med andet blæk.

alle och bege for en, Morten Hanßen 3 mk. [rettet fra: dlr.] 11 sch., Knud Andersen Brun 2 dlr. 3 mk. ibid., Niels Hansen i Bierkom 5 dlr. 3 mk. 6 sch., Rasmus Rasmussen ibid. 6 dlr. 3 mk., Rasmus [udstreget: Perßen] Dinnesen i Perstrup 10 dlr. 1 mk., Christoffer Persen ibid. 5 dlr. 15 sch., sampt Berette Thommis Madtzens i Thuing med sin lauguerge for 14 dlr. 3 mk., Thommis er schyldig bleffuen. Formentte, de burde betalle med dis anuentte, och dom begierit.

Jep Rasmussen i Thuing paa Berette Thommis Madtzens wegne [møtte] och beuiste med things winde her aff thingit den 28. aprilis 1636 wdsted, hand paa bem:tte Berete Thommis Madtzens wegne arff och gield epter for:ne hindis hosbond at haffue fragaaed. Epter dis widere bemelding formentte, hun burde for thiltallen fri were. Berete Thommis Madtzens bleff for denne thiltalle frikient, epterdj beusis, hun arff och gield epter hindis hosbond Thommis Madtzens [!] fragaaen haffuer. Belangende de andre irettekallede bleff 15 dag wurdерings dom offuersted epter gieldsagers forordning, epterdj jngen loulig erklering møtte. [267]

Thingsteffner for Hans Egertsen i Ottense hans fuldmegtig er for:ne thingsteffner, som hiemlit wed |195v| lige soren æd, at de loulig thil i dag haffuer hidkaldet Per Hanßen i Allerup for 3 dlr., Jørgen Perßen udj Aasum wngkarel for 1 mk., Anne Hans Frandsens samestedtz med sin lauguerge for 3 dlr. 13 sch., Rasmus Jensen i Bier nemølle for 6 dlr. 12 sch., de epter Hans Egertsen regenschabs bog schyldig er. Formente, de burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. For:ne irettekallede bleff 15 dag wurdерings dom offuersted huer sin andel med diß billig anuentte epter gieldsagers forordning, epterdj jngen loulig erklering er møtt. [268]

Thingsteffner for welby. Casper Due hans fuldmegtig Claus Claußen paa Rønninge Søegaard er Jens Clemidßen och Madtz Andersen i Rønninge, de hiemlit wed lige soren æd thil i dag loulig att haffue hidkaldet Jacob Persen i Rønninge for 2 thønder biug, 2 schep, 2 par høns, Rasmus Gregersen ibid. 1 thønde biug, 2 par høns, de den gode mand schyldig er. Formentte, de burde betalle med dis anuentte eller lide nam. Sagen er med beuiling i 8 dage optagen. [269]

Lars Larsen i Heden paa Hinrich Hanßen udj Lundby hans wegne fremlagde en skrifftlig clage, som thil jndhold melder, at for:ne Hinrich Hanßen inde thil Jørgen |196a r| Mickelsens paa hans hiemuey fra Demmestrup i søndags kom i trette om nogle penge, Jens Mortenßen wor Madtz Rasmußen skyldig, nemlig 4 rdlr., som Hinrich haffde sagt god for. Da spurde Hinrich Hanßen Jørgen Mickelsen, om hand same penge wille anname och giffue Hinrich quittering, da schulle hand dem strax bekome; thi Hinrich haffde 15 rdlr. hos sig, och som Hinrich optog sin pung och wilde leffuere Jøren same peng, da falt pungen paa jorden, da Karen Jørgens optog same pung, och icke Hinrich siden huercken haffuer seet pung eller peng. Da de fratog Hinrich sin øxse och handsche och kniff, och slog hand hannem paa hans wenster kebe med jt kyllings throu, støtte Per Nielßen, thiennendis Knud Jørgenßen i Løndese, Hinrich for sit brøst med en saastang, saa hand styrt wd aff døren, och Niels Hansen, som thien Simen Andersen, slog hannem paa hans *<wenster>* arm med en bul øxse, Jep Hanßen Skreder slog hannem paa sin høyre arm, Karen Jørgens thog hannem bag i hans haard, saa hand kom baglengs wd ad døren, Kiersten Jørgensdotter spiedet hannem paa hans wenstre side for hans brøst med en skee. Derfor skylder hand Jørgen Mickelsen med alle hans medfølger |196a v| for wold och ran, och dersom hand dør jnden aar och dag, da Jøren Mickelsen med alle sine medfølgere at suare til same sag, och huad lougmaall der følge med rette, som Per Lauridtzen och Jep Olsen hannem siunit haffuer, epter same elages widere bemelding daterit Lundby, som i dag er, lest och paaschreffuen bleff. [270]

Ebbe Perßen i Allerup fremlagde Eyller Sørensen, fougit paa Brangstrup, wnderschr:ne clage, som melder, eptersom Hinrich Hanßen i Lundby sidst forleden jmellem søndag och mandag haffuer slagit Jørgen Mickelsen i Lyndese alle hans winduffuer jnd i hans stue, hugit och slaget hans forstue dør slet i thue och med mange wnyttig och wtilbørlig ord och skielden haffuer wd-førmit [= *uførmet*] hannem, huorfore giffues clage for wold, heruerch, och huis lougmaall [*rettet fra:* hus fred] i den sag kand med retten følgis epter clagens widere bemelding daterit Brangstrup 1. decembris 1647, lest och paaschreffuen. [271]

Thingsteffner for welby. her Mogens Kaaß hans bud Rasmus

Hanßen i Ferisleff er Rasmus Anderßen i Røninge och Knud Madtzen i Nere, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage thil i dag haffuer hidkaldet Søren Anderßen i |196b r| Røninge, Otte Hanßen, Søren Perßen, Lars Rasmussen ibid., Madtz Hanßen i Kapedrup, Morten Rasmussen i Nere jmod dom. Sagen med thiltallen er i 8 dage optagen epter Rasmus Hansens begiering. [272]

Thingsteffner for for:ne Rasmus Hanßen er forschr:ne Rasmus Anderßen och Knud Madtzen, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage thil i dag louglig hidkaldet Søren Persen i Røninge for 10 dlr. lont peng. Formentte, hand burde betalle med dis anuente, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [273]

Thingsteffner for bem:tt Rasmus Hanßen paa Lars Hansens wegne i Orsleff er bem:tte thingsteffner, som hiemlit wed lige soren æd, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Søren Hanßen i Nere jmod dom, hannem thiltallit for 9 mk. foerløn, hand Lars Hansen for 2 øxsen schyldig er. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Sagen er i 8 dage optagen.

[274]

Thingsteffner for Anders Perßen, skriffuer i s. Knus chloster, hans bud Pouel Hanßen i Aasum er Per Christenßen i Aasum [och] Lars Olsen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de louglig til i dag haffuer |196b v| hidkaldet Lars Lunge i Aasum, Clemid Rasmussen, Mickel Larsen, Steffen Larßen, Olle Olsen, Anders Rasmussen, Hans Mus, alle jmod dom, dennem thiltallit for resterende restandtz. Formentte, de burde betalle med dis anuentte. Sagen er med beuilling i 8 dage optagen. [275]

I lige maade hiemlit for:ne thingsteffner, att de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Per Jbsen i Seden jmod dom, hannem thiltallit, for hand Kiersten Nielsdotter, nu i Aasum, besoffuit haffuer, huor fore hand thil Anders Persen i s. Knudtz chloster baade sin egne tholff rigsaller, saa och Kiersten Nielsdotters bøder sex rigsaller sampt fougit penge haffuer loffuit at wille betalle. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte eller lide nam epter forordningen, och der paa dom begieritt. Nød 15 dag wurderings dom epter irettesettelsen. [276]

Thingsteffner for Jesper Mortenßen i Ferisløff er Jøren Jøren-

ßen och Anders Rasmussen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag otte dage til i dag haffuer hidkaldet Niels Perßen i Roldsted for $4\frac{1}{2}$ dlr., Jens Sørenßen i Kapedrup for 6 dlr. londt peng, de hannem schyldig er. Formente, |197r| de burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning, epterdj jngen gienmelle er møtt. [277]

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thorup paa Rasmus Hansens wegne i Høyby er Hans Rasmussen och Knud Madtzen i Nere, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag otte dage thil i dag haffuer hidkaldet Jens Madtzen i Nere jmod dom, hannem thiltallit for 9 dlr. 1 mk., hand hannem schyldig er. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Jens Madtzen møtte och berette ey at were wden jt pund rug, schepen 20 sch., schyldig. Sagen er i 8 dage optagen. [278]

Thingsteffner for Niels Larsen i Nere er Hans Rasmussen och Knud Madtzen i Nere, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Jens Madtzen i Nere jmod dom, hannem thiltallit for 4 dlr., 4 schep blandkoren, 1 par skou, hans hustrue hannem haffuer aff fortient thil løn, saa och 5 mk., hand hannem selff skyldig er. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Jens Madtzen møtte, begierit delaition. Sagen er i 14 dage optagen. [279]

Hans Rasmussen i Bollerup lod opliuse en brun blesit hest, huerchen mercht eller brendt. [280]

|197v| Hans Madtzen paa Jesper Hansens wegne udj Ottense lod den sag angaaende de, som i dag 8 dage beschylt bleff for hoffningspeng, opstaa thil i dag 8 dage. [281]

Thorsdagen den 9. decembbris 1647 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffluer.

Thingswindismend: Theme Ottesen i Nere, Lars Anderßen ibid., Olle Hanßen i Kapedrup, Niels Perßen i Roldsted, Knud Anderßen i Thorup, Hans Jbßen i Høyby, Jens Madtzen i Nere, Niels Larßen i Nere, Pouel Christensen i Røninge, Anders Rasmussen i Nere.

Thingsteffner for Jesper Perßen i Ottense er Per Hanßen och Per Jbsen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i

thisdags otte dage thil i dag haffuer hidkaldet Anders Anderßen i Rogelund for 7 dlr. 2 mk. 4 sch., Rasmus Rasmussen i Bollerup for 11 mk. 8 sch., Hans Mulle i Thornbere 5 dlr., de hannem skyldig er. Formentte, de burde betalle med dis anuent eller lide nam epter gieldsagers forordning. For:ne irettekallede bleff 15 dag wurderings dom offuersted epter gieldsagers forordning. [282]

Thingsteffner for Eyller Sørenßen paa Brangstrup paa sin hosbundtz thienner Jørgen Michelßen i Løndese er |198r| Hans Nielsen och Niels Jenßen i Løndese, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de louglig til i dag haffuer hidkaldet Hinrich Hanßen i Lundbye jmod winde, heruerchs mendtz frasigelse, clagis beschriffuelse, saa och Madtz Hansen i Løndese, Pouel Larßen ibid., Karen Hans' samestedtz med hindis lauguerge, Jep Skreder, Per Nielßen, Niels Hanßen ibid., disligeste Hans Hiort i Løndese, Hans Thomeßen, Hans Madtzen, Knud Anderßen, Hans Erichsen, Anders Rasmussen i Løndese for deris affsigt at giffue beschreffuen, huis de nestforleden mandags [*udstreget*: forleden] otte dage *(siunit)* wdj Jørgen Michelsens huß i Løndese, *(om da ey)* [*udstreget*: huor] fantis [*udstreget*: wdslagen] jndslagen otte winduffuer, hans forstue dør en fiel wdj sønderslagen, som Jørgen Michelsen schylde Hinrich Hansen i Lundby fore, huor epter fremstod for:ne sex mend och i alle maade stendig wor saaledis at were, for:ne 8 winduffuer at were jndslagen och en fiel i døren at were sønderslagen, derhoß berette, at paa for:ne winduffuer och dør saaledis at were wed giort, at heruerch kand epterdelis, huor paa de bad dem saa sant Gud thilhielpe huer for sig.

Dernest fremstod Madtz Hansen i Løndese, want wed æd med opragt fingere, at nu i søndags otte dage ad afften saa hand, at Hinrich Hansen jndslog alle Jørgen Mickelsens winduffuer i Løndese, saa och sønderslog for:ne Jørgen Michelsens forstue dør med en øxse, da robte Jep |198v| Skreder wd aff Jørgen Michelsens hus til Hinrich Hansen: du haffuer hand[!]it dig som en god karell; da bød Hinrich, Jepe skulle kome wd; da suarit Jepe: wil du faa mig din øxse och kniff, sa[a] wilde hand gaa wd til hannem. Da fitch Hinrich Jep Schreder baade øxse och kniff, saa och hans gaffel jnd aff winduffuet.

Karen Hansdotter i Løndese want wed lige soren æd i alle maade, lige som Madtz Hansen før wundet wundet [!].

Pouel Larsen i Løndese want wed æd med opragt fingere, at hand kom same thid til Jørgen Mickelsens hus och saa, at winduffuerne och døren wor sønderslagen; da wdkom Hinrich Hanßen fra Jørgen M[i]ckelsens hus och bad Per Nielßen om forladelse, om hand haffde giort hannem wret; da wille Hinrich werit jnde epter sin øxse, kniff och handsche. Da paa det Hinrich skulle gaa hiem, loffuit Pouel Larsen hannem det at wille forschaffe, och icke Pouel Larsen saa, Hinrich haffde nogen skade, ey heller clagit paa nogen.

Per Nielsen i Løndese want wed lige soren æd, at hand sad i Jørgen Mickelsens hus for:ne thid, som wor i søndags otte dage, da wden aarsag jndslog Hinrich Hansen for:ne Jørgen Mickelsens winduffuer, saa och sønderslog hans forstue dør. Niels Hansen i Løndeße, Jep Hansen Skreder ibid. <want> |199r| en epter anden, lige som Per Nielsen før wundet haffuer, huor paa for:ne windißbyrd bad dem saa sant Gud thilhierge. Her epter things-winde wdsted bleff.

[283]

Thingsteffner for Lars Larsen i Heden paa Hinrich Hansens wegne i Lundby hans wegne[!] er Jens Madtzen i Lundby, Christen Anderßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hiidkaldet Jørgen Michelsen i Løndese, Karen Jørens, Kiersten Jørgensdotter, Per Nielßen, Niels Hanßen, Jep Hansen, alle ibid., de wmyndige med deris lauguerge, jmod clage och clages besegling, saa och jmod siunsmendtz frasigelse, windesbyrd, disligeste Madtz Knudsen i Lundby, Rasmus Jenßen ibid., Per Larsen i Lundbygaard, Jep Olsen ibid. i Lundby [!] for deris sandhed at stendig were.

Da fremstod Madtz Knudsen och Rasmus Jensen i Lundby, want wed æd med opragt fingere, att de aff Hinrich Hansens moder wor ombedet at gaa thil Jørgen Mickelsens i Løndese at erfare, huor til wor gaaen. Da jblant andet bekom de aff Karen Mickels thil suar, at Hinrich Hansen gjorde sig megit wnøttig, spilte øl, som stod paa bordet och slog i bordet med sin pung. Da falt pu[n]gen paa gulffuit, och Karen Jørgens tog pungen och fisch Hinrich den igien, bad hannem gaa hiem. Da Hinrich schal

haffue suarit, at hand icke wil, |199v| førend hand haffde giort det saa, at det skulle spørgis, och dersom Hinrich Hansen icke haffde bleffuen wde, da [udstreget: wille] *(fich)* Karen [udstreget: haffue faatt] de, som jnde wor i huset, en bul øxse, jt roer och en saastang at werge dem med, dog Hinrich ey siden jndkom.

Dernest fremstod Per Larsen i Lundbygaard och Jep Olsen i Lundby och berette, at de i dag otte dage wor i Lundby til Jens Mortenßen och siunit Hinrich Hansen. Da wor hand blaa paa hans brøst och i hans wenstere side, saa och wor blaa paa den wenstere kiend och thoe blaa streg paa den høyre arem och it blaa streg paa den wenster aarem, och kienden och paa brøstit wor hoffuen och icke widere, men huor hand det haffde faat, wiste de icke. [284]

Welby. frue Ellen Marsuins fogit lod liuse epter en sort oxse med huide pletter paa det wenster laar. [285]

Thingsteffner for Christen Anderßen i Høyby er Jøren Perßen och Anders Hanßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage kaldet Hans Jbsen i Høybye jmod dom, hannem thiltallit for en koe, hand hannem skyldig er, saa god som 8 dlr. Formentte, hand burde hannem betalle eler for des werd lide nam, och dom |200r| begieritt. Hans Jbsen møtte och stendig wor koen at haffue hafft, mens den for hannem at were død bleffuen. Sagen er i 8 dage optagen. [286]

Thingsteffner for Michel Nielßen i Kierby er Madtz Christopherßen och Niels Perßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 14 dage thil i dag haffuer hidkaldet Niels Olßen i Willesleff jmod dom, hannem thiltallit for fir ørte haffre, hand aff hannem bekom. Formente, hand burde betalle eller lide nam.

Niels Olsen møtte, wor stendig for:ne haffre at haffue bekomit, dog hand hannem derfore betalte, før hand haffren bekom, der-hoß skiød sig til sit werneting, om hand hannem nogit haffde at beschylde. Sagen er thil Niels Olsens werne thing affuist. [Herefter er ca. 2 linier ubeskrevet.] [287]

Thingsteffner for Hans Christenses bud Madtz Andersen i Thorup er Hans Jørenßen och Jep Hanßen i Allerup, de hiemlit wed lige soren æd, at de i fredags otte dage thil i dag haffuer hidkaldet Kiersten Pers i Kapedrup med sin lauguerge, saa och

hindis sön Rasmus Perßen ibid. och dem selff wedtalde jmod siuns frasigelse och dom.

Da fremstod Jep Perßen i Thorup och Niels |200v| Larsen i Thorup och samptlig berette, at de i fredags otte dage wor i Roldsted kirche schouff, da findis der at were hugen tuinde threr, nemlig thoe bøge at were hugen [!], det enne sexsten laß stort, det andet tholff laß, sampt ligendis en wind felde paa thi laß wed och er bortte *(aff)* for:ne thuinde threr saa megit som jt laß wngefer, och aff windefelden er quadtbit borte, som de berette, och Rasmus Persen epter hans moders befalling same thuinde threr at haffue hugen. Formentte, de derfore burde hiemmel at føre eller lide saa som *(for)* andet whiemmelt, och dom begierit. Sagen er i 14 dage optagen. [288]

Madtz Andersen i Thorup paa Hans Christenßen, rifougit paa s. Hans chloster, hans wegne gaff last och clage offuer Kiersten Peders i Kapedrup och hindis sön Rasmus Perßen for ran for for:ne wed och quadtz, de wden forloff eller minde haffue afført, huor fore de bleff sag giffuen for ran, och liuste for alle, huiß lougmaall med rette epter meldiß kand. [289]

Hans Madtzen paa Hollegaard [*udvisket*: hanß] paa Jesper Hansens wegne med i rette fordrit Hollegaars thiennere er endnu til i dag *[afbrudt]*. [290]

|201r| Jens Madtzen i Nere, Niels Larsen, Anders Rasmussen och Theme Ottesen for retten fremstod och wed deris æd bekreffted, at Anders Lauridtzen i Nere hans godtz, hand haffde thil Anders Olsens i Nere, aff wlöckelig jldebrand er bleffuen opbrent, thilmed er formedelst anden wlöckelig thilfald er [!] saa forarmit, at hand foraarsagis gotfolch om hielp i Gudtz naffn at besøge, derfore bem:tte Anders Larsen woris forschriffuse wor begierendes, huilcket wi hannem ey wiste at fornegte, eptersom wi, saa wel som meennige mend i dag thinget søgte, hans bedrøffuelig armod beuist er. Derfore er thil alle och huer, som forbem:tte Anders Lauridtzen hender fore at kome, woris wenlig begiering, de hannem nogit, aff huiß Gud huer med forlent haffuer, wille med deelle, thagendis løn der fore aff Gud allermeg:tte, wi for woris person wil det jgien forskyhde, om nogen eders fattige øß besøgendis worder. Her epter Anders Larsen things winde bleff wdsted. [291]

Rasmus Larsen i Wllisløff lod liuße epter en lidن roestiernit hest, stiffuit paa det høyre øre och rist i det wenstere. [292
|201v| Niels Olsen i Wllesleff liuste epter en sort blachet hest, brend paa bouen och laarit. [293

Thingsteffner for Claus Frerichsens fuldmegtig udj Ottense er Christen Jørgenßen och Bertel Nielßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Thommis Madtzen i Dauinde for 9 dlr. 2 mk. 12 sch., Anders Perßen ibid. for 9 mk., Jørgen Madtzen i Bierkom och Jørgen Jenßen ibid., en for bege och bege for en, schyldig 19 mk., Morten Madtzen i Thorpegaars mølle 6 dlr. 1 mk., Hans Lunde i Fraude for 13 dlr., Hans Smed i Aasum for 4 dlr., Hans Rasmussen i Bollerup 6 dlr., Anders Rasmussen i Bollerup for 1 dlr. 15 sch., de Claus Frerichsen epter regenschabs bog schyldig er. Formentte, de burde betalte med dis anuente eller lide nam epter gieldsagers forordning. Bleff 15 dag wurderings dom offuersted epter irettesettelsen och gieldsagers forordning. [294

Anders Persen, fougit paa s. Knudtz chloster, nød 15 dag wurderings dom offuer Lars Lunge i Aasum, Clemid Rasmussen, Mickel Larsen, Steffen Larsen, Olle Olsen, Anders Rasmussen, Hans Mus for resterende restandtz. [295

|202r| Thorsdagen den 16. decembbris 1647 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffluer.

Thingswindismend: Anders Madtzen i Kierby, Knud Anderßen i Thorup, Niels Larsen ibid., Hans Jørgenßen i Allerup, Peder Mortensen i Oure, Hans Jenßen, Pouel Madtzen ibid., Jep Hanßen i Allerup.

Hans Jørenßen i Stauerlund hanß sag med Jøren Knudßen i Røninge och Rasmus Anderßen i Bierkom er til i dag [*åben plads til 6-8 bogstaver*] optagen. [296

Thingsteffner for Hans Nielßen paa Hellerup er Frerich Thomesen i Ferisleff och Frantz Anderßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Anders Hieresen i Roldsted, Hans Mortenßen ibid., Hans Møller, Rasmus Hanßen Skreder jbid., Anders Perßen i Røgerup, Madtz Christopherßen (i Kierby), Hans Michelßen i Nere, alle jmod dom,

dennem thiltallit epter restandtzis bemelding. Formentte, de burde betalle eller lide nam epter gield sagers forordning. Nød 15 dag wurtherings dom. [297]

Thingsteffner for for:ne Hans Nielßen er bem:tt thingsteffner, de hiemlit wed lige soren æd, at de i gaar 8 dage |202v| thil i dag haffuer hidkaldet Jens Nielßen i Kierby for $\frac{1}{2}$ rdlr., hand epter restandtz schyldig er. Formente, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wutherings dom epter gieldsagers forordning. [298]

Thingsteffner for Morten Rasmußen i Nere er Rasmus Jøren-
ßen och Knud Madtzen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage til i dag haffuer hidkaldet erlig och welby. mand Hening Valkendorff jmod winde, dislige Knud Perßen i Nere, Hans Jenßen, Jens Madtzen, Theme Ottesen ibid. for deris sandhed at winde. Da fremstod Knud Perßen, Hans Jenßen, Jens Madtzen, Theme Ottesen i Nere och en epter anden want wed æd med opragt fingere, at Morten Rasmußen i Nere er saa for-
armit, at hand jndted haffuer at skatte aff, huor paa de huer for sig bad dem saa sant Gud tilhierge. [299]

For:ne fire mend want wed lige soren æd, at Jep Larsen i Nere och Jens Jbsen ibid. deris gaarde er øde och haffuer staad øde paa siuff aars thid, huor paa de bad dem saa sant Gud thilhierge. [300]

Per Madtzen i Ottense hans sager er endnu i [åben plads til ca.
6 bogstaver] optagen. [301]

|203r| Thorsdagen den 23. decembris 1647 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend: Christen Hanßen i Oure, Hans Jenßen, Anders Perßen, Søren Jensen ibid., Steffen Larßen i Aasum, Hans Jørenßen i Allerup, Jep Hanßen ibid.

Thingsteffner for Hans Hanßen, fougit paa Søegaard, hans bud Hans Anderßen paa Sanderumgaard er Hans Olsen och Hans Larsen i Dauinde, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de louglig til i dag haffuer hidkaldet Lars Knudsen i Dauinde, Hans Jbßen, Anders Skreder och Mickel Thorsen ibid., alle jmod dom, dennem thiltallit epter restandtzis bemelding, lest och paaschreffuen bleff. Formentte, de burde betalle med diß anuentte,

och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers
forordning. [302]

Der foruden thiltallit for:ne Lars Knudsen i Dauinde for gaard-
feling [åben plads til 6-8 bogstaver], saa och for hand ey i rette
thid sin landgild i louglig thid haffuer yt. Formentte, hand sit
gaars feste at haffue forbrut. Sagen er til neste fulde thing epter
juel optagen. [303]

|203v| Thingsteffner for Hans Christenßen, rifougit, hans bud
Madtz Anderßen i Thorup er Hans Jørenßen och Jep Hanßen i
Allerup, som hiemlit wed lige soren æd, at de i mandags otte
dage til i dag haffuer hidkal[det] Per Hanßen i Aarsleff jmod
dom, hannem thiltallit, for hand ey paa threj aars thid haffuer
agit och yt sin hoffued. Formentte, hand der fore sit gaarsfeste
bør at haffue forbrut, och dom begierit. Per Hansen møtte och
berette, at hans formend icke thilforne om houffued haffuer
werit anmodet, ey heller aget houffued. Formentte sig for tiltallen
fri were. Sagen er til neste fulde thing optagen. [304]

Eptersom beuisis med clage, siunswinde och sigtning, at Jøren
Knudsen och Rasmus Anderßen haffuer werit i bordag och thrette
med Anders Hellesen epter things windes wider bemelding, wiste
domeren for:ne Jøren Knudsen och Rasmus Anderßen [ey] at kunde
befri, saa de io epter Ditleff Jensens jndleg bør jnden 15 dage at
betalle huer sin andel, saauit siunswindet och lougen formelder,
eller at were nam och wurdering wndergiffuen, naar Anders
Hellesen dennem om wdleg besøger och med sandferdig ord be-
retter, huad saar och schade en huer aff dennem hannem haffuer
giort; huad kost och tering sig belanger, epter som det findis
witløftig at were opschreffuen, thør ieg mig ey wnderstaa der
paa at kiende, mens den post ydmyglig for min offuer domer
jndfinder. [305]

1648

|204r|

JHM

Thorsdagen den 20. january 1648 paa Aasumheridtz ting.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Høyby, herisfougit, Madtz
Andersen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Niels Perßen i Freltofft, Anders Hanßen,

Thommis Christenßen, Niels Jørgenßen, Jens Perßen, Olle Simenßen ibid., Rasmus Hanßen i Aasum, Pouel Christenßen i Røninge.

Den sag med Per Hanßen i Aarsleff er endnu i 14 dage optagen. [1]

Pouel Christenßen i Røninge opliuste en blachit studling, som er thuistiffuit och en skyre wnder i det wenster øre. [2]

Anders Hellesen i Sandager i Giesleff sogen liuste epter thoefoller, en soed blesit och en suallebrun i andet aar. [3]

Thorsdagen den 27. january 1648 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Rasmus Bertelßen i Lundby, Niels Jørenßen, Knud Jørenßen, Per Larßen, Per Perßen ibid., Jep Olsen ibid., Niels Hanßen i Fraude, Hans Hiort i Løndeße.

|204v| Thingsteffner for Hans Anderßen paa Sanderum gord paa Hans Hansens wegne er Niels Larßen och Rasmus Hanßen i Kierby, som hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Hans Clemidßen i Nederholle jmod dom, hannem thiltallit for [*åben plads til ca. 10 bogstaver*], hand Hans Hanßen schyldig er. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wunderings dom epter gieldsagers forordning. [4]

Thingsteffner for Rasmus Hanßen i Nuneboe er Jens Madtzen och Lars Rasmussen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Lars Knudsen i Dauinde jmod dom, hannem thiltallit for tholff daller londtpenge, hand hannem schyldig er. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wunderings dom epter gieldsagers forordning, wndtagen huis beuises kand at were betald. [5]

Niels Jensen i Løndese, Espen <Jørenßen>, Jørgen Michelßen, Hans Nielßen ibid. for retten fremstod och wed deris æd bekreffted, at Anders Rasmussen i Løndese, formedelst hans kre er hannem fra død, |205r| wdj stoer armod er geraaden, saa hand foraarsagis gotfolch om hielp i Gudtz naffuen att besøge, wor derfore woris skriffuelße thil gotfolch begierendis, huilcke wi icke

wiste hannem at fornegte, epter som wi, sauel som meennige mand i dag thingit søger, hans bedroffuelig wilkord beuist er. Er derfore thil alle och huer, som bem:tt Anders Rasmussen hender at besøge, de hannem nogit aff, huß Gud en huer forlent haffuer, med delle wille, foruenttendis løn der fore aff Gud allermeg:tte, och bleff Anders Rasmussen her epter things winde wdsted. [6]

Epter welby. Hening Valchendorff paa hans may:s wegne epter Madtz Andersen i Thorup och welby. Jffuer Windtz fuldmegtig Houle Jensen deris begiering bleff Hans Jenßen i Nere, Jens Madtzen, Anders Hanßen, Markur Nielßen, Peder Rasmussen ibid., Rasmus Anderßen i Bierkom, Anders Larsen, Rasmus Rasmusen och Pouel Knudsen i Bierkom wdmelt at siune, huß jorder de nestkommande thisdag wed Nere kand bliffue paauist, som de her i dag 8 dage wil fra dem giffue beschreffuen.

[7]

Thingsteffner for her Christen i Fraude hans fuldmegtig Christen Nielßen er Jep Clemidßen och Rasmus Gregerßen i |205v| Fraude, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Niels Hansen i Fraude jmod dom, hannem thiltallit for, at hand nu nestforled[en] 16. january nogit aff Niels Hansens [udstreget: queg] bester och faar, som gich paa her Christens rug wden Fraude kierche, som ned trode en deel aff same rug och endel opaad, i her Christens gaard jnddriffue. Da bem:tt Niels Hansen i her Christens frauerefse jndgaaen i her Christens gaard och der woldeligen wdtagen same bester och faar, slagit her Christens folch och thiennen. Formentte, hand her Christen høylingen haffuer for wretted och epter lougens 3. bogs 50. cap. beganget heruerch och derfore bør at lide, och der paa dom begierit. Niels Hansen møtte, stendig wor kreitt at haffue gjien thagit, dog negted ey at haffue slagit her Christens folch. Sagen er i fiorffen dage optagen. [8]

Thingsteffner for Eyller Sørensen paa Brangstrup hans bud Jens Anderßen paa Brangstrup er Hans Nielßen och Niels Jenßen i Løndeße, som hiemlit wed æd med opragt fingere, at de louglig til i dag haffuer hidkaldet Ebbe Perßen i Allerup jmod dom, hannem thiltallit for 40 dlr. ringer 6 schilling, hand epter |206r| restans schyldig er. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Sagen er i 8 dage optagen. [9]

I lige maade Niels Rasmussen Bry for 7 dlr. 1 mk. [i] Løndese, Niels Clemidsen i Freltoffte 2 rdlr., 1 schep boghued 2 mk., de Eyller i lige maade schyldig er. Formentte, de burde betalle med dis anuent, och dom begierit. Sagen er i 8 dage optagen. [10]

Christen Anderßen i Høyby nød 15 dag wurtherings dom offuer Hans Jbsen i Høybye for fire daller (eptersom Hans Jbsen wed æd bekreffter koen for hannem at were død bleffuen) epter gield-sagers forordning, eptersom sagen til i dag optagen [er]. [11]

Thingsteffner for Jens Lasen paa Skiollemose hans bud Jens Andersen paa Brangstrup er Hans Nielßen och Niels Jensen i Løndeße, som hiemlit wed æd med opragt fingere, at de loulig thil i dag haffuer hidkaldet epterschr:ne, de wmyndige med deris lauguerge, alle jmod dom, nemlig Hans Jbsen i Allerup for jord-bogen restandtz for 39, 40 peng 4 sdr. 3 mk. 6 sch., Ebbe Persen och hans suendtz soldatter peng for 39, 40 2 sdr., Jep Knudsen och hans suend Niels Knudsen same aaringer soldatter peng 2 sdr., Knud Jørgenbens dreng soldatter ley 38, 39 och 40 2 sdr., for:ne Knud Jørgenßen rester paa 5 suins oldengield 13 sch., Jens Knudsen rester paa it |206v| laß hallom 8 sch., Knud Anderßen husley 4 sch., alle ibid., Simen Anderßen i Løndese forloffuer for Hans Madtzen for 6 dlr. 12 sch. paa en thønd rug, 6 schep malt, rester 2 mk. 12 sch., en schep blandkorens malt 1 mk., Søren Steer suendtz soldat peng 2 sdr., Hans Erichsen paa hans fader Erich Hansens wegne restandtz for 38 fir høns 1 mk., Hans Hiort it lam, rester 2½ mk., hans suendtz soldatter peng 2 sdr., restandtz for 39 3 mk.; Hans Hiort wed sin æd negted ey at were gielden schyldig; Hans Degen paa 3 kiørs gresbed i Koehaugen rester 2 mk., Hans Madtzens søn Niels Hanßen soldatter peng 3 sdr.; Niels Hanßen negted gielden; Peder Hanßen paa koren rester 3 rdlr., [udstreget: Niels Bryde] Mickel Fischer koren rest 6 dlr. 21 sch., Pouel Larsen rester 2½ mk.; Pouel negted gielden wed sin æd; Jørgen Thued rester 3 mk., negted och gielden wed sin æd; Espen Jørgenßen for 1 koeß gres rester 3 mk., negted gielden wed sin æd, alle ibid.; Anders Hanßen i Freltofft rester 18 sdr., Anders Brun for dom peng 3 mk., Anne Madtz Hansens for 1 suin 1 sdr.; Anne Madtz Hansens negted gielden wed hindis æd, alle ibid.; Madtz *{med blyant tilføjet: Knudsen?}* Hansens dreng i Lundby soldatter peng 2 sdr. [åben plads på ca. ½ linie],

mentte, drengen burde naffuen haffue; Jøren Hanßen 8 dlr. 8 sch. med 2 sldr. søldatter peng; hans sør Knud |207r| Jørenßen negted wed sin æd gielden paa sin faders wegne; Jøren Nielßen for wed 7 mk., suennens soldater peng 2 sldr.; Niels Jørgenßen paa sin faders wegne negted de 2 sldr., mens wor stendig de 7 mk. for wed at were schyldig; Peder Larsen i Lundbygaard thind gryen 1 schep, Peder Lauridtzen negted ey at were for:ne schep gryen schyldig; Hans Skreder i Høyby oldengield 6 mk. 12 sch., Hans Juel paa sin s. fader Lars Juels wegne 6 mk. 12 sch.; Jens Anderßen paa Jens Lasens wegne formentte, de burde betalle med dis anuentt, och dom begierit. Sagen er i 14 dage optagen.
(I margin med blyant på fol. 206 r: R 5 mk.)

[12]

Peder Madtzen i Ottensehanssag med Peder Christensen i Aasum bleff paakiednt [afbrudt, resten af siden, ca. 10 linier, ubeskrevet]. [13]

|207v| Thorsdagen den 3. february 1648 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Thorup udj herisfougdens sted och forfald, Jens Hanßen i Allerup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Søren Mickelsen i Søeby, Erich Jenßen, Madtz Christensen, Hans Pouelßen, Hans Christensen, Madtz Perßen, Jep Jenßen ibid., Jens Knudsen i Allerup.

Thingsteffner for Knud Anderßen i Thorup er Per Jørensen och Jb Rasmussen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de louglig til i dag med fiortten dags warsel til i dag haffuer hidkalde Rasmus Jensen, nu thiennendis i Møllegaard wed Ottense, jmod dom, hannem thiltallit for $10\frac{1}{2}$ mk. kongschat, hand for hannem haffuer betald. Formentte, hand burde hannem igjen betalle och skadißlös holde eller lide nam, och dom begierit. Da epterdj Rasmus Jensen hans wer[n]e thing ey her er, wiste domeren hannem ey at thilkiende at betalle, mens sagen thil hans wernething henfinder, der at gaaß om, huis ret er. [14]

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thuing paa Michel Persens wegne, rifougit thil Fraudegaard, er Claus Jørenßen och Rasmus Larßen i Fraude, de hiemlit wed lige sørén [!] æd, at de louglig til i dag haffuer |208r| hidkalde Niels Hanßen i Fraude, Rasmus Jbsen, Mogens Perßen ibid., Søren Smed, nu i Freltoft, Hans Perßen i Kierby, Per Pouelßen i Bierkom, Jøren Jenßen, Jøren

Madtzen, Jens Madtzen, Hans Anderßen ibid., alle jmod dom, dennem thiltallit epter restandtzis bemelding, lest och paaschreff-uen bleff. Formentte, de burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Søren Sørenßen møtte och wed sin æd benegted icke at were Michel Perßen nogit schyldig, mens beuiste med Michels zedel, at hand den 5. decembris 1646 sin landgild och forløff at haffue betald. Søren Sørenßen bleff for thiltallen frikiendt, de andre bleff 15 dags dom epter gieldsagers forordning offuer sted. [15]

Epter wdmelling her aff thingit i dag 8 dage fremfordrit Houlle Jensen paa sin hosbondtz wegne siunsmend, som fremstod, nemlig Peder Rasmussen i Nere, Hans Jenßen, Anders Jenßen, Mar-kur Nielßen, Jens Madtzen ibid., Pouel Knudßen i Bierkom, Anders Larsen, Morten Madtzen ibid. och samptlig berette, at de i thisdags epter paauisning haffuer siunit jt øde bøgested i Nere wed prestegaarden østen for, som haffuer ligit thil prestegaarden, huilcket de i welby. Hening Valchendorffs fuldmegtig Jøren Wichmand sampt her Jffuer Andersen i Nere och welby. |208v| Jffuer Windtz neruerelse merbem:tte gode mand Jffuer Wind haffuer thilpellet at schal nyde, sampt en liden ager sønden for:ne bøgested, epter pelle som findis nedslagen. Huor jmod welbem:tte gode mand Jffuer Wind gjien thil for:ne her Jffuer haffuer wd-lagt thuinde støcher jord aff hans ennemerche Horsemøße kaldet østen wed her Jffuers hauge, som her Jffuer thil jeffnit och weder-lag skal nyde, epter nedslagene pelle paa steden findis, saa her Jffuer god fyllestekom, saa de nøydis paa bege sider. Her epter Jørgen Wichmand och Houle Jensen paa bem:tte deris hoßbundtz wegne thingswinde wdsted bleff. [16]

Eyller Sørensens sag 8 dage igien optagen.

[17]

Thorsdagen den 10. february 1648 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Thorup i herisfougdens for-fald, Jesper Madtzen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Hans Sørenßen i Søby, Per Anderßen, Niels Sørenßen, Hans Lauridtzen, Hans Anderßen ibid., Jens Madtzen i Nere, Jøren Knudsen i Røninge, Jep Hanßen i Høyby.

Thingsteffner for Jens Sørenßen i Nere er Anders Hanßen och Knud Madtzen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at

de i dag 8 dage til i dag haffuer |209r| hidkaldet Per Rasmussen i Nere for 14 dlr. lont peng, hand epter hans breff daterit Nere 10. january 1648 schyldig er, saa och derforuden hannem thiltallit for en slett daller, hand foruden breffuit schyldig er, aff huilcke de 14 dlr. hand loffuer thil Mortens dag førstkomer skadißløß. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Peder Rasmussen bleff thilkied sin forschrifffning at epterkome, naar thiden forfalden er; belangende den dall hand wden breffuit schylyg er, den sag er i fiorffen dage optagen. [18]

Thingsteffner for Rasmus Hanßen i Ferisleff paa Hinrich Sørensen i Kiertteminde hans wegne er for:ne thingsteffner, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Per Rasmussen i Nere jmod dom, hannem thiltallit for fir daller och ott schilling, hand epter sin beuis daterit Lundtzgaard den 29. octobris 1645 schyldig er, som s. Mortens dag til welby. Jngeborig Schiels skulle werit betald, huilcken gield Hinrich schal were opdragen. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [19]

Thingsteffner for Hinrich Hanßen paa Jørgen Rasmussen paa Stubdrup hans wegne er Rasmus Jenßen och Jens |209v| Christensen i Nere, som hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Per Rasmussen Galteberig i Nere jmod dom, hannem thiltallit for 23 dlr. 1 mk. epter fortegnelsis bemelding, lest och paaschreffuen. Formentte, hand burde betalle med sin rentte och jnteresse sampt billig anuentte eller lide nam, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [20]

Thingsteffner for Madtz Knudsen i Langeschouff er Anders Larsen i Bierkende och Hans Knudsen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Peder Bendtzen udj Langeschouff for 1 dlr., Jøren Knudsen i Røninge for 1 dlr. 19 schilling lont peng och 2 par schoe for 6 mk., saa och fire wgers løn, saa och jen hellebore, kostit $2\frac{1}{2}$ mk.; Anne Ander-ses i Rørup med sin lauguerge for 10 schep haffre, schepen 10 sch., saa och nitten kiere rug och it neg, som wor hans løn; Anders Nielßen i Fullesang 6 dlr. 8 sch., hand hannem for en stud schyldig er; Thomis Madtzen i Lauindtzgaare 10 dlr., saa och for 2 pund

biug 15 dlr., disligeste for 2 pund biug 14 dlr., saa och 13 dlr. lont peng, for 1 ørte rug 13 mk. 12 sch., noch 6 mk. 14 sch., jt skiorttelerid och it paar schoe for $7\frac{1}{2}$ mk., schal were 59 dlr., derforuden for 2 stude saa gode som 18 dlr., hand leyde hannem thil |210r| sin ploug, alle jmod dom. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit.

Jøren Knudsen i Røninge møtte, berette, at Madtz Knudßen er hannem 2 mk. 4 sch., 1 f:ring øl 3 mk., sampt bortkaste hannem en risøxse 2 mk. och 1 sech 6 mk. Formentte, hand hannem burde igien betalle; derforuden 14 dags arbed schyldig, bød sig thil regenschab. Anders Perßen paa sin huustrues wegne formentte, Madtz Knudsen burde sit angiffuende beuise. Anders Nielßen i Fullesang erbød sig at wille betalle. Thomis Madtzen fremlagde en fortægnelse, lest och paaschreffuen. Formentte, hand det burde kortte, resten wor hand offuer bødig at betalle med ware, dog foregaff, at de 2 stude ey bleff wurderit for mere end 10 dlr. Madtz Knudsen nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning offuer Anders Nielßen. Belangende de andre, med dem er sagen i 4 wger optagen. [21]

Eyller Sørenßen paa Brangstrup nød 15 dag wurderings dom offuer Ebbe Perßen i Allerup, Niels Rasmussen Bryde i Løndese och Niels Clemidßen i Freltofft, eptersom sagen til i dag optagen er epter nestforleden irettesettelsis bemelding. [22]

Jens Lasen paa Skiollemose wor <begierendis> dom offuer irettekallede, som i dag 14 dag kald och warsel bleff affhiemlit. Anders Hanßen i Freltofft berette, at Jens Lasen paa fordringen at haffue betald 1 koe for 7 dlr., 1 suin 6 mk., foer-|210v|-løn for 2 quier 2 dlr., 5 ørte rug mindere 1 schepe à 20 sch. Formentte, hand det paa fordringen burde quittere. Jens Lasen berette, at Anders Hanßen thilforne er werit hannem 40 dlr. schyldig, huor paa for:ne at were quitterit. Sagen med hannem saauelsom med de andre er endnu i 14 dage optagen. [23]

Her Christens sag i Fraude med Niels Hansen ibid. er endnu i 14 dage optagen. [24]

Thorsdagen den 17. february 1648 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Hans Hiort i Løndeße, Simen Anderßen, Madtz Hansen, Knud Anderßen, Hans Erichsen, Jep Hanßen ibid., Jørgen Mickelßen samested och Anders Larsen i Nere.

Thingsteffner for Eyller Sørenßen paa Brangstrup hans bud Jens Anderßen er Hans Nielßen i Løndese och Knud Anderßen i Allerup, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Ebe Perßen i Allerup, Christen Knudßen, Knud Jørenßen |211r| och Hans Jbsen i Allerup, alle jmod dom, dennem thiltallit huer for 3 rigs ort for wlydigheds schyld, for de ey haffuer søgt Brangstrup mølle, med huis de haffuer ladet maalle, eller lide nam och der foruden pligtig were at søger møllen her epter dags, med huis de lader maale, och dom begierit.

Christen Knudsen møtte, berette fire seche att haffue ladet maalle hoß Markur Møller och en gang i Brangstrup mølle er werit derforuden, da hand ey kunde faa maallit, huor wdoftuer hand maatte søger Hollemølle. Erbød sig her epter at søger Brangstrup mølle, saa mølleren ey schulle clage offuer hannem. Ebbe Persen suarit, at hand thoe seche hoß mølleren at haffue ladet maalle, loffuit her epter møllen at søger, som det sig bør. Knud Jørgen[sen] berette $3\frac{1}{2}$ sech at haffue ladet maalle, loffuit møllen her epter dags at søger. Hans Jbsen berette Brangstrup mølle at haffue en gang søgt, da hand ey kunde faa maallit, loffuit møllen at søger. Sagen er i 14 dage optagen. [25]

Thingsteffner for Christoffer Perßen i Perstrup paa Lars Hansens wegne i Suenborig er Hans Perßen och Madtz Rasmussen i Perstrup, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage til i dag haffuer |211v| hidkaldet Anders Larsen i Nere sampt Lars Anderßen ibid. jmod dom, saa nu thiltallit hand for:ne Anders Larßen for $5\frac{1}{2}$ sdlr., hand epter hans breff schyldig er. Formentte, hand burde betalle eller lide nam, och dom begierit.

I lige maade thiltallit Lars Anderßen for 2 rdlr. fougit peng for stedtzmaall, saa och 10 mk. omkostning paa leyermåls bøder anuent er. Formentte, hand burde betalle med dis anuent, och dom begierit. Anders Larsen møtte och wed sin æd berette ey at at were Lars Hanßen nogit schyldig. Formentte sig for thiltallen fri were. Lars Anderßen wed sin æd berette, at Lars Hanßen ey wor fougit, da Lars Andersen stede och feste, wor stendig af de 10 mk. 6 mk. Formentte sig for tiltallen fri were. Lars Anderßen

bleff thilkiend de 6 mk. jnden 15 dage at betalle eller lide nam.
Den anden thiltalle er i 3 wger optagen. [26]

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thorup paa Hans Krags wegne paa Ottensegaard er Hans Jørenßen och Jep Hanßen i Allerup, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Rasmus Knudsen i Seden [212r] jmod dom for [åben plads til tallet] rigsdaller for jt schifftebreff och dis gienpart, hand schyldig er. Formentte, hand burde betalle eller lide nam, och domb begierit. Rasmus Knudsen møtte, berette at haffue giffuit Hans Krag for jt schifftebreff, hand bekom, 2 rdlr.; haffuer Hans Krag flere schifftebreff ferdig giort, mentte, hand burde atte[!] søger den, det haffde bestilt. Formentte sig for thiltallen fri were. Sagen er i 14 dag optagen. [27]

Thingsteffner for Madtz Jbsen i Neremølle er Jens Jbsen och Jens Christenßen i Nere, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Per Rasmussen i Nere for jt halff aars thiensteløn 4 schilling om dagen, saa och 2 schep rug 3 mk. och [udstreget: lont] peng 3 dlr. for 2 bistade. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. *(I margin med blyant: 2 mk.)* [28]

Thingsteffner for Jørgen Mickelsen i Løndese paa sin hustrues, dotters och egne wegne er Niels Jenßen och Jens Nielßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Hinrich Hanßen i Lundby jmod spørsmål, beschydling och [212v] dom. Jøren Michelsen fremlagde en Hinrich Hansas clage her aff thingit nestforleden [åben plads til: 2. decembris 1647] i jt thingswinde jndført. Formentte, Henrich den endten burde wedstaa eller fragaa. Sagen er i 14 dage optagen. [29]

Thingsteffner for Per Nielßen och Jep Hanßen i Løndese er bem:tt thingsteffner, som hiemlit wed lige soren æd, at de same thid och til i dag haffuer hidkaldet bem:tt Hinrich Hanßen i Lundby i lige maade jmod spørsmål och dom for for:ne clage at wedstaa eller fragaa. Sagen er i 14 dage optagen. [30]

Thorsdagen den 24. february 1648 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Madtz Hanßen i Høyby, Per Hanßen, Hans Madtzen, Lars Jffuerßen, Rasmus Hanßen, Jep Hanßen, Hans Rasmusen ibid., Jørgen Michelsen i Løndeße.

Thingsteffner for Anders Hanßen i Thorup paa sin hosbond Gregers Krabis wegne er Jens Knudßen och Hans Anderßen i Allerup, som hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 14 dage til i dag haffuer hidkaldet [213r] Hans Larsen i Allerup sampt Maren Biørens ibid. med hindis lauguerge jmod dom, dennem thiltallit, for huis de resterer epter restantzis bemelding. Formentte, de burde betalle eller lide nam, och dom begierit. Sagen er i 14 dage optagen, da Anders Hansen forlagt restantzen at fremlege. [31]

Thingsteffner for Hans Madtzen i Høyrup i Ottense *<herit>* er Hans Rasmussen och Rasmus Rasmussen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Knud Andersen i Thorup for fire daller sampt der aff ni aars rentte. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dags wuderings dom epter gieldsagers forordning epter gieldsagers forordning [!]. [32]

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thuing er Lars Rasmusen och Per Jbsen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag otte dage til i dag haffuer hidkaldet Hans Jbsen i Dauinde jmod dom, hanem thiltallit for at epter~~som~~ Hans [rettet, vist fra: Persen til: Jenßen ?] haffuer loffuit til Jens Therckelsen paa Fraudegaard for fiorten march mindre fir schilling for en ørte rug, hand schyldig er och for:ne Madtz Andersen skal thilfredtz stille. Formentte, hand burde betalle och hannem jgien schadißløß holde. Nød 15 dag wuderings dom epter gieldsagers forordning. [33]

[213v] Thingsteffner [for] Lars Perßen i Aasum er Jesper Nielßen och Christen Madtzen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage til i dag haffuer hidkaldet Per Sørenßen i Rogelund 9 dlr. lont peng och 4 schep haffre, hand hanem schyldig er. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wuderings dom epter gieldsagers forordning, wndtagen huiß beuisis kand att were betald. *< I margin med blyant: 1 mk. >* [34]

Thingsteffner for Mogens Perßen i Fraude paa Michel Persens

wegne, ridefougit thil Fraudegaard, hans wegne [!] Claus Jørgen-
ßen och Rasmus Larßen i Fraude, de hiemlit wed lige soren æd,
at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Madtz Anderßen i
Thuing jmod dom, hannem thiltallit for 77½ sdlr., hand aff hans
stedtzmaals penge schal med restere, saa och for 6½ dlr. 2 sch.
for landgild och oldengield. Formentte, hand burde betalle jnden
15 dage, och derforuden formentte, hand epter recessen bør sit
gaarsfeste at haffue forbrut, och dom begierit. Madtz Andersen
møtte i rette och for retten frembød pengene, hand schyldig er,
huilcke Mogens Persen ey anname wilde. Sagen er aff den aarsag
i fiorffen dage optagen. [35]

Jens Lasen paa Skiollemoße hans sag er endnu i 14 dage op-
tagen. [36]

|214r| Thorsdagen den 2. marty 1648 paa Aasumheridtz ting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Madtz
Andersen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Hans Larsen i Høyby, Hans Hanßen den
wnge ibid., Jørgen Mickelßen i Løndeße, Jesper Madtzen i Tho-
rup, Hans Bendßen, Hans Jbsen, lille Hans Hanßen, Peder Niel-
ßen, alle i Høybye.

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Højbye er Hans Jørenßen
och Jep Hansen i Allerup, de hiemlit wed æd med opragt fingere,
at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Anne Nielsdotter i Bier-
kom med hindis lauguerge och hinde selff wetalde, saa och Ras-
mus Anderßen i Bierkom, bege jmod dom. Saa nu thiltallit Madtz
Andersen Anne Nielsdotter, s. Jens Simmensens, for femb daller
en mk., som hand for hindis s. hoßbund haffuer loffuit och god
sagt, som hand haffuer maatt betalle Michel <Person i Ottenße>. Formentte,
hun hannem jgien burde betalle och skadißløß holde
eller lide nam, och dom begierit. Sagen er wed Madtz Andersen i
Thorup i 14 dage optagen. [37]

Thorsdagen den 9. marty 1648 paa Aasumheridtz ting.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Høyby, herisfougit, Madtz
Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen.

|214v| Thingswindismend: Jens Hansen i Allerup, Hans Larßen, Jep Knudßen, Jens Knudsen, Niels Perßen, Christen Knudsen, Knud Jørgensen ibid., Jep Hansen i Høyby.

Thingsteffner for Eyler Sørenßen paa Brangstrup paa [udstreget: Ey . . .] Jørgen Michelsens wegne i Løndeße, Per Nielßen, Jep Hansen, Niels Hansen ibid. deris wegne er Hans Nielsen och Hans Jørenßen i Løndeße, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Hinrich Hansen i Lundby jmod dom, hannem thiltallit for en klage at beuise her aff thingit 9. decembris wdsted eller lide epter 2. bogs 41. capitel epter forsettis widere jndhold. Lars Larsen i Heden paa Hinrich Hansens wegne møtte, begierit sagen i 14 dage at maatte opstaa, thil huilcken thid hand loffuit Hinrich at schulle møde. Sagen er i 14 dage optagen. [38]

Madtz Knudsens sag, saauit til i dag optagen er, aff Lange-schouff er endnu til i dag 14 dage optagen, och parterne forlagt nestkomende thisdag att møde i Ottense at giøre regenschab. [39]

Thingsteffner for Frerich Larsen i Bierkende paa her Mons Kaasis wegne er Anders Jenßen och Thyge Andersen i Bierkende, de hiemlit wed æd epter recessen, at de i dag 14 dage til i dag haffuer hidkaldet Lars Claußen i Bierkom for 3 sldr., hand epter |215r| restandtzis bemelding schyldig er. Formentte, hand burde betalle med dis anuente eller lide nam. Lars Clausen kientis giel-den. Nød 15 dag wunderings dom epter gieldsagers forordning. [40]

Eptersom den sag jmellel Mogens Persen i Fraude och Madtz Andersen i Thuing thil i dag optagen er, saa nu erbød Madtz sig pengene at wille leffuere, om Mogens dem anname wilde. Da epterdj Mogens pengene ey anname wille, wiste [rettet, muligvis fra: wille] jeg nu ey dom offuer Madtz Andersen at wdstede paa hans feste at lide, mens hand pligtig were pengene jnden fembten dage at betalle, epterdj Madtz Andersen icke pengene her for retten fra sig leffuerede, eller epter diß forløb nam och wurdering att were wndergiffuen. [41]

[Sidste halvdel af fol. 215r er ubeskrevet.]

|215v| Thorsdagen den 16. marty 1648 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmusen, skriffuer.

Thingswindismend : Knud Anderßen i Thorup, Morten Hansen, Per Thomeßen, Jep Persen ibid., Per Hanßen i Allerup, Niels Persen ibid., Clemid Madtzen i Offuerholle, Rasmus Anderßen i Bierkom.

Thingsteffner for Per Nielsen i Løndeße er Jep Hanßen och Hans Jørenßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Morten Rasmussen i Nere jmod dom, hannem thiltallit for $9\frac{1}{2}$ mk., hand hannem schyldig er aff hans løn. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Morten Rasmussen møtte och berette for:ne $9\frac{1}{2}$ mk. til Knud Jørgensen for soldatter peng aff Per Nielsens løn <at haffue betald>. Formentte sig for thiltallen fri were. Sagen er i 8 dage optagen. [42]

Thingsteffner for Morten Jørgensen i Raffnberig er Nels Hansen i Ottense och Jørgen Jbsen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de louglig til i dag med 8 dags warsel til i dag [!] haffuer hidkaldet Ane Andersdotter i Ottense med hindis lauguerge jmod winde, saa och Lars Simenßen i Kierbygaard for sin sandhed at stendig were. Lars Hanßen i Ottense |216r| møtte i rette och formentte, kald och warsel ey louglig er, formedelst Anne Andersdotter er wden heretid och bør der for 14 dags warsel haffue. Kaldet bleff spilt. [43]

Thingsteffner for Jørgen Knudsen i Røninge er Hans Jørensen och Jep Hansen i Allerup, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Clemmid Madtzen i Offuerholle, saa och Niels Persen i Allerup, bege for jt pund biug, it bistad 2 rdlr., en røe stuekal saa god som siuff march, de for Anne Per Knudsens i Offuerholle haffuer god sagt. Derforuden thiltallit Niels Persen for $3\frac{1}{2}$ dlr., hand s. Per Knudsen haffuer skyldig werit. Formentte, [udstreget: hand] <de> burde betalle med diß anuentte eller lide nam, och dom begierit.

I lige maade hiemlit for:ne thingsteffner, at de och til i dag haffuer hidkaldet Jep Clausen i Offuerholle i lige maade jmod dom, hannem thiltallit for en deel, som ey i schifftebreffuit jndført. Formentte, hand det burde schifftte, och dom begierit. Niels Persen i Allerup møtte och formentte, Jørgen Knudsen sin angiffuende burde beuise. Clemid Jørgensen møtte och begierit, sagen i 14 dage at maatte opstaa, jndtil schifftebreffuit fremlegis.

Jep Clausen møtte, erbød sig thil Jøren Knudsen at wille leffuere, huis hand epter schifftebreffuit resterer. Sagen er i 14 dage optagen. [44]

Thingsteffner for Anders Simenßen paa Juelschouff [*rettet fra: Hiuel-*] er Anders |216v| Persen i Dauinde och Hans Knudsen ibid., de hiemlit wed æd epter recessen, at de i gaar otte dage til i dag haffuer hidkaldet Niels Larsen i Nere, Hans Rasmussen, Rasmus Anderßen och Folmer Nielßen ibid. jmod spørsmåll, och ellers huß for retten kand pasere. Saa nu fremlagde Anders Simmeßen sin schriftlig clage, huor wdinden hand gaff last och clage offuer for:ne Niels Larsen, Hans Rasmussen, Rasmus Andersen och Folmer Nielsen, for de den 19. february paa hans farne wey fra Ottense til Sanderumgaard jmellem Ottense och Slabro haffuer offuerfaldet wden nogen giffuen aarsag, slagit it hul i hans hoffued, stuchen hannem med en forch i hans bug, som med siunsmendtz winde kan beuisis, gaff dem derfore fuld sag.

Niels Larsen och Rasmus Andersen i Nere møtte i rette och wed deris æd benegted aldrig for:ne Anders Simensen at haffue slaget eller giort hannem skade i nogen maade. Hans Rasmussen i Nere møtte och wed sin æd berette, at Anders Simenßen wden aarsag hannem offuerfalt, och da bleff nød til at werge, som hand agter at beuise. Her epter thingswinde wdsted bleff. [45]

Jmod Madtz Andersens thiltalle møtte Jøren Persen i Støffnings husit och berette, at der bleff en koe wdwruderit til gielden, som Hans Nielßen, som bode i |217r| Bierkom, annamit, huilcket Rasmus Andersen i Bierkom och stendig wor. Madtz Andersen mentte, at epterdj Anne Jens Simensens koen wden hans wilge haffuer fra sig leffuerit, mente derfore, hun pligtig er hanem at betalle. Sagen er wed Madtz Andersen i Thorup til i dag 14 dage optagen. [46]

Thorsdagen den 23. marty 1648 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, ^aMorten Rasmussen i Nere och Seuerin Rasmussen, skriffuer.^a

Thingswindismend: Lars Nelsen i Fraude, Anders Jenßen, Rasmus Jbsen, Jøren Andersen ibid., Jesper Madtzen i Thorup, Anders Persen i Røgerup, Jacob Persen i Røninge.

Thingsteffner for Lars Larsen paa sin hosbuns wegne i Ottense

^{a-a} Med andet blæk.

er Anders Anderßen och Michel Sørensen i Ottense, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i gaar fiorffen dage thil i dag haffuer hidkaldet welby. Casper Mardanner, Hinrich Marchdanne, jomfru Bertte, jomfrue Soffi, jomfrue Anne Marchdanner fra Røninge Søegaard, de wmyndige med deris lauguerge, saa och Niels Persen Wogenberig fra same stedtz, alle jmod [dom ?], dennem thiltallit for |217v| 167 rigsaller 1 mk. 2 sch., s. Frerich Marchdanner och Hans Marchdanner sampt jomfrue Thal Olde-lans saa och frue Sophie Oldelandtz epter wdtog sampt regenschabs bog til Catrin van der Hambsfort schyldig er. Formentte, de burde betalle eller lide jnduisning i deris løsøre eller jordegodtz wed gode mend, och dom begierit. Her jmod at suare møtte Jacob Persen i Røninge paa Niels Wogenberigs wegne och fremlagde hans wnderschreffne zedel, lest, paaschreffuen. Sagen er med Lars Larsens sampt Jacob Persens beuilling til i dag 14 dage optagen.

[47]

Thingsteffner for Hans Hansen paa Søegaard paa sin hosbundtz weg[n]e er Per Jensen i Dauinde och Anders Nielsen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag fiorften dage til i dag haffuer hidkaldet Anders Persen i Dauinde, Anders Erichßen Skreder ibid. jmod siunsmendtz frasigels[e], saa och huiß de for retten kand thilspørgis. Da fremfordrit Hans Hansen epterschr:ne siunsmend, saa fremstod Jens Jbsen i Søbye, Søren Michelsen, Erich Jensen och Niels Sørenßen, alle ibid., och berette, at de i dag haffuer werrit i Dauinde schouff och der siunit, huis som er |218r| hugen paa for:ne Anders Persens maall, som Anders Erichsen dem paauiste: da i Ny hauge er en ege hugen, dersom den kunde were kløffuit, kunde der iche were mere en fire staffuer udj den, dog icke kunde wide, huad tid den kunde were hugen, wiste de iche, fordi der wor groen spire op siden wed stoben. Samestedtz er och hugen en liden eeg, icke støre end toe staffre, och en anden eeg saa stoer som til en løffte stang; samestedtz er och hugen en liden bøg, jt laß stoer, dog stuben wor gamel och med moß offuergraaen, saa de iche wiste, huor lenge den er hugen; samestedtz er och hugen en liden ris eg, it las wed stor med thopen, er och stiffuit aff en bøg en wond gren, som wor saa megit som til sex staffuer, dog gamelhugen, en anden gren er aff en bøg hugen, saa stoer som til it plous hoffued, wdj Fellis skouffuen er hugen en'bøge stobe gamel hugen, saa stoer som thoe laß,

er och en gren hugen aff en bøg, saa stoer som til it laß wed, dog gamel hugen, som de berette.

Anders Persen i Dauinde och Anders Erichsen wor nu med for:ne mend thil wedermelle, och Anders Persen wed sin æd be-negted huerken at haffue eller ladet hugen, saauit som siuns-menden haffuer aff sagt, mens huiß hand hugen haffuer, wil hand gerne hoß sin gunstig hosbund affsone. Da er fremlagt |218v| en Anders Erichsens angiffuende, som thil jndhold melder, at hand for hoßbunden berett haffuer, at Anders Persen i Dauinde udj Nyhaugen haffuer rodhugen thoe threr udj Andersis maall, wdj Fellisschouen haffuer hand hugen jt thre, saa och stiffuit grenne, thj store och smaa, och Anders Persen i søndags wnder prechen wor i Ottense <med it las wed>, som hand haffde stollen i skouffen, huilcket alt hand berette Anders Persen at haffue giort och haff-ue stollen aff fruens schouff, som hand sig paarobt haffuer at wille beuïße.

Huilcken angiffuende Anders Erichsen bleff thilspurt, om hand den nu wed æd wille wed staa eller fra gaa, dog stendig wor hans naffuen med threj bogstaffue wnder for:ne hans angiffuende daterit Søegaard nestforleden 5. february 1648 at haffue wnder-schreffuit. Her epter thingswinde wdsted bleff. [48]

Thingsteffner for for:ne Hans Hansen er for:ne thingsteffner, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag fiorften dage til i dag haff-uer hidkaldet Thommis Madtzen i Dauinde jmod dom, hannem thiltallit, for hand nestforleden 5. february for hans gunstig hoßbund angaff, at Anders Erichsens ord formedelst hans spedseri kunde staa thil troendis mere end hans ord och andre deris. |219r| Formentte, Thomis sligt burde beuise, och dom be-gierit. Thomis Madtzen møtte och berette, at hand icke mente den gode frue sligt at were sagt thil nogen forkort eller forner, mens wor ickon med Anders Persen at thalle it got ord for han-nem angaaende hanß forseelse, icke anderledes mentte, end Anders Persen aff Anders Erichsen for den gode frue wor for spidt-zit i for:ne sag. Sagen i fiorften dage optagen. [49]

Thingsteffner for Jacob Persen i Røninge paa Niels Wogen-berigs wegne er Hans Rasmussen i Langeschouff och Knud Jør-gensen i Bierkom, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag fiorften dage til i dag haffuer hidkaldet alle Røninge Søegaars thiennner i Aasumherit jmod dom. Sagen er i 14 dage optagen. [50]

Den sag jmellel Jørgen Mickelsen och medfølgere sampt Hinrich Hansen er endnu i 14 dage optagen. [51]

Thingsteffner for Morten Rasmussen er Rasmus Jørensen och Jens Franchsen, alle i Nere, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Knud Jørgensen i Bierkom jmod dom, hannem thiltallit for sex march, hand thil hannem paa Per Nielsens wegne wdlagt haffuer, huilcke Per Nielsen hannem ey wille got giøre. Formentte, hand hannem pengene igjen burde betalle eller lide nam, och dom begierit. Knud møtte, wor stendig di sex march aff hannem at haffue bekomit. Sagen er i 8 dage optagen. [52]

|219v| Madtz Knudsen i Langeschouff nød 15 dag wurderings dom offuer Thommis Madtzen i Lauindtzgaare epter Madsis irettesettelse, wndtagen huiß anderledis kand beuisis. [53]

Thingsteffner for Hinrich Clausen i Ottense hans fuldmegtig er Hans Knudsen i Dauinde och Hans Madtzen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Hans Rasmussen Schoeflecher, nu boendis i Kapedrup, jmod dom, han-nem thiltallit for 1 dlr., hand for pundt leder schyldig er. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldtz sagers forordning. [54]

Thorsdagen den 6. aprilis 1648 paa Aasumerheris thing.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Høyby, herisfougit, Niels Lauridtzen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Morten Rasmussen i Nere, Mogens Perßen i Fraude, Anders Pedersen i Dauinde, Thommis Madtzen ibid, Rasmus Anderßen i Bierkom, Jørgen Knudßen i Røninge, Mogens Perßen i Fraude [!], Per Thommeßen i Thorup, Thommis Madtzen i Lauindtzgaare.

Eptersom Lars Larsen i Ottense paa Catrin van der Hamsforts wegne epter foriige thiltalle offuer |220r| s. Hans Marchdanner och Frerich Marchdanners arffuinger, saa møtte nu Niels Perßen Wogenberig i Kiertteminde i rette och formentte, at eptersom en del aff fordringen findis eldere end 20 aar, thil med Catrin fan der Hamsfort ey nu paa sex aars thid riktig regenschab giort haffuer, der s. Melcher Oldeland er werit deris wege, som epter kongl. Christians den fierdes recessis anden bogs ottende om werslig politie med rette kunde werit sched, formentte derfore, de s.

mens arffuinger burde for tiltallen fri were. Lars Larßen formentte sig dom at nyde, eptersom fordringen med rigtig regenschabs bog saauelsom endel de s. mendtz egne hender, saa och docternis zedeller beuisis. Bleff paakientd, at epter som *om* fordringen findis ey epter recessen rigtig regenschab at were giort, som med rette sche burde med henders wnderschriffuse, thorde herisfougen sig ey wnderstaa dom offuer den s. mandtz arffuinger at wdstede, mens sagen for welby. landtz domer jnd-finder. [55]

Den sag med welby. frue *Lidtzbet* Sophie Randtzou och Thommis Madtzen i Dauinde er endnu i 14 dage optagen. [56]

Hinrich Hansen i Lundby for retten fremstod och erklerit Jørgen Michelsen i Løndese, Karen Jørens, |220v| Per Nielsen, Niels Hansen, Jep Hansen, alle i Løndese, at huß hand dem haffuer thilsagt, wiste hand ingen schel eller aarsag thil, mens det at haffue sagt i druckenskab, wiste derfore jndted andet med dennem, end huß erligt er i alle maader, huor fore de sagen haffuer frastanden, derfor alle, huß breffue i den sag gangen er, hermed schal were død och magtislös och icke kome endten aff dennem thil hinder eller skade i nogen maade. Her epter parterne things winde wdsted bleff. [57]

Thingsteffner for Anders Rasmussen i Bierkom er Per Jenßen och Rasmus Hanßen ibid., som hiemlit wed æd med opragt fingerre, at de i dag 14 dage til i dag haffuer hidkaldet Jens Madtzen i Bierkom for 7 dlr. lont peng, hand schyldig er. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wunderings dom, eptersom Jens gielden stendig wor. [58]

Morten Rasmussen i Nere nød 15 dag wunderings dom offuer Knud Jørgenßen i Bierkom for sex march epter gield sagers forordning med dis billig foraarsagede. [59]

Jørgen Knudsens sag i Røninge med Clemidtz Madßen i Alle-rup och med interesserede er endnu i 14 dag optagen. [60]

|221r| Thorsdagen den 13. aprilis 1648 paa Aasumheridtz thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Thorup i herisfougdens for-fald, Niels Lauridtzen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Anders Mickelsen i Nerholle, Hans Jenßen i Offuerholle, Per Madtzen, Niels Hansen, Jep Claußen ibid., An-

ders Perßen i Dauinde, Per Jbsen i Thornbere, Christen Christensen i Fraudegaars poerthuß.

Thingsteffner for Lars Sørenßen i Nere er Søren Larsen och Rasmus Jensen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag otte dage thil i dag haffuer hidkaldet Hans Lauridtzen Møller i Nere mølle jmod winde, disligeste Jens Jbsen i Nere, Jens Sørenßen, Jørgen Persen ibid. for deris sandhed at winde. Da epter at æden windißbyrdene forholt bleff, fremstod Jens Jbsen i Nere, wantt wed æd med opragt fingere, at for sex aar siden da bode hand fembten aars thid i den gaard i Nere, som Hans Lauridtzen nu jorden frasted haffuer, da gierdet hand wangegierdet nest wed byen, som nu omtuistis, och laa thil gaarden, saa ner som en thoe lau thorn langt, wiste derom ey widere at winde.

|221v| Jens Sørensen i Nere want wed lige soren æd, at hannem i Gudtz sandhed beuist er, at for:ne wangegierde er altid werit giert aff dem, som brugte for:ne gaars jorder, som Jens Jbsen om wundet haffuer, och det kand mindis offuer thiuge aars thid, och Hans Larsen Møller nu bruger same gaars jorder. Jørgen Persen i Nere want wed lige soren æd, at hannem beuist er, lige som Jens Sørensen før wundet haffuer, huor paa huer for:ne windißbyrd bad dem saa sant Gud thilhielpe. Her epter things winde wdsted bleff. [61]

Thingsteffner for Hans Larsen Møller i Nere er Madtz Jbsen i Neremølle och Knud Madtzen i Nere, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Lars Sørenßen i Nere jmod winde saauelsom Jens Jbsen i Nere, Jøren Perßen i Nere for deris sandhed at winde. Da fremstod for:ne Jens Jbsen och Jøren Peder[sen] i Nere och æn epter anden wed deris æd bekreffted om for:ne gierder *(ey)* anderledis at were beuist, end huiß de wundet haffuer, nemlig at de omtuistende gierder nemlig wangegierde haffuer altid werit giert aff dem, som bode i den øde gaard i Nere, som Hans Larsen Møller nu jorden |222r| fra fest haffuer, huor paa de huer for sig bad dem saa sant Gud thilhielpe. Her epter thingswinde wdsted bleff. [62]

Thingsteffner for Per Jbsen i Thornbere paa Anne Jbsdotters wegne i Thorup er Lars Pouelßen och Anders Persen i Bierkom, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer

hidkaldet Niels Larsen i Thorup jmod dom, och jmod hannem i rette lagt it thingswinde her aff thingit den 25. february 1636 wdsted, angaaende huiß hand hindis s. hoßbond och hinde thil husuerelse och wnderholdning thilsagt haffuer. Formentte, hand same thingswinde burde epterkome, och dom begierit. Niels Lau-ridtzen sagde sig ey Ane Jbsdotter nogit thilsagt haffuer. Sagen er i threj wger optagen. [63]

Thorsdagen den 20. aprilis 1648 paa Aasumheridtz thing.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Høyby, herisfougit, Madtz Andersen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Lars Hansen i Nederholle, Rasmus Madtzen, Niels Olsen ibid., Niels Larsen i Thorup, Lauge Larsen i Dauinde, Jørgen Knudsen i Røninge, Jep Hanßen i Høyby och Jep Claußen i Offuerholle.

|222v| Jørgen Knudsens sag i Røninge med Jep Clausen och de andre i rette kallede er enu i 8 dage optagen. [64]

Thingsteffner for Jep Clausen i Offuerholle er Jep Rasmusen och Rasmus Nielsen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Jøren Knudsen i Røninge jmod dom, hannem thiltallit for en grobelted øe[!], en jeren stang, threj faar, hand thil sig annamit haffuer, och Anne Knudtz thilhørde. Formentte, hand dertil burde sig hiemel at forschaffe eller lide som for andet whiemelt. Jøren Knudsen wor stendig for:ne soe, jeren stang och de threj faar at haffue annamit, huor for hand gaff hinde en wogen igien och beholt der jmod thoë faar. Sagen er i 8 dage optagen. [65]

Thorsdagen den 27. aprilis 1648 paa Aasumheridtz thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingwindismend: Olle Olsen i Aasum [afbrudt].

Thorsdagen den 4. may 1648 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingwindismend: Bertel Hansen i Seden, Niels Larsen i Thorup och Markur Rasmussen i Dauinde, Jep Claußen i Offuer-

holle, Madtz Nielßen i Seden, Anders Perßen ibid., Hans Larßen i Thornbere.

|223r| Thingsteffner for Lars Anderßen i Bregnemose paa Johan s. Prebiørn Hansens wegne er Hans Anderßen i Thomerup och Simen Jørenßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Simen Hansen i Lang-kild jmod dom, hannem thiltallit for 19 rdlr. 10 sch., som hand epter hans breffs bemelding til nestforleden paasche schulle werit betald. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte eller lide nam, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gield-sagers forordning, epterdj Simen ey møtte. [66]

Epterschr:ne thingswinder bleff for retten fremlagt, det første her aff thingit 23. septembris nestforleden wdsted, som thil jnd-holde formelder: Jens Jørgensen i Rogelund, Jens Hansen ibid., Knud Rasmussen i Seden, Per Frandsen, Per Larsen och Anders Pederßen ibid. wed deris æd bekreffted, at Hans Rasmussen i Bollerup haffuer paa elluff aars thid werit en fattig forarmit blind mand, saa hand icke er goed for at giffue nogen skat.

Dit andet den 19. augusty 1647 wdsted melder da att were fremstanden Niels Hieresen, Olle Hansen *(i Kapedrup)*, Christen Morsen i Roldsted, haffuer wundet, at Madtz Hansen i Kapedrup iche haffuer wden halff gaars brug, thil med er saa forarmit, at hand icke er goed for at giffue wden halff skatt.

Det threde her den 14. octobris 1647 |223v| wdsted formelder: Niels Larsen i Thorup, Jesper Madtzen, Per Thomesen och Jep Persen ibid. haffuer wundet wed æd med opragt fingere, at Morten Hansen i Thorup er saa forarmit, at hand jnd[t]jet haffuer at skatte aff.

Det fierde her i lige maade wdsted den 16. decembris 1647 lyder da, Knud Persen i Nere, Hans Jensen, Jens Madtzen och Theme Ottesen ibid. at haffue wundet, at Morten Rasmussen i Nere er saa forarmit, at hand jndted haffuer at skatte aff, epter samme thingswinders widere bemelding, lest och paaschreffuen bleff. Her epter thingswinde wdsted bleff. [67]

Den sag angaaende Niels Lauridzen i Thorup er i *[åben plads til tallet]* optagen. [68]

Thorsdagen [!] den 12. may 1648 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit [*afbrudt*].

Thingswindismend: Hans Rasmussen i Seden, Lars Perßen, Per Larßen *ibid.*, Lars Sørenßen i Nere, Rasmus Perßen, Lars Anderßen *ibid.*, Jøren Knudsen i Røninge [*afbrudt*].

Thorsdagen den 18. may 1648 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Thorup i herisfougdens forfald [*afbrudt*].

[224r] Thingswindismend: Jens Hanßen, Hans Anderßen i Rogelund, Niels Nielßen i Kierby, Christen Anderßen i Kapedrup, Olle Hanßen, Jens Perßen *ibid.*, Anders Hieresen i Roldsted, Jens Sørenßen i Nere.

Thingsteffner for Hans Krafft, hospitals mester i Ottenße, hans fuldmegtig er Christen Hanßen och Per Larßen i Kiellerup, de hiemlit wed æd med opragt [*afbrudt*]. [69]

Olle Hansen i Kapedrup paa sin egne och naaboers wegne clagit, at Madtz Hansen och Jens Perßen i Kapedrup deris heste och øg er gandsche jlide med flod och siugdom bellat, saa de ey kand lidis hoß deris bester, med mindre de der offuer lider skade. [70]

Anders Hieresen i Roldsted epter Maren Rasmusdotter i Nere hendiß skrifftlig clage clagit offuer Berette Hansdotter i Nere, for hun i thisdags 8 dage ind kom i Jørgen Nielsens stue, som Maren haffde hendiß husuerelse, der hinde offuerfalt med mange hug och slag, slagit thil jorden, hindis haard affdragit och blodig skade gif-fuen udj hindis ansigt, liuste derfore for wold och offuerlast, husfred och gaardfred och alle de lougmaall, der epter kand [224v] forfølgis med rette, och dersom for:ne Maren Rasmusdotter dør jnden aar och dag, wiste hun jngen anden for hindis død at schylde end Berette Hansdotter, eptersom hun hinde saa megit jlide haffuer threlborit, at hun nepelig selff kand kome aff stedet, epter samme clagis widere jndhold i gaar daterit, som jnden landtztingit da er lest och paaschreffuen. [71]

Thorsdagen den 25. may 1648 paa Aasumheridtz ting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Madtz Andersen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Per Rasmussen i Kierby, Michel Hanßen,

Madtz Rasmusen, Niels Nielßen, Knud Olsen ibid., Per Jbsen i Thornbere, Madtz Anderßen i Nere.

Eptersom Per Jbsen i Thornbere paa Anne Jbsdotters wegne i Thorup wor dom begierendis, om Niels Larßen i Thorup hans wdgiffne thingswinde ey burde epterkome, saa møtte nu Niels Larsen i rette och wed sin æd benegted icke at haffue loffue[t] Anne Jbsdotter det, som thingswindet omformelder. Per Jbsen formentte things windet louglig at were, saa at Niels Larsen det burde epterkome. Niels |225r| Larsen bleff thilspurt, om hand thingswindet for wsant wille beschylde eller icke. Niels Larsen som thilforne suarit, at hand icke haffue loffuit Anne Jbsdotter den wnderholding, som thingswindet omformelder. Sagen er med beuilling i fiorffen dage optagen. [72]

Thingsteffner for Per Perßen i Ferisløff paa Anne Rasmusdotters wegne i Nere er Frantz Andersen och Per Nielsen i Ferisleff, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i gaar otte dage til i dag haffuer hidkaldet Berette Hansdotter i Nere med hindis lauguerge Anders Jensen jmod siunsmendtz frasigelse, clagis beschriffuelse, disligeste Hans Møller i Roldsted mølle och Anders Hieresen i Roldsted for deris winde at giffue beschreffuen. Da fremstod Hans Møller och Anders Hieresen och samptlig berette at haffue i dag otte dage siunit [*udstreget*: Anne] Maren Rasmusdotter aff Nere i Roldsted, da haffde hun thoë blodig schade, en paa nesen och en wnder det høyre øye, huor paa de bad dem saa sant Gud thilhelpe. I lige maade hiemlit for:ne thingsteffner, at de for:ne Berett Hansdotter med sin lauguerge jmod windeßbyrd, disligeste Jøren Nielsen i Nere, Hans Jenßen, Anne Frerichis ibid. med theris lauguerge for deris sandhed at winde.

Da epter at æden |225v| winderne forholt bleff, fremstod Jørgen Nielßen udj Nere, want wed æd med opragt fingere, at den thisdag for Worhere himelfar dag da laa Maren Rasmusdotter i hans seng och wor drucken, da jndkom Berette Anders Jensens med en wongfeld och leffuerit hannem, och der epter gich Berette wd. Da stod for:ne Maren Rasmusdotter op aff sengen och gich paa gulffuit, reff hindis hat aff hoffdit och drog haarit aff sig self, sagde at hindis karder wor bortte, hindis wuen, som wdgich, thog dennem, dog før hun kom aff sengen, bløde hindis enne øye, mens huor hun haffde faatt det, wiste hand icke. Der epter kom

Berette ind igien, spurde Maren at, om hun schylte hinde for sine karder, da slog Berette hinde wnder ørit, thog hinde udj haarit och slog hinde thil jorden, wiste derom ey widere at winde.

Hans Jensen i Nere want wed lige soren æd, at den 9. may nestforleden kom hand jnd til Jøren Nielsens i Nere, saa och hørde lige saa, som Jøren Nielsen før wundet haffuer. Anne Frerichis i Nere want wed lige soren æd, lige som Jøren Nielsen och Hans Jensen før wundet haffuer, want widere, at Maren faltt och støtte sig wnder hindis øye, saa hun bløde, for hun gich hen och lagde sig i Jøren Nielsens seng, huor paa for:ne winder huer for sig bad dem saa sant Gud thilhelpe. Her epter thingswinde wdsted bleff.

[73]

|226r| Thingsteffner for Peder Perßen i Ferisleff paa Hans Michelsens vegne i Nere er Frantz Anderßen och Per Nielsen i Ferisleff, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Jesper Larßen i Nere, Rasmus Anderßen, Anders Jenßen, Sackeris Jbßen, Lars Jesperßen, Markur Nielßen, Jens Madtzen, Hans Jensen ibid. for deris sandhed at winde, disligeste Knud Perßen i Nere jmod winde. Da epter at æden windiſbyrdene forholt bleff, fremstod Anders Jensen i Nere, want, at der falt nogle ord jmellel Knud Persen och [udstreget: Hinrich] Hans Michelßen, och kunde icke mindis dem alle. Alle windiſbyrdene bleff første høring offuersted for deris winde at giøre.

[74]

Thingsteffner for Per Perßen i Feriisleff paa hosbundens vegne er for:ne thingsteffner, de hiemlit wed lige soren æd, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Anne Frerichis i Nere med hindis lauguerge samt Knud Perßen i Nere och Anders Jenßen i Nere jmod siunsmendtz wdmelelse paa aasteden nestkommende thisdag at møde jmod siun, saa och her i dag 8 dage at møde jmod siunsmens frasigelse. Da er wdmelt Erich Jensen i Roldstedgaard, Rasmus Hanßen i Kapedrup, Christen Andersen, och i Kapedrup, Hans Morsen i Roldsted at siune, huiß de paauist bliffuer. [75]

|226v| Thingsteffner for Hans Krafftis fuldmegtig i Ottense [er] Christen Hanßen och Per Lauridtzen i Killerup, som hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Lars Anderßen i Nere for en slet daller, saa och Lars Sørenßen for forløffte for sin søn Søren Larsen for threj slette daller,

saa och hans fogit peng, de schyldig er. Formentte, de burde betalle med dis anuentte eller lide nam, och dom begieritt. Nød 15 dag wurtherings dom epter gieldsagers forordning. [76]

Thorsdagen den 1. juny 1648 paa Aasumheridtz thing.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Høyby, herisfougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Lars Anderßen i Røgerup, Hans Jørgen-ßen, Lars Hanßen ibid., Thommis Madtzen i Lauindtzgaare, [ud-streget: Lars] Lauge Larsen i Dauinde, Anders Hanßen i Røninge och Lars Persen ibid.

Thingsteffner for Olle Nielßen i Bogense er Olle Larsen och Olle Jensen i Dregby, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Hans Hanßen i Seden for 3 dlr. lont penge, hand hannem skyldig er. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte eller lide nam. Nød 15 dag wutherfords dom. [77]

|227r| Løffuerdagen den 10. juny 1648 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Per Jbsen i Thornbere och Seuerin Rasmusen, skriffuer.

Thingswindismend: Jacob Perßen i Røninge, Otte Hanßen, Lars Rasmussen, Jøren Gregersen, Rasmus Gregerßen, Rasmus Jenßen, Rasmus Olsen, Jep Rasmussen ibid.

Hans Madtzen, fougit paa Holluffgaard, paa welby. landtz-domers wegne i dag første thing affliuste ald wlouglig seed. [78]

Eptersom den sag jmellem Peder Jbsen i Thornbere paa Anne Jbsdotters wegne och Niels Larsen i Thorup med beuilling til i dag optagen er, woldgaff deris thuistighed paa Lars Jffuerßen i Høyby och Peder Hanßen i Dauinde, at huiß de partterne jmellem handler, skal were och bliffue wpaatald i alle maader. [79]

Epter Danmarchis rigis høyuiße raadtz breff dat. Kiøben-haffuen den 9. may 1648 her jnden thinge er lest och paaschreff-uen, haffuer Anders Persen, Lars Andersen Lunge i Aasum, Anders Persen, Madtz Nielsen i Seden, Hans Olsen i Bollerup, Jens Jørgensen, |227v| Jens Hansen i Rogelund, Peder Rasmussen, Michel Hansen udj Kierby, Lars Nielsen, Jens Madtzen udj Fraude, Hans Jensen udj Ouerholle, Anders Mickelsen i Nederholle, Jep

Rasmußen i Thuing, Hans Markursen, Peder Pouelsen i Bierkom, Peder Hansen, Jens Pederßen i Dauinde, Søren Andersen, Hans Hansen i Rønninge, Lars Hanßen i Røgerup, Christen Morsen, Niels Persen udj Roldsted, Olle Hansen, Jens Ericksen i Kapedrup, Lars Jespersen, Hans Jensen i Nere, Søren Jenßen, Anders Perßen i Oure, Peder Madtzen, Rasmus Hanßen i Perstrup, Niels Jørgensen, Hans Knudsen i Freltoft, Mas Knudsen i Lundby, Hans Sørenßen, Niels Sørenßen i Søby, Hans Thommesen, Hans Erichsen i Løndese, Hans Hansen, Per Nielßen i Høyby, Jep Knudsen, Niels Persen i Allerup, Jesper Madtzen, Per Thommesen i Thorup med herisfougen, Madtz Andersen i Thorup och skriffueren Søren Rasmußen paa egne och samptlig meennige herismendtz wegne wdmelt och fuldmegtiget och thilbetrod woris kiere herisfougit Madtz Anderßen i Høyby, Hans Hansen Bendtzen ibid., Peder Persen i Seden, Christen Andersen i Kapedrup |228r| och Knud Persen i [udstreget: Thorpegaars] Nere thil den thid rigens raadtz breff, nemlig den 6. july threj dage thilforne udj Kiøbenhaffuen, med woris heriszegel att møde, och der da at giøre och forrette, huiß alles woris naadigste here hertug Frederichs hylding angaar, och ellers huiß som bliffuer proponerit, och andre stender for got anseendis och giørendis worder, och det udj alt herrettis welment och deßen gaffuen och nøtte at søger, magt haffue, lige som wi alle och huer selff personlig kunde thilstede were, huilcken fulmagt udj de 8 thingswindiſmendtz paa hør med heriszeglidts bekrefftnng schal worde wndertrøgt. [80]

[Den sidste tredjedel af siden samt fol. 228v er ubeskrevet.]

|229r|¹ Torsdagen den 15. juny anno 1648 paa Aasumherridzting.

Madz Andersen i Høybye, herridzfougett, Carsten Jffuerßen i Ottense vdj schriffuerenn Søffren Raßmußens sted och forfalde, Madz Anderßen [i] Torup.

Tinguindismend: Madz Hansen i Kapdrup, Christen Anderßen ibm., Søffren Anderßen i Rønninge, Jørgen Knudbenn, Hanns Hanbenn ibm., Jenns Madzen i Neraa, Simmen Hanbenn i Langkiill, Niels Laurßen i Torup.

Tingsteffner for Hans Jesperßen paa s. Hans closter ere Hans Jørgenßen i Allerup och Jep Hansen ibm., som hiemmelede uid

¹ Denne tingdag er som anført skrevet med Carsten Iversens hånd.

dieris æd med opragt fingre at haffue med fulde 8 dags warsell till i dag hidkallit Simmen Hanßen i Langkiill, Laurs Anderßen Lunge i Aasum och Jenns Jørgenßen i Raagelund, alle imoed dom. Beschylding till Simmen Hansen for 44 slete dr. witterlig gield, hand hannom schyldig er. Møtte i rette for:ne Simmen Hanßen och gieldenn stendig uor och begieret dilation paa nogen tiid, wille hannom da rigtig betalle. Hans Jesperßen gaff hannom willkor till den neste ting effter s. Knudtz dag. |229v| Tilltallit Lauridz Andersen for 50 rixdr. effter hanns handtschrifftis bemelding, som bleff fremblagt, lest och paaschr:tt, daterit Ottense den 10. july 1640, som till s. Michels dag der nefftter [!] schulle uerit betaldt. Jtem Jenns Jørgensen for 9 sdr. witterlig gield, satte i rette, om di iche bør at betalle hannom forschr:ne gield schadisløs inden 15 <dage> eller med anuendte lide nam effter forordningen, och begieret dom. Bleff giffuen dennomb dilation till den neste ting effter s. Knudtz dag førstkommendis. [81]

Madtz Andersen i Torup hans første ting hand afflyste all wlouglig sæd, som kand uere saaed paa konig. may:tz thienneris grund her vdj Aasumherrit at affføreris. Disligeste forbød at selge dieris øxen, førind de først haffuer tilbødit dieris hosbund den-nom. [82]

Dißligeste gaff Madz Anderßen klage paa Slaugbroe ued Kille-rup, som er megit brøstfeldig, offuer dennom, som den schall uid magt holde, att de den forferdiger, saa den weifarende kannd uden fare eller schade der offuer kommie. [83]

|230r| Lauridz Hansen i Nerholle paa sin gunstig hosbund welb. Henning Pouischis ueigne hans andit ting hand afflyste wloulig sæd. [84]

Thorsdagen den 22. juny 1648 paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Høyby, herisfougit, Madtz Andersen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Jens Erichsen i Kapedrup, Niels Pederßen i Roldsted, Rasmus Hanßen i Kapedrup, Jens Sørenßen, Jens Perßen ibid., Niels Lauridtzen i Thorup, Niels Hansen i Bierkom, Pouel Knudsen ibid., Lars Simenßen i Kierbygaard.

Madtz Andersen i Thorup i dag andet thing affliuste ald wloug-

lig sedtz affførsel, som saad er i s. Hans ch[l]osters thienneris jorder.

[85]

Thingsteffner for Houle Jensen, fougit paa Thorpegaard, paa sin gunstig hoßbundtz wegne wed hans bud Simen Thønnesen paa Thorpegaard er Rasmus Andersén i Nere och Jørgen Nielsen i Thorup, som hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag otte dage thil i dag haffuer hidkaldet Christopher Rasmussen i Perstrup, Hans Simmenßen ibid. for winde, saa och Hans Larsen i Perstrup jmod winde, saauelsom Lars Jensen ibid. och jmod winde.

I lige maade |230v| hiemlit for:ne thingsteffner, at de haffuer och kaldet Madtz Andersen Hyffuelmand wdj Nere jmod winde, Hans Rasmussen och Anders Jensen i Nere for deris sandhed at winde. Widere hiemlit Simen Persen i Thorup och Madtz Olsen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de med louglig 8 dags warsel thil i dag haffuer hidkaldet Thommis Madsen i Lauindtzgaare, Niels Hinrichsen ibid., for deris sandhed at winde, Rasmus Lauridtzen i Thorup, Morten Madtzen i Thorpemølle for deris sandhed at sige, saauelsom Rasmus Anderßen i Thorup jmod winde och domb.

Da epter att æden winderne forholt bleff, fremstod Christopher Rasmussen i Perstrup, want wed æd med opragt fingere, at den mandag nest epter bedagen, da kom hand til Per Hansen och Lars Jenßen i Perstrup paa denne side Røncheby, da wor de i slagsmaall sammen, och de bløde begge thoe. Hans Simmenßen i Perstrup want wed lige soren æd, lige som Christopher Rasmussen før wundet haffuer. Rasmus Larsen i Thorup want wed lige soren æd, att hannem i Gudtz sandhed beuist er, lige som Christoffer Rasmussen och Hans Simmenßen før wundet haffuer. Per Hansen i Perstrup møtte och berette, att for:ne Lars Jensen, som winderne om wundet haffuer, same thid schar hannem i hans hoffud med |231r| en kniff.

I lige maade fremstod Morten Madtzen i Thorpegaars mølle, *⟨want⟩*, at pindtzedag, som hand schulle gaa i kierke, da gich threj aff Madtz Andersens øg och jt Anders Jensens øg i Thorpegaars korn, som bleff optagen sammestedtz, och dreff dem til Nere udj prestens gaard, huor paa hand bad sig saa sant Gud thilhielpe. Hans Rasmussen i Nere want wed lige soren æd, at

for:ne pindtze dag da thog Madtz Andersen i Nere sine for:ne threj øg fra Simen Thønnesen och Madtz Olsen i Thorup och smøgit hoffuidladet aff dem, effter som de wor befallit at føre dem thil Thorpegaard, huor paa hand bad sig saa sant Gud thil-hielpe.

Møtte *(Mas)* Andersen i Nere och berette, at hans kре gich hoß hans andre naabors kре paa marchen. Formentte, de icke haffde burt andre steder at were jndsat *(end)* i byens fold, eptersom de ey mere gich thil skade end hans naabors. Sagerne er i 8 dage optagten. [86]

Thingsteffner for Per Perßen i Ferisleff paa frue Kierstine Lidtzouis wegne er Frandtz Anderßen i Ferisleff och Frerich Thommeßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i gaar otte dage thil i dag haffuer hidkaldet Knud Perßen i Nere jmod siuns |231v| frasigelse och dom, saa och Erich Jenßen i Roldstedgaard, Rasmus Hansen i Kapedrup, Hans Morsen i Roldsted och Christen Andersen i Kapedrup for deris siun at giffue beschreffuen. Da fremstod for:ne fire mend och samptlig berette, at de i Nere hesthauge haffuer siunit thuinde bøge, huor er sex grenne aff-hugen, wdj Krøffue høgs maall er en bøg rod hugen, fiering stoer, som de berette. Madtz Andersen i Thorup formentte, at Per Perßen burde beuiße, at huiß hugen er, findis paa fruens grund med wiße schiel. Her epter thingswind wdsted. [87]

Welby. landtzdomers fuldmegtig i dag threde thing affliuste ald wloulig sedtz affførsel, och stod Per Nielsen i Nederholle, Rasmus Madtzen, Anders Mickelsen, wnge Lars Hanßen, Niels Olsen, *[amel]* Lars Hanßen ibid., Hans Nielsen i Offuerholle, Niels Hanßen, Per Madtzen, Hans Jenßen, Clemid Madtzen ibid., Rasmus Braad, Niels Hanßen i Bierkom, Pouel Knudßen ibid., Knud Anderßen i Thorup och Knud Rasmussen i Allerup med Hans Madtzen thil wedermaals thing. Her epter thingswinde wdsted er. [88]

For retten fremstod Hans Lauridtzen i Allerup och sig armelig beklaget, huorledis hand fattig mand haffuer werit och endnu er wnder badschers haand, |232r| saa hans fattig formue, *(hand)* hafft haffuer, der wdoftuer er med gaaen, saa hand nu jndted haffuer, huormed hand badscherlønnen kunde betalle, med mindre gotfolch hannem wil thil hielp kome, wor derfore woris for-

schriffuelle begierendis, huilcken wi icke wiste hannem at fornegte, eptersom wi saauelsom meennige mand hans megit bedrøffuelig wilkor beuist er. Er derfore thil alle och huer, som for:ne Hans Lauridtzen hender fore att kome, woris ydmyge bøn och begiering, de hannem nogit aff, huis Gud en huer med forlent haffuer, wille meddelle, foruenttendis løn derfore aff Gud allermeg:tte, och bleff Hans Larsen her epter thingswinde wdsted. [89]

Thorsdagen den 29. juny 1648 paa Aasumheridtz ting.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Thorup i herisfougdens forfald, Knud Anderßen i Thuorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingwindismend: Per Hanßen i Dauinde, Jens Perßen, Olle Anderßen, Jep Hanßen, Anders Anderßen, Rasmus Perßen ibid., Jep Perßen i Thorup och Hans Jenßen i Offuerholle.

Thingsteffner for Rasmus Hanßen i Feridtzleff paa Hinrich Sørensens wegne i Kiertteminde er Niels Jenßen i Røninge och Knud Madtzen i Nere, som hiemlit wed |232v| æd med opragt fingere, at de i gaar 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Lars Rasmussen i Røninge, Søren Perßen, Otte Hanßen, Søren Anderßen ibid., Madtz Hansen i Kapedrup, Morten Rasmussen i Nere jmod thingswindes beschriffuelle for wloulig sedtz affførsel saa och domb. Saa nu affliuste och forbød Rasmus Hanßen i Ferisleff, at jngen maatte aff føre, huiß wloulig saad er paa for:ne mendtz gaardes thillingende jorder. Rasmus Hanßen loffuit restandtzen, bem:tt mend schyldig er, thil i dag 8 dage at wille jndlege. Sagen med thiltallen er til den thid optagen. [90]

Thingsteffner for welby. landtzdomers fuldmegtig Hans Madtzen paa Holluffgaard er Madtz Nielßen i Nederholle och Rasmus Rasmussen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de loulig med fulde 8 dags warsel til i dag haffuer hidkaldet Knud Rasmussen i Allerup, Knud Anderßen i Thorup, Pouel Knudsen i Bierkom, Niels Hanßen ibid., Rasmus Hansen i Fraude, Clemid Madtzen i Offuerholle, Karen Olis, Hans Jensen, Niels Hanßen, Per Madtzen, Hans Nielßen jbid., Lars Hanßen den eldere i Nederholle, Niels Olsen, den anden Lars Hansen ibid., Rasmus Madtzen, Per Bendtzen, Anders Mickelßen samestedtz, alle jmod dom, |233r| de wmyndige med deris lauguerge, dennem thiltallit, eptersom Hans Madtzen loulig thil threj ting epter thingswinde haffuer

affliust ald wlouglig sed och affførsel paa welbem:tte sin hoßbundtz thiänneris grund. Formenner derfore, at huilken der befindis paa for:ne thienners grund at haffue saad, om de iche same deris wlouglig sed haffuer forbrut och hans welby. hoßbund at følge, och der paa dom begierit. Sagen er i fiorffen dage optagen.
<Margin med blæk på fol. 232v: R.

[91]

Jørgen Perßen i Støffnings hußit wed Aarsleff med Lars Rasmussen i Biskorup for retten fremstod, gjorde och gaff Rasmus Anderßen i Bierkom en fuld, fast, thryg, æug och wrøgelig affkalding for alt, huiß Anne Nielsdotter i Perstrup epter hindis s. moder Maren Pedersdatter, for:ne Rasmus Andersens s. høstrue, arffueligen er thilfalden, det were sig wed huad naffuen det neffuis kand, aldellis jndted wndertagendis i nogen maade, saa de thacket hannem paa for:ne Anne Nielsdotters wegne for riktig skiffte, jeffnit och fyllest, wille derfore paa for:ne Anne Nielsdotters wegne for føde och wføde haffue Rasmus Andersen och hans arffuinger for widere kraff quitterit och kraffuis løß holden udj alle |233v| maader, och stod Jørgen Perßen, *(Lars)* Rasmussen och Rasmus Andersen herom med huer andre thil wedermaals thing. Her epter thingswinde wdsted bleff.

[92]

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, hans fuldmegtig Jesper Madtzen i Thorup er Hans Jørgenßen i Allerup och Jep Hanßen ibid. *[afbrudt].*

[93]

Jesper Madtzen i Thorup paa Madtz Andersen i Høyby hans wegne irttefordrit siunsmend, som fremstod, Hans Madtzen, Rasmus Pouelßen i Høyby berette, at de i søndags nestforleden epter thilfordring siunit for:ne Madtz Andersen i Høyby, da haffde hand jt blaat slaug paa det wenstere øye och theo blodig reff wnder det høyre øye, huor fore Jesper Madtzen i Thorup epter Madtz Andersens fuldmagt Per Larsen i Lundbygaard sag gaff *[udstreget: for]*, liuste der fore for alle, huiß lougmaall epter meldis kand.

[94]

Thingsteffner for Madtz Andersen i Thorup paa hans gunstig hosbundtz wegne er Hans Jørgensen och Jep Larßen i Allerup, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de louglig til i dag haffuer hidkaldet alle s. Hans chlosters thiänner i Aasumherit jmod thingswindiß beschriffuelse for wlouglig sedtz affførelse, saa och jmod forbud, at jngen deris øxsen maa affhende, før de lensman-

den dem thilbøden haffuer, |234r| eptersom det i dag er hans threde thing. Her epter thingswinde wdsted bleff. [95]

Thorsdagen den 6. july 1648 paa Aasumheridtz ting.

Sidendis retten i herisfougdens sted och forfalda: Madtz Andersen i Thorup, Jesper Madtzen i Thorup, Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Claus Christensen i Dauinde, Lars Knudsen ibid., Lars Anderßen sammestedtz, Jep Rasmussen i Thuing, Madtz Andersen ibid., Jørgen Madtzen i Bierkom, Knud Rasmussen i Allerup, Per Jbsen i Thornbere.

Thingsteffner for her Christen Olsen i Fraude er Jep Clemidßen och Rasmus Lauridtzen i Fraude, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 14 dage thil i dag haffuer hidkaldet Niels Persen, Jens Hansens suend, i Rogelund, Niels Jenßen, thien Jens Jørgenßen ibid., Rasmus Anderßen, Anders Persbens son i Aasum, Jørgen Nielsen, Niels Nielsens thiennner i Aasum, alle jmod siuns-mendtz frasigelse saa och domb. Saa nu thiltallit her Christen for:ne personner, for de nestforleden 16. juny wloulig offuerstigit Fraude kierkegaars mur jnd i her Christens hauge wed Fraude kierke, Degnehaugen kaldet, och der med en lee aff hugen it schaar greß, threduffue faffne |234v| langt, och same greß offuer kierkegaars muren med dennem bortfört aff stedet. Formentte, de her Christen høylig forwretted haffuer, bør derfore thilbørlig epter lougen att lide, och dom begierit. Jørgen Nielsen wdj Aasum wed [udstreget: deris] æd benegted huerken nogit greß at haffue slaget, ey heller nogit der aff at haffue bekomit. Sagen er i fir wger optagen. [96]

Thingsteffner for Olle Larsen i Bollerup er Thommis Sørenßen ibid. och Knud Anderßen i Aasum, de hiemlit wed [afbrudt]. [97]

Clage. Fremstod Peder Hanßen i Ellerup, gaff last och clage offuer Niels [åben plads til efternavnet] Fischer, thiennendis paa Søegaard, for hand nestforleden 30. juny paa hans rette farne wey til Kiertteminde om afftenen wed sollens nedgang wed Skousbøe løche steengierdis hiørne offuerfalt hannem, thog for:ne Per Hansens egen forch aff hans wogen och der med slog en liden dreng, siuff aar gamel, blaa och blodig, wed naffuen Rasmus Knudsen, som hand med siun agter at beuiße, huor offuer er at befrøgte, at

drengen nepelig kand sigis at bliffue wed liffuit, derfore for:ne Niels [åben plads] Fischer sag gaff, liuste derfore for alle, huiß lougmaall epter meldis kand. [98]

I lige maade clagit for:ne Peder Hansen i Ellerup offuer for:ne Niels [åben plads] Fischer paa Søegaard, saa och |235r| Madtz Hansen i Kapedrup, for de den 30. juny paa hans rette farne wey thil Kiertteminde wed hyernit paa Skousboe løche, som sten-gierdet sliper, hannem offuerfaldet wed sollens nedgang och han-nem fra berøffuit en sech, som themelig ny wor, en anden sech, nogit slit, en leder thrøye, jt par leder boxser, en hatt, som wor sort, en kraffue, jt sengklede, en forch, en wadsech med hans prouiant wdj, en liden thrøi thil en liden dreng wed naffuen Rasmus Knudsen, huor fore for:ne Peder Hansen bem:tt Niels [åben plads] Fischer och Madtz Hanßen fuldkomen sag gaff for raan, liuste derfore for alle, huiß lougmaall eptermeldis kand. [99]

Thorsdagen den 13. july paa Aasumheristhing.

Sidendis retten : Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit [afbrudt].

Thingswindismend : Lars Claußen i Bierkom, Hans Anderßen, Jørgen Madtzen, Hans Markursen ibid., Rasmus Rasmussen i Bierkom, Jens Madtzen i Nere, Knud Perßen, Madtz Anderßen sammestedtz.

|235v| Clage. Fremstod Mette Larsdotter thil werelse thil Jørgen Madtzens i Bierkom, clagit offuer Jens Madtzen och Maren Jens' i Bierkom, for de hinde nestforleden thisdag hinde [!] offuerfalt saaledis, at Jens Madtzen holte hinde [udstreget: for], den stund hans quinde Maren Jens' slog hinde, som hun med siun kand giøre beuislig. Da er nu fremstanden Rasmus Clemidsen i Aasum och Jep Persen i Thorup, berette at haffue siunit for:ne Mette Lars-dotter, haffuer hun jt blaat slag wnder det wenstre øye, jt blaat slag paa den wenstere aarem och jt blaat slag paa den wenster side offuen munden, som de berette, huor fore for:ne Mette Lars-dotter Maren Jens' fuldkomen saggaff for forschr:ne blaa slag, saa och Jens Madtzen saggaff, for hand hinde holtte, den stund hans quinde Maren Jens' slog hinde, liuste der fore for alle, huiß lougmaall eptermeldis kand. Jens Madtzen stod med Mette Lars-dotter thil wedermaals thing. [100]

|236r| Thingsteffner for welby. landtzdomers fuldmegtig Hans

Madtzen paa Hollegaard er Rasmus Madtzen i Offuerholle och Steffen Madtzen i Nederholle, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag otte dage thil i dag haffuer hidkaldet Anders Mickelsen i Nederholle jmod dom, hannem thiltallit, for hand sin landgild smør ey yt haffuer. Formentte, hand der fore sit gaars feste at haffue forbrut, och dom begierit. Sagen er med Hansis beuillingh opsatt i 14 dage. [101]

Welby. landtzdomers sag angaaende wlouglig sedtz och dis affförsel er til i dag 4 wger optagen. [102]

Thingsteffner for Lars Madtzen i Marsleff paa Madtz Nielsen och medfølgere Hans Olsen, Hans Persen, Mickel Madtzen, Knud Perßen ibid. och egne wegne er Anders Jørgenßen och Hans Anderßen i Marsleff, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Anders Sørenßen i Aasum til Lars Andersens den eldere, Lars Ander[sen], thien Anders Rasmussen, Jøren Perßen, thien Steffen |236v| Larsen i Aasum, Søren Knudsen thil Rasmus Knudsens, Anders Rasmussen thil Hans Musis, alle ibid., for deris sandhed at stendig were.

Epterdj den, som sagen angaard, nemlig Hans Madtzen aff Kiøbenhaffuen, som Lars Madtzen berertter, ey her jmod haffuer faatt kald och warsel her at møde, wiste dommeren ey winderne thil forhør at stede. [103]

Thingsteffner for Madtz Andersen i Høyby, heris fougit, er Hans Jørgenßen i Allerup och Jep Hansen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, att de i dag 14 dage thil i dag haffuer hidkaldet Per Larsen i Lundbygaard jmod clagis beschriffuelse och siunsmendtz affsigt, saa och dom. Sagen er wed Madtz Andersen i Thorup i [åben plads til tallet] dage optagen. [104]

Thingsteffner for Peder Hanßen i Ellerup er Madtz Hanßen i Bierkom och Anders Sørenßen i Roldsted, som hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage fra Røninge Søegaard hidkaldit Niels Fischer, saa och Madtz Hanßen i Kapedrup, bege jmod clage, clagis beseigling, neffningers opkreffuelse, windiſþyrd, saauelsom Jens Nielsen i Røninge hans huustrue [åben plads til: Kiersten] Jenßis, saa end och Mergrett Hansdotter i Kapedrup jligemaade jmod winde |237r| thil i dag, de wmyndige med deris lauguerge, och huiß foregiffuis kand, disligeste Madtz Anderßen i Thorup, Jesper Madtzen ibid., Niels Perßen i Roldsted, Claus Christenßen i Dauinde, alle for deris sandhed at stendig were.

I lige maade hiemlit for:ne thingsteffner, at de bem:tt Niels [åben plads] Fischer och Madtz Hansen thil i dag otte dage førstkomer haffuer hidkaldet jmod sigtning, bogs ædtz paabindelße, fyllings paasettelse paa neffningerne, deris æd och thoug at thage beschreffuen.

Da epter at æden windesbyrne [*rettet fra winderne*] forholt bleff, fremstod Madtz Andersen udj Thorup, Jesper Madtzen ibid. och Niels Persen i Roldsted och en epter anden want wed æd med opragt fingere, at eptersom Madtz Hansen i Kapedrup nestforleden ^{a-a} 5. july wdj ^a Roldsted thil spurt bleff, huorledis nestforgangen 30. juny thil gich, der for:ne Peder Hanßen aff Ellerup bleff offuerfalden paa hans rette farne wey thil Kiertteminde, da bekende for:ne Madtz Hansen jblant andet, at hand thiltallit for:ne Per Hanßen med strenge ord, sagde, at der som [han] ey wille giffue hannem tholff skilling thil øll, skulle Peder Hanßen faa en wnd afften.

Same thid wor Niels [åben plads] Fischer, som da thientte |237v| paa Røninge Søegaard, thilstede, som med geualtt thog aff Peder Hansens wogen thoe seche, en leder klening, en sort hat, en kraffue, jt sengklede, en forch, en wadsech med Peders prouiant, en lidén thrøye thil en dreng, som Peder Hansen haffde med sig paa wognen, som Niels Fischer slog, och kunde Madtz Hansen ey negte, att hand io holtte den enne sech op, den stund Niels [åben plads] Fischer Peder Hansens for:ne kleder och gos udj jndlagde, huor paa for:ne mend huer for sig bad dem saa sant Gud thilhielpe.

Widere want for:ne Madtz Anderßen i Thorup, Jesper Madtzen ibid., saa och Claus Christenßen i Dauinde wed lige soren æd, at Mergrette Madtz Hansens i Kapedrup i dag otte dage for den nem berette, at det gos, som Niels Fischer thog fra Per Hansen, wor i Røninge thil Jens Nielsens, der paa de och huer for sig bad dem saa santt Gud thilhielpe.

For retten møtte nu thilstede for:ne Jens Nielsens hustrue Kiersten Jensis i Røninge, berette, att i gaar otte dage udj hindis hosbundtz och hindis frauerefelse kom Niels Fischer paa Søegaard och jmod hindis vilge |238r| wdj deris huß jndsette en sech med nogit udj, saa och en forch, och epter som det er i dag Peder Hansen i Ellerup hans andet thing, bleff hannem epterschr:ne

^{a-a} Med andet blæk.

neffninger opkreffuitt, som er Anders Perßen i Aasum, Niels Nielsen Reff, Rasmus Clemidsen ibid., Jens Jørgenßen i Rogelund, Lauris Jffuerßen i Høyby, Hans Madtzen, Hans Lauridtzen och wnge Hans Hanßen ibid.

[105]

Thorsdagen den 20. july 1648 paa Aasumheridtz ting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit [*af-brudt*].

Thingswindismend: Rasmus Larsen i Bierkom, Niels Rasmussen, Per Pouelßen, Morten Madtzen, Rasmus Jbsen, Anders Lauridtzen, Jørgen Jenßen, Niels Hanßen ibid.

Thingsteffner for Mette Larsdotter i Bierkom er Rasmus Jbsen och Madtz Hansen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Maren Jensdotter i Bierkom sampt hindis lauguerge Jens Madtzen i Bierkom jmod dom, clagis beschriffuse, som i dag 8 dage wdgiffuen er. Formentte, hun burde bøde epter lougen. Sagen er i fire wger optagen.

[106]

|238v| Eptersom Peder Hansen i Ellerup haffuer neffninger ladet opkreffue angaaende rand, Niels Fischer paa Røninge Søegaard haffuer wed hannem begangit epter clagis bemelding, saa nu lagde bem:tt Peder Hansen haand paa bog, soer och sagde, at Niels Fischer, som thientte paa Røninge Søegaard, at saa sant hielpe hannem Gud huld at worde, da rantte Niels Fischer hannem hans godtz fra, nemlig en leder kledning, en hat, en kraffue, en wadsech med hans prouiant udj, jt sengklede, en liden leder thrøye til en dreng och en forch, som er mere en halff marchs koste och mere werd.

Da bleff epter Peder Hansens begiering neffningerne fylling paasatt wed Lars Simenßen i Kierbygaard och Pouel Knudsen i Bierkom at giøre rett jmellel kongen och bunden. Saa nu fremstod Anders Perßen i Aasum, Niels Nielsen Reff, Rasmus Clemidsen ibid., Jens Jørgensen i Rogelund, Lars Jffuersen i Høyby, Hans Madtzen, Hans Lauridtzen och wnge Hans Hansen ibid, som en epter anden for retten fremstod, bad dem Gud hielpe och den hellige bog, de paa holder, at Niels |239r| [*åben plads*] Fischer rantte Peder Hansen fra det, som hand er sighted fore, och er fordj skyldig att wdlege och bøde der offuer thre march bonden

och threj march kongen. Her epter thingswinde wdsted bleff. [107]

Madtz Hansen i Kapedrup for retten fremstod, kiendtis sin forseelse jmod Peder Hansen i Ellerup, huor fore hand sig thilforpligted at giffue Peder Hansens søen Jens Pederßen paa Ottenße gaard thiuge och theo rigsdaller thil nestkommende s. Michels dag och dett udj rede penge, huor fore Rasmus Hansen i Ferisleff och Christen Andersen i Kapedrup ragte Jens Pedersen deris hender och for Madtz Hansen loffuit och god sagde bem:tt Jens Pedersen skadißløß holde. Der jmod Peder Hansen sin thiltalle thil for:ne Madtz Hansen fraastod. [108]

Thorsdagen den 27. july 1648 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Høyby, heris fougit, Jesper Madtzen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.
[239v] Thingwindismend: Jens Madtzen i Nere, Hans Sørenßen, Knud Perßen, Morten Rasmussen, Niels Andersen ibid., Niels Larsen i Thorup, Per Jbsen i Thornbere, Christen Anderßen i Kapedrup.

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thorup paa lensmandens wegne er Hans Jørenßen och Jep Hansen i Allerup, som hiemlit wed æd med æd [!] med opragt fingere, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Morten Rasmusen i Nere, Madtz Rasmussen ibid. for deris sandhed at stendig were, saa och Knud Persen i Nere jmod winde och dom. Saa och nu thiltalte Madtz Anderßen Knud Persen, formedelst at eptersom hand ey sin landgild i rette thide haffuer yt och clarerit, saa och for hand lexmand er och ey schatten jndfordrit haffuer, formentte, hand sit gaarsfeste bør haffue forbrut och pligtig resterende schat epter lexsedellen at clarere eller lide nam, och domb begieritt. Sagen er i sex wger optagen, saauit hans gaarsfeste wedkomer. Skatten bleff hand thilkniend at clartt |240r| giøre epter lexsedellen eller derfore epter 15 dags forløb lide namb epter gieldsagers forordning, eptersom Knud Persen wor thil wedermelle. [109]

Meckel Persen, rifougit paa Fraudegaard, bleff Peder Jbsen i Thornbere, Rasmus Jbsen i Fraude, Anders Rasmusen ibid. och Madtz Andersen i Thorup wdmelt at siune Fraudegaars schous part i Røelöffue, saauit hugen er, och huiß wlouglig hugen er att taxsere, saa och si[u]ne Rasmus Larsen i Kierbygaard och Hans

Persen ibid. deris gaarders brøstfeldighed, paa løffuerdag paa aasteden at møde. [110]

Jacob Persen i Røninge paa Kiersten Jens Nielsens wegne ibid. i dag første thing opbød den sech med huis godtz, der udj er, och forch, som Niels [åben plads] Fischer til hindis udj hindis frauerefse i hindis hus jndsette jmod hindis wilge, och der hoß loffuit det her i dag 8 dage att wille leffuere. [111]

Willom Persen paa Ringstedgaard opliuste en bron hest, saa och en sort, som staar paa Ringstedgaard, som er optagen i gaarsens koren. [112]

|240v| Clage. Fremstod Hans Andersen Smed i Aasum, gaff last och clage offuer Jøren Jbsen i Seden, for hand i løffuerdags sidstforleden for:ne Hans Andersen, som hand sad paa wogen med Anders Rasmussen och Madtz Bertelsen i Bullerup, wed Møllegaard fra Ottense paa hans hiemwey haffuer forhindrit, saa hand ey kunde kome hans wey frem, hannem slagit och med en dragen degen offuerfaldet, som hand med siun [och] windesbyrd agter at beuise, samme thid er hannem frakomen en sort hat och en fiederbom, liuste derfore for wold och offuerlast, saauelsom huß lougmaall med rette eptermeldis kand. [113]

Thorsdagen den 3. augusty 1648 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Jep Perßen i Thorup udj herisfougdens sted och forfald, Knud Perßen i Nere och Søren Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Hans Jenßen i Nere, Madtz Anderßen, Hans Jbßen, Niels Lauridtzen, Markur Nielßen, Hans Michelßen ibid., Lauris Anderßen sammestedtz, Morten Rasmussen ibid.

Her Christen Olsens sag i Fraude med de thiltallende for gresis affslag epter i dag 4 wgers udj rette kallede och irettesettelse er ennu i 14 dage optagen. [114]

|241r| For retten opbød Kiersten Jens' i Røninge jmod Per Hansen i Ellerup en liden graa drenge trøye, thoe seche, en wadsech, en leder kledning och en forch, som Niels [åben plads] Fischer, som thientte paa Røninge Søegaard, til hindis udj hindis huß høsbundtz och hindis frauerefse i hindis huß jndsette, som for:ne Per Hansen hans son Jens Persen sig wedkiende och annammede, dog en sort hatt och en krage, som Per hans clage omformelder, wor bortte.

[115]

Thingsteffner for Knud Perßen i Nere er Jens Christenßen och Per Perßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Madtz Anderßen i Nere jmod dom, hannem thiltallit for $12\frac{1}{2}$ mk. kongschat och 12 schilling bodtzmandtzschatt aff den grund, saa laa thil Jep Larsens gaard i Nere, och Madtz Anderßen nu sted och fest haffuer. Formentte, hand burde betalle eller lide nam, och dom begierit. Madtz Andersen møtte och suarit, at hand ey allenne grunden ald samen bruger, thilmed wor skatten lagt, før hand grunden feste. Formentte sig for thiltallen fri were. Sagen er i 8 dage op-tagen.

[116]

|241v| Thingsteffner for Mickel Perßen, rifougit paa Fraudegaard, er Claus Jørenßen och Rasmus Larßen i Fraude, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Anders Lauridtzen jmod winde och siunsmendtz frasigelse angaaende jt thre, hand hugen haffuer paa Jøren Jensens maall i Røeløffue.

Da fremstod Madtz Anderßen i Thorup, Per Jbßen i Thornbere, Rasmus Jbsen och Anders Rasmussen i Fraude och samptlig berette, at de i løffuerdags epter wdmellelse haffuer siunit en stabe, som berettis wloulig paa Jøren Jensens grund i Røeløffue aff Anders Larsen i Bierkom at were hugen epter jt rebsbreff, som er werit werd en curant dlr.

Anders Larsen nu møtte for retten thilstede och stendig wor den at haffue hugen, dog ey wiste andet, end det wor paa hans egen grund, wor offuerbødig at haffue det i Michel Persens minde. Her epter thingswinde wdsted bleff.

[117]

Thingsteffner for for:ne Michel Perßen er for:ne thingsteffner, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Rasmus Larsen i Kierbygaard, Hans Persen i Kierbye jmod siunsmendtz frasigelse och dom.

|242r| Da fremstod for:ne Madtz Anderßen i Thorup, Per Jbsen i Thornbere, Rasmus Jbsen och Anders Rasmussen i Fraude, som samptlig berette att haffue siunit for:ne Rasmus Larsens gaard i Kierby, huilcken ey kand forferdigis wnder 80 sdlr. I lige maade er Hans Persens gaard och brøstfeldig, saa den ey ringer end jt hundred slette daller kand forferdigis.

Derforuden thiltallet Michel Persen bem:tte Rasmus Lau-

ridtzen for restandtz fra 1646 thil 1647 for 1 schep biug, saa och aff neruerende aars landgild, s. Hans dag schulle werit betald, 1 f:ring smør for 6 dlr. I lige maade Hans Perßen thiltallit for restandtz fra 1646 och til 1647 peng $2\frac{1}{2}$ mk., fra 45 til 46 20 sch., fra 47 til 48 9 dlr. 30 sch, fra Phillipi 48 och thil 49 sangt Hans dag nu forleden 1 f:ring smør 6 dlr.

Satte i rette, att epterdj Rasmus Larßen och Hans Perßen ey deris landgild i rette thide haffuer yt, ey heller deres gaarde biugt och forferdigit, medens dennem aar epter andet ladet forfalde och forderffue, som beuist er, satte i rette, om de iche bør jnden 15 dage at betalle for:ne landgild och gaars |242v| gaardfeldning [!] med billig anuentte eller lide nam och derforuden epter recessens 42. capitel at haffue deris feste forbrut. Rasmus Lauridtzen och Hans Pedersen møtte, erbød dem landgilden at betalle, wor offuerbødig gaardene at lade forferdige, dersom dem themmer maatte foruisis.

M[i]ckel Perßen suarede, at Rasmus Larsen for mere end threj aar jt thre er foruist thil bøgning, huilket Rasmus och stendig wor, dog icke mere end rodstøchit nu findis. Michel Perßen formentte, Rasmus Larsen burde forklare, huor thopen der aff er henkommen. For:ne irettekallede bleff thilkiede deris resterende landgild och bøgfeldighed jnden 15 dage att betalle eller epter dis forløb lide nam. Belangende gaarsfeste er i 4 wger optagen.

[118]

Thingsteffner for Michel Perßen paa Fraudegaard er for:ne thingsteffner, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Madtz Andersen i Thorup jmod dom, hannem thiltallit for $10\frac{1}{2}$ dlr. 20 sch. hans andel aff huiß gield s. Niels Andersen, forige fougit paa Alsleff, thil Jens Christenßen i Neste epter en opschrifft |243r| sampt hans wnderschr:ne beuisis bemelding [!]. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte eller lide nam, och dom begierit.

Madtz Anderßen suarit, at hand indted haffuer arffuit, ey heller wil, icke heller er hans s. broder nogit schyldig. Formentte sig for thiltallen fri were. Michel Persen formentte, at Madtz Andersen hans och medarffuingers eyendomsgaard besider, och hand ey arffue och gield at haffue louglig fragaen. Mentre, hand sin andel bør betalle. Madtz Andersen sagde sig jngen bud om hans salig

broders dødelig affgang at haffue bekomit, wiste derfore ey arff och gield før nu at fragaa. Sagen er i 4 wger optagen. [119]

Thingsteffner for bem:tt Mickel Pedersen er for:ne thingsteffner, som hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Jens Madtzen i Bierkom, hans hustrue Maren Jensdotter med hindis lauguerge sampt Mette Larsdotter i Bierkom med hindis lauguerge for hindis ord at wedstaa, jtem Rasmus Larsen, Rasmus Anderßen, Morten Madtzen, Rasmus |243v| Jbsen, Pouel Knudsen, Rasmus Rasmussen, Hans Markur-sen, Lars Claußen, Hans Anderßen, Jøren Madtzen, Jøren Jenßen, Niels Hanßen, Anders Larßen, Per Pouelßen och Niels Rasmussen, Michel Smed, alle ibid., Jep Rasmussen, Madtz Anderßen, Lars Hansen i Thuing, alle for deris sandhed att stendig were.

Da nu thilspurde Michel Perßen for:ne Mette Larsdotter i Bierkom, [som] berette, at Maren Jensdotter i Bierkom haffuer giffuit epterschr:ne naffuene, som følger, nemlig Hans Markursen i Bierkom at haffue kaldet grydstøber, Rasmus Anderßens suend Knud Jørenßen skiden helle, Niels Rasmusens sön Hans Nielßen propenhouff, Peder Pouelßen roffsnider, Rasmus Jbsen robelte pibescheg, Zidzel Hans' røebrogit, Morten Madtzen Morten kutte, Pouel Knudßen windben kraghoße, hans quinde gamle skiolle, Rasmus Rasmussen bytyren, hans quinde ramble schramle, Hans Markursens quinde graa may, Lars Claußen hompen gomp, hans quinde giempe, Hans Andersens dotter graa faar och sirøff, Rasmus Larsens sønner de roehaarit thiuffue, Mickel Smed dore jeren, hans quinde den bugit theffue, alle i Bierkom, Madtz Anderßen i Thuing den grønschalling, hans quinde thomering, Lars Hansens quinde klot ast, Jep Rasmussen i Thuing hiaub hiaub, huilckett |244r| hun wed hindis æd med opragt fingere bekreffted Maren Jensdotter for:ne at haffue naffngiffuen, som forschr:tt staar.

Saa nu fremstod Rasmus Anderßen i Bierkom, Morten Madtzen, Pouel Knudsen, Rasmus Rasmussen, Hans Markursen, Lars Claußen, Hans Anderßen, Jøren Madtzen, Jøren Jenßen, Niels Hanßen, Anders Lauridtzen, Per Pouelßen, Niels Rasmussen, Michel Smed, alle ibid., Madtz Anderßen i Thuing, Jep Rasmussen och Lars Hanßen ibid., samptlig och huer berette, for:ne Jens Madtzen och hans hustrue Maren Jensdotter for slig wedernaffn

dennem at haffue giffuen en thønd øl at haffue frapantted, huilcken Jens Madtzen och hans hustrue Maren Jensdotter loffuit at wille betalle Rasmus Anderßen for deris forseelse, och Maren Jensdotter bad Rasmus Andersen, at hand wille lade dem faa deris ploug och wogen jgien.

Mickel Persen thilspurde for:ne mend, om de for:ne wedernaffne aff andre at haffue hørt end aff for:ne Mette Larsdotter. Rasmus Anderßen, Rasmus |244v| Rasmussen, Pouel Knudsen, Niels Rasmussen, Anders Larsen i Bierkom wed deris æd med op-ragtt fingere bekreffted, at for:ne Maren Jensdotter dennem alle haffue bedett om forladelße for de naffne, hun dem giffuen haffuer same thid, der hun wor pantted, och øllit bleff druchet. Maren Jensdotter wed æd benegted aldrig for:ne gotfolch de naffne at haffue giffuen, som Mette Larsdotter berett haffuer, och jcke anderledis dem at haffue bedet om forladelße, end at de wille lade hinde faa hindes ploug jgien. Her epter thingswinde wdsted bleff. [120]

Thingsteffner for bem:tte Mickel Perßen er forschr:ne thingsteffner, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 *(dage)* thil i dag haffuer hidkaldet Mette Larsdotter i Bierkom med hindis lauguerge jmod dom, hinde thiltallit for for:ne wedernaffne, hun berett haffuer, Maren Jensdotter bem:tte mend och folch at haffue giffuen. Formentte, hun sit angiffuende burde beuise eller lide epter lougen, och dom begierit. |245r| Sagen er udj fire wger optagen. [121]

Thingsteffner for bem:tte Mickel Persen er forschr:ne thingsteffner, som hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Niels Hanßen i Fraude, Rasmus Jbßen, Hans Jbsen, Mogens Perßen, Anders Jenßen, Jørgen Anderßen ibid., Lauris Hanßen i Thuing, Jep Rasmussen ibid., Peder Pouel-ßen i Bierkom, Jørgen Jenßen, Jørgen Madtzen, Hans Anderßen, Niels Rasmussen, Rasmus Lauridtzten ibid., alle jmod dom, den-nem thiltallit epter restandtzis bemelding, lest och paaschreffuen bleff. Formentte, de burde betalle med dis anuentte eller lide nam, och derforuden de, som ey deris landgild haffuer ytt, thiltallit och formente, de deris feste bør haffue forbrut, huor til at suare møtte Rasmus Jbsen i Fraude och aff 9 [*rettet, vist fra 10*] dlr. 3 mk. 4 sch., som wor fordringen, 4½ dlr. negted. Jep Ras-

mußen i Thuing negted aff hans fording, som wor 6 dlr. 4 sch.,
5 ½ mk. Sagen er i fire wger optagen. [122]

Thorsdagen den 10. augusty 1648 paa Aasumheridtz thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Madtz
Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen.

Thingswindismend: Christen Christensen i Fraudegaars poert,
Jens Ericksen i Kapedrup, Niels Hiereßen, Jens Perßen, Madtz
Rasmussen ibid., Hans Markurßen i Bierkom, Erich Jenßen i
Roldsted, Coruald Nilßen i Fraude.

|245v| Thingsteffner for Palle Christensen i Høyrup paa Zidzelz
Kockis wegne i Midelfar er Anders Rasmusen Juel och Anders
Rasmussen Elneberig i Ottenße, de hiemlit wed æd med opragt
fingere, att de i dag 14 dage thil i dag haffuer hidkaldet Casper
och Hinrich Marchdanner, jomfrue Bertte, jomfrue Sophie, jom-
frue Anne Marchdanner, de wmyndige med deris lauguerge, fra
Røninge Søegaard, alle jmod dom, saa och Niels Pedersen, ride-
fougit, fra hans boepel i [udstreget: Nyborg] <Kierte minde>, om
hand her jmod wil suare.

Niels Perßen formentte, kald och warsel ey louglig er, i dett
Søegaard er bort forpagted, saa jngen, de som kaldet er, der
holder dug och disk, thilmed en deel er wden rigit. Formentte
derfor, de i det ringeste bør sex wgers kald haffue, eptersom Ca-
sper och Hinrich Marchdanner er deris egne werge. Palle Chri-
stenßen mentte, kaldet nochsom louglig er, i det de er kaldet fra
deris hoffuidgaard jmod dom for en rigtig handschrifft at fyllest-
giøre. Domeren wiste kaldet ey lougligt at were, epterdi de, som
ere wden landtz, ey haffuer faatt sex wgers warsel. [123]

|246r| Thingsteffner for Niels Persen Wogenberig er Niels Persen
och Hans Andersen i Røgerup, de hiemlit wed æd med opragt
fingere, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Madtz
Rasmusen i Kapedrup jmod dom, hannem thiltallit for en slett
daller paa hans smør landgild fra 46 til 47, saa och fra 47 til 48
Phillippi 1 fiering smør och fra Phillipi thil nu s. Hans dag 1
fiering smør, hand aff sin landgild med resterer. Formentte, hand
burde betalle eller lide nam och derforuden haffue hans gaars
feste forbrut, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom,

eptersom hand gi[e]lden stendig wor, den anden sag er i 14 dage optagen. [124]

Jacob Perßen och Jørgen Knudsen i Røninge berette at haffue wurdерit en liden studling, som hos Pouel Christenßen findis, och hand thil heris och lansthing opliust haffuer, huilcken de haffuer agted for thoe slette daller nestforleden s. Mortens dag at were werd, da hand den maatte jndtage, eptersom den fantis paa hans grund schadt befantts [!]. [125]

Thingsteffner for Madtz Knudsen i Røninge er Hans Anderßen och Niels Perßen i Røgerup, de hiemlit wed lige soren |246v| æd, at de i dag otte dage thil i dag haffuer hidkaldet Jacob Perßen i Røninge, Pouel Christenßen, Lars Rasmussen ibid. for deris sandhed at winde, saa och Jørgen Knudsen i Røninge jmod winde och domb. Da epter at æden windißbyrdene bleff [*udstreget*: fremlagt] forholt, fremstod Jacob Perßen i Røninge, want wed æd med opragt fingere, at der Jørgen Knudsen i Røninge ottende dagen for Woldermeß i Madtz Knudsens egit huß haffde Madsis been i søndertraad, bleff Jørgen forligt med badscheren, som Madtz forbant, at skulle haffue ni slette daller och en schep boged gryen, huilcket Jørgen Knudsen nu for retten stendig wor.

Pouel Christenßen och Lars Rasmussen i Røninge en epter anden want wed æd med opragt fingere, at de hoß wor for:ne thid, der Jørgen Knudsen och Madtz Knudsen bleff forligt, da loffuitt Jørgen Madtz Knudsen en thønd øl saa god som thi march, saa och fire slette daller, fir schep meell, och Jøren loffuit at thalle med fogden, at det schulle bliffue gaatt at giøre med Madsis hoffning, jndtil hand bleff før jgien, huilcket Jørgen och nu for retten stendig wor saa at were med Madtz Knudsens forligt.

Madtz Knudsen satte i rette, om Jøren Knudsen ey bør |247r| badscheren, nemlig fem slette daller, sampt ham selff thoe daller tholff skilling, hand resterer, saauelsom fir schep meel och den schep gryen, hand aff huß loffuit er at betalle, och ellers holde hannem hoffning quitt, thil Gud wil, hand bekommer sin førighed, och dom begierit. Nød 15 dags dom offuer Jøren Knudsen for, huß hand wdloffuit haffuer, wndtagen hoffningen. Den sag er i 14 dage optagen. [126]

Thingsteffner for welby. landtzdomers fuldmegtig Hans Madtzen er [afbrudt]. [127]

Thingsteffner for Lars Nielsen i Ottenße er Otte Andersen och Peder Madtzen i Ottenße, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i mandags fiorffen dage thil i dag haffuer hidkaldet Lars Jørensen, thien Per Jbsen i Thorenbere, jmod winde och dom, Jøren Larsen i Eyby, Christen Knudsen ibid., Peder Jbsen i Thornbere for deris sandhed at winde. Da epter at æden windis byrdenne forholt bleff, fremstod Jørgen Lauridtzen i Eyby, want wed æd med opragt fingere, at nu i søndags fiorffen dage, da wden aarsag offuerfalt |247v| Lauris Jørgenßen, thien Per Jbsen i [udstreget: Killerup] ⟨Thorenbere⟩, Lauris Nielsen i Ottense paa Eybye march wed s. Knudtz lække och wille haffue slagit Lars Nielßen med en wogenkiep, sagde thil Lars Nielßen: du haffuer stollit min thi schilling som en thiuff och en schiellem.

Christen Knudsen i Eyby want i alle maade, lige som Jørgen Lauridtzen før wundet haffuer. Peder Jbsen i Thornbere want i alle maade, lige som Jørgen Larsen och Christen Knudsen før wundet haffuer, huor paa de huer for sig bad dem saa sant Gud thilhierge. Her epter things winde wdsted bleff. [128]

Thingsteffner for Per Jbsen i Thornbere paa Anne Jbsdotters wegne i Thorup er Morten Nielßen och Per Persen i Thornbere, som hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Niels Larsen i Thorup jmod dom, hannem thiltallit, formentte, hand burde thingswinde nestforleden 25. february 1636 fuldgiøre eller lide deelle, och dom begierit. Niels Larsen i Thorup møtte, sagde sagen att haffue med Per Jbsen woldgiffuen, mentte, det der wed burde forbliffue. Sagen er i 14 dage op-tagen. [129]

Thingsteffner for Per Christenßen i Aasum paa [afbrudt]. [130 |248r| Thingsteffner for Lars Madtzen i Marsleff paa Madtz Nielßen och Hans Olsens wegne saauelsom pa[a] sin egne wegne er Hans Andersen och Mickel Nielßen i Marsleff, som hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Jørgen Perßen i Aasum, Lars Anderßen, Per Christensens sön, Anders Rasmussen, Søren Knudsen, Hans Andersen Smed, Anders Sørenßen ibid. for deris sandhed at stendig were, dislige Steffen Jenßen i Ottenße paa Hans Madtzens wegne aff Kiøben-haffuen jmod winde. Steffen Hanßen [!] i Ottense møtte, formentte, at hand burde haffue 14 dags warsel, før winderne bør

stedis. Domeren wiste ey windesbyrd thil forhør stedis, før loulig kaldett bliffuer.

[131]

Eptersom welby. landtzdomers sag angaaende wloulig sædtz affførsel thil i dag optagen er, saa wor Hans Madtzen nu som thilforne dom begierendis. Domeren wiste ey andet at kunde kiende, end saauit wloulig saæd er paa welbem:tte gode mandtz thienneris grunde, joe bør mer welbem:tte landtzdomer att følge. [132 |248v| Thingsteffner for Niels Pederßen Wogenberig i Kierte-minde er Madtz Anderßen i Røninge och Hinrich Rasmussen i Langeschouff, som hiemlit wed æd med opragt finger, at de med fiorffen dagis warsel thil i dag haffuer hidkaldet Hans Pederßen i Elinge, Niels Albretsen, Madtz Rasmussen, Hans Pederßen, Olluff Rasmussen, Lars Pederßen ibid., Hans Nielsen i Saaderup, Jens Nielsen och Pouel Christenßen ibid., Lauris Koldsen i Kie-sendrup, Niels Ebbesen i Skalckendrop, Søren Hiort i Auffuens-løff och Rasmus Lauridtzen i Huduad, alle och huer for deris sandhed at winde, saa och jmod winde och domb.

I lige maade hiemlit Hans Anderßen och Niels Pederßen i Røgerup wed æd med opragt fingere, at de i dag otte dage thil i dag haffuer hidkaldet Rasmus Knudsen i Røninge, Jørgen Knudsen, Anders Hanßen, Lauris Perßen, Jacob Perßen, Pouel Christenßen, Rasmus Gregerßen, Jep Rasmussen, Jørgen Gregerßen, Rasmus Olsen, Rasmus Jenßen, Jørgen Knudsen Deyen, Knud Jørgenßen, Hans Hanßen, Matis Jørgenßen, Niels Hanßen, Frandtz Hanßen, Jffuer Hanßen Bøcker, Lauridtz Skreder, Niels Strangesen, Peder Nielsen, Madtz Knudßen, Hans Weffuer, Jens Clemidßen, Niels Anderßen, Jens Kudsch, Sture Knudßen ibid., Christen Perßen i Holsmølle, Hans Jørgenßen i Røgerup, Lars Hanßen, Hans Anderßen, Peder Bendtzen, Hinrich Rasmussen, Niels Pederßen, Hans Rasmussen ibid., Jens Erichsen i Kapedrup |249r| Jens Perßen, Niels Hieresßen, Madtz Rasmussen ibid., Rasmus Andersen i Bierkom, alle och huer for deris sandhed at winde, saa och jmod winde och domb.

Da epter at æden windesbyrdene forholt bleff, fremstod en epter anden, wantt wed æd med opragt fingere, som følger: Lauris Pederßen aff Paarup, nu boendis i Elinge, want, at hand 1644 den 8. septembris stede den boeleg i Elinge for threduffue och thoë schepper haffre och ey gaff widere. Lauris Hanßen i Røgerup

want, at hand den 29. septembbris stede sin faders halffuegaard for threduffue rigs daller stedtzmaall och ey gaff widere. Jørgen Knudsen Deyen i Røninge want, at hand stede det boelleg, Christen Kusch jboede, for thi rigs daller. Jørgen Gregersen want, at hand den 14. decembris stede den gaard, Throels [*udstreget*: Perßen] Brorsen jбode, for fiortten rigs daller. Jacob Perßen och Pouel Christenßen i Røninge want, at Poffuell [*rettet fra*: Peder] Christenßen, fød i Wllisløff, stede det boelleg i Saaderup for atten rigsdlr. den 23. february; want och, at Lauris Nielsen, fød i Kiesendrup, den 7. may 1645 stede det boelleg, Lauris Olßen jбode, for otte rigs daller. Hinrich Rasmussen i Langeschouff want, at hand den 12. may stede det huß i Langeschouff for fembten march. Jacob Perßen och Pouel Christenßen i Røninge want, at Anders Hansen, fød i Reffsuindinge, den 21. may stede den *(øde)* gaard i Kapedrup for fire thønder haffre for femb daller. Jep Rasmussen i Røninge want, at hand stede den ødegaard i Røninge, Niels Rasmussen jбode, for otte rigs daller. Anders Hanßen i Røninge want, at hand den 28. novembris stede den gaard, Lauris Jørenßen ibode, for |249v| firesindtz tiuge slette daller. Madtz Anderßen, fød i Marsleff, want, at hand den 16. february stede det huß i Røninge, Peder Nielsen paabode, for fire rdlr. Jens Nielßen, fød i Røsling, want, at hand den 8. marty 1646 stede dett boelleg i Saaderup for thiuge rdlr. Rasmus Gregerßen want, at hand stede den gaard, Olle Jyde i Røninge jбode, for halffierdesindtz tiuge daller. Jacob Pedersen, Pouel Christenßen i Røninge want, at Peder Nielßen i Røninge stede det huß ibid., gamle Niels Pederßen jбode, for fem sdlr. Jens Pederßen i Kapedrup want, at hand stede den *(øde)* gaard, Anders Hansen fra rømbt, for thi slete daller. Rasmus Olsen i Røninge want, at hand den 10. octobris stede det boelleg, Knud Hanßen ibode, for thiuge rigs daller, huor paa huer for:ne windißbyrd bad dem saa sant Gud thilhielpe, at for:ne ey widere thil stedtzmaall haffuer giffuen, end som om wundet er.

Jacob Pederßen i Røninge, Pouel Christenßen och Jep Rasmussen ibid. en epter anden want wed lige soren æd, at de hos wor at thersche det koren, som wor saad thil den øde gaard, Niels Rasmussen jбode, huor epter bleff opmaaltt aff loen biug halfftrede

pund, blandkoren threduffue skepper och haffre thoe pund tholff schepper.

Jacob Perßen i Røninge, Hans Jørgenßen och Lars Hanßen i Røgerup want wed lige soren æd, at Roldsted kierke thinde haffuer ligit thil Søegaard, det de mindis kand, i thiuge aars thid, och icke er flere thinde thil gaarden end kongens part aff Røninge kierkis thinde.

Want widere, at den gaard i Kapedrup, Jens Perßen stede, stod øde om |250r| someren, saa det wor nepe, at Niels Pedersen fich nogen der thil, eptersom den i s. frue Sophie Oldelans och s. Hans Marchdanners thid megit stod øde, och icke den sommer wd-gaffues eller kunde wdgiffuis den fiering smør thil landgild, eptersom gaarden bleff om høsten steed.

Jacob Pedersen i Røninge, Pouel Christenßen, Jørgen GregerSEN, Jørgen Knudsen ibid. want, at det wed, som falt i skouffuen fra 1646 thil 47, som wor agted for firesindtziuge laß, bleff giffuen bønderne wden thiuge och jt laß, som der aff bleff solt, och det epter den gode <s.> mands befalling, som skede paa Søegaard thil welby. Hans Duis barsel.

Want widere, at oldennen bleff samptlig hoßbundtz thienner thil deris loffsuin forundt for $9\frac{1}{2}$ s.daller en march, eptersom der och jndted dett aar bleff brendt paa deris naabors skouffue, men dennem jligelafal forwundt, som wor dett aar fra 1646 thil 1647. Thilmed bleff huß themmer, som hugen och saugit wor thil broen, bleff [!] alt forbrugt thill broen och lederne.

Disligeste want for:ne [*udstreget*: mend] fire mend, at huß wed, som faltt forleden aar i skouffuen, nemlig thiuge och jt laß, bleff thil Søegaars jldebrans fornødenhed wduist. Den øde gaard i Søllinge, Søren Jacobßen paa bode, som s. Hans Marchdanner haffde part udj, haffuer staad øde, siden den s. mand døde, och er nu ey widere øde godtz end den gaars part, wden det huß i Røninge, som for nogen aar affbrende, mens den thid, Niels Pedersen Wogenberig bleff deris fougit, stod megit aff godsit |250v| øde, som for:ne fire mend med en deel andre irettekalde maatte affle thil, huor paa for:ne fire mend huer for sig bad dem saa santt Gud thilhielpe.

For retten fremstod alle och huer forschr:ne windisbyrd, som wundet haffuer, och gaff bem:tte Niels Pedersen winde, at hand

sig i same sin bestillingh haffuer skicket och jmod dennem forholdit erlig, fligtig och wel, saa ingen aff dennem wilde eller kunde hannem andet eptersige, end huiß en erlig mand wel egner och anstaar, saa hand i alt hans och deris gunstig hoßbundtz gaffuen och beste søgt haffuer, saa de thacket hannem for god och christelig omgengelse i alle maader, huilcket deris winde de widere wille bekreffte, huor och naar behouff giøris. Her epter thingswinde wdsted bleff.

[133]

Thorsdagen den 17. augusty 1648 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Christen Hanssen i Oure, Erich Sørenßen, Per Morßen, Hans Jensen, den anden Hans Jensen, Anders Perßen, Søren Jenßen, Pouel Madtzen ibid.

Her Christen i Fraude wor epter forige irette[sette]lse dom begierendis offuer Niels Perßen, Niels Jenßen och Rasmus Anderßen for hans gres, de affslagen |251r| och bortfört haffuer. Formentte, de epter saadan wlouglig affere och gresis bortførelse ran haffuer begangit, saa de thilbørligen bør at lide, och dom begierit.

Madtz Anderßen i Thorup formentte, de beschylte burde offuer beuisis, at de gresit slagen och bort ført haffuer, thilmed formentte, den weyfarende ey burde, huiß fornøden wor, thil sin heste fornegtis. Her Christen mentte, Madtz Andersen ey bør suare i sagen, før hand fremleger Hans Christensen eller deris fuldmagt, som sagen angaar.

Madtz Andersen suarit, at hand er befallit att suare for alle hans hoßbundtz thiennenis sager jmod huem, dem kand haffue at beschylte [!] i Aasum herit. Domeren wiste ey Madtz Andersen at fornegte i denne sag at suare, eptersom hand befallit er kongens thiennen wed retten at forsuare. Sagen er med her Christen och Madtz Andersens beuilling paa de i rette kallede deris wegne med b[eu]jilling [!] i threj wger optagen.

[134]

Thingsteffner for Lars Nielßen i Ottenße er Willum Christensen och Otte Anderßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Lars Jørenßen, thien Per Jbsen i Killerup, jmod dom, hannem tiltallit epter thingswindes |251r| bemelding den 10. augusty wdsted. Formentte,

hand sin ord bør beuiße eller bøde sin threj march for løgen, och dom begierit. Sagen er i fiortten dage optagen. [135]

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thuing paa Mickel Persen, rifougit paa Fraudegaard, er Claus Jørgenßen och Rasmus Larsen i Fraude, som hiemlit wed lige soren æd, at de i thisdags 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Anders Larsen i Bierkom jmod dom, hannem thiltallit och formentte, hand epter siunsmendtz affsigt for wlouglig skouffhug och affførsel bør at lide epter lougen som for andet whiemmelt och bøde sin threj march, och epter Michel Persens forsett dom begierit. Sagen er i [åben plads] optagen. [136]

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thorup paa sin gunstig hosbondtz wegne er Jep Hanßen och Hans Jørenßen i Allerup, de hiemlit wed lige soren æd, at de i mandags 8 dage thil i dag haffuer hidkaldett Knud Perßen och Jens Madtzen i Nere jmod dom, dennem thiltallit for pengeskatten, de Martini sidst forleden epter lexsedeller skulle haffue yt, saa och Knud Persen thiltallit for baaditzmendtz schat, hand s. Hans dag *(it aar)* schulle haffue clarit [*vel=clarerit*] epter lexsedelens jndhold. Der foruden hannem thiltallit for resterende landgild, hand schyldig er epter restandtzis bemelding, [257r] och dom begierit. For:ne irettekallede bleff 15 dag wurderings dom offuersted for skatterne och epter restandtzis bemelding. [137]

Thingsteffner for Madtz Sørenßen i Eybye mølle er Willum Christenßen och Otte Anderßen i Ottense, som hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dagh otte dage til i dag haffuer hidkaldet Madtz Anderßen i Blangsted mølle jmod dom, hannem thiltallit for 7 dlr., it par skoe och lerit til en skiortte for 7 mk. Formentte, hand burde betalle eller lide nam, och dom begierit. Madtz Andersen kientis gielden. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [138]

Thingsteffner for Hans Markursen i Bierkom, oldermand samestedtz, er Niels Hanßen och Anders Larßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Maren Jensdoter med hindis lauguerge, Jens Madtzen i Bierkom jmod winde, disligeste Niels Larsen, thien Rasmus Rasmussen ibid., Jnger Hansdotter thil Rasmus Jbsens med hindis lauguerge, Rasmus Andersens suend Knud Jørenßen *(ibid.)*, Jep Jørgensen i Thorup, Jens Andersens drengh [rettet fra: suend ?] Hans Perßen

ibid., alle for deris sandhed at stendig were. Da epter dj de ey
møtte, bleff winderne første høring offuersted. [139]

|252v| Thorsdagen den 24. augusty 1648 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz
Anderßen i Thorup och Søren Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Christopher Pederßen i Perstrup, Rasmus
Hanßen, Hans Andersen ibid., Madtz Knudßen i Røninge, Niels
Perßen i Roldsted, Hans Jbsen i Høyby och Hans Bentzen ibid.

Thingsteffner for Houle Jenßen paa Thorpegaard er Rasmus
Anderßen i Nere och Anders Perßen i Thorup, som hiemlit wed
æd med opragt fingere, at de i dag fiortten dage til i dag haffuer
hidkalde Lars Jenßen i Perstrup, Per Anderßen ibid. jmod
winde, dißligeste Hans Knudßen i Høyrup, Christopher Rasmu-
ßen i Perstrup for deris sandhed at winde. Da epter at æden win-
derne forholt bleff, fremstod Hans Knudßen i Høyrup, want wed
æd med opragt fingere, at nestforleden 9. augusty, der Houlle Jen-
sen i Mølleschouffuen wed Ringsted lasted aff [!] Peder Andersen
wdj Perstrup, at hand icke aag høe, som det sig burde, da thruede
Peder Anderßen Houlle Jensen och wille haffue slagit hannem
med en forch och nogle gange slog epter Houlle med forchen.

Peder Anderßen møtte, berette, att Houlle wille haffue slagit
hannem med en kiep, wor der for foraarsagit sig at werge med
forchen. Christoffer Rasmussen i Perstrup want wed æd med op-
ragt fingere, at hand iche saa, Lars Jenßen offuerfaltt |253r|
Houlle Jenßen. Her epter thingswinde wdsted bleff. [140]

Thingsteffner for Jesper Hanßen i Ottense hans fuldmegtig
Hans Madtzen paa Houlegaard er Christen Madtzen i Offuerholle
och Anders Perßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere,
at de i dag fiortten dage til i dag haffuer hidkalde Pouel Knud-
sen i Bierkom, Karen Ollis i Offuerholle, Karen Larb i Roldsted
och Niels Perßen ibid., de wmyndige med deris lauguere, Knud
Rasmussen i Allerup, Knud Anderßen i Thorup, alle jmod dom,
dennem thiltallit epter fortugnelseis bemelding. Formentte, de
burde betalle med dis anuente eller lide nam, och dom begierit.
Niels Pederßen i Roldsted formentte, at de 3 rdlr. paa skiffte
burde werit kreffruit, eptersom hosbondens anden[?, rettelse i
ordet] gield bleff da wdlagt, dog erbød sig hans quindis part de ni

mk. dog [!] at betalle. Nød 15 dag wunderings dom, wndtagen huiß kand affbeusis. [141]

Thingsteffner for Niels Larsen i Thorup er Per Jørenßen i Thorup och Jøren Anderßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Per Hanßen i Dauinde och Lars Jffuerßen i Høyby for deris affsigt at giffue beschreffuen epter woldgiffts affsched eller lide høring. Bleff dem derfore første høring offuersted. [142]

Eptersom thuistighed sig begiffuet haffuer jmellem Lars Nielßen i Ottense och Lars Jørenßen i Thornbere, |253v| da fremstod for:ne Lars Jørenßen i Thornbere och Lars Nielsen i Ottenße, sagde dem saaledis at were forligt, at Lars Jørgenßen erklerit Lars Nielßen, at huiß ord hand til Lars Nielsen epter windisbyrd nestforleden 10. augusty wdsted haffuer ladet falde, wiste hand jngen aarsag thil, ey heller wed andet med hannem, end huiß en erlig mand wel egner och anstaar, loffuit och sig thilforpligted her epter dags at were Lars Nielßen i alle maade wbeuarit, huorfore Willaß Jenßen i Ottenße och Per Jbsen i Thornbere for Lars Jørgenßen godsagde, derfore Lars Nielßen sin thiltalle frastod. Her epter thingswinde wdsted bleff. [143]

Thingsteffner for Jørgen Jenßen i Bierkom er Niels Rasmusen och Anders Mickelsen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Niels Larßen i Bierkom, Lars Olsen, Jnger Hansdotter med hindis lauguerge, Anders Larsen, Jens Anderßen i Thuing, Hans Perßen ibid. for deris sandhed at winde, saa och Knud Jørgenßen i Bierkom och for at winde eller lide første høring, saa och Maren Jensdotter i Bierkom med hindis lauguerge jmod winde.

Da epter at æden winderne forholt bleff, fremstod Niels Larsen i Bierkom, want wed æd med opragt finger, at der Maren Jens' och hindis mand wor panted for de wedernaffne, hun haffde giffuen hannem och de andre, da bad Maren Jens' och hindis mand, att |254r| Bierkom och Thuings mend wille epteralade forseelsen paa en halff thønd øl, huilcken de gierne wille wdgiffue, huilcket Bierkom och Thuings mend ey wille sambtøcke, mens wille haffue en heel thønde øl.

Lars Olsen i Bierkom want wed lige soren æd, at der Bierkom och Thuings mend wor forsamlit thil Rasmus Andersens i Bier-

kom i gildishuß, da ombad Maren Jens' saa mange, som wor i stuen i sede, om forladelße for den forseelse, huor paa huer for:ne winder bad dem saa sant Gud thilhielpe.

Maren Jens' i Bierkom suarit, at hun icke bad mendene om forladelße, andet end hun maatte faa sin plog och wogen igien, som hun wor frapantted for de ord, Mette Larsdotter om hinde haffde sagt, mens icke hun haffde giffuit mendene naffnene, som Mette Larsdotter berett haffuer, huor paa hun bad sig saa sant Gud thilhielpe. Nød første horing offuer de andre i rette kallede winder, for de ey møtte. [144]

Thingsteffner for Madtz Andersen i Thorup paa Jørgen Wichmans wegne er Hans Jørenßen och Jep Hanßen i Allerup, som hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Madtz Anderßen i Høyby jmod dom och hörings deele epter Hans Krags wnderschr:ne zedel, hannem thiltallit for schouffbogen, hand med resterer for forleden 3 aaringe. Formentte, hand burde den fra sig at leffuer eller lide höringh. Madtz Anderßen fremlagde |254v| hans schrifftlig suar, lest och paaschreffuen bleff. Da sagen wed Hans Bendtzen i Høyby er i sex wger optagen er [!]. [145]

Madtz Knudsen[s] sag med Jøren Knudsen i Røninge er i 14 dage optagen. [146]

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, er Jep Hansen och Hans Jørenßen i Allerup, som hiemlit wed æd med opragt fingere, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Lars Jffuerßen i Høyby, Thommis Anderßen, wnge Hans Hansen, Hans Jbsen, Hans Larsen Juel, Hans Hanßen Bendtzen, Rasmus Hanßen, Hans Jffuerßen, Madtz Hanßen, Hans Madtzen och Per Hanßen ibid., alle jmod thilbud och dom, saa nu for retten fremlagde Madtz Anderßen sin schrifftlig thiltalle och berettning, som thil mening formeltte, eptersom hand icke en thid lang haffuer werit thilstede for louglig forfalld, och hand nu schal giøre regenschab, for huiß i Høyby schouff paa 2 eller 3 aars thid findis at were hugen, saa wor hand dom begierendis, om der kand findis nogen staber, som paa 2 aars thid kand were hugen, och icke Hans Christenßen eller hans skoe stempt icke findis at were slagen paa roden, som hand och Madtz stemper roden med paa huiß threr, som hand eller Hans Jesperßen paa hans wegne wui-

ser, om anderledis befindis, da de i rette kallede, som grunden bruger och i hand och heffuid haffuer, jcke pligtig |255r| er der til at suare och thilbørlig staa thil rette; dog dersom nogen aff for:ne mend wil sige, at Madtz haffuer wuist nogen threr paa en huer deris grund, di sted och fest haffuer, wil hand jnden i dag 8 dage, om saa befindis, lade bliffue stempet, om saadant hannem maa bliffue thilkiedegiffuen epter dis widere bemelding, lest och paaschreffuen bleff. Sagen er wed Madtz Anderßen i Thorup i 4 wger optagen. [147]

Mickel Pedersen, rifougit paa Fraudegaard, i dag thil fierde thing epter hans wnderschr:ne zedel lod forbiude, at jngen hans hoßbundtz thienner schulle eller maatte jndtage nogen hußfolch epter denne dag, wndtagen di det thilforne hoß hoßbunden eller hannem angiffuen er, och beuisis erlig och wberøgtede personner at were, ey heller at maa losere eller huße andre løsse och berøgtede personner eller di, som icke haffuer riktig paß och beschen, offuer en nattis thid, saa frembt en huer, som sig her imod forseer, ey epter recessens 42. capitel deris feste wil haffue forbrut. [148]

|255v|¹ Thorsdagen den 31. augusty anno 1648 paa Aasum herridzting.

Madz Andersen i Høybye, herridzfouget, Carsten Jffuersen i Ottense i schriffuerens sted och forfald, Madtz Andersen i Toerup.

Tingsuindismend: Niels Pedersen i Freltofft, Jørgen Christensen, Thommes Christenßen, Jens Pederßen, Hans Knudzen, Anders Knudßen ibm., Pouell Knudßen och Laurs Claußen i Birckum begge.

Thingsteffner for Niels Pedersen Snidker i Ottenße ere Coruaeld Nielsen i Fraude och Hans Hansen ibm., som hiemblet uid dieris ed med opragt fingre at haffue i dag 8 dage kallit her Jffuer i Neraa imoed beschylding och dom med 8 dage, fiorten dage, 3, 4, 5 och 6 vgers warsell imoed [udstreget: forschr:]<effter:>ne beschylding och dom.

Thiltallit hannom først for 5 sdlr., som hand hannom paa arbidzløn resterer och schyldig er, war dom begierendis, om hand iche bør at betalle hannom inden femten dage eller lide nam och

¹ Hele denne tingdag er indført med Carsten Iversens hånd.

wurdering effter forordningen. Dernest for nogen ord, her Jffuer om hannom schulle haffue ladit falde. |256r| Fremlagde hand och proustens her Søffrens i Rønninge hans affuißnings dom, den 15. aug., at samme sag till werdslig ret jndfunden er.

Møtte i rette Hoele Jenßen, fouget paa Thaarupgaard, och fremlagde for:ne her Jffuer Anderßens schriftelig suar, som bleff lest och paaschr:tt, thill jndhold at huis arbeid, for:ne Niels Snidker haffuer giort for hannom, formiener hand at haffue hannom effter dieris fortingning betald, vndertagit for nogle døre, huorfor hand begierer for huer dør $2\frac{1}{2}$ mk. til arbidzløn, huilcket hand formiener wbilligt er, mens huis billig och ret er, will hannd han-nem gierne betalle, med wiidere det jndholder.

Der til Niels Snidker suarit, at hand kreffuer icke for nogen døre, mens fordrer for:ne rest, som her Jffuer er bleffuen hannom schyldigh effter dieris regenschab, och bekiede, at di 200 loffte som toeg hand ud till Peder Pedersens paa her Jffuers ueigne, mens di bleff tabt paa weyen. Da effterdj Niels Snidker ingen regenschab, som hand sig paaberaaber, fremlegger, er denne sag i fior ten dage opsat, och di midlertiid med huer andre at giøre regenschab. [149]

|256v| Fremstoed Christen Hanßen i Fraude, berette och gaff tillkiende at haffue loffuit och goed sagt till welb. landtzdommer Henning Pouisch till Hollegaard for sin broder Niels Hanßen i Birckum at wille forschaffe och schadisløs holde welbe:tte dend goede mand for for:ne sin broders landgilde, och huis hand ellers for forgangen aar med resterer, och for huis den wlouge [!] sæde-korn kand bedrage, som hannom ehr forundt at jndauffle, item at gaarden schall bliffue forbiugt och weed goed lige holden som forsuarligt, huor paa hand ragte Hans Madzen, fouget paa Holle-gaard, sin haand paa welbe:tt hans hosbundz ueigne, och her effter tingsuinde begieret. [150]

Dend sag emellum Michell Pederßen paa Fraudegaard och Madz Anderßen i Thorup opsat i fior ten dage. [151]

Fremstoed Madz Marckurßenn, thiennendis i Bierkum, wandt uid sin æd med opragt fingre effter recessen, at den tiid, som uor vngefer fior ten dage for paasche, di drack det øll for Maren Jensis pant till Raßmus Anderßen i Birckum, da hørte hand, at for:ne Maren Jensis bad miening mand, som da tillstede uor inde till Rasmus |257r| Andersens, at di wille giffue hinde det till for di

ord, hun haffde tald, och det schulle alldrig miere schee, och samme hindis ord haffde werit, at hun haffde giffuit mieninge mand och quinder i dieris byelaw weigernaffn, at di wille forlade hinde det, huorpaa hand bad sig saa sandt Gud tillhielpe.

Hanns Pederßen till werendis i Thuinge wandt, at hand hørde den dag, di haffde pantit for:ne Maren Jenßis for samme hindis forseelse, da bad hun mieninge byemend, som da uor tillstede paa dieris gadesteffne, at di wille unde hinde det paa en halff tønde øll, mens di endelig wille haffue en heell tønde øll. Knud Jørgen-ßen, tien Raßmus Anderßen i Birckum, wandt lige saa uid sin æd. Jnger Hannsdaater werendis till Rasmus Jbßenß i Birckum wandt, at for tree aar siden da uor hun till huße till Jens Madzens i Birckum, och da *(hørte)* hun well undertiden, at [udstreget: hun ?] *(hans høstrue Maren Jensis)* gaff hindis naaboer weigernaffn, naar hun uor wred paa dennom, mens hun mindes dem nu icke, huor paa hun bad sig [saa] sandt Gud tilhielpe. Her *(epter)* Hans Marchurßen, oldermand, tingsuinde begierett. [152]

|257v| Den sag emellum Michell Pederßen, ridefoget paa Fraudegaard, och Mette Laursdaater i Birckum opsat till i dag fiorcen dage. [153]

Niels Lauridsen i Thorup bleff sted anden høring offuer Laurs Jffuerßen i Høybye och Peder Hanßen i Dauinde effter førlige beschydningh. [154]

Bleff lest och forkyndt jtt kongebreff daterit Købennhaffns slott den 26. julij sistforleden, at thj jordeiger bønder schall giffue till schat 40 rixdr. och thj feste bønder halfft saa megit, huer handtuerchsmand, som bruger aull, 1 rixdr., och di, som iche har aull, $\frac{1}{2}$ rixdr., en tiennistedreng, som faar fuld løn, 1 rixdr., den som faar halff løn, $\frac{1}{2}$ rixdr., en pebersuend 2 rixdr. till Michaeli och Martini at erleggis. Item sex bøndergaarde schall giffue en tønde roug eller biug, enten det er jordeiger eller feste goedz, eller aff huer heell gaard 1 rixmk. penge, om di heller will giffue penge ind korn, derfor i steden annammis, och till Martini at ydis, och schall theoe halffue gaarde reignis for en heell, med wiidere samme schatte breff formelder. [155]

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, [af-brudt].

Thingswindismend: Peder Perßen i Lundby, Hans Anderßen, Jens Madtzen ibid., Jens Jørgenßen i Rogelund, Per Jbsen i Thornbere, Per Hanßen i Dauinde, Jacob Perßen i Røninge och Madtz Knudsen i Røninge, Hinrich Rasmussen i Langeschouff.

Thingsteffner for her Christen Olsen i Fraude er Jep Clemidßen och Erich Knudsen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Claus Christensen i Dauinde, Lars Knudßen ibid., Lars Anderßen samestedtz, Jep Rasmussen i Thuing, Madtz Anderßen ibid., Jørgen Madtzen i Bierkom, Knud Rasmussen i Allerup, Peder Jbsen i Thornbere, Madtz Anderßen i Thorup alle for deris sandhed at stendig were eller lide horing, dißligeste Hans Anderßen i Fraude och Lars Nielsen ibid. for deris siun at giffue beschreffuen, saa wel som Niels Perßen, thien Jens [*udstreget*: Jørgenßen] *{Reff}* i Rogelund, Niels Jensen, thien Jens Jørgenßen ibid., Rasmus Anderßen, Anders Perßen[s] sön i Aasum, jmod winde, siunsmendtz frasigelse och dom.

Da epter at æden [*udstreget*: nef . . .] windißbyrdene forholt bleff, fremstod Per Jbsen i Thornbere, Jep Rasmussen i Thuing, Madtz Anderßen |258v| jbid., Knud Rasmussen i Allerup och Lars Knudsen i Dauinde och en epter anden want wed æd med opragt fingre, at Niels Perßen, Niels Jensen i Rogelund och Rasmus Anderßen i Aasum nestforleden 6. july her paa thingit stendig wor her Christens greß, som de wor beschylt fore, haffuer med werit at sla och bortfört offuer kierkegaars muren, huor fore de bad her Christen Olsen, at hand wille thage det i den beste meening med dennem, huor paa for:ne windeßbyrd huer for sig bad dem saa sant Gud thilhielpe.

Dernest fremstod Lars Nielsen och Hans Andersen i Fraude och wed deris æd bekreffted, at de nestforleden 16. juny wor i Degneløchen wed Fraude strax westen kierkegaars muren, huor da nyelig fantis jt skaar greß threduffue faffne langt at were affslagen, som offuer kierkegaars muren vor bortfört, som siden kunde sporis ned paa Fraude gade, huor paa for:ne siunsmend huer och for sig bad dem saa sant Gud thilhielpe.

Her Christen nu som thilforne wor offuer for:ne Niels Perßen,

Niels Jenßen och Rasmus Anderßen dom begierendis. Dommeren for retten affsagde, epter dj lougen formelder, neffninger om sligt bør at schilne, bør sagen for dennem fordris, da at gaais om, huiß rett er. [156]

Her Christen Olsen nød første høring offuer de andre iredette-kalle[de] windißbyrd, for de ey møtte. [157]

Thingsteffner for Niels Wogenberigs hans [*rettet, vist fra: doms?*] bud Jacob |259r| Persen i Røninge er Per Bendtzen i Langeschouff och Hinrich Rasmussen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Jørgen Knudsen i Røninge jmod dom, hannem thiltallit, for hand hans broder wtilbørlig wden ald giffuen aarsag haffuer thraad eller slagit hans ben sonder. Formentte, hand derfore bør bøde epter lougens 3. bogs 25. capitel. Derforuden hannem thiltallit, for hand sin land-gild ey haffuer paa nogle aars thid yt eller klargiort. Formentte, hand der fore hans feste at [*udstreget: wer*] haffue forbrut, och der paa dom begierit. Sagen er i [*afbrudt*]. [158]

Madtz Knudsen i Røninge nød 15 dag wurdерings dom offuer Jøren Knudsen for 5 dlr. bascherløn, saa och 2 dlr. 12 sch., 4 scheper mel, en scheper gryn, hand wdloffuit haffuer, disligeste hoffningspenge, om dagen 20 sch., er udj 16 dage epter Niels Wogenberigs wnderschr:ne zedel fem daller. [159]

Thorsdagen den 14. septembbris 1648 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Houle Jensen paa Thorpegaard och Seurin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Søren Mickelßen i Søby, Jens Jbsen, Hans Pouelßen, Christen Perßen ibid., Chlaus Christensen i Dauinde, Niels Rasmussen i Bierkom, Madtz Anderßen i Thuing.

|259v| Thingsteffner for Niels Jørgenßen Themerman i Ottense er Jøren Jørenßen och Niels Anderßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i thisdays fiorffen dage thil i dag haffuer hidkaldet Markur Madtzen i Ottense jmod winde, disligeste hiemlit de, at de louglig til i dag haffuer hidkaldet Madtz Anderßen i Thorup och Knud Anderßen ibid. for deris sandhed att winde.

Da epter at æden forholt bleff, fremstod Madtz Anderßen i Thorup och Knud Anderßen ibid och en epter anden want wed

æd med opragt fingre, at nu i søndags wor fiorffen dage da wor de inde thil m. Jens Pouelsens i Ottense, huor Niels Jørgensen The-mermand wor, da jndkom for:ne Markur Madtzen, da falt dem nogle ord sammen, huor epter Niels Jørenßen slog Markur med sin hand wnder ørit, huor epter nogen stund Markur bleff staaendis, der epter thog bege sine hender thilbage och lod sig selff falde nesgruß paa gulffuit, der epter sig strax opriste, och der hand op-kom, haffde hand slagit sig paa gulffuit, saa hand bløde for i sit ansigt, och icke Markur bleff blaa eller blodig aff den ørfigen, Niels gaff hannem, huor paa for:ne windiß[byrd] huer for sig bad dem saa sant Gud thilhelpe.

I lige maade hiemlit bem:tt thingsteffner, at de i thisdays fior-ten dage thil i dag haffde hidkaldet Erich Nielsen, byefougit i Ottense, sampt |260r| Hans Jffuerßen och Ditleff Jørensen, kiem-ner sammestedtz, om de her til wil suare. Her epter thingswinde wdsted bleff. [160]

Rasmus Hansen i Capedrup gaff last och clage offuer Niels Per-ßen Hyffuelmand i Capedrup, for hand for nogen kort thid siden haffuer affhugen och affslagen hannem hans hamp offuer hans hampeland wden for Olle Hansens thoffte port, item der same stedtz er opdragen en peel aff jorden, liußer der fore for wold och heruerch alle de lougmaal, der epter kand mellis med rette. [161]

Anders Rasmußen i Herested paa welby. Frantz Paauischis wegne gaff lest och clage offuer Høyby mend och folch, som høstit i thisdays sidstforleden paa Høyby marck, at de wden aarsag offuerfalt Jøren Persen i Herested, Christen Nielsen i Morrud, Rasmus Madtzen i Castel, [udstreget: Rasmus Ma . . .] Olle Rasmußen i Morrud med hug, saar och slag, som det ydermere med siun agtes at beuises, liuste derfore for alle, huiß lougmaal epter-meldiß kand. [162]

Clage. Fremstod Hans Madtzen i Høyby och berette, at epter-som hand haffde befallit sit folch at fløtte nogit koren fra lande-ueyen i Kierkemarchen sidstforleden 12. septembris, da kom Jøren Persen i Herested, Christen Nielsen i Morud, |260v| Olle Rasmu-ßen ibid. och Rasmus Madtzen i Kastel selff siiffuende i følge och selschab samen och borttog nogit aff hans koren, och formedelst at [udstreget: m . . .] *<hans>* folch lasted det aff dennem och bad, de skulle lege kornit fra dennem, slap de nogle hoper, som de red

paa, och lod dennem gaa løße i kornit och siden med en forch, kiepe och stenne bort jaegit [*udstreget*: mit] hans folch fra heste och wogen, och de maatte slet wndløbe kornit och joren.

I lige maade clagit Hans Juel i Høyby, at hans folch gich och høsted och saa wed landeueyen, da bad Hans [*udstreget*: folch] same karle, at de skulle lege det koren fra dennem, som di haffde thagit paa Hans Madtzens ager, da suarit dj, at di saa jngen, som skulle kome dennem thil at lege det, saa spranch de aff nogen hoper, som de red paa, och lod dennem gaa løße i kornit och jaegit hans folch aff ageren, som di gich och høsted paa, med en forch, sten och kiepe, saa de endelig maatte wndløbe baade jorden och kornit, huor offuer Hans Madtzen och Hans Juel clagit der fore for wold och huiß anden lougmaall, den sag kand forfølgis mett rette, epter same deris skrifftlig clagis widere bemelding. [163]

Clage. Fremstod Hans Hansen i Høyby, berette, at eptersom hand nest forleden 12. septembris kom gaaendis frem for Jøren Perßen i Herested, Christen Nielsen i Morud, Olle Rasmussen ibid. och Rasmus Madtzen i Kastel selff siuffuende wor i følge och sellschab, som bortt-[261r]-thog nogit koren och jagit høstfolchit fra heste och wogen och haffde jndted i hans hender, icke heller thallede nogit wndt thil dennem, da wor der en aff same karle, som slog hannem med en steen paa hans hoffuid, saa hand ner haffde størt thil jorden, greb hannem i hans haard, och haffde icke de folch, som gich och høsted hoß, komen hannem thil hielp, haffde hand och hans med følgere thagit liffuit aff hannem, som med siun och windißby[rd] kand beuißis, huorom hand nu fremfordrit siunsmend, som fremkom, nemlig Per Jbsen i Thornbere och Lars Andersen i Dauinde, som berette at haffue siunit for:ne Hans Hansen. Da haffuer hand jt blaadig slaug paa hans den høyre kieffue, saa hand clagit, at hans thender wor løsslagen, och icke kunde fortære hans mad, som med hans lød och farffue kunde siunis, som de berette, huor fore Hans Hansen for:ne personner samptligen sag gaff for wold och haargreff och offuerlast, liuste derfore for alle, huiß lougmaall eptermellis kand, epter Hans Hansens skrifftlig clagis widere jndhold. [164]

Eptersom den sag jmelle Mickel Persens fuldmegtig Madtz Anderßen i Thuing och Anders Larsen i Bierkom angaaende

wlouglig skouffhug och affförsel, da epter sagen æ[rerø]rig er, huor paa herisfougen ey domer er, haffuer hand sagen for welby. landtzdomer jndfunden. [165]

|261v| Mickel Persens sag contra Mette Larsdotter i Bierkom er med Madtz Andersen i Thuing hans beuilling i 14 dage optagen. [166]

Niels Persen Snedker i Ottense contra her Jffuer i Nere er i 14 dage optagen. [167]

Mickel Persen, ridefougit thil Fraudegaard, hans bud nød 15 dag wurderrings dom offuer Niels Hanßen i Fraude for 14 dlr. 8 sch., Rasmus Jbßen 5 dlr. 20 sch., Hans Jbßen 6 dlr. 3 mk., Mogens Perßen 3 dlr. 2 mk. 4 sch., Anders Jenßen 3 dlr. 8 sch., Jøren Anderßen 6 dlr., Lars Hanßen i Thuing 2 dlr. 3 mk. 10 sch., Jep Rasmussen 4 dlr. 2 mk. 12 sch., Per Pouelßen i Bierkom 5 mk. 8 sch., Jøren Jenßen 27 dlr. 3 mk. 12 sch., Jøren Madtzen 13 dlr. 4 sch., Hans Anderßen 6 dlr. 2 mk., Niels Rasmussen 7 dlr. 1 mk., Rasmus Lauridtzen 2 dlr. 3 mk., epter gieldsagers forordning, wndtagen om nogit kand affbeuisis at were betald. [168]

Eptersom den sag jmellem Michel Perßen och Madtz Anderßen i Thorup til i dag er optagen, bleff affsagt, eptersom Mickel Perßen thiltaller Madtz Anderßen for thj dlr. 2 mk. 20 sch., hans andeel, som hans s. broder Niels Anderßen schulle haffue werit Jens Christenßen schyldig epter hans wdgiffne breffs lydelse, och Madtz Anderßen negter icke at haffue fangit bud, den gang hans s. broder wor død, ey heller haffuer arffuit nogit epter hannem, icke heller wil, thilmed icke wor sin broder nogit skyldig, weste dommeren icke Madtz Anderßen nogit at thilfinde sin broders gield at betalle, wden anderledis beuisis, da gaaeß derom, huiß loug och rett medfører. [169]

|262r| Thorsdagen den 21. septembris 1648 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Hans Sørenßen i Søby, Rasmus Perßen, Hans Anderßen ibid., Rasmus Anderßen i Bierkom, Hans Mortenßen ibid., Hans Larßen i Langeschouff, Per Hanßen i Høybye, Knud Perßen i Søbye.

Jøren Wickmandtz zedel jndhollandis, huem for deris wd-

schreffne soldatter wille were endtledigit, da kand de thilladis at giffue penge, at huem i saa maade wil forschaanis, de da med forderligst her wil giffue beschreffuen, huor megit aff huer leg i peng wille wdgiffue. [170]

Thorsdagen den 28. septembris 1648 paa Aasumheris ting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Jacob Perßen i Røninge, Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Simen Anderßen i Løndeße, Knud Anderßen, Hans Erichßen, Hans Hiort, Madtz Knudßen, Hans Olsen ibid., Anders Ottesen i Rogelund, Olle Hanßen i Kapedrup.

Thingsteffner for Hans Jenßen, fougit paa Raffuenholt, er Olle Larsen i Kastel och Rasmus Olsen i Willumstrup, som hiemlit wed æd med opragt fingere [262v] epter recessen, at de i dag fiorffen dage thil i dag haffuer hidkaldet Madtz Anderßen i Høybye, Rasmus Hanßen, Hans Jffuerßen, Hans Rasmussen, Lars Nielsen, Madtz Hansen, Hans Madtzen, Per Hanßen, Lars Jffuerßen, Rasmus Nielsen Smed, Thommis Anderßen, Jep Hansen, Madtz Abe Huelmand, Per Nielßen, Rasmus Böcker, Hans Olsen, Anders Perßen, Hans Hansen den wnge, Hans Jbsen, Hans Larßen, Hans Hanßen i Bundegaarden, Per Nielsen den wnge, Hans Rasmussen, Hans Hanßen Bendtzen, alle ibid., saauelsom alle deris folch, som nest forleden 12. septembris høsted paa Høyby march, nemlig Madtz Andersens folch Rasmus [udstreget: Ander . . .] Hanßen, Jens Hanßen, Niels [åben plads], Maren Lars', Karen Jørensdotter; Rasmus Hansens folch Per Hanßen, Hans Nielßen, Berette Nielsdotter; Hans Jffuersens folch Christen Hanßen, Per Claußen, Maren Hansdotter; Lars Nielsens folch Jøren Thomeßen, Hans Perßen, Kiersten Jensdotter, Maren Nielsdotter; Madtz Hansens folch Lars Madtzen, Jens Madtzen, Madtz Nielsen, Anne Madtzdotter, Johane Madtzdotter; Hans Madtzens folch Rasmus Hanßen, Madtz Hanßen, Karen Christensdotter; Per Hansens folch Per Madtzen, Johane Hansdotter, Per Hanßen; Lars Jffuersens folch Rasmus Hanßen, Niels Olsen, Ane Rasmusdotter, Maren Larsdotter; Thomis Andersens folch Anders Larsen, Per Hanßen, Zidzel Thomisdotter; Hans Hanßens folch Knud Madtzen, Christoffer Hanßen, Johane Jbsdotter; [263r] Hans Jbsens folch Madtz Hanßen, Rasmus Han-

ßen, Maren Hansdotter, Anders Hanßen; Hans Larsens folch Lars Hanßen, Olle Madtzen, Ane Hansdotter; Hans Hansens folch i Bundegaarden Hans Larßen, Anders Hanßen, Karen Persdotter; Hans Rasmußen folch Anders Hanßen, Anne Hansdotter; Hans Hanßen Bendtzens folch Hans Hanßen, Per Hanßen, Mette Pouelsdotter, alle de wmyndige med deris lauguerge, jmod clagis beschriffuelß, windißbyrd och dom, disligeste Jens Hanßen paa Raffuenholt, [*udstreget*: Olle Larsen i Castel], Pouel Persen i Morud, Jens Worem paa Holluffgaard, Claus Carstenßen och Lars Jbsen samestedtz for deris sandhed at stendig were.

Da epter at æden windißbyrdene forholt bleff, fremstod Jens Hansen paa Raffuenholt, want wed æd med opragt fingere, at nestforleden 12. septembris der som hand aag paa Høyby march, och Olle Rasmußen, Pouel Persen, Rasmus Madtzen, Christen Nielßen kom ridendiß bag epter hannem paa nogle hans hoßbundtz hoper, da saa hand, at nogle aff Høyby folch, som gieh och høstid, kom gangendis jmod for:ne karle med deris leer och meytøy och støtte jmod for:ne karle, sagde, at dieffuelen schulle fare i dennem for deris koren, de haffde stollen, och slog Jøren Perßen i Herested, Olle Rasmußen [*udstreget*: ibid.], Christen Nielßen i Morud och Rasmus Madtzen i Kastel, da |263v| [bad] for:ne Jens Hanßen, at hand maatte fare med hans hosbundtz hoper, huilcket de icke wilde, huor wdooffuer hand maatte rende til Holluffgaard om hielp och wndsettning.

Jens Worem, Claus Carstenßen, Lars Jbsen paa Holluffgaard en epter anden wantt wed æd med opragt fingere, at nu i thisdags wor fiorffen dage, da Høybymend och nogle aff Raffnholts thiennerne haffde werit i slagsmaall samen, bleff di befallet aff welby. landtzdomer befallit [!] at schulle forfare, huorledis beschaffet wor, eptersom Jens Hansen paa Raffnholt kom ned til Holluffgaard och beclagit sig och sine medfølgere aff Høybymend paa deris rette farne wey fra Medelfar til Raffnholt med nogle hoper aff welby. Frandtz Paauischis at driffue wor wterligen med hug och slag offuerfalden.

Da der di kom paa Høyby march, laa der fire aff Raffnholts thiennen slagen blaa och blodig och megit jlde med faren, och den femfte clagit sig med steen at were slagen, men huem dennem deris schade haffde giort, wiste de icke; thi Høybymend och

thienner gich paa ageren deromkring och höstit, och eptersom Raffnholts thienner med sig haffde en ledig wogen med deris tøy, fantis der huerken i wognen, ey heller at haffue hopperne nogit koren giffuit, mens jt enneste |264r| neg blankoren laa wngefer it bøße skud fra dennem paa weyen, mens huem dend haffde lagt, wiste de icke, huor paa for:ne windiſbyrd bad dem saa sant Gud thilhielpe.

Madtz Andersen wed æd benegted, at hand icke hoß wor, der same slagsmaall schede, och loffuit, at hans folch her schulle møde i dag otte dage. Rasmus Hansen i Høyby, Hans Lunde, Hans Rasmussen, Lars Jffuerßen, Hans Hansen i Bundegaarden, Thomis Anderßen, alle i Høyby, en epter andet [!] wed æd med opragt fingere benegted, at huerken de eller deris folch wor med i same klameri eller thommult. Hans Madtzen, Hans Bendtzen, Per Hanßen, Madtz Hansen, Hans Juel i Høyby wed deris æd benegted icke at haffue werit i same clameri. Hans Jbsen wed æd negted ey at haffue werit i same clameri, iche heller hans folch. Her epter thingswinde wdsted bleff. [171]

Thingsteffner for Jacob Perßen i Røninge paa Niels Wogenberigs wegne er Jens Clemidsen och Niels Andersen i Røninge, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet alle Røninge Søegaars thienner, som pløyer thil Søegaard, for deris sandhed at winde anlangende, huad penge de gaff han-nem thil oldengield |264v| forleden aar.

Da nu fremstod Jøren Gregerßen i Røninge, Anders Hansen, Rasmus Gregerßen, Mas Knudsen, Knud Jørensen ibid., Lars Hanßen i Røgerup, en epter anden want wed æd med opragt fingere, at de gaff Niels Wogenberig nye penge thil oldengield forleden aar, som da gich forfulde och siden affsatt bleff for ringer at schulle gielde, huor paa de huer for sig bad dem saa sant Gud thilhielpe. [172]

Christen Anderßen i Kapedrup, Rasmus Hanßen, Olle Hansen ibid., Niels Perßen i Roldsted epter Jacob Persens begier bleff wdmelt at siuene Røninge Søegaars och thilligende bønders skoumaal. [172 a]

Thingsteffner for Per Perßen i Ferisløff paa Rasmus Hansens wegne i Kapedrup er Per Nielßen och Frerich Thomesen i Fer[i]s-leff, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage thil i dag

haffuer hidkaldit Niels Hanßen Hiuelmand i Kapedrup jmod clagis beschriffuse, windiſſbyrd och siunsmendtz frasigelse, jligemaade Anders Hiereßen i Roldsted, Hans Morsen ibid., Christen Andersen i Kapedrup, Rasmus Perßen, Jens Erichsen, Olle Hanßen, Niels Hieresen, Jens Perßen ibid. for deris sandhed at stendig were.

Da epter at æden winderne forholt bleff, fremstod Hinrich Sørenßen i Kiertteminde och formentte, [*udstreget: wey . . .*] welby. her Mogens Koß her jmod burde were [265r] kaldet, epterdj sa-gen grund och eyedom angaard, och Henrich Sørenßen nu for retten fuldkomelig hiemlit Niels Hansen grunden omtuistis, jnd-til det wed loug och dom hannem bliffuer fra wunden. Domeren wiste windiſſby[rd] ey at stedis, før her Mogens Kaaß her imod faar louglig warsel. [173]

Thingsteffner for Hinrich Sørenßen i Kiertteminde paa Niels Hansen Hyelmans wegne i Kapedrup hans wegne [!] er Otte Hansen i Røninge och Jacob Skoemager ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Niels Perßen i Roldsted. [174]

Olle Hansen i Kapedrup, oldermand sammestedtz, paa sin egne och naaboers wegne sig thil forpligted at forschaffe Niels Hansen Hiuelmand hans fratagene pant jgien jnden i dag 8 dage skadiſſløs. [175]

Anders Ottesen i Rogelund bød sig i rette jmod Per Sørenßen ibid., och icke hand møtte. [176]

Thorsdagen den 5. octobris 1648 paa Aasumheridtz thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

[265v] Thingswindismend: Madtz Hanßen i Høyby, Hans Jffuer-ßen Lunde, Hans Madtzen, Lars Nielsen, Rasmus Hanßen, Lars Jffuerßen ibid., Hans Lauridtzen samestedtz, Hans Bendtzen ibid.

Thingsteffner for Hans Jensen, fougit paa Raffnholt, er Olle Larsen i Kastel och Rasmus Olsen i Willumstrup, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet med threj wgers warsel thil i dag Rasmus Hanßen, Jens Hanßen, Niels Christenßen, Maren Lars', Karen Jørensdotter, [*ud-*

streget: Rasmus Hansen] <Madtz> Andersens folch i Høyby, Rasmus Hansen hans folch Per Hanßen, Hans Nielßen, Berette Nielsdotter, Hans Jffuersen hans folch Christen Hanßen, Per Claußen, Maren Hansdotter, Lars Nielßen hans folch Jøren Thomeßen, Hans Perßen, Kiersten Jensdotter, Maren Nielsdoter, Madtz Hanßen hans folch Lars Madtzen, Jens Madtzen, Madtz Nielßen, Anne Madtzdotter, Johan Madtzdotter, Hans Madtzen hans folch Rasmus Hanßen, Madtz Hanßen, Karen Christensdotter, Per Hanßen hans folch Per Madtzen, Johanne Hansdotter, Per Hanßen, Lars Jffuersen hans folch Rasmus Hanßen, Niels Olsen, Ane Rasmusdotter, Maren Larsdotter, Thommis Anderßen hans folch Anders Larsen, Per Hanßen, Zidtzel Thomisdotter, Hans Hansens folch Knud Madtzen, Christopher Hanßen, Johanne Jbsdotter, Hans Jbsens folch Madtz Hanßen, Rasmus Hanßen, Maren Hansdotter, Anders Hanßen, Hans Larsen hans folch Lars Hanßen, Olle Madtzen, Anne Hansdotter, Hans |266r| Hansens folch i Bundegaarden Hans Lauritzsen, Anders Hanßen, Karen Persdotter, Hans Rasmussen hans folch Anders Hanßen, Anne Hansdotter, Hans Bendtzen hans folch Hans Hansen, Per Hanßen, Mette Pouelsdotter, Rasmus Nielßen Smed, Jep Hanßen, Madtz Abe Hiuelmand, Per Nielßen, Rasmus Bøcker, Hans Olsen, Anders Perßen, den anden Per Nielßen, alle de wmyndige med deris lauguerge fra deris boepel och werelse i Høyby jmod dom epter clage och thingswindis widere bemelding.

Rasmus Nielßen Smed, Lars Madtzen, Jøren Thomesen, Hans Perßen, Lars Nielsen, Madtz Hansen, Jens Hanßen wed deris æd benegted icke at haffue werit med i klamerien. Sagen er med Hans Jense[n]s sampt Høyby mens beuilling i 14 dage optagen, och sagen thil den thid wed sin magt, saauit kaldet er, att bliffue, saa som til i dag kaldet er. [177]

Thingsteffner for Hans Andersen i Rogelund paa sin egne wegne er Jep Hanßen och Niels Jenßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 14 dage thil i dag [haffuer hid-kaldet] Anders Perßen i Aasum jmod dom, hannem thiltallit for en daller, hand paa sin naabors och egne wegne er schyldig bleffuen. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte eller lide nam. Rasmus Clemidsen och Niels Nielsen i Aasum wed æd neg-

ted, at Anders Perßen ey er saa thil paß, at hand her i dag kand møde. Sagen er i 14 dage optagen. [178]

Siunsmend fremstod, Hans Hiort i Løndese, Hans Thomeßen, Knud Madtzen, Hans Erichßen ibid., berette att haffue |266v| siunit Brangstrup Solleuadtz skouffue, huor jngen olden findis, som kand agtes for suins olden. Her epter Jacob Perßen i Rønninge paa Eyller Sørensens wegne thingswinde wdsted bleff. [179]

Siunsmend fremstod, Olle Hansen i Kapedrup, Rasmus Hanßen och Christen Andersen ibid. berette at haffue siunit Søegaars enmercher och løche, huor findis jekon fir suins olden, ald Rønninge bonders skous partter findis olden thil fir suins olden, Røgerup skous partt er thollff suins olden, huor epter Jacob Perßen i Rønninge paa Niels Wogenberigs wegne thingswinde wdsted bleff.

[180]

Thingsteffner for Jens Sørenßen i Nere er Rasmus Anderßen och Knud Madtzen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Morten Rasmussen i Nere 28½ sdlr. och 1 ørte rug, Theme Ottesen ibid., for 12 dlr. 3 mk., de skyldig er. Formentte, de burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Sagen er i 14 dage optagen, eptersom Morten icke wedgaard mere end 10 daller och 1 ørte rug. Nød 15 dag wurderings dom offuer Theme Ottesen epter tiltallen. [181]

Epter woldgiffsts affsched fremstod Per Hanßen i Dauinde och Lars Jffuerßen i Høybye, som samptlig berette, att de haffuer er-agted, huad Niels Larßen i Thorup bør at giffue Anne Jørens thil werelse hos Niels Larsen. |267r| Da haffuer di affsagt, at Niels Larsen aarlig bør at holde hinde fri hußwerelse hans och hindis liifs thid och aarlig fem schep rug, femb schep biug och thoe schep homle, alt wstraffelig, och halffue partten aff kolorden, hun nød i hindis hoßbundtz thid, sampt at schal haffue en halff dags thoreschierd med en spade, och husuerelsen at schal were det kamers, hun til diß hafft haffuer, saawelsom lofftid offuer samme kammersit, som hun til dis hafft haffuer, och for:ne rug, biug, homle hinde huer Mortens dag i dett senneste at schal leffuere, derforuden bør hun haffue en gaaß gaaendis i gaarden, dog hun den selff at føde. Her epter Per Jbßen i Thornbere thingswinde wdsted bleff.

[182]

For retten fremstod Anders Olsen i Nere, Madtz Anderßen, Morten Rasmussen, Jens Sørensen ibid., samptlig for retten wed deris æd erholte, at Johanne Hans' i Nere hindis godtz, hun haffde, forgangen aar aff wlöckelig jldebrand opbrende, thilmed er en fattig wanfør quinde, saa hun jndted haffuer sig med at ernere, wden huß gotfolch hinde wil thil hielp med kome, wor derfore wors skriffelse thil gotfolch begierendis, huilcken wi icke wiste hinde at fornegte, eptersom wi, [267v] saauelsom mennige mend i dag thingit søger, hindis bedrøffuelig wilkord beuist er. Her epter Hans Jensen i Nere paa Johanne Hansdotters wegne thingswinde wdsted bleff.

[183]

Thingsteffner for Per Sørensen i Rogelund er Jep Hansen och Niels Jenßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage til i dag haffuer hidkaldet Anders Perßen i Aasum, Rasmus Clemidsen, Lars Anderßen den eldere, Anders Rasmussen, Hans Jørensen, Rasmus Hanßen, Pouel Hanßen, Lars Anderßen den wnge, Clemid Rasmussen, Per Christensen, Mickel Larsen, Jøren Hanßen, Steffen Larßen, Olle Olsen, Niels Nielßen, alle ibid., jmod clage for wangfred, for de deris kre, suin, gieß, heste och øg de wlouglig haffuer jndslagen i deris fellis march, der Rogelund mendtz koren stod paa marcken, liuste der fore for alle, huß lougmaal epter meldis kand. Niels Nielßen i Aasum wed æd benegted, at hans kre icke wor paa deris grund eller giorde dem nogen skade. Her epter thingswinde wdsted bleff.

[184]

¹Thorsdagen den 12. october anno 1648 paa Aasumherridzting.

Madtz Andersen i Høybye, herridzfougit, Madtz Anderßen i Torup, Carsten Jffuerßen i Ottense i schrifffueren Søffren Rasmussen sted och forfald.

[268r] Thingsuindismend: Thommes Andersen i Høybye, Peder Hanßen, Hanns Hanßen, Hans Raßmußen jbm., Jens Madzen i Nere, Themme Ottesßen ibm., Morten Smid i Torup.

Thingsteffner for Peder Søffrensen i Raagelund paa sin egene och mienlige bymendz ueigne ere Raßmus Lauridzen och Pouell Nielßen, tiennendis i Rogelund, som hiemblet uid dieris æd effter reseßen at haue i dag 8 dage kallit Anders Otteßen ibim. imoed dom, hannem tilltallit for $5\frac{1}{2}$ dlr., som er for dieris byes thyr,

¹ Hele denne tingdag er indført med Carsten Iversens hånd.

hand sold haffuer, wor dom begierendis, om hand iche bør betalle jnden 15 dage vnder nam med des anuendte effter forordningen. Møtte i rette for:ne Anders Otteßen och iche benegtit, hand io for:ne penge for dieris bye tyr haffuer annammit, mens derimoed er bymendene hannem schyldig for hans anpart for gres *(penge)*, de haffuer oppebaarit for fremmid queeg, med wiidere effter hans schrifftelig forsettis jndhold.

Da effterdij en deell aff samme gield, Anders Ottesen krefftuer, er 3 aar gaammell, och iche haffuer giort huert aar regenschab med samme hans naboer effter den ny reses, jcke heller naffn-giffuit, huor mange penge hand kunde till-|268v| tillkomme [!] effter hans jndleg, weste dommeren hannem icke for forsch:ne 5½ dlr. at kunde fri kiende, mens bør betalle inden fembten *(dage)* med des anuendte eller lide nam effter forordningen, mens dersom befindis, at Rogelund mend hannom nogit med rette schyldig er, da dennem derfore igien med loug och ret at søger. [185]

Thingsteffner for Jens Franckesen i Aarsløff ere Hanns Søffrenßen ibm. och Laurs Andersen, tien i Nermølle, som hiemblet uid dieris æd med opragt fingre at haffue i dag 8 dage forleden kallit Mortenn Raßmusen i Nere imoed dom, hannemb tiltallit for 7 dlr. tiennisteløn, saa *(och)* 2 mk. for thoe schipper roug, formiendte, hand bør betalle jnden fembten dage eller lide effter forordningen, och dom begierett. [*Udstreget:* M . . .]

Ydermire tiltallit hannem for 19 sch. laante penge och 13 dags arbeid, om dagen 8 sch., er 6½ mk., huorpaa hand och begierett dom.

Møtte i rette for:ne Morten Rasmussen och berette at haffue betalt 1 rixdlr. for for:ne Jens Rasmussen till schat, derhoes foregaff att haffue weed paasche tiide sted sig till hannem tree dage om vgen, och droeg fra hannem uden hanns ia och minde och iche hannem vdtiendte till Michels-|269r|-dag, som di uor om forligt. Formiendte, hannd der udj haffuer giort wret och bør at lønne hannemb it bud.

Parterne betroede huer en dannemand at giøre dennem rich-tighed emellum, och huis de giør derudj, will di nøyes med paa begge sider, nemlig Jens [*udstreget:* Rasmussen] *(Franckeßen)* betrode paa sin side Hans Søffrenßen i Neraa, och Hanns Jenßen ibm. betrode Morten Rasmussen paa sin side. [186]

Thingsteffner for Dines Madzen i Eschildstrup paa sin welb. hosbundz Erich Kaas till Lindschouff och egene ueigne ere Niels Anderßen i Nere och Per Hanßen i Høyrup, som hiemblet uid dieris æd med opragte fingre at haffue i dag 8 dage forleden till i dag hidkallit Jens Madzen i Neraa och Christoffer Pederßen i Perstrup imoed dom, bechylding till Jens Madzen for 4 schipper roug, schippen 24 sch., 1 fœnød 6 mk. for anno 1647, en fierring smør 6 dlr., 1 ørte are. 12½ mk. och it fœnød 6 mk. resterende landgilde. Beschylding till Christopher Pederßen for resterende landgilde, som beløber 7 dlr. 1½ mk. Noch beschyldte Christoffer Pedersenn for 3 mk. 12 sch. laante penge, hand till for:ne Dines Madzen schyldigh ehr. Gaff dennem dilation till i dag fioerten dage.

[187]

|269v| Thorßdagen den 19. octobris paa Aasumheridtz ting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Knud Rasmussen i Allerup, Niels Perßen, Jens Knudsen, Per Hanßen, Christen Knudßen ibid., Rasmus Lauridtzen i Kierby, Anders Olsen i Nere, Hans Anderßen i Rogelund.

Eptersom den sag jmellem Hans Jensen paa Raffnholt paa sin gunstig hoßbundtz thienneris wegne och Høyby folch [!], saa wor Hans Jensen nu dom begierendis, om de i rette kallede, som sig ey haffuer erklerit, ey bør at bøde saarboed epter lougen epter 29. och 30. capitel i 3. bog och hoperne at giøre saa gode, som de wor thil forne, och dom begierit epter fremlagde siunswinde aff Raffnholt bierke thing den 9. octobris nest forleden wdsted, saa-uelsom windißbyrs bemelding lest och paaschreffuen. Sagen er i 14 dage optagen.

[188]

Anders Perßen i Thorup, Jens Olsen, Rasmus Sørenßen ibid. och samptlig berette, at de med Jep Bul samestedtz at haffue siunit Thommis Madtzen och Hinrich Nielsens skous partter i Lauindtzgaare, huor findis olden thil sexsten suin, huor epter Simen Thomesen paa Houlle Jensens wegne paa Thorpegaard thingswinde wdsted bleff.

[189]

|270r| Hans Andersen i Rogelund nød 15 dag wurderings dom offuer Anders Perßen i Aasum for en slet daller epter gieldsagers forordning.

[190]

Jens Sørenßen i Nere nød offuer Morten Rasmusen ibid. for 10 dlr. och en ørte rug, Morten selff stendig wor i dag 14 dage, 15 dag wurdерings dom epter gieldsagers forordning. Belangende resten, som er de 18½ dlr., er optagen til i dag 8 dage. [191]

Den sag jmelleм Niels Wogenberigs wdschickede bud och Jørgen Knudsen i Røninge epter nestforleden 7. septembris irettesettelse bleff paakiendt, at dommeren ey wiste Jøren Knudsen [*udstreget*: ey] at kunde befri, saa hand io bør bøde epter lougen, och for hand sin landgild ey haffuer klarerit, bør hand sit feste haffue forbrut. [192]

Thorsdagen den 26. octobris paa Aasumheridtz ting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer, ^{a-}Lauris Simenßen i Kierbygaard^{-a}.

Thingswindismend: Anders Hanßen i Thorup, Morten Hansen, Niels Larsen, Per Thommeßen, Anders Nielsen ibid., Jesper Madtzen sammestedtz, Lars Anderßen i Nere, Knud Perßen ibid.

Thingsteffner for Rasmus Hanßen i Ferisleff paa Hinrich Sørenßen i Kiertteminde hans wegne er Anders Hanßen och Knud Madtzen ibid., de hiemlit wed æd med opragte fingere, at de i dag 8 dage til i dag haffuer |270v| hidkaldet Morten Rasmussen i Nere jmod siunsmens wdmellelse och i dag 8 dage paa aasteden at møde jmod siun och same dag her at møde jmod siunsmens frasigelse och domb, saauelsom til i dag jmod dom, hannem thiltallit for [*åben plads til ca. 10 bogstaver*], hand epter restandtzis bemelding. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte eller lide nam. Nød 15 dag wurdерings dom epter gieldsagers forordning. [193]

Anders Jensen, Hans Sørenßen, Madtz Anderßen och Jens Madtzen, alle i Nere, bleff wdmelt Morten Rasmusens gaard och deß thilhørige i dag 8 dage at siune, som de da forsuarlig wil giffue beschreffuen. [194]

I lige maade hiemlit for:ne thingsteffner, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Jens Sørenßen och Jørgen Nielsen i Nere jmod dom. Saa nu tiltallit Rasmus Hanßen Jøren Nielßen for 17 thrauff koren, hand wlouglig aff Morten Rasmusens grund bort ført haffuer. Formentte, hand der fore bør sig hiemel at forschaffe

^{a-a} Formentlig senere indført mellem linierne.

eller lide saa som for andet whiemmelt. Jøren Nielsen møtte, sagde sig at wille beuise, hand kornit i sin betalling haffuer bekomit. Sagen saauelsom med Jens Sørenßen er i 3 wger optagen. [195 |271r| Otte Hanßen i Røninge, Søren Anderßen, Lars Rasmussen och Søren Perßen ibid. er wdmelt at siune Niels Hiuelmand och Rasmus Hanßen i Kapedrup deris thuistende jord i dag 8 dage, som de agter at forsuare. [196

Thingsteffner for Jens Sørenßen i Nere er for:ne thingsteffner, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Morten Rasmussen i Nere at suare Christian Bager i Ottense, saa och jmod dom, hannem thiltallit for 3 dlr. 2 sch. epter wdtogs bemelding. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [197

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thorup paa Jørgen Wichmandtz wegne er Jep Hanßen och Hans Jørenßen i Allerup, de hiemlit wed lige soren æd, at de til i dag haffuer hidkaldet alle kongl. may:s skattekønder her i heritted jmod dom for kongschat, saa och deris folch och thiennere, som schat giffuer. Satte i rette, om de ey burde betalle eller lide nam. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [198

I lige maade hiemlit for:ne thingsteffner, at de loulig thil i dag haffuer hidkaldet Roldsted, Dauinde, Nere, Løndese, Høyby, Søby, Allerup, Fraude sogne-|271v|-mend, som lod och deel haffuer i Kiellerup broe, jmod dom, dennem thiltallet for den at ferdig giøre den halfue part, nemlig huer mands part thiuge schilling, Madtz Andersen thil themer och arbedtz løn wdlagt haffuer. Formentte, de burde betalle eller lide nam, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [199

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thorup paa Høyby mendtz wegne er for:ne thingsteffner, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 14 dage til i dag haffuer hidkaldet Jøren Perßen i Herested, Christen Nielßen, Olle Rasmussen, Pouel Perßen i More, Rasmus Madtzen och Rasmus Olsen och Ole Larßen i Kastel, i lige maade Jens Worm, Claus Castenßen och Lars Jbsen paa Holluffgaard, eptersom Jøren Andersen och Knud Jensen i Thorup hiemlit wed lige soren æd for:ne 3 personner paa Holluffgaard at haffue kaldet. I lige maade hiemlit Hans Jøren-

ßen och Jep Hansen i Allerup, at de same dag kaldet Jens Hansen och Hans Jensen paa Raffuenholt, alle och huer jmod *(clagis beschriffelse och)* winde, om de her til wil suare.

I lige maade hiemlit Jep Hanßen och Hans Jørenßen i Allerup, at de louglig til i dag haffuer hidkaldet Hans Hanßen i Høyby, Rasmus Nielßen Smed, Jøren Thommeßen, Lars Madßen, Jens Hanßen, Madtz Hansen, Lars Hanßen, Hans Perßen, Christoffer Hanßen, Olle Madtzen, alle i Høyby, for deris sandhed at |272r| winde.

Hans Jensen, fougit paa Raffuenholt, møte och formentte kaldet ey lougligt at were, i det Christen Nielßen ickon er kaldet fra Herested och icke fra Wormarch, som hand nu thien. Madtz Anderßen suarit, at Christen er kaldet fra det sted, hand thiente, der schaden schiede, thilmed schal [*udstreget:* huiß] windeßbyr ey winde nogit hans ære eller liuff thil schade.

Jens Worm paa Hollegaard møtte och mentte, kaldet ey lougligt er, i det hand bleff kaldet, epter sollen wor nedgaaen. Huor epter fremstod Hans Hanßen Bendtzen i Høyby, want wed æd med opragt fingere, at nu der Raffnholtis thiennner och Høyby folch wor i clameri samen, da saa hand, at enn aff de karle, som kom ridendis *(aff)* Høyby berig, kom ridendis med jt neg bland-korn, som hand thog paa Hans Madtzens ager i Høybye. Da kom nogle aff Høyby folch, *(bat)*, at hand schulle lege kornit fra sig igien. Da stod hand fra hopen, hand red paa, saauelsom de andre Raffnholtis thiennere och slap hoperne i Høyby folchs koren och med steen, forche och kiepe gaff dem epter Høyby folch, jaeget och slog dem, saa de motte wndløbe saa langt som it bøse schud langt. Da nogit der epter kom Hans Hansen gaaendis wd ad weyen och haffde jndted i sin haand, spurde: huad er eder jmelle. Da strax |272v| wden aarsag slog en aff Raffnholtis thiennner for:ne Hans Hansen wnder hans høyre kind paa hans kebe med en sten, saa det bløde, spranch thil och greb hannem i haarit och wille haffue slagit hannem thil jorden, och haffde da icke Høyby folch komen hannem thil hielp, haffde Raffnholtis thiennner myrt [*udstreget:* haff] hannem, och icke hand saa, at de hoper eller føl, de haffde med at føre, fich nogen skade, ey heller hand hørde, nogen thalde ondt om den gode mand, [*udstreget:* Raffnholtis] Raffnholt thilhør.

Rasmus Nielßen, Rasmus Andersen, Madtz Hanßen, Jens Hanßen, Christopher Hanßen, Olle Madtzen, Lars Hanßen, alle i Høyby, en epter anden want i alle maade, lige som Hans Hanßen Bendtzen før wundet haffuer, huor paa alle och huer for:ne windiſſbyrd bad dem for sig saa sant Gud thil hielpe. Her epter things-winde wdsted bleff.

[200]

Thingsteffner for Jens Madtzen i Nere er Anders Hanßen och Knud Madtzen i Nere, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Morten Rasmussen i Nere for 7 dlr. 1 mk., hand Søren Anderßen schyldig er. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom.

[201]

Thorsdagen den 2. novembris 1648.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Lars Simenßen i Kierbygaard och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

[273r] Thingswindismend: Anders Jenßen, Jørgen Anderßen, Mickel Hanßen, Rasmus Hanßen i Fraude, Knud Perßen i Nere, Jens Sørenßen ibid. och Rasmus Rasmussen i Bierkom, Mons Perßen i Fraude.

Eptersom Hans Jensen, fougit paa Raffuenholt, hans sag contra Høyby folch thil i dag optagen er, saa uor Hans Jensen nu endenlig begierende dom at bekome. Bleff for retten affsagt, at epter clage, siun weste dommeren iche andet at kiende, end di i rette er kalled och sig iche haffuer erklerit, som same saar och skade haffuer giort wden aarsage och nøduerge, joe bør saarboed at betalle epter lougen, dog di, som schade haffuer faait, sielffuer at naffngiffue och fuldkommelig epter lougen at sigte en huer personn, som samme saar och skade haffuer giort.

[202]

Rasmus Rasmussen i Bierkom loffuit at betalle Søren Rasmussen i Ottenße jnden i dag fiorffen dage thiuge schep haffre med wstraffelig haffre, hand paa Madtz Markursen och egne wegne schyldig er, skadiſſløß i Ottenße at leffuere.

[203]

Thingsteffner for Hinrich Sørenßen i Kiertteminde hans bud Christen Anderßen i Kapedrup er Jacob Rasmussen i Kierteminde och Pouel Andersen i Ferisleff, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 14 dage til i dag haffuer hidkaldet welby. frue Kierstine Lidtzou, [273v] s. Knud Wlfeldtz thil Hellerup, med

hindis lauguerge thil i dag jmod siunsmendtz wdmelse och i dag 8 dage god betiden paa aasteden paa Kapedrup march, saa och same dag her at møde jmod siunsmendtz frasigelse. Da er wd-melt Otte Hansen i Rønninge, Søren Anderßen, Jacob Persen och Lars Rasmussen ibid. dette forsuarlig at forrette. [204]

Thorsdagen den 9. novembris 1648 sidendis retten paa Aasum-heris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, [*af-brudt*].

Thingswindismend: Anders Rasmussen i Fraude, Jens Madtzen i Nere, Mons Perßen i Fraude, Hans Perßen i Kierby, Rasmus Larßen i Kierbygaard, Rasmus Larßen i Fraude, Claus Nielßen i Kierby.

Hinrich Sørenßen i Kierteminde paa welby. her Mogens Kaasis wegne fremfordrit siunsmend, som her i dag 8 dage wdmelt er. Per Perßen i Ferisleff møtte och formentte, kaldet ey lougligt er, wdj det Rasmus Hansen i Kapedrup ey haffuer faat kald och warsel. Hinrich Sørenßen formentte, Per Perßen burde fremlege fuldmagt, at hand er ombedet i denne sag at suare.

Da er fremstanden Otte Hansen, Søren Anderßen, Jacob Per-ßen och Lars Rasmussen [*udstreget*: ibid.] i Rønninge, som samptlig berette at haffue |274r| werit paa jt omtuistende aasted sønden och westen Kapedrup paa thuinde agere och aauending. Da siuntis dennem, at same ager och aauendi[n]g hører thil den gaard, Niels Hiuelmand paa boer, och her Mogens Kaaß thilhører, och same ager och aauending er pløyet thuert offuer gamel røg och reen wdaff agerne fire och thiuffue føder lang wed den norder ende. Her epter thingswinde wdsted bleff. [205]

Thingsteffner for Jens Krag i Haffuendrup hans bud er Jens Hanßen och Christen Jbßen i Haffuendrup, som hiemlit wed æd med opragt fingere, at de med fulde fiorften dagis warsel thil i dag haffuer hidkaldet Knud Perßen i Nere for 3 dlr., Lauris Anderßen for $4\frac{1}{2}$ mk., Lars Sørenßen [*åben plads til beløbet*], Markur Nielßen for $7\frac{1}{2}$ dlr. 4 sch., Anders Hanßen 9 dlr. 18 sch., Morten Stensetter for $21\frac{1}{2}$ dlr. 22 sch., alle i Nere, Hans Mortenßen i Rolsted $5\frac{1}{2}$ dlr. 22 sch., Anders Hanßen ibid. for $3\frac{1}{2}$ dlr. 14 sch., Hans Møller i Roldsted mølle for 11 sdlr., Lars Perßen i Rønninge

for 15 mk. 15 sch., Anders Perßen i Røgerup for 40 sldr. ÷ 2 sch., Rasmus Perßen i Kapedrup for 14 sldr., Lars Simenßen i Kierbygaard 26½ dlr. 13 sch., de epter opschrift schyldig er, lest och paaschreffuen bleff. Formentte, de burde betalle eller lide nam. Sagen er med beuiling i 14 dage optagen. [206]

Thingsteffner for Niels Larsen i Freltoft er Christen Madtzen och Anders Hanßen ibid., de hiemlit wed lige soren [274v] æd, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Niels Rasmussen i Freltoft jmod dom for 13 mk., hand hannem schyldig er. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte eller lide nam. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [207]

Thingsteffner for Mickel Perßen, rifougit thil Fraudegaard, hans bud Mogens Perßen i Fraude er Rasmus Larßen i Fraude och Claus Nielßen i Kierby, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage thil i dag haffuer hidkaldet Rasmus Larßen i Kierbygaard och Hans Perßen i Kierby jmod dom, dennem thiltallit, for de aar epter andet deris gaarders bøgning haffuer ladet forfalde och forderffuis, som aff hos følgende affsigt erfaris. Satte i rette, om de iche epter 3. recesses 42. capitel bør at haffue forbrut deris gaarsfeste, och dom begierit. Sa[a] møtte Rasmus Larsen i rette och begierit, at hannem maatte giffuis thid, wille hand schaffe forloffuer, gaarden forsuarlig at wil forbøge. Hans Perßen møtte och begierit, at hannem themmer thil bøgning maatte foruisis, wille hand gaarden gierne forbøge. Sagen er med beuiling i fionten dage optagen. *< I margin: R.* [208]

Lars Anderßen i Aasum lod liuße epter thoe wnge hoper, som blifuer fir aar, nemlig it røeblesit och it suollet schimlit, huilcke rompen epter hasen er affklift. [209]

|275r| Thorsdagen den 16. novembris 1648 paa Aasumheris ting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Per Rasmussen i Kierby, Michel Hanßen, Thyge Jbßen, Hans *<Perßen>* [*udstreget: Jbßen*] ibid., Anders Rasmussen i Fraude, Christen Anderßen i Kapedrup, Peder Jørenßen i Røgerup och Per Nielßen i Høybye.

Thingsteffner for Christen Anderßen i Kapedrup er Søren Hanßen och Anders Madtzen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fin-

gere, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Niels Perßen i Roldsted jmod dom, hannem thiltallit [for] $13\frac{1}{2}$ sdlr. londt penge och ware, hand schyldig er. Formente, hand burde betalle med dis anuentte eller lide nam. Nød 15 dags wurderings [dom], wndtagen anderledis kand beusisis.

[210]

Thingsteffner for Houle Jenßen paa Thorpegaard er Niels Henrichsen och Rasmus Hanßen i Lauindtzgaare, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Jørgen Knudßen i Røninge, Anders Perßen i Røgerup, den anden Anders Perßen, Lauris Anderßen, Hans Jørenßen, Lars Hanßen i Røgerup jmod winde och dom, Hinrich Nielßen i Lauindtzgaare, Jøren Madtzen ibid. for deris sandhed at stendig were.

Da epter at æden windeßbyrdene forholt bleff, fremstod Hinrich |275v| Nielßen, want wed æd med opragt fingere, at nu i thisdags otte dage da saa hand, at Jøren Knudßen i Rønninge sampt for:ne Røgerup mend wden forloff eller minde wdtog ni suin, som thil Thommis Madtzens i Lauindtzgaare jndtagen wor, som haffde gaaett i Røgerup schouff wbrentt.

Jøren Madtzen i Lauindtzgaare want wed lige soren æd, saa som Hinrich Nielßen før wundet haffuer, huor paa de bad dem saa sant Gud thilhierge. Satte derfore i rette, om de irettekallede, som same suin wdtagen haffuer, ey bør at lide saa som for andet whiemmelt, och dom begierit. Anders Perßen, den anden Anders Perßen i Røgerup, Lars Hanßen, Lars Anderßen, Per Jørenßen ibid. møtte i rette och stendig wor suinen med deris naaboer at haffue wdtagen saael som Hans Jørenßen i Røgerup, sagde dem pant hoß Lars Anderßen for suinen at haffue jndsatt. Sagen er i 14 dage optagen.

[211]

Thingsteffner for Jens Therkeldsen paa Fraudegaard paa Lars Rasmussen i Bierkom hans wegne er Jøren Rasmussen och Jens Jbßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Madtz Andersen i Thuing, Jep Rasmussen, Lauris Hanßen ibid. jmod windeßby[rd] och dom, Pouel Knudßen i Bierkom, Rasmus Rasmussen, Anders Larßen, Per Pouelßen ibid. for deris sandhed at stendig were. Da fremstod Pouel Knudßen, Rasmus Rasmussen, Anders Larßen, Per Pouelßen i Bierkom |276r| och en epter anden want wed æd med opragt fingere, at nu i høst siunit de jt støche haffre, Thuesten ager kaldet, huor da

wor giort schade derpaa for it pund haffre aff Thuing mendtz kre, som wor jndtagen. Satte i rette, om de ey bør Lars Rasmussen same pund haffre schadißlös betalle eller lide nam, och dom be-gierit. Madtz Anderßen, Jep Rasmussen och Lars Hanßen i Thuing møtte, erbød dem huer for saauit kre, der schaden gjorde, at wille betalle. Bleff 15 dags wurdерings dom offuersted. [212]

Thingsteffner for Houle Jenßen paa Thorpegaard er Christen Jenßen och Hans Jenßen i Thorup, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Hinrich Nielßen i Lauindtzgaare och Thomis Madtzen ibid. jmod dom, dem thiltallit epter restandzis bemelding, lest och paaschreffuen bleff. Formentte, de burde betalle eller lide nam. Hinrich Nielßen och Thommis Madtzen wor gielden stendig. Nød 15 dag wurdерings dom epter gieldsagers forordning. [213]

Thingsteffner for Rasmus Hanßen i Ferisleff paa her Mons Kaasis wegne er Anders Hanßen och Knud Madtzen i Nere, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Morten Rasmussen i Nere jmod siunsmendtz frasigelse och dom, saa och clage, saa och [276v] Jens Madtzen, Anders Jenßen, Hans Sørenßen och Mas Anderßen i Nere for deris siuns affsigt at giffue beschreffuen. Da fremstod for:ne Jens Madtzen, Anders Jenßen, Hans Sørenßen och Mons Anderßen och samptlig berette, at Morten Rasmussen hans gaard i Nere er brøstfeldig, saa den icke kand forferdigis wnder [udstreget: thress] threduffue daller, findis och nogle grene stiffuit aff threrne i haugen, och thoe threr gandsche affhugen. [214]

Clage. Fremstod Rasmus Hanßen i Ferisleff, gaff last och clage offuer Morten Rasmussen i Nere, for hand wden minde haffuer solt halffierde ørte rug, som Rasmus Hanßen selff haffde ladet thersche, och her Mogens Kaaß thilhørde, liuste derfore for alle, huiß lougmaal eptermeldis kand. Morten møtte och stendig wor rugen at haffue solt thil sin landgild. Her epter thingswinde wd-sted bleff. [215]

Thorsdagen den 23. novembris 1648 paa Aasumheris thing.
Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.
Thingswindismend: Thommis Madtzen i Lauindtzgaare, Lars

Anderßen, Hans Jørenßen, Anders Perßen den wnge ibid., Jep Perßen i Thorup, Steffen Larßen i Nere, Hans Frerichsen ibid., Christen Anderßen och Hans Sørenßen i Kapedrup.

|277r| Thingsteffner for Hans Jesperßen paa s. Hans chloster hans fuldmegtig Madtz Anderßen i Thorup er Hans Jørensen och Jep Hanßen i Allerup, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Simen Hanßen i Langkild for 16 rdlr. och thiuge sdlr., Lars Anderßen Lunge i Aasum for 50 rdlr., Jens Jørgensen i Rogelund for 9 sdlr. och 3 ½ aars rentte, de skyldig er. Formentte, de burde betalle med dis anuentte eller lide nam. Nød 15 dag wurderings dom for hoffuidstollen med dis billig anuentte. Restandtz om peng och koren schatt bleff lest och paaschreffuen. [216]

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Høyby er for:ne thingsteffner, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Simen Hanßen i Langkild for 20 rdlr., hand hannem schyldig er, Per Sørenßen i Rogelund for 23 sdlr., de schyldig er. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Nød aff Madtz Anderßen i Thorup 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [217]

Thingsteffner for Hinrich Sørenßen i Kierteminde hans bud Rasmus Hanßen i Ferisleff er Anders Hanßen och Knud Madtzen i Nere, de hiemlit wed lige soren æd, |277v| at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Morten Rasmussen i Nere jmod dom, hannem thiltallit epter siunsmendtz affsigt, saa och for hand ey sin landgild i rette thide yt haffuer, ey heller hoffning i langsommelig thid. Satte i rette, om *⟨hand⟩* sit feste ey bør haffue forbrut, med mindre hand kand stille wesen och loffuen for sig, och dom begierit. Morten Rasmussen bleff hans feste fra dømbt, med mindre hand kand stille wisen och loffuen. [218]

Rasmus Hanßen i Ferisleff paa Hinrich Sørensens wegne i Kierteminde clagit offuer Morten Rasmusen i Nere, for hand haffuer borttagit halffiuerde ørte rug, welby. her Mogens Kaaß haffuer ladet thersche, som hand wor udj jndfört, wden hiemmel eller louglig thilgang, der fore hand hannem sag giffuis for raan, liuste derfore for alle, huiß lougmaall eptermeldis kand. [219]

Eptersom Rasmus Hanßen i Ferisleff och Christen Anderßen i Kapedrup for Madtz Hanßen i Kapedrup haffuer loffuit och goed

sagt thil Jens Perßen, kieldersuen paa s. Hans chloster, for thiuge och thoe rigs daller, som Michels dag sidst forleden skulle werit betald, saa nu erlagde de thil Jens Perßen otte rigs daller, resten, som er thiuge och en slett daller, loffuit Rasmus Hanßen och Christen Anderßen |278r| jnden juelafften thil Jens Perßen paa s. Hans chloster en for alle eller alle for en med rede penge skadißlös at wille betalle. [220]

Thingsteffner for Hans Nielßen, fougit paa Hellerup, er Frandtz Anderßen och Per Nielßen i Ferisleff, de hiemlit wed lige soren æd, at de louglig thil i dagh haffuer hidkaldet Anders Hieresen i Roldsted for 8 sdlr. $1\frac{1}{2}$ mk., 22 schep are., Hans Mortenßen 12 dlr. $1\frac{1}{2}$ mk., 1 pund rug, 1 pund biug, 22 schep are., 4 høns, Maren Rasmus Skreders med sin lauguerge 1 ørte biug, 1 schep are., 2 høns, Anders Perßen den eldere i Røgerup 5 dlr. \div 8 sch., 1 pund biug, 22 schep are., Hans Frerichßen i Nere $8\frac{1}{2}$ dlr. 1 mk., 3 pund biug, 1 ørte are., 3 pund sæd rug, Hans Michelßen 14 mk. 4 sch., 1 pund biug, 10 schep are. Formentte, de burde betalle med dis anuentte eller lide nam, och dom begieritt. Nød 15 dag wunderings dom epter gieldsagers forordning. [221]

Jens Krags sag epter i dag 14 dagis affhiemlede kald och warsel er endnu i 14 dage optagen. [222]

Mickel Persens sag med de 2 Kierby mend er i fire wger optagen. [223]

|278v| Thorsdagen den 30. novembris 1648 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffluer.

Thingswindismend: Jacob Perßen i Røninge, Per Monßen, Rasmus Olßen, Rasmus Jenßen, Rasmus Gregerßen, Lars Rasmussen ibid., Jens Madtzen och Lars Anderßen i Nere.

Anders Perßen i Røgerup, Lars Anderßen, Peder Jørenßen och [udstreget: Thommis Madtzen] i Røgerup och Rasmus Nielßen i Nere wed deris æd bekreffted, at Hans Rasmussen i Bollerup haffuer nu paa tholffte aars thid werit en fatig blind mand, thilmed er saa forarmit, at hand jndted haffuer at skatte aff, huor paa de huer for sig bad dem saa sant Gud thilhelpe. Her epter thingswinde wdsted. [224]

Thingsteffner for her Jffuer Anderßen i Nere hans bud Rasmus

Nielßen ibid. er Rasmus Hanßen och Niels Thomeßen samestedtz, de hiemlit wed æd med opragt fingre, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Christen Hanßen i Oure jmod dom, hannem thiltallit for jt pund haffre, schepen 9 sch., och 2 laß høe, hand hannem schyldig er. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurtherings dom epter gield-sagers forordning. [225]

Thingsteffner for Per [*udstreget*: Jbßen] Perßen i Ferisleff paa welby. frue Kierstine Lidtzous wegne, saa och Rasmus Hanßen i Kapedrup hans wegne er [*udstreget*: M] Frandtz Anderßen och Per Nielßen i Ferisleff, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag fiorffen dage |279r| thil i dag haffuer hidkaldet windißbyrd, nemlig Jens Perßen, Jens Sørenßen, Madtz Anderßen, Niels Hiereßen ibid., Anders Hanßen i Roldsted for deris sandhed at winde, i lige maade Niels Hanßen i Kapedrup jmod winde. Disligeste fra Silleberig, Weyrup och Nyborig slot med fiorfen dagis warsel at haffue hidkaldet welby. her Mogens Kaaß, och jmod winde, eptersom de lafougden paa Selleberig och en paa Weyrup wedtalde och porteneren paa Nyborig slot wedtalde.

Ydermere hiemlit for:ne thingsteffner, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Jacob Perßen i Røninge, Lars Rasmussen, Otte Hanßen och Søren Anderßen ibid. jmod winde. Herimod at suare møtte Madtz Nielßen och Søren Madtzen i Bierkende och wed deris æd bekreffted, at deris gunstig here och hosbond ey wor thilstede, der hand kaldet bleff, ey heller i dag, at den gode heris adkomstbreffue kunde fremlegis, mens er i hans may:s forfal. Sagen med kaldet och diß beschaffenhed i 4 wger optagen, da windißbyrde[ne] forlagt at møde. [226]

Thingsteffner for Hans Hansen paa Søegaard hans bud Lars Anderßen i Allested er Hans Pouelßen och Per Poelßen i Dauinde, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de louglig til i dag haffuer hidkaldet alle Søegors |279v| thiennere i Aasumherit jmod dom fra deris boepel, dennem thiltallit for, huiß de epter restansis bemelding med resterer. Formentte, de burde betalle med diß anuentte eller lide namb. Sagen er med budets beuilling opsat i 14 dage. [227]

Thingsteffner for Madtz Madtzen i Ferisleff er Per Nielßen och Frandtz Anderßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de med

fiorrten dags warsel til i dag haffuer hidkaldet Jacob Perßen i Røninge for 3 dlr. 5 sch., hans quindis thiensteløn, Jøren Knudßen ibid. for 2 mk. for it par *(schoe)*, hans quinde rester och paa hindis løn. Formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Jacob Persen sagde, at Madtz Madtzens hustrue ey thi[e]nte hannom, som det sig burde, huilchet hand sagde sig at wille beuise. Nød 15 dags wurderings dom offuer Jøren Knudßen, den anden sag med Jacob Perßen er i 3 wger optagen. [228]

Thingsteffner for Rasmus Jbßen i Bierkom er Jørgen Espen-ßen och Anders Laurßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de louglig til i dag haffuer hidkaldet Hans Markurßen och Lars Claußen i Bierkom jmod winde och domb, disligeste Per Pouelßen, Jøren Jenßen, Lars Rasmussen och Niels Hanßen ibid. for deris sandhed at winde. Da epter at æden winderne forholt bleff, fremstod Per Pouelßen, Jøren Jenßen, Lars Rasmussen och Niels Hanßen och en epter anden want wed æd med opragt fingere, at |280r| nestforleden der de thalde koren paa Bierkom march, da saa som Hans Markurßen och Lars Claußen skulle wogte marchen, da bleff der giortt schade paa Rasmus Jbsens haffre ager i Rue-marchen, kaldis Øsehøysager, aff byens kræ for en ørte haffre, huor paa huer for:ne windißbyrd bad dem saa sant Gud thil-hielpe. Satte i rette, om Hans Markurßen och Lars Claußen ey bør hannem for:ne ørt haffre at betalle eller lide nam. Hans Mar-kurßen och Lars Claußen møtte och berette, at Rasmus Jbßen haffuer giffuit sin ret thil byen, huorfure de och pantted bleff, huilcket de sagde dem at wille beuise. Sagen er i threj wger optagen. [229]

Thingsteffner for Christen Perßen i Holsmølle er Christen Han-ßen och Per Christenßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Madtz Anderßen i Blangsted mølle jmod dom, hannem thiltallit for 55 sdlr., hand hannem schyldig er, foruden en kiste. Formentte, hand bør betalle eller lide nam, och dom begierit epter fremlagde contract den 1. decembris 1646 udj Blangsted wdsted. Madtz møtte, loffuit Christen at wille betalle. Nød 15 dag wurderings dom epter gield-sagers forordning. [230]

|280v| Houle Jensens sag paa Thorpegaard hans sag [!] med Røgerup me[n]d er endnu i 8 dage optagen. [231]

Thingsteffner for Hans Krafft paa Ottense hospitals wegne er Madtz Christenßen och Hans Hanßen i Ottense, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Lars Andersen i Nere, Lars Sørenßen, Rasmus Perßen ibid., Madtz Anderßen i Blangsted mølle, Søren Perßen i Røninge, alle jmod dom, dennem thiltallit epter restanssis bemelding, lest och paaschreffuen bleff. Formentte, de burde betalle med dis anuentte eller lide nam, och domb begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [232]

Her foruden thiltallit Madtz Anderßen i bem:tt Blangsted mølle for bøgfeldighed 111 sdlr., møllehusene, hand schal wed lige holde, epter siuns mendtz affsigt nestforleden 7. augusty 1648 er sagt i feld, lest och paaschreffuen bleff. Satte i rette, at epterdj hand samme bøgfeldighed ey thill diß forferdigit haffuer, om hand ey pengene bør betalle, saa det kand worde hospitallit schadisløß, och derpaa dom begierit. Der hoß erbød Hans Krafft sig paa hospitals wegne, at dersom Mas Møller den anden bøgfeldighed, som chlosterit wedkomer, wille sig paatage at ferdig gøre, schulle hannem erlegis de 232 dlr. 2 mk. 12 sch. epter same siuns mendtz affsigs widere bemelding, eller och quittere hannem derfore, i huiß hand resterer, saauit det kand opløbe, dernest erbød |281r| sig at wille siden epter konglig forfordning [!] affkortte paa landgilden aarlingen i alle maader ligesom andre kongl. may:s møller her i landet forholdis at schal nyde.

Her jmod at suare møtte Mas Anderßen i rette och erbød sig huiß bøgfeldighed, nemlig de 111 sdlr. hand wedkomer, at wille forferdige, dersom hand der til themer maatte bekome, den anden post, nemlig de 232 dlr. 2 mk. 12 sch., diß bøgfeldighed haffuer chlosterit selff at ferdig giøre. Domeren wiste Madtz Møller ey at kunde befri, saa hand io de 111 dlr:s bøgfeldig[hed] bør at forferdige eller pengene betalle, med mindere hand det anderledis kand haffue i minde. [233]

Thorsdagen den 7. decembris 1648 paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby [*rettet fra:* Thorup], herisfougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismen: Søren Anderßen i Røninge, Madtz Ander-

ßen ibid., Lars Greffue i Nere, Rasmus Lauridtzen i Kierbygaard, Rasmus Clemidßen i Aasum, Ebbe Perßen i Allerup, Knud Rasmussen i Allerup, Knud Anderßen i Thorup.

Thingsteffner for Ebbe Perßen i Allerup er Christen Ebbeßen och Niels Rasmussen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Michel Hanßen i Fraude for $3\frac{1}{2}$ mk. for soldatter hold, hand for hannem wdlagt haffuer, Biertte Nielsdotter i Bierkom med hindis lauguerge for it ploug jeren saa got som 2 mk., [281v] de hannem schyldig er. Formentte, de burde betalle eller med dis foraarsagde lide nam, och domb [beg]ierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gield-sagers forordning, wndtagen de sig anderledis kand erklere. [234]

Thingsteffner for Per Ebbesen i Allerup er for:ne thingsteffner, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag otte dage thil i dag haffuer hidkaldet Knud Rasmussen i Allerup for $8\frac{1}{2}$ dlr. lont penge, Morten Hanßen i Thorup for $3\frac{1}{2}$ mk., de schyldig er. Formentte, de bør betalle med dis anuentte eller lide nam. Knud Rasmussen møtte och gielden stendig wor, dog berette, at Peder er hannem $1\frac{1}{2}$ mk. schyldig. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [235]

Thingsteffner for Jens Sørensen i Nere er Peder Perßen och Knud Jenßen [*rettet fra: Hanßen ?*] ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Niels Hanßen i Bierkom for 6 dlr., hand schyldig er. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte eller lide nam. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [236]

Thingsteffner for her Jffuer Anderßen i Nere hans bud for:ne Jens Sørensen er Rasmus Hanßen och Niels Thommeßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Morten Rasmussen i Nere for 14 schep rug, 10 schep biug, 2 thønder are., 3 schepper, hand her Jffuer schyldig er. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte eller lide nam, saa uelsom for [282r] las høe [!]. Nød 15 dag wurderings dom for dis werd epter gieldsagers forordning. [237]

Thingsteffner for Hans Madtzen i Ellerup paa Hans Lauridzens wegne paa Mollerup er Mogens Boresen och Anders Rasmussen i Ellerup, de hiemlit wed lige soren æd, at de i gaar 14 dage til i dag haffuer hidkaldet Hans Hanßen Wund i Perstrup for 9

dlr., hand epter sin beuis dat. Mollerup 3. february 1648 schyldig er. Formentte, de burde betalle med dis anuentte eller lide nam. Nød 15 dag wuderings dom epter gieldsagers forordning schadebløs.

[238]

Thingsteffner for Jørgen Thommeßen i Høyby er Hans Nielßen och Niels Lauridtzen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Madtz Hanßen i Høyby for 1 dlr. 4 sch., hand hannem schyldig er. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte eller lide nam. Sagen er i 3 wger op-tagen.

[239]

Thingsteffner for Hans Markursen i Bierkom er Per Nielßen och Rasmus Rasmussen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Niels Rasmussen i Bierkom, Rasmus Rasmussen den anden, Rasmus Anderßen, Anders Lauridtzen ibid. for deris sandhed at winde, Lars Hanßen i Thuing och for at winde, disligeste Rasmus Jbßen i Bierkom jmod winde. Da epter at æden winderne forholt bleff, fremstod Niels Rasmussen i Bierkom, want wed æd med opragt fingre, [282v] at Rasmus Jbsens haffre wor opeet, da stod Rasmus Jbsen och ey ancket paa, huis schade da wor giort. Rasmus Anderßen i Bierkom want wed æd med opragt fingere, at hand saauelsom flere fich schade paa deris koren, da bleff forseelsen epterlat paa en halfftønd øl, som Rasmus Jbsen och meennige mand wor med at opdriche. Anders Larsen i Bierkom want i alle maade, lige som Rasmus Anderßen før wundet haffuer. Her epter thingswinde wdsted bleff.

[240]

Thorsdagen den 14. decembris 1648 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten i herisfougdens sted och forfalde: Hans Markurßen i Bierkom och Rasmus Jbßen ibid. och Søren Rasmussen, skriffuer.

Thingswindismend: Jens Erichßen i Kapedrup, Niels Hierßen ibid., Niels Hanßen i Bierkom, Jep Perßen i Thorup, Jøren Knudßen, Madtz Anderßen i Nere, Steffen Larßen i Nere, Jens Knudßen i Allerup.

Thingsteffner for Rasmus Anderßen i Bierkom er Rasmus Hanßen och Rasmus Anderßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Jens Madt-

zen i Bierkom for 2 dlr., Hans Markurßen ibid. for 2 dlr., Hans Jbßen i Dauinde for $13\frac{1}{2}$ mk., alle jmod dom, de hannem schyldig er. Formentte, de burde betalle med dis anuentte, och domb begierit. Sagen er i 8 dage optagen. [241]

Thingsteffner for Per Perßen i Ferisleff paa Anders Perßen den eldere i Røgerup [hans wegne] er Frerich Thomeßen i Ferisleff, Erich Jørenßen i Søllinge, de hiemlit wed lige soren æd, at de i gaar 14 dage |283r| thil i dag haffuer hidkaldet Jens Anderßen, thiennendis paa Lundtzgaard, huor de nogle therschere wedtalde, jmod siunsmendtz frasigelse och skadis wurdere, disligeste Rasmus Hanßen i Kapedrup, Markur Rasmussen i Dauinde for deris siun at giffue beschreffuen. Da fremstod Rasmus Hanßen i Kapedrup och Markur Rasmussen i Dauinde, berette at haffue siunit Anders Perßen i Røgerup i dag 14 dage, da haffde hand jt hugen saar offuer hans høyre øye och thoe hug paa hans wenstre arem, nemlig jt hans alboe neden wunder och jt thuert offuer same arm, saa icke widis, om hand sin førlighed kand jgen bekome. Her epter thingswinde wdsted bleff. [242]

Thingsteffner for Lars Olsen i Marsleff er Jens Gregerßen i Holleff och Hans Anderßen i Marsleff, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Jens Jørenßen i Rogelund for 4 dlr. 3 mk. 10 sch., hand hannem schyldig er. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte eller lide namb, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [243]

Thingsteffner for Lars Jesperßen i Nere paa sin egne och nabors wegne er Per Jenßen och Jørgen Frerichßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Markur Nielßen i Nere jmod winde och dom, disligeste Hans Jenßen, Jens Madtzen, Hans Frerichßen, Niels Anderßen ibid. for deris sandhed at winde. Da epter æden windesbyrdene forholt bleff, fremstod Hans Jenßen i Nere, want wed æd med opragt fingere, at Markur |283v| Nielßen i Nere er lagt i wide for siuff fieringer øls werd och en otting øl och er derforuden schyldig paa Niels Christenßen i Aarsleff hans wegne 2 mk., saa och 26 schilling schyldig, for huis hand och sin folch fordruchit haffuer.

Hans Frerichsen och Niels Anderßen i Nere want wed lige soren æd, at hannem beuist er, lige som Hans Jenßen før wundet

haffuer. Markur Nielßen møtte och sagde sig ey at were mere skyldig end for threj gange, hand pantted er, nemlig huer gang 1 f:ring øl, saa och paa Niels Christensens wegne for 12 suin 1 ½ mk.. Lars Greffue formentte, Markur Nielßen burde betalle eller lide nam, och dom begierit. Markur Nielßen formentte sig for widere wdleg end de 3 f:ringar øl och de 1 ½ mk. at were for-schaanit at were [!]. Sagen er thil neste fulde thing epter juel optagen.

[244]

Thingsteffner for Markur Nielßen i Nere er Madtz Markurßen och Hans Simenßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Lars Jesperßen i Nere for 8 ½ mk., hand paa en halff tønd silds betalling schyldig er, och hand til Niels Schreder i Ottense haffuer goed sagt. Formentte, hand burde betalle eller lide nam. Lars Greffue loffuit selff Niels at wille betalle. Formentte sig for Markusis thiltalle fri were. Sagen er i 8 dage optagen.

[245]

Thingsteffner for Jens Therkildsen paa Fraudegaard hans bud Christopher Nielßen sammestedz er Jep Lauridtzen och Rasmus Nielßen i Kierby, som hiemlit wed lige soren |284r| æd, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Simmen Hanßen i Langkild for 13 dlr. 1 ½ mk., Niels Hanßen i Fraude 15 mk., Rasmus Jbßen ibid. 5 dlr. 3 ½ mk, Jørgen Madtzen [*åben plads til ca. 10 bogstaver*] i Bierkom for 2 dlr. 2 mk. 2 sch., 3 schep rug, Jørgen Jenßen for 13 ½ mk. och 10 schep rug, Rasmus Lauridtzens son Lars Rasmussen ibid. for 9 ½ mk., Morten Rasmussen Stensetter i Nere for 10 mk., Lars Jesperßen ibid. for saarug 10 mk., Knud Rasmussen i Allerup for 17 mk. och 25 schep saarug, Niels Hanßen i Bierkom for 8 schep rug, alle jmod dom. Formentte, de burde betalle med dis anuentte eller lide nam. Sagen er med Christopher Nielsens beuilling i 8 dage optagen.

[246]

[*Resten af siden og hele fol. 284v samt fol. 285 ubeskrevet.*]

NOTER

Noterne indeholder fortrinsvis de mere specielle oplysninger til forståelse af den enkelte sag. Personalia og kommentarer til ofte tilbagevendende forhold meddeles i almindelighed kun ved første forekomst og må således senere søges gennem registrene. Almindeligvis meddeler noterne ikke henvisninger til håndbøger som Trap: Danmark, Dansk Biografisk Leksikon, Danmarks Adelsaarborg, Wiberg: Præstehistorie og Engelstoft: Odense Bys Historie. Lovsteder citeres ved bog og kapitel efter Erik Kroman og Stig Juuls håndudgave, i øvrigt er henvisninger med fuld titel eller let gennemskuelig forkortelse bortset fra:

Fussing = Herremand og Fæstebonde (1942).

Kh. Saml. = Kirkehistoriske Samlinger.

Meyer = Danske Bylag (1949).

Secher = Forordninger, Recesser og andre kgl. Breve Danmarks Lovgivning vedrørende 1558-1660, I-VI (1887-1918).

1645

- Side 1 Om tingbogens autorisation og tingets embedsmænd se indledning til 1. bind s. XIII.
- Nr. 200 Med hensyn til strengere skattepraxis se note til 1644:37. Sagen er 1645:169.
- 201 Jørgen Wichmand, skriver på Odensegaard, blev 1650 ridefoged smsts. og 1663 rådmand i Odense (Pers. Tidsskr. 12. rk. I s. 25 f.).
 - 204 (se videre nr. 211 og 222). Davinde byvedtægt kendes ikke. Søndag efter midsommer (29. juni) er der vedtaget et tillæg vedr. den omtvistede eng, hvilket de tre sagsøgere nægter at godkende. Sagen sluttes med forlig om, at den nye vedtægt ikke skal gælde dem.
 - 205 Caspar Due (se note til 1642:212) må antages at have forpagtet Rønninge Søgaard, jfr. 1648:123 og 133.
 - 210 Varsel til sagsøgtes nabo synes anerkendt som lovlige.
 - 219 Dommeren tager ikke hensyn til sagsøgtes protest, da efter recessen af 1558 § 14 (Secher I s. 16 f.) husbonden kun skal indstævnes, såfremt sagen angår ejendomsret.
 - 224 Om tryglebreve se Bro-Jørgensen: Forsikringsvæsenets Historie i Danmark s. 30 f.
 - 225 (se videre nr. 232 og 1646:12). Sønder Næraa bys vedtægt kendes ikke. Pantningen af Themme Ottesens vogn kendes ulovlig.
 - 226 Om optagelse af svin se Meyer s. 411 f.
 - 233 Tingsvidnet er nr. 225.

Nr. 238 Uanset recessens tilladelse til at tage 6 % i rente, og det strengt taget kun i forbindelse med underpart i fast ejendom (1643 2-15-11, jfr. 1632 23/4; Secher V s. 308 og IV s. 517 f.), var på denne tid mand og mand imellem den normale rente 6¹/₄%, jfr. 1641:170, 1642:50 og Skast Herreds Tingbog 1637:138 med note (om denne rentesats se Hardsyssels Årbog 1960 s. 109 f.).

- 239 Om adelige fæstebønders mølletvang se Fussing s. 382 f., hvor sagen omtales.
- 243 Niels Kaas til Bækmark (1628-p. 1687) var broder til Erik Kaas til Lindskov m. m. (se note til 1640:43 og D. A. A. 1917 s. 247).
- 256 Tingsvidnet er nr. 225.
- 261 Se videre 1646:214. Sagen er omtalt hos Fussing s. 318 (men med forkert dato og uden at fortsættelsen anføres).
- 287 I Aasum herred synes varefogeder især at være knyttet til hoveriet og svarer vel til, hvad andetsteds kaldes budfoged (om denne se Fussing s. 205 f.). Derudover ses de altså at være ridefogeden behjælpelig i almindelighed.
- 303 Forordningen om øksnehandel og forprang er recessen af 1643 2-13 (Secher V s. 294 f.), jfr. Fussing s. 349 f.

1646

Nr. 2-13 Referatet af tingmødet 22. jan. nævner ikke den tinglæsning af tillægget til Rønninge byvedtægt, der iflg. Vider og Vedtægter I s. 294 fandt sted denne tingdag.

- 2 Fragåelse af gæld (efter Jyske lov I, 26) fandt ofte sted i forbindelse med begravelsen; jfr. Stig Iuul, Fællig og Hovedlod (1940) s. 284.
- 6 Erik Hansen Kaas til Lindskov (d. 1670) g. m. Kirsten Gaas, der havde arvet Tøjstrup, se i øvrigt ved 1640:43.
- Tingsvidnet af 6. marts er 1645:96.
- 8 Den store skat er vel den dobbelte skat og landehjælp af 18. sept. 1645, der skulle betales førstkommande mortensdag og jul (Secher V nr. 231).
- 10 Melchior Oldeland se ad 1642:165 og 1645:36.
- 17 Mogens Kaas (se ad 1640:35) optræder som lensmand på Nyborg slot.
- 21 »Bøge før« bør snarere læses »bøge smøe«, hvis sidste led er subst. snød(e) = afhuggede ris, jfr. Ordb. o. det danske Sprog 20 sp. 1262 lin. 64 f.
- 23 Fru Ellen er Ellen Marsvin, ejer af Vejlegaard, se ad 1640:16.
- 27 Herberghus, spærhus og korsstue se Håndbog for Lokalhistorikere (1952-56) s. 269, 453 og 322.
- 29 Proviantskatten: den nærmest foregående kornskat er af 2.

sept. 1644, der skulle betales 1. okt. og i dec. 1644 (Secher V nr. 188).

- Nr. 29 »Maanins skatt« kan også læses »maannis skatt«; om månedsskat se ad 1644:210 og 1645:66.
- - Under general Gallas var den kejelige hær i juli-august 1644 rykket ind i Holsten for at fordrive den svenske general Torstenssons besættelsestropper; han nåede dog næppe frem til Nørrejylland.
- 30 Retttergangen den 18. dec. se 1645:301.
- 36, 55 og 61 Om skudsmål til foged se Fussing s. 367 f.
- 52 »Forløff« kan betyde forlov, tilladelse i almindelighed, men her snarest »førlov«, den pligtige afgift for tilladelse til fraflytning fra godset (Fussing s. 286 og 307).
- 58 Vagt ved Middelfart se ad 1644:22, 27 og 53.
- 63 Der gives varsel til alle 4 høringer samme tingdag, se frdng. af 30. maj 1573 (Secher I nr. 655); jfr. Secher, Om Vitterligheden (1885) s. 30 ff.
- 69 »Gaardsens skouff mercke Hauge« kan også læses »gaardsens skouff Mercke hauge«, »Flebusch« også »Flabusch«; skovnavnene har ikke kunnet genfindes i andre kilder. — Kendingsordene ved de enkelte »maalk« behøver ikke nødvendigvis at opfattes som appellativer.
- 75 Drøftelsen af, om klagen var fremført på bystævnet eller ikke, angår vel spørgsmålet, om bystævnet måtte anses for en pligtig instans før herredstinget ved twistigheder mellem bymændene indbyrdes; se herom Meyer s. 349 og byvedtægten for Rønninge 1601 § 37 og Kærby (Vends hd.) § 28 (Vider og Vedtægter I s. 283 og 380).
- 77 Ifølge Jyske lov I,21 fik det slegfredbarn, som faderen lyste i kuld og køn, kun fuld arveret, hvis der ikke fandtes ægtebørn, ellers kun halv lod mod disse.
- 83 Mads Andersens husbond er lensmanden på Odensegaard Hennings Valkendorf. — Det omtalte spind er hovspind, som Christian IV indførte på krongodset, men siden 1623 afløste med spindepenge. I 1646 genindførtes på Sjælland hovspind in natura (Secher V nr. 248 og 281; jfr. Fussing, Stiernholm Len (1951) s. 47 f.). Stedet her viser, at det også genindførtes for Fyn.
- 85 Om øksnesalg og forprang se ad 1645:303.
- 89, 90, 101, 114 m. fl. Recessen af 1643 2-20-1 og 2 om humlekuler, pilestager og hampefrø (Secher V s. 316; jfr. Fussing s. 372).
- 94 Gregers Krabbe til Torstedlund (1594-1655) blev 1646 gift med Dorte Daas, der efter sin fader Claus Daas død 1641 var medejer af Fraugdegaard; jfr. ad 1643:18.
- 98 var fejlagtig delt i to sager, men angår samme forhold, hvorfor nr. 97 udgår; jfr. nr. 99.

Nr. 100 Om regulering af græsningsret, hvor der er »fælled mod fælled«, se Meyer s. 167 ff. og 361.

- 110-11 Om tingmødet 4. juni se ovenfor nr. 96.
- 112-13 Se nedenfor ved nr. 129 og 134.
- 116 Lysningen 4. juni (ovenfor nr. 91) er langt mindre vidtgående refereret end i dette tingsvidne.
- 117 Se noten til nr. 63.
- 123 Om mellembyss vedtægter se Meyer s. 370 ff.
- - Læsemåden »føder« i eet ord svarer til vedtægten for Rønninge 1601 § 57 (Vider og Vedtægter I s. 286 f.).
- - Bestemmelserne om hunde og pantning er meget lig vedtægter af 1631 for Rønninge (Vider og Vedtægter I s. 292 f.).
- - Kongebrevet om forbud mod løse heste på fælleden; jfr. reces af 1643 2-30-1 (Secher V s. 327).
- 129 Kaldet af 25. juni se ovenfor nr. 112. Om sagen se videre nr. 150. Pantesagen også forhandlet under den løbende sag om selve hegnspligten, se nedenfor nr. 134.
- 133 Jfr. ovenfor nr. 86.
- 134 s. 84 lin. 11 f. n. bør kommaet snarere sættes efter end før »i sera«.
- - Referatet omhandler dels pantning for påstået undladelse af pligtig hegning og dels den hermed forbundne strid om selve hegnspligten mellem Allerup og Holluf (jfr. ovenfor nr. 112, 113, 120 og 129); den første afsluttes med nr. 150, den sidste med nr. 165. — På den ene side hævder Allerup bymænd, at hegnspligten påhviler Holluf mænd, der har hegnet i mands minde, på den anden side hævder disse, at den hegnete jord alene anvendes af Allerup mænd, der derfor iflg. Jyske lov III, 60 bør hegne; jfr. Meyer s. 213-30 om de modstridende regler for hegnspligt.
- - Den af Ebbe Pedersen fremlagte kontrakt er vel den ovenfor i nr. 123 tinglyste; for samme stykke jfr. reces af 1643 2-27-2 (Secher V s. 325) og Meyer s. 402 om landsbygildernes bøder.
- - Recessens 15. art. gælder recessen af 1558 (Secher I s. 171), der bestemmer, at den, der vil føre bevis med nye vidner, skal nævne en tid og samtidig nævne, hvad vidnesbyrd han påskyder.
- - S. 85 lin. 11 er »processerit« vist rettet fra »protesterit«; jfr. ovenfor nr. 129.
- 137 Om bogsed se ad 1642:133 og 1648: 107.
- 138 Jfr. ovenfor nr. 106. — Hvad henvisningen til »krigsretten« sigter til, er uvist, jfr. dog missive af 1627 ^{29/10} (Secher IV s. 381 f.).
- 139 »for hiemel ... at thilfinde«, d. v. s. 3 marks bøde for uhjemlet.
- 143 Peder Rasmussen i Næraa er identisk med Peter Galteberg i nr. 155, 160, 163 og 165.

- Nr. 143 Sønder Næraa byvedtægt kendes ikke, men de anførte forhold svarer til Rønninge-vedtægten § 56 (hegnspligt), § 62 (vogtningspligt) og §§ 50-52 samt 73 (pantning) (Vider og Vedtægter I s. 285-89).
- - »Fiellen«, d. v. s. pligten til at vogte vangen, går på omgang, som byfjælen går rundt i byen; se Meyer s. 174 f.
 - - Den kongelige forordning er reces af 1643 2-27-2, hvis begrænsning af gildedrik bryder med byvedtægternes gamle bestemmelser.
 - 145 Se noten til nr. 161.
 - 150 Jfr. ovenfor nr. 134. — Om bymændenes kollektive ansvarlighed uanset den enkeltes skyld og om forholdet mellem byvedtægter og domstole se Meyer s. 81 f. og 350 ff.
 - 153-54 Angår gods under Tøjstrup, der tilhørte Kirsten Gaas g. m. Erik Kaas, se ovenfor ad nr. 6.
 - 161 Afgørelse af sagen i nr. 145. — Da oldermanden ikke har medvirket til, at kvæget blev sluppet ud af byfolden, frifindes han. Der findes mange eksempler på, at oldermanden gjordes ansvarlig på byens vegne, se Meyer s. 116 f.
 - 166 Se noten til nr. 143.
 - 172 Kærby byvedtægt kendes ikke, men dens art. 9 synes at svare til Rønninges vedtægt af 1601 § 56 med forhøjelse efter vedtagelse i 1633 (Vider og Vedtægter I s. 286 og 293).
 - 193 Komma efter »i Fraude« (lin. 5) bør udgå.
 - - Krav om tiende »af korn, tjenestedrenge eller karle saa«, efter reces af 1643 1-4-51 (Secher V s. 202); jfr. om lønnesæd F. Skrubbelstrang, Husmand og Inderste (1940), s. 173 ff.
 - 199 Bøde på 3 mark, nemlig som løgner for at have fremsat ubevist ærerørig sigtelse, ifølge reces 1558 § 20 (Secher I s. 19).
 - 200 Om (brud på) hus- og gårdfred se reces 1558 § 22 (Secher I s. 21).
 - 202 De nævnte skatte påbudt ved frdng. af 30. maj 1646 (Secher V nr. 262, 268 og 269).
 - 209 Det er ikke usædvanligt, at bymændenes pant blev opbudt på ting, se Matzen, Panterettens Historie (1889) s. 104 og Meyer s. 416.
 - 214 Jfr. ad 1645:261.
 - 230 Om »de svenske Bielcker« og deres fynske gods se ad 1642:230.
 - 232 Se ovenfor nr. 193. — Ordinansen er reces af 1643 1-4-51 (Secher V s. 202).
 - 234 Frøgeld er den erstatning for udsæden, som herremanden gav en bonde, når han tilegnede sig høsten fra »ulovlig sæd« (dvs. at bonden lod en anden så i sin mark mod deling af avlen); jfr. Fussing s. 336 ff.
 - 241 Om borgmester Hans Nielsen (Kølenbrunn) i Odense se ad 1642:201.

1647

- Nr. 9 Erik Jørgensen, rådmand i Odense (d. 1659), var 1. g. m. Anne, en søster til Jørgen Wichmand (se note til 1645:201), 2. g. m. Anne, datter af rådmand Mathis Didriksen (jfr. 1644:238).
- 12 Tingsvidnet er 1642:71.
 - 15 Hr. Hans Hansen (d. 1636) havde været sognepræst til Sønder Næraa; enken Anne, der tidligere boede i Havndrup (se note til 1641:13), og som nu opholder sig på Skovsgaard (Espe s.), har formentlig fået tillagt en pension af en præsteembedet tilhørende gård (jfr. Kh. Saml. 5. rk. III s. 57).
 - 23 Også fra andre retskredse kendes tilsvarende påbud om ildsteder, således Agernæs birk (Arkiv og Museum I s. 111) og Herlufsholm (tingbog 1632:6).
 - 28 Tingsvidnet er 1646:75.
 - 31 Sagen er omtalt hos Fussing s. 264.
 - 36 Forordningen er gældsforordningen, da en faders pligt til at bidrage til sit uægte barns underhold først lovfæstes ved forordningen af 14/10 1763 (Jfr. Stig Iuul: Alimentation, i Hdb. for Lokalhistorikere).
 - 37 Her gives der ikke (som i 1646:77) det tinglyste barn fuld arveret, men det bestemmes, at barnet skal arve 8 sletdaler, hvilket strider imod Jyske lov I: 21, der kræver, at gaven skal overdrages på tinge, jfr. rettertingsdom 19/5 1604 (Secher: Rettertingsdomme I s. 547 f.), der yderligere kræver hustrus og arvingers samtykke.
 - 42 Niels Banner til Ringstedgaard m. m. (1622-70) var søn af Otte Banner og Jytte Bild (d. 17/9 1646), se note til 1640:65.
 - - Gårdsretten af 1562 (Secher I s. 187 f.) § 7 (om draget sværd) og § 8 (om ulovlig tilstedevarelse).
 - 44 Om Henning Pogwischs pantsættelser se Samlinger til Fyens Historie og Topografi X s. 265 f.
 - - Jørgen Marsvin til Aunsbjerg m. m. (1609-71); søsteren Karen (1614-49) til Hollufgaard var 1638 blevet g. m. Henning Pogwisch.
 - 45 Om jorddrottens samtykke til mageskifte se Meyer s. 358 f.
 - 50 Recessen af 1558 § 42 om gårdfældning (Secher I s. 33) og § 50 (ibid. s. 40) om poder, pile og humlekuler, sidstnævnte gentaget i recessen af 1643 2-20-1 (ibid. V s. 316). Sagen er omtalt hos Fussing s. 372.
- 1647 26. marts holdtes tinget en fredag, da torsdag d. 25. var Mariæ bebudelsesdag.
- Nr. 61 S. Peder Gaas (d. 1644) havde været rådmand i Odense.
- 62 (se videre nr. 71). Ifølge gårdsretten af 1562 § 18 (Secher I s. 190) var beliggelse af den med husets nøgler betroede tjene-stekvinde at anse for tyveri.

Nr. 71 Sagen henvises til landstinget, da den angår æren. Ifølge gårdsretten af 1562 § 23 (Secher I s. 191) skal landsdommeren efter anmodning fra jorddrotten pådømme straffesager, men herredsfogeden kan også have haft bestemmelser i forordningen af 9/9 1638 § 2 (Secher IV s. 722) i tankerne. Det er dog uvist, hvad der forstås ved æredom i denne forbindelse; således henvistes en sag om en rømningsmand med samme begrundelse til landstinget (1641:136), medens i andre tilfælde herredstinget selv afgjorde sager om liv og ære (f. ex. en dødsdom i 1642:145). De hos Kolderup-Rosenvinge (Gamle danske Domme IV s. 61 ff.) anførte domme viser, at sager vedr. gårdsrettens § 18 i hvert fald tidligere begyndte for herredets ransnævninger.

- 75 Om branden i Sønder Næraa jfr. nr. 86, 91, 212, 291, 1648:183.
- 80 Om sagen se nr. 42, tingsvidnet er nr. 72. Også denne efter gårdsretten forfulgte sag henvises til landstinget. Jfr. note til nr. 71.
- 82 Mag. Jens Poulsen Winding (1609-55) var lector theologiae (professor) i Odense og sognepræst til Aasum fra 1635, g. m. Karen Hansdatter Brun.
- 86 Dimmeluge er ugen før påske, den pågældende onsdag er altså 31. marts.
- 89 Om husbondens indstævnelse i anledning af forlig i en sag om slagsmål jfr. note til 1645:143.
- 94 Om opladelse af faste mod aftægt jfr. Fussing s. 294 f. og samme: Stiernholm Len s. 31 f.
- 99 Fæstes forbrydelse for ulydighed (in casu manglende vedligeholdelse af gærder) efter recessen af 1558 § 42 (Secher I s. 33 f.). Sagen er omtalt hos Fussing s. 234.
- - Voldermis, dvs. Valborgs dag, er 1. maj.
- 103 Tingsvidnerne er 1646:178, 205 og 214 (jfr. 1645:261). Sagen er (med forkert dato) omtalt hos Fussing s. 318.
- 108 Om bondesoldaternes udrustning se Erslev: Rigsraad og Stændermøde II s. 482.

1647 28. maj holdtes tinget om fredagen, da torsdag d. 27. var Kristi himmelfartsdag.

Nr. 112 Om sagen se nr. 99.

- 117 Irettesættelsen er nr. 108.
- 122 Sagen er omtalt hos Fussing s. 368 (med forkert dato).
- 123 Om lensmandens tilladelse til at bruge lenets bønder til private ægter se note til 1643:373.
- 124 Om lenets forkøbsret til bøndernes øksne se recessen af 1643 2-13 (Secher V s. 294 f.), jfr. note til 1642:135-36.
- 127 Sagen er omtalt hos Fussing s. 368 (med forkert dato).

1647 25. juni holdtes tinget om fredagen, idet S. Hansdag er retsferie.
Nr. 135 Fru Lisbeth Sofie Rantzau se note til 1643:205.

- Nr. 135 Sivert Urne til Raarup (Smørum hd.) (1603-61) var l. g. m. Helvig Hansdatter Lindenov (d. 1646) til Juulskov (Vindinge hd.).
- - Om nødvendigheden af at indstævne husbonden se note til 1645:219.
 - 137 Om sagen se 1646:137, 142 og 144.
 - 139 Efter recessen af 1558 § 15 (Secher I s. 17) skal dommeren granske indbyrdes modstridende vidnesbyrd og dømme efter, hvad der kan findes retfærdigt; men § 4 i recessen af 1576 (ibid. s. 31) forudsætter, at en part kan indanke et vidne for en højere ret. Jfr. Thords art. § 22. Se også Skast herreds tingbog 1638:183 med note. Når dommeren også i dette tilfælde anvender sin almindelige praxis at henvise den til landsdommeren, er årsagen måske den, at en af parterne antages at have aflagt mened.
 - 142 Sagen er omtalt hos Fussing s. 368 (med forkert dato).
 - 146 Om øksnehandel se note til nr. 124.
 - 148 Synsmændenes udmeldelse er nr. 137.
 - 149 Kønsed, jfr. Jyske lov II: 60, hvorefter den, der sigtes for at være i besiddelse af andres ejendele, skal udlevere disse med 12 mands ed på, at han har udleveret alt, samt at efter kirkelovene (Sjællandske § 12 og Skaanske § 20) skal man fralægge sig en beskyldning for ikke ret at have tiendet med 12 mands ed.

Sagen angår antagelig det gamle problem, hvorvidt tienden skal ydes efter, hvor jorden er beliggende, eller alene efter, hvor bonden søger kirke (Kappendorup ligger i Rolsted s.). Medens såvel Rolsted kirke- som Rønninge kongetiende lå til Rønninge Søgaard (jfr. 1648:133), er intet fundet om Søbysøgaards eller Sanderumgaards interesse i tienden her.

- 154 Fru Kirstine von Lützou til Hellerup (1615-93) blev 1646 g. m. Knud Ulfeld til Hverringe m. m. (d. 3/6 1646).
- 157 Sælgeren lover at sikre køberen imod evt. vanhjemmel ved i givet fald at skøde ham anden jord, jfr. Kroman og Iuul: Skaanske Lov og Jyske Lov (1956), Skaanske Lov 78, kommentar.
- 159 De tre forordninger hos Secher (V s. 531 ff.), jfr. Erslev: Rigstraad og Stændermøder III s. 371 ff. og 393 ff.
- 160 Den tidlige dom er nr. 139.
- 163-64 Efter retssædvanen opfattedes det som manddrab, hvis den overfaldne dør inden år og dag, jfr. 1643:187, 1647:270 og 1648:71.
- 165-67 Se note til nr. 190.
- 170 »Røgerup kierke«. Et stort asketræ i Vinde, Skive landsogn, var kendt videnom under navnet Vinde kirke (opt. 1920 i Dansk Folkemindesamling). Om tilsvarende navne på iøjnefaldende

sten se Aug. F. Schmidt: Danmarks Kæmpesten (= Danmarks Folkeminder 39, 1933) p. 37 f. og Feilbergs ordbog II og IV (under kirke).

- Nr. 176 Forordning om lejermål af 1617 (Secher III s. 515), gentaget i recessen af 1643 2-5-4 (ibid. V s. 259).
- 180 Åbent brev om pengeskatt (Secher V s. 531; såvel her som i Sjællandske Tegnelser er der dog kun tale om eet brev).
 - . 181 Åbent brev om proviantskat (Secher V s. 533; ligeledes kun eet brev).
 - 182 Tingsvidnet er nr. 167. I Jyske lov III: 58 fastslås principielt samstødende byers pligt til at dele hegnspligten. Sagen er omtalt hos Fussing s. 234. Dom under nr. 190.
 - 189 Forordning om lejermål se note til nr. 176.
 - 190 (Jfr. nr. 165-67 og 182). Røjerup og Lavindsgaarde, der i mands minde har gærdet mellem Nymark og Røjerup skov, har nu ændret deres vangesystem, således at de ligger vang mod fælled overfor Davinde. De sagsøges til at blive ved hermed, men hævder, at Davinde efter Jyske lov III: 58 skal holde halvt hegning imod den omtvistede vang. De dømmes i overensstemmelse med hævdens. Jfr. Meyer s. 218 ff.
 - 192 Om mag. Jens Poulsen Winding og hustru Karen se note til nr. 82.
 - - Medens de fleste af herredets præster synes at have modtaget tiende i kærven (jfr. 1643:166 og 266 med note), har Odense-professoren ret naturligt foretrukket — trods lovens forbud — at modtage en fastsat afløsning. Da intet vides om, at tiender i Allerup s. skulle tilfalte lektoratet i Odense, drejer det sig formentlig om tiende af jord i Aasum s., som bruges af de nævnte mænd.
 - 198 Fru Hilleborg Jørgensdatter Ascherleben var enke efter Niels Skinkel til Søholm (d. 1641).
 - 199 Sagen er omtalt hos Fussing s. 369 f.
 - 201 I landsbyvedtægterne forlanges almindeligvis, at tørvegrave skal være forsynede med »opløb«, dvs. en opgang, hvoraf mennesker og dyr kan reddes op af graven, f. eks. vedtægt for Kærby, Vends herred, Danske Vider og Vedtægter I s. 384.
 - - S. Knuds dag om sommeren er 10. juli.
 - 207 Sagen er omtalt hos Fussing s. 369 f.
 - 211 Om indskrivning af tiende se note til 1643:266.
 - 212 Om branden i Sønder Næraa se nr. 75.
 - 223 Om opløb af tørvegrave se note til nr. 201.
 - 230-31 Hvad enten fogedpengene beregnes efter 80 eller 100 sdlr., bliver 10 rdlr. (15 sdr.) mere end de normale 10 %, jfr. Fussing s. 87 ff.
 - 237 Sagen er omtalt hos Fussing s. 370.

Nr. 247 Sagen er omtalt hos Fussing s. 370.

- 250 Om Gråbrødre hospitals tiendelam se Svend Larsen: Graabrode Hospital og Kloster i Odense (1939), s. 38 f.
- 251 Låsebrevet af 15/1 1542 i Rigens Forfølgningsbog nr. 2 fol. 110r (jfr. Ældste danske Arkivregistraturer V s. 224); låsebrevet af 1/6 1642 ibid. nr. 21 fol. 43r ff.

Der er tale om indskrænkning af byens fællesgræsning i en fælledvang på grund af indhegning af agerjord i vangen, se Meyer s. 130 ff.

- 252-54 Udgiveren har fejlagtigt sprunget fra nr. 251 til 255.
- 257 Sagen er nr. 220, jfr. 221. Om æressagers henskyden til landstinget se note til nr. 71.
- 259 Dommen er 1643:400, jfr. 1647:305.
- 260 Jesper Hansen, rådmund i Odense (d. p. 1660), tilpantede sig på denne tid meget fynsk adelsgods; måske optræder han dog her på hr. Iver Winds vegne, idet denne 1647 havde fået pant i Hollufgaard m. m. (Samlinger til Fyens Historie og Topografi X s. 263, 266, jfr. 269 og 271).
- 265 Om Iver Bødkers fortsatte ulovlige ølsalg se note til 1643:159 samt 1645:285.
- 270 Se note til nr. 163-64.
- 283 Efter Jyske lov II: 28 kræves seks mænds vidne til gennemførelse af en hærværkssag.
- 287 Niels Olsens værneting er Vindinge hd.
- 291 Om branden i Sønder Næraa se nr. 75.
- 296 Sagen fortsætter i nr. 305.
- 305 Det er ikke almindeligt, at der kræves kost og tæring i herredstingssag, se recessen af 1643 2-6-10 (Secher V s. 264), hvad der vel er grunden til, at herredsøfogeden henviser denne sag til landstinget. Om sagen se nr. 259, jfr. 296.

1648

- Nr. 8 Efter Jyske lov III 50 er det hærværk at fjerne sit kvæg fra den mands hus, der har optaget det i sin ager.
- 14 Rasmus Jensens værneting er enten Odense by- eller herredsting.
 - 16 Som præstens »husbond« og forsvarer er lensmanden repræsenteret ved mageskiftet.
 - 19 Ingeborg Albrechtsdatter Skeel (d. 1655) var 2. g. m. Palle Rodsteen til Lundsgaard (d. 1643).
 - 22 Den tidligere irtettesættelse er nr. 9.
 - 23 Den tidligere irtettesættelse er nr. 12.
 - 25 Om adelige fæstebonders mølletvang se Fussing s. 382 f., hvor sagen omtales.
 - 29 Klagen er 1647:270, jfr. nr. 283-84.

- Nr. 31 Hr. Gregers Krabbe (1594-1655), rigsråd og lensmand på Riberhus, blev 1646 g. m. Dorte Daa (1617-75), datter af Claus Daa til Fraugdegaard (se note til 1640:9).
- 38 Klagen er 1647:270 (2. december), jfr. 1647:283-84 (9. december) og 1648:29.
 - - Straffen for at sværge ran uden at forfølge sagen med ransnævninger er efter Jyske lov II 40 tremarksbøder til bonden og kongen.
 - 47 Catharina Verst (ca. 1565-ca. 1655) blev 1596 g. m. Cornelius Hamsfort d. Y. (1546-1627), apotheker i Odense.
 - - De fem indstævnede er børn af Frederik Markdanner (d. 1639); denne og Hans Markdanner (d. 1642) var sønner af Caspar Markdanner g. m. fra Sofie Oldeland (d. 1639); hun har formentlig haft en (ellers ukendt) søster Thale Oldeland (der kan næppe være tale om hendes broderdatter, der endnu ca. 1680 levede i Skam h.).
 - 48 Om afsoning af restancer og bøder ved at være i husbondens arbejde se note til 1643:113.
 - 55 Den forrige tiltale er nr. 47. Om Melchior Oldelands værgemål jfr. note til 1645:36.
 - - Efter recessen af 1643 2-15-13 (Secher V s. 310) forældes gældsbreve efter 20 års forløb, efter 2-15-18-1 (ib. s. 307) kræves, at adelen skal underskrive købmandsbøger eller vedlægge underskrevne bilag, og så vidt muligt skal der afregnes hvert år.
 - 57 Om sagen se nr. 38.
 - 66 Tingsvidnerne er 1647:208, 186, 228 og 299.
- 1648 12. maj. Formentlig fej af fredagen den 12. maj, da torsdagen den 11/5 var Kristi himmelfartsdag.
- 70 Jyske lov III 55 forbyder at holde skabede heste på fælleden.
 - 71 Om død inden år og dag se note til 1647:163-64.
 - 72 Tingsvidnet er 1636 25. febr., jfr. nr. 63.
 - 73 Tirsdagen før Kristi himmelfartsdag er 9. maj.
- 1648 10. juni. Det ganske usædvanlige valg af lørdag til tingdag skyldes vel ønsket om at opnå talrigt fremmøde af hensyn til følgende sag.
- 80 Om rigsrådets brev af 9. maj se Carl Rise Hansen: Rigsråd og Stændermøder i Frederik III's Tid I s. 112 f., ifølge hvilket fra hvert herred fogeden, 2 sandemænd og endnu to lovfaste mænd skulle møde på den angivne tid til hyldingen i København. Nærværende fuldmagts formulering er hentet fra selve indkaldelsesbrevet.
 - 81 Tirsdag efter S. Knudsdag er 13. juli.
 - 82 Om forbud mod ulovlig sæd se Fussing s. 337 f., om øksnehandel se noter til 1647:124 og 1642:135-36.
 - 86 Efter forordningen af 1631 9/2 (Secher IV s. 532) var bededag

i hovedsogne den første onsdag i måneden, gentaget i recessen af 1643 1-1-33-2 (ib. V s. 167), hvori fastslås, at ikke-overhol-delse af bededagen straffedes som helligbrøde. Mandagen der-efter bliver 12. juni.

Nr. 95 Om øksnehandel se note til nr. 82.

- 105 Nævninge må først sværge, når sagsøgeren med bogsed har sig-tet den sagsøgte, og fyllingsmænd har vidnet, at nævningerne er lovligt opkrævede, se Chr. Osterssøn Weylle: Glossarium Juridicum (1652) s. 105 og 307 f. Om udtagelse af ransnæv-ninger se Jyske lov II 50 ff. Da af de her udmeldte nævninger halvdelen er fra Højby og halvdelen fra Aasum sogn, har man altså ikke som foreskrevet i loven taget to fra hver fjerding.
- 107 For at ran kan sværges, må sagen efter Jyske lov II 43 angå mindst $\frac{1}{2}$ mk.s værdi.
- - Efter sagsfremstillingen må det antages, at bogsed i Aasum herred aflagdes på biblen, jfr. note til 1643:378. Selve proce-duren følger nøje Jyske lov II 42.
- 118 Fæstes forbrydelse for landgilderestancer og bygfæld i henhold til recessen af 1558 § 42 (Secher I s. 33 f.).
- 119 Det synes, som om den afdøde har ejet en andel i den omtalte selvejergård; men da broderen, som påbor den, ikke har fået bud om dødsfaldet, har han ikke haft anledning til at fragå arv og gæld, hvorfor han frifindes (dom i nr. 169). Se videre Stig Iuul: Fællig og Hovedlod s. 283 ff.
- 120 Om sagen se nr. 100, 106, 144 og 152.
- - Til forståelse af sagens injurier har mag. art. Kaj Bom venligst meddelt følgende: *grydstøber*, jfr. at støbe løgn og støbejern i betydningen løgn; *skiden helle*, dvs. skidenhæle om en urenlig person; *propenhouff*, vel en ædedolk; *roffsnider*, vel røffsnider, formentlig bagtaler (jfr. Feilbergs ordbog III s. 128b lin. 52: at skære æ røv af hverandre, og ODS 18 sp. 267 lin. 2 ff.); *robete pibescheg*, måske rødbæltet, der især bruges om svin, og pibeskæg, dvs. spidst skæg; *ræebrogit*, dvs. rødbroget eller rød-broge, især anvendt som konavn (jfr. gamle skiolle); *windben*, dvs. skævbenet, *kraghoße*, evt. sammensat af krage og hose, men muligvis skal der læses kroghæse, hvilket giver bedre mening og passer godt til vindben; *ramble schramle* er af type og indhold beslægtet med rappenskralde; *hompen gomp* inde-holder vel en hentydning til samme legemsdel som *sireff*, dvs. sidrøv; *giempe*, vel gimpe, jfr. ODS 6 II Gimpe (om dyr med gyngende gang el. om letsindig kvinde); *dore jeren*, kan inde-holde substantivet døre eller verbet døre = spotte, måske dog darre = dire, og jern i betydningen penis; *thomering*, vel en tommel- eller syring, men det injurierende er uklart; *klot ast*, antagelig = klatars, der såvel anvendes om en urenlig person

som om et ungt, indbildsk menneske; *hiaub hiaub* hentyder muligvis til en talefejl, jappen eller ligefrem stammen.

Nr. 120 Tilsyneladende anses injurieren af byfæller for brud på byvedtægten, idet injurianten ses at være blevet pantet, og ølet drukket i gildeshus (nr. 144).

- **123** Tilsyneladende har Rønninge Søgaard været bortforpagtet til Caspar Due (1645:205 og 1648:133). 1649 fik Caspar Markdanner kgl. tilladelse til at rejse udenlands. Efter recessen af 1558 § 17 (Secher I s. 17) har den uden landet boende krav på 6 ugers varsel.
- **125** Efter Jyske lov III 56 kan den, der har optaget kvæg i sin mark, gøre udleveringen betinget af, at kvægets ejer stiller pant for markskaden, og det optagne kvæg har også tjent til erstatning i de tilfælde, hvor ejeren efter lovlig fremlysning (se nr. 2) ikke har meldt sig.
- **129** Om sagen se nr. 63, 72, 142, 154 og 182.
- **130** Om sagen se nr. 103.
- **133** Sagen er omtalt hos Fussing s. 27 og 54 (hvor der dog siges at være tale om fældet træ i stedet for »faldeved«).
- - Niels Pedersen Vognbjergs regnskabsaflæggelse skyldes vel, at forpagtningen af Rønninge Søgaard (se note til nr. 123) nu skal ophøre ved Caspar og Frederik Markdanners opnåelse af myndighedsalder.
- - Om brand i Rønninge se 1646:38.
- **134** I modsætning til sogne- og lignende fogeder ses delefogeden at have en selvstændig kompetance ved tinget, hvor han som ridefogedens faste stedfortræder varetager forsvaret af lenets tjenere.
- **135** Tingsvidnet er nr. 128.
- **137** Om skatterne se 1647:180-81.
- **139** Om sagen se nr. 120.
- **140** Omtalt hos Fussing s. 238 f. (jfr. s. 475, hvor noten fejlagtigt er angivet som nr. 13 i stedet for nr. 12).
- **141** Om Odenserådmanden Jesper Hansens erhvervelser af frit gods se Samlinger til Fyens Historie og Topografi X s. 265 f., jfr. note til 1647:260.
- **142** Om sagen se nr. 129.
- **143** Vidnesbyrdet er nr. 128.
- **144** Om sagen se nr. 120.
- **148** Omend § 42 i recessen af 1558 (Secher I s. 33 f.) strengt taget kun forbyder udlejning af dele af fæstegården, blev sådanne forbud stedse almindeligere, jfr. 1642:133 (s. 226); omtalt hos Fussing s. 383.
- **149** Da sagen angår gæld, har provsten i henhold til kirkeordinansen af 1539 (Rørdam: Kirkelove I s. 115) henvist den til verdsligt

- ting, idet provsteretten kun er præstens værneting i gejstlige sager.
- Nr. 152 Om sagen se nr. 120. Fjorten dage før påske er ca. 19. marts.
- 155 Om skattebrevene se Secher (V s. 580), der fejlagtigt anfører, at hver 10 bønder skal yde 1 tdt. korn, jfr. Sjællandske Tegnelse XXX, 10 f., der korrekt siger 6 bønder.
 - 157 Om høringsdele mod udeblevne vidner se note til 1643:259.
 - 158-59 Om sagen se nr. 126. Der fældes dom i nr. 192.
 - - Jyske lov III 25 handler om afhug, her tænkes snarere på III 26 om bøder for lemlæstelse.
 - 165 Sagen er nr. 136.
 - - Om herredsfogedens hyppige henvisning af »æressager« til lands tinget se note til 1647:71 og 139.
 - 169 Sagen er nr. 119.
 - 170 Ved missive af 22/7 1648 (Secher V s. 579 f.) bemyndigedes rigsmarsken hr. Anders Bille til at meddele lensmændene, at såfremt nogle læg hellere ville give penge, kunne de slippe for udskrivning.
 - 171 Frantz Pogwisch (ca. 1612-53), lensmand på Bygholm, fra 1648 på Hald, som 1641 havde tilgiftet sig Ravnholt (Herrested s.), var broder til landsdommeren Henning Pogwisch til Hollufgaard.
 - 172 Jfr. nr. 133.
 - - Medens Christian IV 10/12 1647 (Secher V s. 545 f.) havde foretaget en mindre nedsættelse af krigsmønten, gennemførte rigs rådet 21/3 1648 en radikal nedskrivning (ib. s. 546 f.), jfr. Carl Rise Hansen: Rigsråd og Stændermøder i Frederik III's Tid I s. 10 f.
 - 173-75 Om sagen se nr. 161 og 196.
 - 182 Om sagen se nr. 129.
 - 183 Om branden se 1647:75.
 - 185 Det er uvist, hvad der skal forstås med den ny reces. Meningen er vel, at dommeren ikke vil tillade modregning, da Anders Ottesen ikke har foretaget nogen klar opgørelse af sit modkrav.
 - 188 Jyske lov III 29 om sår i ansigtet og III 30 om sårbøder.
 - - Ravnholt birketing er formentlig det gamle kgl. Herrested birk, der 1580 30/3 blev afhændet af Kronen (Kronens Skøder I s. 230).
 - 191 Den tidligere sag er nr. 181.
 - 192 Den tidligere rettesættelse er nr. 158.
 - 196 Om sagen se nr. 173.
 - 199 Killerup bro er vel Slagbroen, se nr. 83.
 - 200 Efter recessen af 1558 § 5 (Secher I s. 11) skal stævning forkynnes for den indstævnte personligt eller på hans brofjæl i vidners nærværelse, men herredsfogeden henviser imidlertid til samme reces § 14 (ib. I s. 16), hvorefter reglerne om varsel tilsynelæ-

dende kun gælder tingsvidner om pågældendes ære og liv (og ejendom). I følge Eriks Sjællandske lov II: 50 skal der stævnes inden solnedgang, hvilket optages i Danske lov 1-4-2, formentlig fordi dette har været almindelig retspraksis.

- Nr. 202 Om sårbøder se Jyske lov III:27, 30 ff. Omend herredsfogeden formelt giver klageren medhold, undgår han dog en klar stillingtagen, idet han henviser de skadelidte til selv (altså ikke ved ridefogeden) at rejse sigtelse mod dem, som de mener har gjort dem skade (altså ikke kollektivt imod en hel by, som ridefogeden har forsøgt).
- 205 Aavending er en fynsk betegnelse for den ager, der i Jylland kaldes ophov eller hovedageren, nemlig det yderste stykke af åsen, hvor ploven vendes (Meyer s. 247 ff. og O. Widding i Danske Folkemaal III s. 125).
 - 208 Mon omtalt hos Fussing s. 135, men i så fald er dato forkert og sagforholdet mindre korrekt gengivet.
 - - Fæstes forbrydelse for bygfæld efter Christian III's reces af 1558 § 42 (Secher I s. 33 f.).
 - 226 Mogens Kaas må som rigsråd være blevet indkaldt til møde 6. nov., hvilket møde varede til ind i december (Carl Rise Hansen: Rigsråd og Stændermøder i Frederik III's Tid I s. 228). At være i kongens tjeneste er uden begrænsning lovlige forfaldsgrund, jfr. Jyske lov I: 50 og forordning af 14. aug. 1590 § 1 (Secher II s. 562).
 - 233 Ved åbent brev af 1629 (Secher IV s. 501 f.) søgte kongen at få kronens møllerne til mod afslag i landgilden selv at påtage sig den fulde vedligeholdelse af møllerne.
 - 246 Mon omtalt hos Fussing s. 135, men i så fald er dato forkert og sagforholdet mindre korrekt gengivet.

